ATATÜRK'ÜN

İNGİLİZ İSTİHBARATI

BAĞLANTISI

06 Haziran 1937 – Ürdün Kralı Abdullah ile Beylerbeyi Sarayı'nda.

ATATÜRK'ÜN

İNGİLİZ İSTİHBARATI

BAĞLANTISI

Dr. Seyfi SAY

GÖKPINAR KİTAPLARI

İSTANBUL 2026

Bismillâhi’r-Rahmâni’r-Rahîm.

El-hamdu li’llâhi Rabbi’l-‘âlemîn. Ve’s-salâtü ve’s-selâmu ‘alâ Rasûlinâ Muhammedin ve ‘alâ âlihî ve sahbihî ecma’în.

İÇİNDEKİLER

BAŞLARKEN **4**

ÜZGÜNÜM, SELANİKLİ ATATÜRK İNGİLİZ AJANIYDI **10**

ATATÜRK TÜRKİYESİ, İNGİLİZ GİZLİ SERVİSİ'NİN Mİ ESERİYDİ? **37**

"SENİN ATAN BİR AJANDI YAVRUM" **50**

İNGİLİZ PİYONU ATATÜRK'ÜN AJAN FREW İLE MACERALARI **68**

SELANİKLİ ATATÜRK İLE İNGİLİZ AJAN FREW’NUN SAİT MOLLA KUMPASI **89**

SELANİKLİ ZAMPARA ATATÜRK’ÜN KİNİ, DİNİYDİ **116**

ZAMPARA ATATÜRK’ÜN, (FİLİSTİN’DE ÖNÜNDEN KAÇTIĞI) İNGİLİZ GENERALİ ALLENBY İLE OLAN KADİM DOSTLUĞU **126**

HIRS KÜPÜ ATATÜRK'ÜN BÜYÜK HAYALLERİ **136**

TÜRK İMPARATORLUĞU OSMANLI’YI TEK BAŞINA YIKAN İNGİLİZ PİYONU: KOMPLOCU ZAMPARA ATATÜRK **145**

BLACK JUMBO ATATÜRK, YENİ TÜRKİYE’NİN ASIL KURUCUSUNUN İNGİLİZLER OLDUĞUNU İTİRAF ETMİŞTİ **181**

SELANİKLİ'NİN "BAŞARI"SININ ARDINDAKİ İKİ İNGİLİZ: LORD CURZON VE ROBERT FREW **208**

İNGİLİZLER NEDEN LAWRENCE'İN DEĞİL DE SELANİKLİ BLACK JUMBO'NUN HEYKELİNİ DİKTİLER **225**

SAVAŞA SON VEREN KAÇIŞ: SELANİKLİ'NİN FİLİSTİN FİRARI **243**

VATAN TOPRAĞINI DÜŞMANA ALTIN TEPSİ İÇİNDE TESLİM EDEN, KENDİSİ DE GÜLEREK TESLİM OLAN, VE PADİŞAH'A DA "İLLA DA TESLİM OL" DİYEN ADAM: SELANİKLİ ATATÜRK **254**

İNGİLİZLER, BLACK JUMBO'YU 1913 YILINDA 32 YAŞINDAYKEN KEŞFETMİŞLERDİ **264**

YUNAN'IN İZMİR'İ İŞGALİ, SELANİKLİ'YE "SANA BİR KAHRAMANLIK YAZDIK" DİYEN İNGİLİZLER'İN OYUNUYDU, BLACK JUMBO'YA BİR ZAFER HEDİYE ETMELERİ GEREKİYORDU **284**

SELANİKLİ MUSTAFA ATATÜRK, İŞGALCİ İNGİLİZ'İN MASKELİ TAŞERONUYDU **297**

CURZON İLE SELANİKLİ ZAMPARA ATATÜRK'ÜN SİVAS KONGRESİ'NDEKİ AMERİKAN MANDASI OYUNU **311**

SELANİKLİ ATATÜRK, KALİTESİZ DEĞİLDİ, ÇOK BECERİKLİ, MUHTEŞEM VE MUAZZAM, GÖZ KAMAŞTIRICI BİR HAİNDİ **324**

İNGİLİZLER, "BLACK JUMBO" KOD ADLI AJANLARI SELANİKLİ ZAMPARAYI NASIL PARLATIP KAHRAMAN YAPTILAR? **337**

İSTİKLAL HARBİ HİKÂYESİNİN UNUTTURULAN YÜZÜ **349**

BAŞLARKEN

“Atatürk Vahdettin’e nasıl bakıyordu?”

Bir yazısında bu soruyu soran gazeteci-yazar Barış Terkoğlu cevap olarak şunları yazıyor:

> “… Atatürk, … ***Nutuk***’un daha başında, kendisini Samsun’a çıkan şartları anlatırken, Vahdettin’i es geçmedi: *"Saltanat ve hilafet mevkiini işgal eden **Vahdettin, soysuzlaşmış,** şahsını ve yalnız tahtını temin edebileceğini tahayyül ettiği **alçakça** tedbirler araştırmakta."*
>
> “Vahdettin’in İngiliz Muhipleri Cemiyeti’nden olduğunu anlatan Atatürk, cemiyettekiler için eşsiz bir tespitte bulunuyordu:
>
> *"Bu isimden, İngilizlere muhip (İngilizsever) olanların teşkil ettiği bir cemiyet anlaşılmasın! Bence, bu cemiyeti teşkil edenler, **kendi şahıslarını ve şahsi menfaatlarını sevenler** ve şahıslarıyla menfaatlarının dokunulmazlığı çaresini Loyd Corc (Lloyd George) hükümeti marifetiyle **İngiliz himayesini teminde** arayanlardır."*
>
> "HAİN VAHDETTİN"
>
> ***“Nutuk***’ta Atatürk, Rıza Paşa Kabinesi’nde Harbiye Nazırı (Savunma Bakanı) olan Cemal Mersinli’nin oportünist sözlerini anlatırken, Vahdettin’e nasıl baktığını da özetliyordu: "*Harbiye Nazırı, bu sözü telaffuz ettiği dakikada, yalnız bir zatın itimadına sahip bulunuyorlardı. O zat da, devlet riyasetini kirletmekte bulunan **hain** Vahdettin idi.*"
>
> “Atatürk, Ankara ile İstanbul arasında kararsız kalan İzzet ve Salih Paşaları da acımasızca eleştirdi. Elbette seçim iki şehir arasında değildi. Milli

Mücadele ile Vahdettin arasındaydı. ***Nutuk***'ta öbür taraf "**düşmanların elinde oyuncak** bulunan Vahdettin" diye anlatılıyordu.

"Atatürk, Barış Konferansı'na Vahdettin'in heyetinin de çağrılmasına karşı da öfkeliydi. Açıklarken Vahdettin'in tarihi rolünü hatırlatıyordu: *"Bütün menfaatlarını kirli bir tahtın, çürümüş, çökmüş ayaklarına sarılmakta, yalnız bunda gören Tevfik Paşa ve benzeri paşalardan meydana gelen Vahdettin heyeti…"*

"ALÇAK VAHDETTİN"

"1 Kasım 1922'de, Saltanat'ın kaldırıldığı gün, Meclis'te, hanedanı *"Osmanoğulları, zorla Türk milletinin hakimiyet ve saltanatına el koymuşlardı ve bu tasallutlarını altı asırdan beri sürdürmüşlerdi"* diye tarif etmişti.

"17 Kasım'da Vahdettin'in İngilizlerle kaçışı ***Nutuk***'ta "*Hain Vahdettin bir İngiliz harp gemisiyle İstanbul'dan kaçıyor*" başlığıyla yer buldu. Atatürk, Vahdettin'e yakışan bu son için çok ağır ifadeler kullandı: "*Vahdettin gibi hürriyet ve hayatını milleti içinde tehlikede görebilecek kadar* ***adi bir mahluk***", "*Teşekküre değerdir ki, bu* ***alçak****, kendisine miras kalan saltanat makamından millet tarafından düşürüldükten sonra,* ***alçaklığını tamamlamış*** *bulunuyor", "****Aciz, adi, his ve idraktan mahrum bir mahluk****, kabul eden herhangi bir yabancının himayesine girebilir", "Kıymetsiz hayatlarını iki buçuk gün fazla,* ***sefilce*** *sürükleyebilmek için* ***her türlü aşağılığı mubah gören*** *halifeler oyununu da sahneden kaldırabildiğimizi gösterdik", "mensup olduğu devlet ve milletin zararına da olsa şahsi vaziyet ve hayatlarından başka bir şey düşünemeyecek* ***pespaye****"…*

"Atatürk'ün anılarında da Vahdettin geniş yer tutar. Veliaht Vahdettin'e Almanya seyahatinde refakat eden Atatürk, onun hakkında erken bir kanaate sahip oldu. İlk karşılaşmaları sonrası, Naci Paşa'ya, *"****Zavallı,***

bedbaht, acınacak*", "Bu zavallı yarın padişah olacaktır, kendisinden ne beklenebilir"* şeklinde tespitlerde bulunmuştu. Bir başka görüşmelerinde memleketi kurtarma fikrine "*ben her şeyden evvel İstanbul halkını doyurmak mecburiyetindeyim*" yanıtını alınca, edebi bir benzetme yaptı: "***Tilki tabiatında*** *her entrikacının her gün şahidi olduğum yüzlerce örneklerinden biri karşısında bulunduğuma büyük üzüntüyle kani oldum."*

"SOYSUZ VE ADİ VAHDETTİN"

"Özetle, Atatürk'e göre Vahdettin, "***hain, devlet başkanlığını kirleten, soysuz, alçak, menfaatçi, düşmanın elinde oyuncak, kirli tahtta oturan, adi mahluk, alçak, aciz, pespaye, sefil, zavallı, acınacak, tilki tabiatındaki entrikacı…"*** sıfatlarıyla tanımlanır."

(https://www.cumhuriyet.com.tr/yazarlar/baris-terkoglu/hain-alcak-adi-soysuz-vahdettin-2148889)

*

Selanikli Mustafa Atatürk, Padişah Vahideddin hakkında konuşurken fazla ileri gitmiş ve bu arada farkında olmadan kısmen kendisini tarif etmiş.

Aynaya bakarak konuşmuş olduğunu varsayabiliriz. Söylediklerinin bir bölümü kendisinin üzerine cuk diye oturuyor.

Selanikli'yi niteleyecek kelimeleri biz bulup seçmek istesek bu kadar başarılı olamayız. İhanet ettiği padişah Vahideddin hakkında bu ifadeleri kullanarak bizi zahmetten kurtarmış.. Onu hangi kelimelerle anmamız gerektiğini sayesinde biraz biliyoruz.

Psikologların "kaygıyla **bilinçsiz** başa çıkma yolları"ndan biri olarak gösterdikleri "yansıtma" (projection) tavrını sergilemiş.. Böylece, (psikoloji bilimi açısından) kurnaz fakat **bilinçsiz** bir adam olduğunu ispatlamış:

> "**Yansıtma (projection):** Bireyin kendisinde bulunan kusurları başkalarında görme davranışına yansıtma adı verilir. Başkalarına hiç yardım etmeyen ve sürekli kendi çıkarını gözeten bencil biri, "Herkes kendi başının çaresine bakıyar, kimse bir diğerine yardım eli uzatmıyor," diyerek, etrafındaki kimseleri suçlar. Birey, yansıtma yoluyla kendisinde bulunan olumsuz yönleri "zorunlu ve gerekli" imiş gibi gösterir. Kendisinde bulunan kötü özellikleri başkalarında görerek birey kendini, olumsuz özellikler açısından başkalarından farklı görmez. Birey yansıtma davranışında bulunarak, "Ne yapayım, herkes böyle, ben de böyle olmak zorundayım; böyle davranmam yaşamın zorunlu bir sonucu, benim elimde olan birşey yok" mesajını verir."
>
> (Doğan Cüceloğlu, ***İnsan ve Davranışı***, 15. b., İstanbul: Remzi Kitabevi, 2006, s. 303.)

*

Bunları fanatik bir Osmanlı ve Vahideddin taraftarlığının sonucu olarak söylüyor değiliz.

Sırtımızı resmî ideolojiye dayamış olmanın keyfini sürmekle de (elhamdülillah) bir ilgimiz ve ilişiğimiz yok. Yazarken rahat değiliz, risk alıyoruz, başımıza ne geleceğini bilmiyoruz. (Fakat geçmişte gelmiş olanlardan dolayı bazı tahminlerde bulunabiliyoruz.)

Yaptığımız işin maddî ve dünyevî hiçbir getirisi yok, risk ise dağlar gibi.. Fakat vicdanımız bizi, merhum Mehmed Akif gibi "**Zulmü Alkışlayamam**" demeye zorluyor:

> Zulmü alkışlayamam, zalimi asla sevemem;
> Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem.
> Biri ecdadıma saldırdımı, hatta boğarım! ...

-Boğamazsın ki!

-Hiç olmazsa yanımdan kovarım.

Üçbuçuk soysuzun ardından zağarlık yapamam;

Hele hak namına haksızlığa ölsem tapamam.

Doğduğumdan beridir, aşığım istiklale;

Bana hiç tasmalık etmiş değil altın lale!

Yumuşak başlı isem, kim dedi uysal koyunum?

Kesilir belki, fakat çekmeye gelmez boyunum!

Kanayan bir yara gördüm mü yanar tâ ciğerim,

Onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim!

Adam aldırmada geç git!, diyemem aldırırım.

Çiğnerim, çiğnenirim, hakkı tutar kaldırırım!

Zalimin hasmıyım amma severim mazlumu...

İrticanın şu sizin lehçede ma'nası bu mu?

Padişah Vahideddin, Selanikli Mustafa Atatürk'ün sövüp saymalarını hak eden karaktersiz bir adam olsaydı, (dünyada örneği sık görülen) tahtını ve koltuğunu kaybetmiş yöneticiler gibi yanında **servet** götürür, Avrupa'nın "özgür ve çağdaş" ortamında keyfine bakardı.

Borçlu ölmez ve tabutuna haciz konulmazdı.

Yine, eğer karaktersiz bir adam olsaydı, Selanikli'nin kendisi için söylediklerinin yüz mislini ona karşı söyler, bildiği bütün ayıp ve kusurlarını sayıp dökerdi.

Ki ayıp ve kusur bakımından Selanikli maşallah olağanüstü zengindi.

*

Selanikli Mustafa Atatürk'ün mağdur padişah Vahideddin hakkında söyledikleri, Barış Terkoğlu'nun aktardıklarından ibaret değil.. Şunu da demiş bulunuyor:

> "O Vahdettin ki **ecnebi hükümetlerin yüzüncü derece aletleriyle temas arayarak, devletini ve saltanatını kurtarmaya çalışıyordu**, …"
>
> (Falih Rıfkı Atay, ***Çankaya***, İstanbul: Sena Matbaası, 1980, s. 173.)

Devletini ve saltanatını kurtarmaya çalışmak ne zaman suç olmuştuysa?!

Selanikli'nin kendisi, şahsî saltanatı için ecnebi (yabancı) devletlerin ve hükümetlerin "**alet**"leriyle temasa geçmiş, devleti durumundaki Osmanlı İmparatorluğu'na onlarla birlikte **tuzak** kurmuştu. Söz konusu "alet"ler arasında **ajanlar** da yer alıyordu.

Bu sayede, söz konusu devlet ve hükümetlerin desteğini arkasına almayı başardı..

Bu gerçeği, Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı **Orgeneral İsmet İnönü**, 1973 yılında, cumhuriyetin ilanının 50'nci yıldönümü vesilesiyle verdiği demecinde, son derece veciz ve özlü bir şekilde, "kör gözüne parmağım" açıklığında dile getirecekti:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

Evet, Selanikli'nin temas kurduğu "alet"ler arasında **ajanlar** da vardı. Meşhur **Lawrence, Robert Frew** ve **Aubrey Herbert**, bu ajanlar arasında yer alıyor.

Elinizdeki mütevazı kitapta, özellikle, Selanikli'nin söz konusu ajanlarla olan ilişkileri üzerinde durulmaktadır.

Daha yetkin, kapsamlı, kâfi ve vâfi çalışmalar için özendirici bir adım olabilirse hedefine ulaşmış olacaktır.

ÜZGÜNÜM, SELANİKLİ ATATÜRK İNGİLİZ AJANIYDI

Kurtuluş Savaşı dediğimiz olay sadece Yunan'ın Anadolu'dan kovulması değildir.

O, esas itibariyle, altı asırlık **Osmanlı Devleti**'nin varlığına son verilmesi operasyonudur.

Yunan karşısında gösterilen başarı, Osmanlı'nın tasfiyesini **meşrulaştıran** manivela olmuştur.

Osmanlı başka türlü tasfiye edilemezdi.

İngilizler, Osmanlı'yı tasfiye etmeye "**karar**" vermişlerdi.

Tasfiyenin bir yolu, herhangi bir "**mütareke**" (ateşkes) söz konusu olmaksızın bütün Osmanlı topraklarının **işgal** edilmesiydi.

Bu, mümkün olmamıştı. İngilizler **Çanakkale**'yi geçememiş, **Kûtü'l-Amare**'de de yengilgiye uğramışlardı.

Bütün yapabildikleri, işbirlikçileri Selanikli Atatürk'ün **Filistin**'de önlerinden kaçması sayesinde elde ettikleri kolay zafer sonucunda Osmanlı'yı **Mondros Mütarekesi**'ne razı etmiş olmalarıydı.

Dolayısıyla, **bütüncül bir işgal** yoluyla Osmanlı'yı tasfiye etme şansı ellerinden kaçmış bulunuyordu.

*

Fakat, İngiltere'nin eski Hindistan valisi kurt politikacı **Lord Curzon**'un, Osmanlı'yı tasfiye için başka bir planı vardı.

İngiliz devleti, onun yönlendirmesi ile, tasfiye "**karar**"ını aldı.

Tasfiye **dışarıdan değil, içeriden** olacaktı. Türkler'in kendi devletlerini kendilerinin yıkması sağlanacaktı.

Bunun için bir **işbirlikçi** bulmaları gerekiyordu.

Buldular: Selanikli Mustafa Atatürk.

Ancak Selanikli, o gün için Sarı Çizmeli Mehmet Ağa formatında sapı silik, kimsenin "iplemediği" bir adamdı.

Fakat şanslıydılar, onu "ipleyen" biri vardı: Padişah **Vahideddin**. Ona güveniyor, sözlerine değer veriyordu. **Yaveri** yapmıştı.

İngilizler, Osmanlı'yı tasfiye kararının türevi olan bir başka "**karar**" daha aldılar: Selanikli'ye **Yunanistan** karşısında (küresel çaptaki Cihan Harbi'nin ardından) bölgesel, küçük çapta bir savaş ve zafer hediye edecekler, onun karizma gemisinin yelkenlerini rüzgârla dolduracak, onun eliyle Osmanlı binasını temellerine kadar yıkacaklardı.

Selanikli Mustafa Atatürk'ün sağ kolu, başbakanı, Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı **Orgeneral İsmet İnönü**, İngilizler'in söz konusu "karar"ı hakkında şunu söylemiş bulunuyor:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

Kurtuluş Savaşı ile ilgili değerlendirmelerimizin isabetli olması, (İnönü tarafından perdeye yansıtılmış olan) "bütüncül resim"in dikkate alınmasına bağlı.

Aksi takdirde hikâyeyi doğru anlamamız ve yorumlamamız mümkün olmaz. Ve yaşanan birçok gelişme bize şaşırtıcı gelir ve saçma görünür.

Genel **strateji** hakkında hiçbir şey bilmiyor, salt **taktik** manevralar ve "**algı operasyonları**"ndan başka birşey olmayan söylemler üzerinden gelişmeleri

değerlendirmeye çalışıyorsanız, olayı hiçbir zaman doğru okuyamaz ve yorumlayamazsınız.

Mesela, Mehmet Hasan Bulut'un yazmış olduğu ("yedi düvel" masalının dikişlerini patlatan) şu satırlar, İnönü'nün "bütüncül resmi" çerçevesinde oldukça makul ve mantıklı görünmektedir:

> "… 6 Eylül (1920) akşamı (İtalya Başbakanı) Giolitti, İtalya Hâriciye Nezâreti (Dışişleri Bakanlığı) Siyasî Dâire Şefini, **Mustafa Kemal'in Roma'daki … temsilcisi Gâlip Kemali**'ye gönderdi ve **İtalya'nın Yakın Doğuda güçlü bir Türkiye görmeyi dilediğini** söyledi.
>
> "İtalyanlar Sevr'in imzalanmasından sonra (Mustafa Kemal'e) **yardımın dozunu arttırmışlardı**. Fıçı fıçı petrolü Antalya üzerinden Anadolu içlerine gönderiyorlardı. **Toplar, tüfekler ve kamyonlar** hep bu şehir üzerinden **Kemalistlere akıyordu**. Ayrıca İtalya, İstanbul'daki Arnavut Kulübü vasıtasıyla da İttihâtçılarla irtibata geçiyordu. İpler, Giolitti'nin Hâriciye Nâzın (dışişleri bakanı) yaptığı, İstanbul'daki eski İtalyan Yüksek Komiseri **Kont Sforza**'nın elindeydi. Bir İngiliz raporuna göre Mustafa Kemal, Eylül ayında yanında 200 kişilik bir muhafız alayıyla Antalya'ya gelmiş ve oradan Lloyd Trestino hattına ait Galicia adlı bir gemiyle Rodos'a gitmişti. Mustafa Kemal bu adada üç gün kalmış ve burada eski Osmanlı mebusu Arnavutlarla ve İtalyan siyâsî murahhaslarla (temsilcilerle) görüşmüştü."
>
> (Mehmet Hasan Bulut, ***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***, 4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018, s. 394.)

Adam sözde "yedi düvel"le (yedi devletle) savaşıyor. Savaşılan bu yedi düvelden biri (İngiltere ile Fransa'nın müttefeki, Birinci Dünya Savaşı'ndaki ortağı) İtalya.

Gerçekte ise ortada bir savaş yok. İngilizler'in piyonu olmayı kabul etmiş bulunan Selanikli'ye yardım ediliyor.

Bulut, sözlerini şöyle sürdürüyor:

> "Tâlih rüzgârı Milliyetçilerden (Mustafa Kemal'den) yana esmeye başlamıştı bir kere. 25 Ekim'de (1920) **genç Yunan Kralı Alexandros**'u bir maymun ısırdı ve adamcağız ölüverdi. Kader işte, tam da iki ay evvel **Sevr Anlaşması** imzalanmış ve İngiltere Hükümeti **Anadolu'nun batısını Yunanlılara** vermişti. Yerine tekrar, **Alman taraftarı** olduğu için 1917'de İngiliz-Fransız baskısıyla memleketini terk eden **babası Konstantinos** (I. Konstantin) getirildi. Fakat yeni kral, İngiltere başta olmak üzere Müttefiklerin hiçbiri tarafından resmî olarak tanınmadı. Aynı ay içerisinde, Türk dostu olarak bilinen ve Mustafa Kemal'in Pera Palas'ta gazeteci G. Ward Price'tan kendisini görüştürmesini istediği General Tim Harington,

İstanbul İşgal Kuvvetleri Kumandanının yerine; 1917'de Aubrey ile İngiliz taraftarı İttihâtçıların İsviçre'deki görüşmelerini ayarlayan Bern elçisi Sir Horace Rumbold da İstanbul İngiliz Yüksek Komiserinin yerine tâyin edildi. 6 Aralık'ta da Yunanistan Başvekili (Başbakanı) Venizelos politikayı bıraktı ve Paris'e gitti." (s. 394-5)

Harington gerçekte Türk dostu değildi, Mustafa Kemal'in dostuydu.

13 Kasım 1918'de İstanbul'a gelen Selanikli, gazeteci **Price** vasıtasıyla temas kurduğu İngilizler'e "**valil**eri olma" teklifinde bulunmuştu, fakat onlar, Selanikli'ye daha zor fakat onun için daha iyi bir seçenek sundular: **Cumhurbaşkanlığı**.

Bunun için yapması gereken, Osmanlı Devleti'ni yıkmasıydı. İngilizler'in Osmanlı'yı tasfiye "karar" ve operasyonunun taşeronu olmasıydı.

Selanikli teklifin üstüne balıklama atladı ve (İnönü'nün dediği gibi, onun mücadelesinin başarısı için "karar" alan) İngilizler, müttefikleri **Fransa** ile **İtalya**'yı, Selanikli'nin önünü açacak şekilde davranmaya **mecbur** ettiler.

İstanbul'a da, Selanikli'nin mücadelesinin başarısı için ellerinden geleni yapacak olan Harington ile Horace Rumbold'u gönderdiler.

Bütün hikâye bu.

*

Alman kökenli olan Yunanistan Kralı **Konstantin**, 1913 yılında, ölen babasının yerine kral olmuştu. 11 Haziran 1917'de, İngiltere ve Fransa'nın donanmalarıyla **Atina'yı bombalama tehdidinde** bulunmaları üzerine tahtı oğlu Alexandr'a terk etmek zorunda kalmıştı.

12 Haziran'da tahta çıkan Alexandr, devam etmekte olan Birinci Dünya Savaşı'na İngiltere ile müttefiklerinin safında katılmayı kabul etmişti. Kabul etmek zorundaydı. Kendisine başbakan olarak seçtiği isim, **Venizelos**'tu.

Alexandr'ın kral olmasından bir yıl dört ay sonra savaş, Osmanlı Devleti açısından (Selanikli'nin **Filistin**'deki muhteşem ricatı/kaçışı yüzünden) yenilgi ile bitti, Mondros Mütarekesi (Ateşkesi) imzalandı.

Fakat Yunanistan ateşi kesmeyecekti, savaş onun açısından bitmemişti. İngilizler, onların İzmir'i işgal etmelerine izin vereceklerdi.

Nedeni, İngiliz Hükümeti'nin Türkiye politikalarını belirleyen Lord Curzon'un kafasındaki (Osmanlı'yı tasfiye edecek) "**yeni devlet**" planıydı.

Curzon, Osmanlı Devleti'nin yerine, laik (siyasal dinsiz), halifesiz, ve başkenti İstanbul olmayan "**Anadolu merkezli**" bir yeni devlet kurulmasını istiyordu.

Selanikli ile (İngiliz istihbaratının Türkiye şefi **Robert Frew** vasıtasıyla) anlaşmışlardı.

Selanikli'yi (İnönü'nün sözünü ettiği) destekleme "**karar**"ları, bu anlaşmanın sonucuydu.. Doğal olarak, işi şansa ve bahta bırakmış değillerdi.

İngiliz "**devlet aklı**"nın, Selanikli'den sağlam söz almadan (onu angaje edip ajanlaştırmadan) böyle bir desteği vermesi "**hayatın olağan akışı**"na aykırıdır.

*

Selanikli'nin, Erzurum Kongresi'nin bittiği günün gecesinde hempaları **Mazhar Müfit Kansu** ile **Süreyya Yiğit**'e "Osmanlı Devleti'nin ve hanedanın padişahlığının yıkılacağını, cumhuriyet ilan edileceğini (yani kendisinin cumhurbaşkanı etiketiyle yeni padişah olacağını), tesettürün (İslamî örtünmenin) kaldırılacağını, şapka giyileceğini, bin yıllık alfabenin yerini Latin harflerinin alacağını" müjdelemiş olması da, İngiliz "karar"ına olan güveninden kaynaklanıyordu.

Adam zaferinden emin.. Dışarıda "Kendim için hiçbir şey istemiyorum, tek derdim vatanın selameti" diyor, fakat kafasındaki plan kendisinin cumhurbaşkanlığı.

Hem **cumhuriyet** ilan edileceğinden emin, hem de başka birinin değil kendisinin "seçileceğinden"..

Gizli gündemi, yani işgalci İngilizler'den aldığı talimat bu.. **Taşeron** Kemal, mütarekeyi izleyen "barış" antlaşmasının İngiliz "karar"ı çerçevesinde şekilleneceğini biliyor.

Fakat millete yalan söylüyor, **takiyye** yapıyor. Gizli gündemini saklıyor. TBMM'nin açılışında bile Padişah'a sadakat yemini etmiş durumda.

Filistin'de İngiliz'in karşısından palaspandıras kaçan sözde "gerçekçi" adam, Erzurum Kongresi'nin yapıldığı namüsait şartlarda nasıl bu kadar özgüvenli olabiliyor?

Hempalarına "Osmanlı Devleti'nin de, bu milletin dininin diyanetinin de canına okuyacağım" diyen yalancı Atatürk, İstanbul'da gizli saklı başbaşa görüştüğü (İngiliz gizli servisinin Türkiye şefi) **Robert Frew'ya (Fro, Fru)**, Osmanlı Devleti ve Padişahı hakkında ne diyor olabilirdi? (***Nutuk***'unda **bir-iki kez** görüştüğünü itiraf ediyor, hakkında saygılı ifadeler kullanıyor, ajanlığı bahsine hiç girmiyor.)

Mazhar Müfit ile Süreyya'ya söylediklerini söyleyip, "Beni destekleyin, siz de kazançlı çıkarsınız, ben de" der miydi, demez miydi?

Cumhuriyet'in ilanından sonra İngilizler'in Selanikli'yi en itibarlı nişanları olan **Dizbağı Nişanı** ile taltif etmek istemiş olmaları herhalde sebepsiz değildir.

Selanikli'nin, Dolmabahçe'de **İngiltere Kralı Edward**'ı misafir edip ağırlaması da..

*

Yarınki Nüshamızda
Mizah Sayıfası
Yakında
Ahsen Bey vak'ası
Şayanı hayret bir hadisenin hikâyesi

VAKIT

15 inci Yıl • Sayı : 5257 — İdare Telefonu: 24370 — PAZAR — 28 - Ağustos - 1932

İngiltereden Gaziye:

İngiltere en asil ve en şerefli rütbesini tevcih ediyor

Gazi Hz. — İngiliz Kralı Hz.

Londra, (Hususî) — Son günlerde Londranın siyasi mahafilinde kuvvetli bir haber deveran etmiye başladı: İngiltere kralı, sabık Portekiz kralı Manoelden inhilâl eden Garter nişanını, Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine ihda edecek, İngiltere kralının veliahtı ve yahut oğullarından biri bu nişan ile kordonunu Ankaraya götürerek Türkiye Cümhur Reisine teslim edecek ve bu hadise senei haliyenin nihayetinden evvel vuku bulacaktır.

Alınan ma'lûmata göre bu nişanı hâmil olanlar, Heralds kolleji̇nde gizli bir içtima aktederek İngilterede, en asil ve en şerefli tevcih sayılan bu nişan ve kordon üzerinde görüşmüşlerdir.

İngilterede bu nişanı taşıyanlar, daima ilk safta bulunurlar ve diğer rütbe ve ünvan sahipleri daha geride kalırlar.

İngilizler içinde Garter rütbesini haiz olanlar, İngiltere kralının doğrudan doğruya en muhterem arkadaşları sayılırlar. Bunlara mahsus sancaklar vardır ve bunlar Windsor şatosunun mabedinde asılı durur. Bu ma-

...kümdarı kral Zogodur. Japonya imparatoru Mikado Hazretleri de, bu nişanı hâmildir. İmparator Vilhelm de, veliahtı da bu nişanı hâmil bulunuyordu. Fakat umumî harp üzerine kayıtları terkin edilmişti. Maamafih yakında imparator Vilhelm ile veliahtın da yeniden bu nişanı hâmil olanlar arasına girmeleri bekleniyorsa da henüz münhal bulunmadığı için bu işin bir müddet teahhuru muhtemeldir.

Nişan hâmilleri aktettikleri içtimada hali hazırda münhal bulunan makama Reisicümhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerini tensip etmişlerdir.

Londranın diplomasi mahafilinden tereşşüh eden haberlere göre Ankaradan vuku bulan istimzaç, şayanı memnuniyet bir netice verdiğinden tevcihin vukuu muhakkaktır.

Bilhassa bundan evvel vukubulan iki hadise, bu hadisenin mukaddematı mesabesinde idi. Malûm olduğu üzere 1930 da İngilterenin Akdeniz donanması kumandanı Gazi Hazretlerini Ankarada ziyaret etmişti. Ziyaret mezkûr donanmanın sulhten sonraki bir düşman memleketine vukubu-...

Bir şehir... akşam ü...

Uşak İzmirin...

Evet, İngilizler'in açtığı haleyi, Filistin'de kendilerine muhteşem bir zafer hediye etmiş olan Mustafa Kemal kazanmıştı.

Gelecekte kendisini Atatürk ilan edecek olan Selanikli, Mondros Mütarekesi'nin imzalanmasından iki hafta sonra (13 Kasım 1918'de) gittiği İstanbul'da, **İngiliz Gizli Servisi'nin (istihbarat teşkilatının) Türkiye şefi Robert Frew** ile başbaşa gizli saklı görüşmeler yapmış ve İngilizler'le anlaşmıştı.

Ancak, Selanikli durduk yere ayrı devlet kuramaz, Osmanlı Devleti'nin Anadolu'daki mülkî ve askerî personelini buna razı edemezdi. O yüzden Selanikli'nin karizmasının bir şekilde parlatılması gerekiyordu. Bunun yolu, ona "**vatan kurtaran yaman kahraman**" rolünün oynatılmasıydı.

Filmde (ya da tiyatroda) **"kötü adam" (kötü millet) rolü Yunanistan'a** verildi.

İngilizler bunun için Yunanistan'a vaatlerde bulundular ve İzmir'e çıkarma yapmasını sağladılar.

Bu arada Doğu Karadeniz'deki karışıklıklar bahane edilerek Selanikli'nin Anadolu'ya "**vize**" ile geçişinin altyapısı da (bizzat İngilizler'in talebiyle) hazırlandı.

*

O arada “gaza getirilen” Padişah Vahideddin de, İngilizler’e Mustafa Kemal’le oyun oynama hesabı yaparak Selanikli’ye (**Anadolu genel valiliği** anlamına gelen) olağanüstü yetkiler, bol para, geniş maiyet (refakatçılar topluluğu) ve (kendisinde bile olmayan) **iki otomobil** verdi.

Buna göre Selanikli, Van’dan Ankara’ya kadar bütün beldelerde istediği vali ve kaymakamları görevden alabiliyor, yerine yenisini atayabiliyor, bütün subaylara hükmedebiliyordu.

Ancak, yeni bir devlet kurulması için bu kadarı yeterli değildi.

Selanikli’nin “Osmanlı Devleti’nin **atanmış memuru**” değil de “**milletin seçtiği** lider” haline getirilmesi gerekiyordu.

Fakat Selanikli durduk yere böyle bir işe soyunamazdı. Kendi kendisine gelin güvey olmaya kalkışması rezil kepaze olmasına yol açardı.

İşte tam da bunun için İngilizler tekrar devreye girip, Selanikli'nin **İstanbul'a geri çağırılmasını** istediler. Buna Sadrazam (Osmanlı Hükümeti Başbakanı) Damat Ferit bile çok şaşırmıştı:

> "***Yeni Sabah***'ta Rıza Tevfik'in [Bölükbaşı] hatıralannda dikkate şayan parçalar var. Dün [Sadrazam] **Damad Ferid**'in şu sözleri yazılmıştı: '**Mustafa Kemal Paşa'yı müfettiş olarak tayin etmemizi isteyen İngilizlerdi. Şimdi de geri almamızda ısrar ediyorlar**.'"
>
> (Samet Ağaoğlu, ***Siyasî Günlük***, haz. Cemil Koçak, İstanbul: İletişim Y., 1992, s. 219.)

Aslında İngilizler'in gerçek amacı Selanikli'nin İstanbul'a dönmesi değildi.. Gayeleri, Selanikli'nin memuriyetten, yani askerlikten (sözde Hükümet'i İngilizler karşısında rahatlatmak için fedakârlık yapıyor gibi görünerek) istifa edebilmesini sağlamaktı.

Böylece, onun "milletin seçtiği lider" olma hedefine giden yola asfalt döşemiş oluyorlardı.

Bunun için Selanikli'nin **Yunan** cihetinden rahat etmesi de sağlandı. Adını İngiliz generali Milne'den alan bir **Milne Hattı** ile Yunan ordusu İzmir dağlarında açan çiçekleri toplamak ve ot yolmakla görevlendirildi, daha ileriye gitmeleri yasaklandı.

Çünkü, Selanikli'nin, "milletin seçtiği lider" olmak, ve bu gaye doğrultusunda (Osmanlı Devleti'nin **Meclis-i Mebusan**'ının / Milletvekilleri Meclisi'nin yerini alacak) yeni bir "**millet meclisi**" kurmak için savaşsız bir ortama ihtiyacı vardı.

Falih Rıfkı'yı dinleyelim:

> "Mustafa Kemal'in son **İstanbul Meclisi**ne güveni yoktu. Kâzım Karabekir'e yazdığı bir telgrafta *'**mebusların ikbal düşkünlüğü** yüzünden grupta dayanışma sağlanamadığını, daha fazla **hükûmetin aldatıcı politikasına** kapıldıklarını'* söylemişti. Bazı vali ve komutanlar da Ankara'nın İstanbul ile ilgi kesilmek emrine karşı, **hükûmet İstanbul'da onunla ilgiyi kesmek nasıl olur**, yollu tenkitlerde bulunmuşlardı. Bir 23 Nisan akşamı Çankaya'da Atatürk o günün hikâyesini şöyle anlattı idi: *'İç isyan Ankara kapılarındadır. Başta ben olmazsam tehlikenin hafifleyeceği fikrinde olanlar böyle bir denemenin faydalı olacağını bana kadar*

işittirdiler. Ben nereye gidebilirim, diye sormaklığım üzerine de, şarka doğru, tavsiyesinde bulunmuşlardı. (Sofrada bulunan Recep Peker'e dönerek) Hatırlar mısın Recep, yeni gelmiştin, sana da fikrini sordum, ***memleketin menfaati bunda ise fedakârlık etmelisiniz****, demiştin. Fakat ben,* ***tarihî bir görevimiz var; Meclisi açmak! Bu görevi yerine getirelim de sonra düşünürüz****, cevabını verdim ve Meclisin hemen toplanması için tedbir aldım'.*"

(Falih Rıfkı Atay, ***Çankaya III***, Cumhuriyet Gazetesi Armağanı, Kasım 1999, s. 21.)

Evet, o sırada Selanikli'nin ne "yedi düvel" ile ne de Yunan ile bir kavgası vardı.

Millet, Selanikli'nin Anadolu'daki boş beleş nutuklarından, afratafrasından bizar olmuştu, isyanlardaydı.

Selanikli'ye düşen, biraz fedakârlık göstermesiydi.

Fakat o, fedakârlığa yanaşmıyordu. Çünkü **Lord Curzon**'un ona verdiği bir **görev** vardı. Yeni devleti kurmak için önce yeni bir meclis toplamalıydı. Bu, aynı zamanda, iç isyanları bastırmasını da sağlardı.

Nitekim, 23 Nisan 1920'de TBMM toplandıktan sonra ilk bir hafta içinde alelacele **Hıyanet-i Vataniye Kanunu** çıkarıldı. Buna göre, Selanikli'nin başına geçtiği TBMM'ye itaat etmeyip İstanbul'daki Osmanlı Hükümeti'nin (devletin) emirlerine uymaya devam edenler **idam** da dahil çeşitli cezalara çarptırılacaktı.

Yani Selanikli zampara "yedi düvel"e değil Osmanlı Devleti'ne ve Türk milletine savaş açmış durumdaydı.

İngilizler, TBMM'nin açılışı sırasında da Selanikli'ye yardım ettiler. Onun açılışının hemen öncesinde Padişah Vahideddin'e ve Osmanlı Hükümeti'ne baskıda bulunarak Meclis-i Mebusan'ın kapatılmasını sağladılar.

Böylece Selanikli'yi **alternatifsiz** hale getirdiler. Kimse, "Zaten bir meclis (parlamento) varken ikincisine ne lüzum var ki?!" diyemeyecekti.

Sevr Antlaşması, ("tavşan **atlet**" tabirinden hareketle söylemek gerekirse) Mustafa Kemal'in Ankara Hükümeti ile yapılacak bir başka antlaşmanın Türkler açısından zafer gibi gösterilmesini sağlamaya yönelik bir "tavşan **antlaşma**"ydı.

Selanikli İngilizler, Fransızlar ve İtalyanlar'dan vatan topraklarını kurtarmış gibi görünecekti.

Nitekim Selanikli, Kurtuluş Savaşı sırasında bu devletlerle herhangi bir çatışma içine girmeden onları ülkeden güya kovmuş oldu. (Maraş, Urfa ve Antep'ten Fransızlar'ı millet kendisi kovdu. Fransızlar da üstelemediler, bölgeye yeni kuvvet göndermediler. Selanikli ile **Ankara Antlaşması**'nı yaparak olayı tatlıya bağladılar.)

Kral Konstantin, Başbakan Dimitri Gunaris ve maiyeti İzmir Karşıyaka Odikyan Köşkü İskelesi'nde (12 Haziran 1921)

Selanikli bir tek Yunan cihetinden sorun yaşadı. Nedeni, Bulut'un yukarıda aktardığımız ifadelerinde gizli:

> "25 Ekim'de (1920) **genç Yunan Kralı Alexandros**'u bir maymun ısırdı ve adamcağız ölüverdi. Kader işte, tam da iki ay evvel **Sevr Antlaşması** imzalanmış ve İngiltere Hükümeti **Anadolu'nun batısını Yunanlılara** vermişti. Yerine tekrar, **Alman taraftarı** olduğu için 1917'de İngiliz-

> Fransız baskısıyla memleketini terk eden **babası Konstantinos** (I. Konstantin) getirildi.” (Bulut, s. 394-5.)

Sevr’de Yunanistan’a verilen bölge, İzmir, Manisa ve Ayvalık’tan ibaretti. Aydın bile dışarda tutulmuştu. **Alexandr** ölmeseydi, öyle görünüyor ki Yunanistan İzmir’den çekilecekti, fakat Trakya tümden (batısı ve doğusuyla) ona bırakılacaktı.

Ancak, oğlunun ölümü üzerine 1920 yılı sonunda tahtına dönen (Alman kökenli ve Alman yanlısı) **Konstantin**, Mustafa Kemal’le savaşmak istiyordu. İngilizler’in adamı **Venizelos** da başbakanlığı kaybetmiş, Bulut’un belirttiği gibi 6 Aralık 1920’de ülkesini terk edip Paris’e gitmişti. (İleride tekrar dönecekti.)

Falih Rıfkı Atay bu konuda şunu diyor:

> “Nihayet Temmuz [1921] sıcaklarında **Kral Konstantin** zarını attı. Umumî seferberlik yapmıştı. Pek ciddî İngiliz yardımı da görüyordu. Bizim ordumuz, taarruz edecek Yunanlıların üçte biri kadar bir şeydi. Kral

ordulariyle Ankara’ya gidecek ve zaferini orada Mustafa Kemal’e dikte edecekti.

“Yine kara günler geldi. İlk çarpışmalarda **ordumuzu yendiler. Eskişehir düştü**.”

(Atay, ***Çankaya III***, s. 83.)

Böylece Atay, velinimeti Selanikli’yi allayıp pullamak için, denize düşen yılana sarılır hesabı, "pek ciddi İngiliz yardımı" yalanına sarılmış durumda.

Gerçek durum, ***Vikipedi***’nin “Sevr Antlaşması” maddesinde anlatılan şekildeydi:

“Savaştan sonra İngilizlerin yanında savaşa giren Yunanlar; İzmir’de **Yunan nüfusun** çoğunlukta olduğunu iddia ederek **Wilson prensipleri** gereği bölgenin Yunanistan'a meşru ölçüde ilhâkını talep etmiştir. …

“İtalyanların karşı çıkmasına rağmen (İngiltere Başbakanı) Lloyd George, ABD Başkanı Başkanı Woodrow Wilson'ı ikna ederek İzmir'e Yunan askerlerin çıkmasını sağlamıştır. …

“Yunan işgalinin haksız olduğunu savunan ve İzmir'in işgal edilmemesi gerektiğini belirten **İngiliz Dışişleri Bakanı Lord Curzon** ise **Nisan 1919'a kadar antlaşmanın asla geciktirilmemesi gerektiğini savunduğu halde**, Başbakan Lloyd George'un izin verdiği **15 Mayıs İzmir işgali**ne İngiliz hükûmetindeki tepkiler ve artan muhalefet üzerine yapılan **19 Mayıs 1919'daki kabine toplantısında Anadolu'da bir Amerikan mandası fikrini** savunarak Türkiye'nin bölünmesini engellemeye çalışmış ve kendisi antlaşmanın **6 ay gecikmesine** sebep olmuştur. Bu 6 aylık gecikme **bir Türk direnişi oluşması için harika bir fırsata** dönüşürken, Yunanistan'ın ise ekonomik ve askeri harcamalar nedeniyle tamamen aleyhine bir gelişmedir. 27 Haziran 1919'da Paris Konferans heyeti, Curzon'un önerisi üzerine, Amerika Birleşik Devletleri hükûmeti Türkiye'nin herhangi bir bölgesi için manda alıp almayacağına karâr verene kadar, **Türkiye ile Barış Antlaşması'nın askıya alınmasına karar** vermiştir.

“1919 yılı sonuna doğru ABD, hazırlanan raporlar sonrası bu talebi değerlendirmemiş, ABD başkanı Woodrow Wilson sadece Türk-Ermeni sınırı için hakemlik yapmakla yetinmiş, böylece **Boğazlar için uluslararası bir komite** kurulması istenmiştir. …

“… Nisan 1920'deki San Remo Konferansı'nda taslağı hazırlanan Sevr Antlaşması'nda; Türkiye'nin -İstanbul Türklere bırakılmak koşuluyla- Asya merkezli bağımsız bir devlet olması, Boğazlar komisyonunun kurulması, kapitülasyonların devam etmesi, İstanbul hariç Doğu Trakya'nın Yunanistan'a verilmesi, İzmir'in Türkiye'ye bırakılması fakat 5 yıl süreyle egemenlik haklarının Yunanistan'ın atadığı bir vali tarafından yönetilmesi ve bu sürenin sonunda plebisit yapılması, Doğu Anadolu'da ise ABD başkanı Wilson'ın hakem olarak çizeceği sınırlar ile Türk hükûmeti tarafından bağımsız bir Ermenistan'ın tanınması kararlaştırılmıştır.

“**Yunanistan'dan başka hiçbir ülkenin onaylamadığı Sevr'**den, sadece 3 ay sonra yeni Yunan kralı Aleksandros'un, bir maymun ısırığı ile ölmesi sonucu yapılan Yunanistan seçimlerinde İngiliz yanlısı Elefterios Venizelos'un devrilmesi ve sürgündeki **Alman yanlısı kral** I. Konstantin’in geri dönmesiyle ölü bir mektup olarak kalmıştır. İngiltere ve Fransa eski düşmanları olan kralın dönüşüyle **Yunanistan'a ayrılan 850.000.000 (850 milyon) altın Frank tutarındaki krediyi kesmişlerdir**. Dahası **İtalya ve Fransa**, I. dünya savaşındaki düşmanca tutumları olan kralın dönüşünü bahane ederek derhal **Sevr'in gözden geçirilmesini istemişler**, açık şekilde **21 Şubat 1921'de başlayan Londra Konferansı'nda da Yunanistan'ın İzmir'den ve Doğu Trakya'dan çekilmesini talep etmişler ve Yunanistan'a karşı Türkleri desteklemişlerdir**. İngiltere ise bu ani değişiklik üzerine daha çok tarafsız görünmeye çalışmıştır. İngiliz Dışişleri Bakanı Lord Curzon ise, İngiltere'nin herhangi bir sorumluluk almayacağı şekilde **Yunanistan'ın mağlup olmasını sağlayacak bir politika tâkip etmeleri** gerektiğini söylemiştir.”

(https://tr.wikipedia.org/wiki/Sevr_Antla%C5%9Fmas%C4%B1)

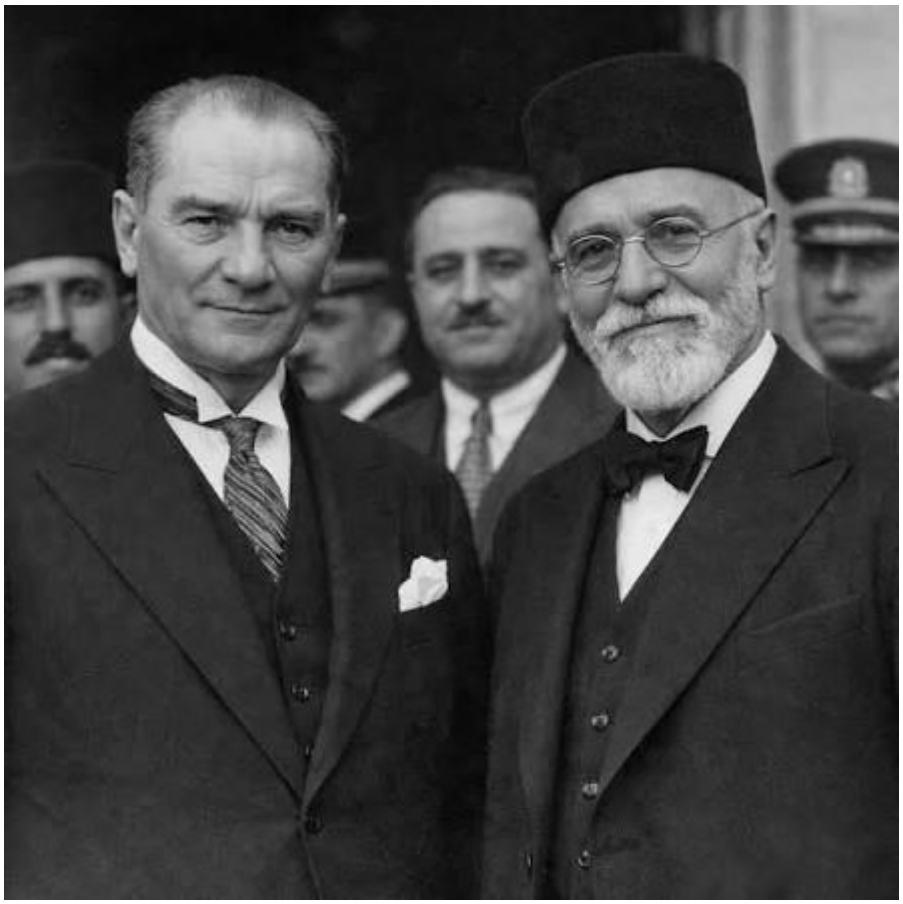

Türkçe'yi bilen ve zekâ yaşı yedinin üstünde olan hiç kimse, bu gelişmeler dizisinden şu neticelere varılacağı söylendiğinde itiraz etmez:

Birincisi, İngiltere Başbakanı Lloyd George'un Yunanistan'ın dışişleri bakanıymış gibi hareket etmesi, onun hesabına ABD'yi ikna etmeye çalışması, Yunan'ı İzmir'i işgal için teşvik edip kışkırtanın İngiltere olduğunu göstermektedir.

İngiltere, bir hesabı, bir çıkarı, bir planı olmadan, sırf Yunan'ın keyfi için bunu yapar mı?! Nerde o yoğurdun bolluğu!

İki: İngiltere Dışişleri Bakanı Curzon'un Başbakan George'a itiraz etmesi, genelde İslam dünyasına ve özelde Osmanlı'ya (Türkiye'ye) yönelik bir "**iyi polis – kötü polis**" numarasıdır.

Bir devlette (hatta bir devlet içindeki kurumlarda), bir karar alınmadan önce fikir ayrılıkları ve tartışmalar olabilir, fakat "karar" alındıktan sonra artık çatlak sese

müsaade edilmez. Hele de iş **icra** safhasındayken.. Eğer böyle birşey oluyorsa, o da alınan bir "karar"ın sonucudur, bir "algı operasyonu" yapılıyordur.

Devlet olmak böyle birşeydir ve devlet ciddiyeti bunu gerektirir.

Üç: Nisan 1919'a kadar, Osmanlı Devleti ile yapılacak barış antlaşmasının **geciktirilmemesi gerektiğini** savunan **Curzon**, neden tam da **Selanikli'nin Samsun'a çıktığı 19 Mayıs günü** tam tersi bir tutum sergiliyor?

İşte burası, İngiliz kurnazlığının zirveyi yakaladığı yerlerden biri.

Savaşın diğer mağlupları Almanya ve Bulgaristan ile birer barış antlaşması hemen yapıldığı halde, Osmanlı ile yapılacak antlaşma sürüncemede bırakılıyordu.

Nedeni, İngilizler'in, anlaşıp angaje etmiş oldukları Selanikli ile antlaşma yapmak istiyor olmalarıydı.

Curzon Nisan 1919'a kadar, Osmanlı'yı ürkütmemek için, antlaşmanın geciktirilmemesi edebiyatı yaptı. Selanikli Samsun'a çıkınca ise, onun ne yapıp ne yapamayacağını görmek için bekleme moduna geçtiler.

Curzon'un Amerikan mandası teklifi, Selanikli'ye zaman kazandırmak için yapılmış bir hileydi. Böylece barış görüşmeleri altı, hatta sekiz ay geciktirilmiş oldu.

Vikipedi'de "Bu 6 aylık gecikme **bir Türk direnişi oluşması için harika bir fırsata** dönüşürken" denilmiş olması sebepsiz değildir. Curzon, tam da bu sonucu almak için o teklifi yapmıştı.

Curzon işin peşini bırakmadı, 19 Mayıs'tan bir ay, bir hafta ve bir gün sonra, 27 Haziran 1919'da **Paris Konferansı** heyetine, ABD'ye yapılan manda teklifinin neticesinin beklenmesini, Türkiye ile yapılacak barış antlaşması görüşmelerinin ABD söz konusu meselede karar verinceye kadar askıya alınmasını teklif etti, ve bu yönde karar çıkarttı.

Curzon, ABD'nin kararının olumsuz olacağını biliyordu. Adam İngiltere dışişleri bakanı, fakat sanki ABD dışişleri bakanıymış gibi Amerikan mandası simsarlığı yapıyor. Önce Lloyd George **Yunan'dan fazla Yunancılık** numarası yapmıştı, bu defa Curzon sahneye fırlayıp **ABD'den fazla ABD'cilik** şovu sergiledi.

Ancak, müzakerelerdeki bu altı (hatta sekiz) aylık gecikme zarfında oluşan şey bir "**Türk direnişi**" değildi. O arada Selanikli'nin "millet meclisi" tezgâhı için gereken adımlar atıldı.

Kongreler bunun için yapıldı.

Sadece o altı ayda değil, ondan sonraki altı ayda da Selanikli'nin **dış düşmana** karşı atmış olduğu tek bir mermi yoktur.

Sadece nutuk attı.

Takiyye yaptı, yalan yeminler etti. Din istismarı alanında yeni icatlar çıkardı.

*

Dört: Yunanistan'da Almanya yanlısı Konstantin tekrar tahta çıkmasa ve Venizelos'un başbakanlığı devam etseydi, muhtemelen Ege'de ufak çaplı (Selanikli'yi kahraman gösterecek kadar) Türk-Yunan sürtüşmeleri yaşanacak, akabinde iki taraf masaya oturtulacak ve Lozan Antlaşması türünden bir antlaşma daha erken bir tarihte kotarılacaktı.

Fakat Konstantin işi yokuşa sürdü. Kampanya başlattı ve bizzat kendisi Anadolu'ya geldi, ordusunun başına geçti. Bunun arkasından Temmuz 1921'de Eskişehir-Kütahya yenilgisi yaşandı, Yunan Polatlı'ya kadar geldi. 70 bin kişilik Türk ordusundan geriye 30 bin kişi kalmıştı.

Selanikli paniğe kapıldı. İngilizler'le yaptığı anlaşmada bunlar yoktu. Palaspandıras **Kayseri'ye kaçma** kararı aldı. Fakat TBMM bunu kabul etmedi. Selanikli'nin niyeti, orduyu Kızılırmak'ın doğusuna çekmek, Ankara'yı Yunan'a bırakmaktı.

Vikipedi'deki ifadelerin de gösterdiği gibi, İngilizler ile müttefikleri o süreçte Yunanistan'a karşı Selanikli'yi destekliediler. Önce, Yunanistan'a verdikleri **kredi**yi kestiler.

Daha Londra Konferansı'nda (Konstantin tekrar başa geçtikten birkaç ay sonra ve Kütahya-Eskişehir bozgunundan beş ay önce) **Yunanistan'ın İzmir'den ve Doğu Trakya'dan çekilmesini talep ettiler.**

Yunanistan (daha doğrusu Konstantin) bunu kabul etmedi.

*

Beş: ***Vikipedi***'den yaptığımız alıntının son cümlesi şöyle:

> "İngiltere ise … daha çok tarafsız görünmeye çalışmıştır. İngiliz Dışişleri Bakanı Lord Curzon ise, İngiltere'nin herhangi bir sorumluluk almayacağı şekilde **Yunanistan'ın mağlup olmasını sağlayacak bir politika tâkip etmeleri** gerektiğini söylemiştir."

İngiltere'nin, Fransa ve İtalya'nın aksine, Selanikli liderliğindeki Ankara Hükümeti'ne açıkça destek vermemesinin, vermiyormuş gibi görünmesinin iki nedeni var:

Birincisi, baştan Yunanistan'ı İzmir'e girmesi için kışkırtan kendisi olduğu için bunun mahcubiyetini taşıyor.

İkincisi, Selanikli'nin kendilerinin adamı olduğunu saklamaya uğraşıyor, deşifre olmasını engellemeye çalışıyor. İtalya ile Fransa'nın böyle bir sorunu yok.

Ancak, **İsmet İnönü**'nün ifade ettiği gibi, Selanikli'nin mücadelesinde başarılı olması için ellerinden geleni yaptılar.

Çünkü bu yönde "**karar**" almışlardı. Hiç oralı değilmiş numarası yapıyorlardı fakat müttefiklerini bu karara uymaya mecbur edecek kadar katı ve inatçıydılar.

Galileo'nun sözü meşhurdur, doğruysa eğer, mahkemede ceza almamak için "Tamam, madem yasalar aksini söylüyor, kabul ediyorum, Dünya dönmüyor" demiş, fakat dışarı çıkınca "Dünya yine de dönüyor" diye konuşmuş.

Dünya, ne mahkeme dinler, ne de Galileo'nun ne söylediğine bakar.

İnsan yapısı yasalar, doğadaki olayları da, tarihi de değiştiremez. Bir şey, yaşanmışsa yaşanmıştır.

Yasaların Selanikli Atatürk'ü kahraman ilan etmesi, "**en hakiki mürşit ilim**" karşısında birşey ifade etmiyor.

İngiliz işbirlikçisi, dışı yaldızlı, süslü ve gösterişli, içi hava, boş bir balondu.

Yasalar, "**fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür**" olmanın garantisi olmalıdır. Şunu bunu putlaştırmanın, insanları kula kul yapmanın değil.

ATATÜRK TÜRKİYESİ, İNGİLİZ GİZLİ SERVİSİ'NİN Mİ ESERİYDİ?

İstiklal Harbi boyunca olduğundan farklı görünerek milleti aldattı.. Bol bol yalan söyledi, yeminler etti, takiyye yaptı.

Aldatabildiği zaman zor kullanmadı.. Çünkü gerek yoktu.

Aldanmayanlara karşı aldattıklarını kullandı.

Sonra, o kullandıklarının da bazılarını (sırlarını söylemesinler ve başını ağrıtmasınlar diye) ortadan kaldırdı ya da kaldırmaya çalıştı.

Susturdu..

Ortaya "**tevhid-i tedrisat**"ın yanısıra bir "**tevhid-i beyanat**" çıktı..

Herkes sözlerini Türkiye orkestrasının yeni şefi Selanikli'nin çubuğunun hareketlerine göre ayarlamak zorundaydı..

Millet için **ortak milli ezberler** oluşturuldu.

Söylemeye gerek yok, Selanikli Mustafa Atatürk'ten söz ediyoruz.

*

Ezberi bilerek ya da bilmeyerek bozacaklar için kenarda meşe ağacından sağlam sopalar bekletiliyordu.

"Manevi" kızı Prof. Afet İnan'ın hazırladığı "***M. Kemal Atatürk'ün Karlsbad Hatıraları***" adlı kitaptan (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1983), Selanikli'nin, günlüğüne 10-11 Temmuz 1918 günleri için şunları yazmış olduğunu öğreniyoruz:

"Bu iki günü yazmayacağım. **Birçok anılarım gibi bunların da unutulmasında** ne zarar var. Yalnız şu kadar diyelim ki **insanlar gerçeği hep gizlerler**."

İnsanlar gerçeği hep gizlemezler, fakat Selanikli bu milletten gerçeği hep gizledi.

*

Selanikli'yi tanımak için İngiliz istihbarat teşkilatının (gizli servisinin) Türkiye'de faaliyet göstermiş olan ajanları hakkında biraz birşeyler biliyor olmak gerekiyor.

O ajanların başında, teşkilatın Türkiye şefi **Robert Frew** geliyor. Kendisini İngiltere'nin (İstanbul'daki) Türkiye Büyükelçiliği'nin rahibi gibi gösteriyordu.

MAJOR C.S.FORD (WEARING A FEZ), MME. SCHNEIDER AND THE REV. ROBERT FREW.

THE HERALD prints herewith a snapshot of Major C. S. Ford, the American army surgeon, who has done such wonderful work in the Turkish army in caring for the ill and wounded. Major Ford, as told in the HERALD's special cable despatches from Constantinople, was in Constantinople, on leave and in ill health himself, but on discovering the disorganized state of the Turkish army and the need for medical work, at once took a lead in the task of caring for the ill and wounded. In the photograph Major Ford is the man wearing the fez with a crescent. The woman is Mme. Schneider, a Hungarian, who has volunteered as a nurse, and the other man is the Rev. Robert Frew, a Scotch clergyman, who lives in the Turkish capital.

İkinci önemli isim, **Aubrey Herbert**.. O da Büyükelçilik'te görev yapmıştı.

Selanikli'nin her ikisiyle de yolu kesişti.. Her ikisiyle de samimi dostluk kurdu.. Her ikisiyle de başbaşa gizli saklı görüşmeler yaptı.

Frew hakkında elimizde kayda değer bir bilgi yok.. Şüphesiz ki İngiliz istihbaratının arşivinde istemediğiniz kadar malumat vardır, fakat açıklamazlar.

Aubrey Herbert hakkında ise birçok şey biliniyor.. Nedeni konuşup yazmayı seven bir adam olması.. Ayrıca, Frew'nun aksine "sahada" fazla faaliyet gösterdiği için yapıp ettikleri birtakım yayınlara konu olmuş.

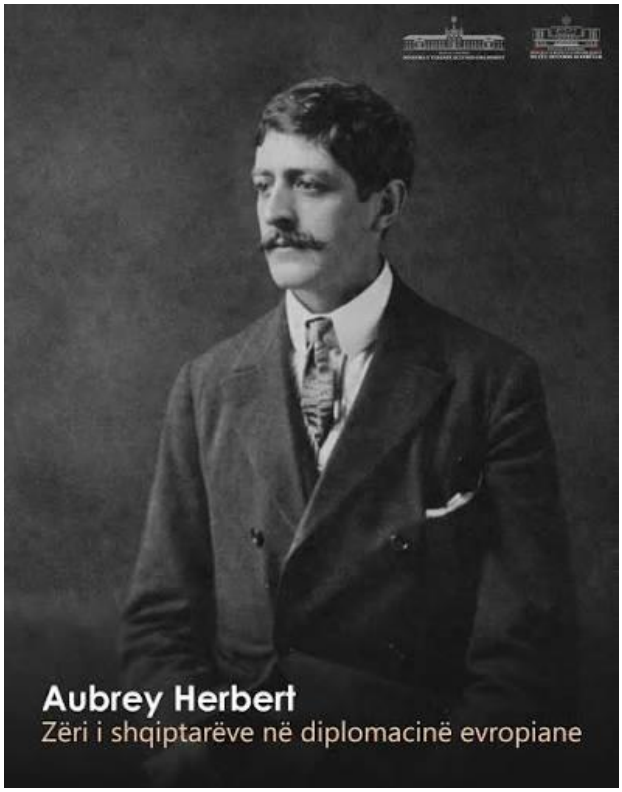

Bir Türk yazar, Mehmet Hasan Bulut, Aubrey hakkında (ciddi emek mahsulü olduğu görülen) bir eser yayınlamış durumda.

Bulut'un kitabı "***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***" adını taşıyor (4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018.)

Eserin ilk baskısı 2015 yılında yapılmış.

Kitabın adı daha "açık" olabilirdi.. Mesela şöyle: "***İngiliz Casusu Aubrey Herbert'in Yeni Türkiye'nin Doğuşundaki Rolü***".

Veya şöyle: "***Yeni Türkiye, İngiliz Gizli Servisi'nin mi Eseri?***"

Çünkü yazar, "*Aubrey Herbert'ın hayatının hikâyesi, aslında Yeni Türkiye'nin doğuşunun hikâyesidir*" diyor (s. 9).

Bundan hareketle şu da söylenebilir:

Aubrey'in hayatının hikâyesi, aslında, Selanikli Mustafa Atatürk'ün Türkiye'yi babasının çiftliği haline getirmesinin hikâyesidir.

Mehmet Hasan Bulut'un kitabı şu cümleyle başlıyor (s. 7):

> "Rosita Forbes adlı bir İngiliz kadın seyyahın kitabında, **Mustafa Kemal'in Aubrey Herbert'ın evinde yemek yediğini** okumamla başladı her şey."

Yazar, Aubrey'in kim ve ne olduğu sorusuna ise şöyle cevap veriyor:

> "Aubrey Herbert, İngiltere'deki lüks ve rahat aristokrat hayatını bırakıp bir şövalye gibi Yakın ve Orta Doğu topraklarında maceradan maceraya koşan **bir İngiliz casusuydu**." (s. 7)

Aynı zamanda bir milletvekiliydi (s. 9). Yani politikacı..

Soru şu: Sonradan Atatürk soyadını alan Mustafa Kemal, İngiliz casusunun evinde ne arıyordu?

*

Bulut'un kitabının **temel tezlerini** şöyle sıralayabiliriz:

Bir: Günümüzün gizli servisleri / istihbarat teşkilatları (özellikle de **İngiliz istihbaratı** –Ki diğer gizli servislerin örnek alıp taklit ettiği model olmuştur, deyim yerindeyse bütün çağdaş istihbarat teşkilatları onun paltosundan çıktı-) ilhamını, çalışma yöntemlerini, faaliyet biçimlerini ve örgütlenme usulünü **masonlar** ile onlara öncülük etmiş olan **Tapınak Şövalyeleri**'nden almış bulunmaktadırlar.

Tapınak Şövalyeleri de (**İbn Sebe** gibi Yahudiler tarafından üretilen müfrit şiî) **Haşhaşîler**'den etkilenmiş durumda.

İki: Tapınak Şövalyeleri ile başlayıp çağdaş istihbarat teşkilatları (gizli servisler) ile kemal noktasına ulaşmış bulunan gölge (derin) devletlerin ("paralel devlet"lerin, "devlet içindeki devlet"lerin) temel ideolojisi ya da devlet felsefesi ve siyaset tarzı, **Makyavelizm**'dir.

Üç: Osmanlı Devleti'nin yıkılmasının ardındaki "**üst akıl**", böylesi bir tarihsel kökler ve düşünce geleneği üzerinde yükselmiş olan İngiliz istihbaratıdır.

Dört: Osmanlı Devleti'ni yıkan İngiliz istihbaratı, onun sahip olduğu topraklar üzerinde kurulan **yeni devletlerin** de görünmeyen banisidir, kurucusudur. Babası değilse bile, ("tüp bebek" gibi modern usullerle) hamileliği sağlamış ve doğuma nezaret etmiş olan **ebe**dir.

Beş: Mustafa **Atatürk**'ün dizayn ettiği Yeni Türkiye de aynı şekilde İngiliz istihbaratının eserlerinden biri durumundadır. Atatürk, İngiliz istihbaratının Türkiye'deki **taşeron**udur.

*

Hristiyanlığın bozulmasında kripto yahudi **Pavlus'**un (Pavlos, Paulos, Paulus, **Saint Paul**, Tarsuslu Saul) kritik bir rol oynadığı biliniyor. **Hz. İsa** aleyhisselam'ın ilahlaştırılması sapkınlığı onun eseri.

Müslüman görünen kripto yahudi **Abdullah ibni Sebe** de **Hz. Ali** r. a.'e ilahlık atfederek aynı şeyi Müslümanlar arasında yapmayı denedi.. Başarısız olduğu söylenemez.. Günümüz Şîa'sının bir kısmının "Ali, Allah'tır" diye inandıkları biliniyor.

Yazar Mehmet Hasan Bulut, Pavlus'un Hristiyanları aldatmak için **"Hz. İsa'nın kendisine görünmesi" kerametini** uydurmuş olmasına dikkat çekiyor:

> "… Saul adında Tarsuslu bir Yahudi, Kudüs'ten Şam'a giderken **Hazret-i îsâ'nın kendisine göründüğünü söyleyip** İsevi (Hristiyan) oldu ve Pavlus ismini aldı. Hâlbuki daha evvel îsevilerin ileri gelen düşmanlarındandı. Etrâfma topladığı adamlarla, Kudüs'te Nasrânîlerin (Hristiyanların) evlerini basıyor, yakaladıklarını kadın-erkek demeden sürükleyerek zindânlara atıyordu. … Şam'a giderken, anlattığına göre, **gökten bir nurun yere indiğini ve bu nurun içinden Hazret-i îsâ'nın kendisiyle konuştuğunu**

görmüştü. Bu mucize üzerine, yaptıklarına pişman olup Hristiyan olmuştu. Böylece Saul, ya da yeni adıyla Pavlus, Hristiyanlığı işkence ile değil, **tahrif ederek, yani aslını bozarak yok etme** şansına kavuştu. Hristiyan olduktan sonra kendisini Yahudiler dışındaki milletlerin havarisi olarak gösterdi. Yahudilik, Mitraizm ve îskenderiyye'deki din ve felsefe akımları hakkında son derece malûmat sahibiydi. Bu bilgisini kullanarak, Hazret-i îsâ şeriatinden, **sünnet olmak, domuz yememek, şarap içmemek** gibi paganların hoşlanmayacağı emir ve yasakları çıkarttı ve filozof Eflatunun teslis fikrini Hristiyanlığa soktu." (s. 15-16)

Hristiyanlığın hakkından gelmiş olan kripto yahudiler İslam'ı ihmal etmiş değiller.. Bulut, **Abdullah ibni Sebe**'nin yanısıra bir başka yahudiye daha dikkat çekiyor: Göz hekimi **Meymûn el-Kaddâh**.

"… Abdullah ibn-i Sebe'nin izinden giden ve Sebeiyye olarak da bilinen Gulât-ı Şia'nın tâkipçilerinden Yahudi asıllı göz doktoru Meymûn el-Kaddâh, **Bâtınîliği** kurdu. … el-Kaddâh, Pavlus'un İseviliğe yaptığını İslâmiyet'e yapmaya çalışmıştı. Bâtınîler, ***Kur'ân-ı Kerîm***'in **bir görünen (zâhir), bir de gizli (bâtınî) manası** vardır diyorlardı. Zâhirî manası, yani namaz, oruç, zekât, hac vs. mühim değildir, onlar **sembolik**tir, asıl olan Bâtınî manasıdır, bunu da **herkes anlayamaz** diye inanıyorlardı. Bu inanca sahip olanlara 'Bâtınî', bu inancı yayanlara da 'Dâî' dediler.

"… Şîi bir imâmın oğlu olan **Haşan Sabbah**, Bâtınî misyoneri, yani dâî idi. Misyonerlik çalışmaları neticesinde topladığı adamları ile beraber İran'daki **Alamut kalesini** kendisine üs seçip eşkıyalık ile zengin oldu. Adamlarını tasnif ederek yeni bir **teşkilat** kurdu. …

"Haşan Sabbah, **haşhaş**a alıştırdığı fedâîlerine yalancı cenneti vaad ederek kendi maksadları için kullandı. Bâtınî propagandasına karşı çıkan Sünnî devlet liderlerine **suikastlar** tertip ettirdi." (s. 17-18)

Haçlı seferleri, fanatik Hristiyanların İslam dünyasını tanımalarını sağladı.. Ve inanç bakımından kendilerine en yakın olarak **Şîa'yı ve Batınîleri** gördüler.. Özellikle **Haşhaşîler**'den hoşlandılar:

> "… Hristiyan orduları burada yaklaşık iki yüz yıl sürecek **Kudüs Krallığını** kurdu. Bu krallıkta doğan Hristiyanlar, … Şark kültürünü ve Arapça lisânını biliyorlardı. … Haçlı askerlerinin Haşhaşîlerin üslerine misâfir olduklarında gördükleri izzet ve ikram, şarap, müzik, haşhaş ve dans eden kızlar akıllarını başlarından aldı. Benzer bir teşkilat da kendileri kurmak istediler. Böylece, Kudüs Kralı II. Baudouin'in baş müşaviri *Hugo (Hugues) de Payens*, Kudüs'te **Tapınak Şövalyeleri** tarikatını kurdu.
>
> "Tapınakçıların teşkilat yapısı, Haşhaşîlere göre tertip edildi. Haşhaşîlerin Refik, Fedâî, Lâsık sınıflandırmasına karşılık Tapınakçılar; Knights (Şövalyeler), Esquires ve Lay Brethen olarak tasnif edildi. Tapınakçıların Prior, Grand Prior (Büyük Prior) ve **Grand Master (Büyük Üstat)** unvanları da Haşhaşîlerin Dâî, Dâîül-Kebir'(Büyük Dâî) ve [Hasan Sabbah ile haleflerinin kullandığı] Şeyh-ül-Cebel'in karşılığıydı. Hatta kıyafetleri bile aynıydı; beyaz zemin üzerine **kırmızı** bir sembol. Her iki grup da yeni mensupları tarikata alırken günümüzün **masonik kabul merâsimlerine benzer bir merâsim** tatbik ediyordu." (s. 18-20)

Haşhaşîler, Şîa'nın **İsmailiyye** kolu içinde ortaya çıkmışlardı ve siyasî bir topluluktu..

İsmailiyye'nin entelektül kesimi ise 52 ciltlik ***İhvan-ı Safa Risaleleri*** diye bilinen kitapları ürettiler.. Hak batıl demeden bilgi ya da malumat adına ne bulurlarsa kitaplarına geçirmişlerdi.

Doğal olarak kafaları ve inançları it oynamış yonca tarlası gibi karmakarışıktı.

*

Tapınak Şövalyeleri içinden de benzer bir topluluk çıktı: **Rose-Croix**, yani **Gül-Haç** topluluğu (Mezhep, tarikat, örgüt; artık ne derseniz):

> "Gül-Haçlıların üç temel inancı vardı; … Bilhassa kâinattaki her şeyin Tanrının bir parçası olduğuna, yani **vahdet-i vücuda (panteizm)** inanıyorlardı. Nihâî hedefleri, **bütün dinleri tek bir din halinde bu inançlar altında birleştirmek**ti. Gül-Haç, daha sonra Avripa'da **masonlarda îskoç Riti**nin ve **Rozikruzyen (Rosicrucian/Gül-Haçlı) Cemiyeti**nin doğmasına sebep oldu." (s. 22)

Bu hareketler siyasal baskıya maruz kaldıklarında **yeraltına** çekilecekler ve farklı adlarla hortlayacaklardı..

Bu hortlak oluşumlardan biri **Cizvit (İsa Cemiyeti)** tarikatıydı.. Babür Şah'ın torunu **Ekber Şah**'ı bile etkilemeyi başarmışlardı:

> "1578'de Portekizli bir Cizvit, Ekber Şah ile görüşmeye muvaffak oldu. Cizvit'in fikirlerinden hoşlanan Ekber Şah, … 1579'da bu Cizvit'in tavsiyesi üzerine, Hindistan'ın Batı kıyısında bir şehir olan Goa'daki Cizvitlere bir mektup yazarak onlardan iki Cizvit'in kendisine gönderilmesini talep etti. … Ekber Şah ve oğlu Selim Cihangir, bu Cizvitleri kendilerine dost edindiler ve **iki yıl boyunca sarayda ağırlayarak hürmet** gösterdiler. Nihayet, Ekber Şah 1582'de, mason kardeşliği gibi, Hindistan'da farklı dinlere mensup olan vatandaşlarını birleştirip kardeş yapmak maksadıyla 'Dîn-i İlâhî' adını verdiği yeni bir din kurdu.
>
> "Ekber Şah, Hristiyan inancına göre yetiştirilmesi ve Portekizce öğrenmesi için başka bir oğlunu Cizvitlere emanet etti. **Selim Cihangir** inşa ettirdiği sarayının duvarlarını Hristiyan azizlerinin freskleri ile kaplamaya başladı. Bu âdet Hindistan'ın ileri gelenleri arasında hızla yayıldı. Müslümanlar buna büyük reaksiyon gösterdi, yer yer isyânlar çıktı. İsyân etmekten daha

akıllıca bir yol tâkip ederek, **dinler arası diyaloga karşı Sünnîlik propagandası** yapanlar da oldu. Bilhassa **Serhendli Nakşî Şeyhi İmâm-ı Rabbâni**, idârecilere yazdığı **mektuplar** ve yetiştirdiği talebeler ile Cizvitlerin Hindistan'a getirdiği bu fitneye karşı mücadele etti ve büyük nispette muvaffak oldu." (s. 30-32)

Bir zaman sonra Hindistan'a bütünüyle hakim olup Afganistan'a kadar ilerleyen **İngilizler**'in bölgeye girişi, Cizvitler'den etkilenen Selim Cihangir'in bunlara ticaret izni vermesiyle başladı.

Babür İmparatorluğu'nu bile etkileyen Cizvitler'in (Tapınak Şövalyeleri'nin yeni sürümünün) Avrupa'yı boş bırakması beklenemezdi.

1300'lü yıllarda yeraltına çekilmek zorunda kalmış olan Tapınak Şövalyeleri, asırlar sonra, 17. Yüzyıl ortalarında İngiltere'de iktidarı ele geçirmiş durumdalardı:

"Cizvitlerle beraber tekrar dirilen Tapınakçılar, bir iç savaşın ardından 1649'da Kral I. Charles'ı idam ederek İngiltere'de iktidârı ele geçirdiler. Tanrı tarafından seçilmiş bir insan olduğuna inanan **mason** kumandan Oliver Cromwell, **cumhuriyet** ilân ederek memleketin başına geçti." (s. 33)

Yazar Bulut bütün bunları anlattıktan sonra, Tapınakçılar'ın **Amerika Birleşik Devletleri**'nin kuruluşundaki rolüne ve bu yolda **Makyavel**'in fikirlerinden nasıl yararlandıkları hususuna değiniyor.

Bunu yaparken "**istiklal savaşı**" ve "**cumhuriyet**" kavramlarını kullanarak Türkiye'nin "**inkılap tarihi**"ne de imalı göndermeler yaptığı görülüyor:

> "Machiavelli'ye göre, **yeni işgal edilen toprakları kontrol** altında tutmak için orada **silahlı güçler** bulundurmak çok masraflı bir işti; "Silahlı güçleri tutmaya kalkarsan, **daha masraflı** olduğu için devletin tüm gelirini bu yolda harcarsın. Öyle meblağlara varır ki, bu harcamada **beş koyar** (sadece) **bir alırsın**. Asker göndermekle çok daha fazla zarar vermiş olursun, çünkü askerin yer değiştirmekten kaynaklanan ev meselesi herkesi huzursuz eder ve herkes sana düşman kesilir. **Kendi evlerinde yenik düşenler zararlı düşmanlardır**". Machiavelli haklıydı, mesela 19. yüzyılın ilk yarısında, bir İngiliz askerini alıp Hindistan'da tutmanın mâliyeti 100 sterlini buluyordu. … öyle bir yol bulmalılardı ki hem **müstemlekelerin (sömürgelerin) idari ve askerî masraflarından kurtulmalı**, hem de oranın ticâretini ve **kaynaklarını kontrol** etmeliydiler.
>
> "… dâhiyane ve tam Machiavelli'ye göre bir strateji geliştirdiler. … dünyaya **milliyetçiliğ**i yayacaklardı. Alman dan daha Alman, Rus'dan daha Rus, **Türk'ten daha Türk** olacaklardı. Böylece bünyelerinde farklı milletleri yaşatan, dünya üzerindeki tüm mevcut imparatorluklar dağılacaktı. Sonra **milliyetçi mason liderler** çıkartacak, onları kendilerine karşı bir **'istiklâl savaşı' veriyormuş gibi gösterecek** ve böylece **mason kardeşlerini o memlekette lider ve kahraman yaparak çekileceklerdi**. Halk istiklâlini kazandığı için sevinirken, bu kardeşleri, **yaptığı ticârî ve siyâsî anlaşmalarla** onlara o memleketin zenginliklerini sunacaktı." (s. 37-38)

Doğal olarak yazar Bulut, İngiliz işgalci ve sömürgecilerin Türkiye'deki mason kardeşlerinin **Selanikli Mustafa Atatürk** olduğunu söylemiyor.

"Lafın tamamı ahmağa söylenir" fehvasınca sözün gerisini halkın irfanına havale ediyor.. Çünkü Türk milletinin zeki olduğunu düşünüyor.

Ancak, Aziz Nesin böyle düşünmezdi.

*

Bulut, sözlerini şöyle sürdürüyor:

> "… kuracakları yeni devletin rejimi mümkünse meşrûtî ve ardından cumhuriyet olmalıydı. Çünkü monarşide monark, yani **kral veya sultan**, zenginlik bir güç olduğu için, memlekette kendisinden daha zengin bir kimse olsun istemiyordu. Aksi takdirde, yeterince parası olan bir kimsenin kendi ordusunu kurması ve sultanı tehdit etmesi mümkündü. Ayrıca kral, bankerlerden borç bile alsa, makamını onlara borçlu olmadığı için zenginlerin taleplerini çoğu zaman yerine getirmiyordu. Hatta canını fazla sıkarlarsa, … onları ortadan kaldırıveriyordu. Hâlbuki cumhuriyette, iktidâra gelmek isteyen kimse, finansmana ihtiyâç duyduğundan onlara yanaşacak ve seçildiği takdirde onların **taleplerini yerine getirmek mecburiyetinde** kalacaktı. Getirmezse ortadan kaldırılan bu sefer zenginler değil, iktidârdaki kimse olacaktı." (s. 38)

Doğal olarak bu, "fazilet" olan cumhuriyet ve "çaresi tükenmeyen" demokrasi sayesinde oluyordu.

Bazen (manipülasyona açık olan) seçimler, bazen de (seçimlerin istenen sonucu vermediği yerlerde) "demokrasiyi sözde tahkim edip sağlam kazığa bağlama ve cumhuriyeti koruma amaçlı" darbeler yoluyla:

> “Machiavelli’nin dediği gibi asıl güç ‘akıllı’ kimselerin elinde olacak, fakat halk devleti kendilerinin idâre ettiğini düşünecekti.” (s. 38)

Makyavel’den çok şey öğrenilmişti:

> “İdârecilere nasihatler veren kitabında, Machiavelli’ye göre târihte iki çeşit idâre şekli vardı; **cumhuriyet ve monarşi**. Her ikisinde de, cumhuriyette her ne kadar halk **kendisinin idâre ettiğini sansa da**, idâre halka dayalı değildi. İpler yine hükümdarın ve ‘akıllı’ kimselerin elindeydi. … Mühim olan işin neticesiydi, o neticeye varırken tâkip edilen yol değil. Kurnazlık yaparak insanları **aldatan** liderler, samimi liderlerden daha muvaffak olurlardı. Hem halkı aldatmak çok kolaydı; insanlar karşısındakini **göründüğü gibi** görüyordu. Avam o kadar basit düşünüyor ve o kadar günlük ihtiyaçlarının mahkûmuydu ki, hılekâr biri her zaman **aldatılmaya hazır bir sürü** bulacaktı. ... Çok az insan idârecinin asıl niyetini ve kişiliğini bilebilirdi ve bilenler de **umûmî kanâate karşı çıkmaya cesaret** edemezlerdi. … Ve tembihliyordu; “Aldatarak elde edebileceğin bir şeyi, asla güç kullanarak kazanmaya çalışma.”
>
> “… Asla açıktan güç kullanmayacaklar, **hile** ile düşmanlarını alt edeceklerdi. **Hakiki hüviyetlerini ve maksadlarını saklayacak**, yaptıkları yardımlar ve iyiliklerle **halkın gözünü boyayacaklardı**. Birisi çıkıp ipuçlarından ve **yaptıkları işlerin neticesinden asıl niyetlerini anlasa** bile insanların çoğu aldatıldığı ve aptal olduğu için kimse o adama inanmayacaktı.” (s. 27-28)

Selanikli Mustafa Atatürk tam da bunları yaptı.

"SENİN ATAN BİR AJANDI YAVRUM"

Prof. Dr. Hikmet Özdemir'in kitaplarından birinin adı şöyle: ***Atatürk'ün ardından – Sir Percy Loraine'in Tanıklığı.***

Kitabın internetteki tanıtımında şu satırlar yer alıyor:

> "Sir Percy Loraine, 1930'lu yıllarda **İngiltere'nin Türkiye Büyükelçisi**dir. Atatürk'le tanışan, İngiltere Kralı VIII. Edward'ın Türkiye ziyaretinde önemli rol oynayan Sir Loraine'in, Atatürk'ün devlet adamlığı konusundaki tarihi tanıklığı ve tuttuğu kişisel notlar Prof. Hikmet Özdemir tarafından derlendi.
>
> "Bu tanıklık yoğun ve doyurucu bir çerçeveye sahip olduğu kadar aynı zamanda **nesnel, çok boyutlu** bir temele de dayanıyor ve tarihteki benzerleri arasından seçkin bir psikolojik edebiyat örneği olarak öne çıkıyor.
>
> "Sir Loraine'in kahramanı Atatürk'le ilgili bazı izlenimleriyle İstanbul ve Ankara günlerine ilişkin özel notları ise Türk okurların karşısına ilk kez çıkıyor."

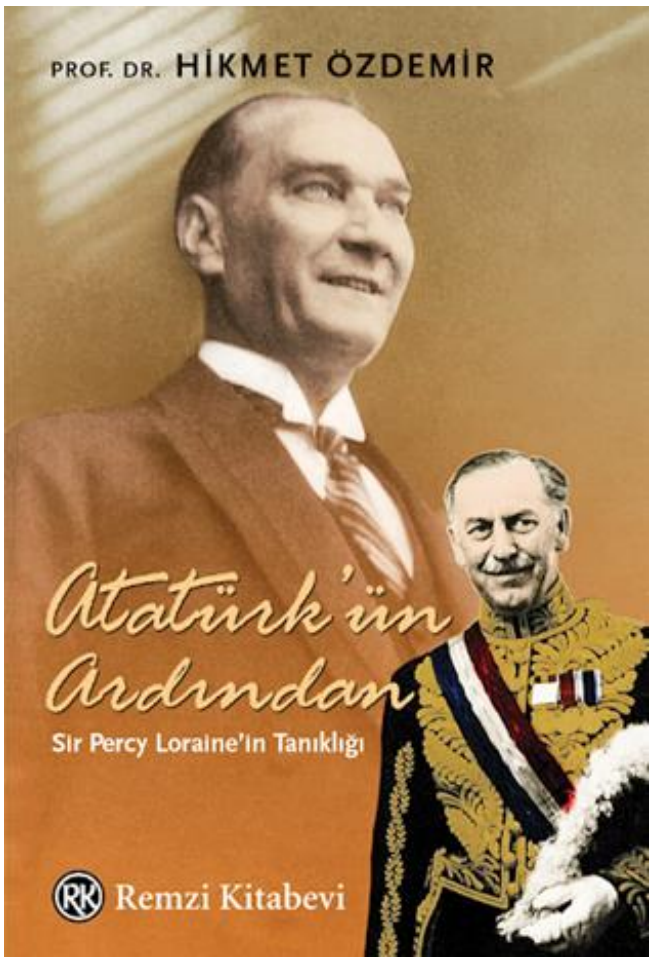

Loraine, İran, Yunanistan, Mısır ve Türkiye'de görev yapmış bir diplomat. Selanikli Atatürk'ün de yakın dostuydu.

Vefasını dostu Selanikli ölünce de gösterdi.

Esra S. Değerli, Atatürkçü bir dergide yayınlanan bir makalesinde şunu diyor:

> "Sir Percy Loraine'nin bir İngiliz yurttaşı ve diplomatı olarak, Atatürk'ü anlama, anlatma ve onun hakkındaki **asılsız iddiaları çürütmek için** gösterdiği çaba övgüye değerdir."
>
> (Esra Sarıkoyuncu Değerli, "Bir İngiliz Diplomatın Gözüyle Mustafa Kemal Atatürk", ***Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi,*** Cilt XXIII - Sayı 67-68-69**,** Kasım 2007, s. 187-218.)

Bu ifade, Değerli'nin makalesinin en son cümlesi ve de paragrafı durumunda.

Buradan anlıyoruz ki, Sir Loraine, Atatürk hakkında asılsız iddiada bulunabilecek biri değil.

Tam aksine, **onun hakkındaki asılsız iddiaları çürütmek için övgüye değer bir çaba** sarfetmiş.

Yıllar önce, ***Millî Gazete*** yazarı Mehmed Şevket Eygi, bu dostlukla ilgili olarak şunları yazmıştı:

> **"M. Kemal Paşa**, 1938'de ölüm döşeğinde iken, Ankara'dan İngiltere büyükelçisi **Sir Percy Loraine**'i çağırtmış, geldiğinde odadakileri dışarıya çıkartmış, elçiden bir şey istemişti. İstediği neydi? **Elçi bunu hatıralarında yazıyor.** Yakın tarihimizin bu sırrını bilenler el kaldırsın."

("Türkiye'nin En Büyük Realitesi", ***Millî Gazete***, 24 Kasım 2017; http://www.milligazete.com.tr/makale/1425820/mehmed-sevket-eygi/turkiyenin-en-buyuk-realitesi)

Haydi eller beraberce havaya..

Bu Loraine, Atatürk hakkında M. Şevket Eygi'nin ve yazarımız Mehmet Hasan Bulut'un iddia ettiği türden açıklamalarda bulunmuş mu acaba diye kendimize sorduğumuzda karşımıza **Kadir Çandarlıoğlu**'nun "***Hilafet.org*** sitesinden alıntılanmıştır" kaydını düşerek yazdıkları çıkıyor:

> "Aşağıda kıraat edeceksiniz (okuyacaklarınız) "***The Sunday Times*** (London)" isimli İngiliz gazetesinin 11 Şubat 1968 tarihli nüshasında [8. sayfada] **Martin Gilbert** tarafından neşredilen **"How Our Man Declined**

To Rule Turkey" **[Adamımız Türkiye'yi Yönetmeyi Nasıl Reddetti?]** isimli makalenin Türkçe tercemesidir.

"Makalenin Türkçe çevirisi:

"Kasım 1938 Türkiye'nin şefi Kemal Atatürk'ün vefat ettiği tarihtir. …

"Atatürk'ün vefat döşeğinde, üzerinde en fazla tefekkür ettiği mesele; kendisinden sonra programını tatbik edebilecek birisini bulup yerine geçirip geçiremeyeceği hususuydu.

"Bunun için zamanın İngiliz sefiri (Büyükelçisi) **Sir Percy Loraine'i** İstanbul'daki Dolmabahçe Sarayı'na çağırdı. İkisi arasında geçen mülakatlar yaklaşık olarak otuz (30) sene gizli kaldı. Gizli mülakatlar ilk olarak Piers Dixon'un babası (Sir Percy Loraine) hakkında hazırladığı ***"Double Diplomat" (Çifte Diplomat***) isimli kitabında yer aldı ve daha sonra da "Hutchinson Yayınevi" tarafından neşredildi.

"Piers Dixon'un dökümanları arasında Sir Percy Loraine tarafından zamanın İngiliz Dışişleri Bakanı Lord Halifax'a gönderilmiş bir **telgraf** da vardı. Telgraf İngiliz tarihinin en mühim senetlerinden birisi idi. Loraine, vefat döşeğinde olan diktatörle yaptığı bu mülakatı çok enteresan olarak nitelendiriyordu.

"Bu vesikada Loraine, Lord Halifax'a şunları yazıyordu:

"… Huzuruna vardığımda ekselanslarını yastıklara yaslanmış vaziyette, iki tabib ile, hemşirenin tedavisi altında gördüm. Ben girdiğimde, Reis (Mustafa Kemal), hizmetinde bulunanların ve hemşirelerin dışarı çıkmalarını istedi ve ihtiyaç anında kendilerini çağırabileceğini ifade etti. Ondan sonra, ekselansları benimle yavaş yavaş, fakat dikkatlice konuşmaya ibtida etti. Beni hiç bir zaman bana layık olmayan makamda görmek istemediğini, "Beni daima en layık makamlarda görmek istediğini" ve beni

buraya onun için çağırdığını söyledi. Hakkımda arzuladıklarını gerçekleştirmem için çok ricada bulundu.

"Kendisine müsbet bir cevab vermemi taleb ediyordu.

"Şüphesiz ben geçmişte onunla bir arada çok bulundum ve çok mulâkatlar yaptım. Fakat bu, son mulâkatım olabilirdi. O, uzun ve mâcerâlı hayatı boyunca beraber çalıştığı arkadaşlarından bir çoğunu (kendisinden uzaklaştırarak) kaybetmiş ve yapılan tavsiyelerin bir çoğunu da reddetmişti. Sadece benim dostluğuma ve nasihatlarıma güveniyor ve bu dostluğun pekişmesine ehemmiyet veriyordu. Ben sanki Türkiye'nin başbakanıymışım gibi, benimle çok sade ve serbest bir vaziyetde meşveret ediyordu. ***Onun bir reis olarak vefatından evvel, kendi makamı için birisini takdim etme selahiyeti vardı.*** *Onun en büyük arzusu kendisinden sonra "Türkiye'nin Reisi" olarak onun vazifesini üzerime almam idi. Teklifi karşısında benim nasıl bir cevab vereceğimi bir an evvel bilmek istiyordu. Mütefekkirane bir sessizlikle geçen bir anlık bekleyişden sonra ekselanslarına (Mustafa Kemal'e) "Bütün taleb ve duygularımı kelimelerle izah etmeye yetkili değilim!" şeklinde cevab verdim. Hakikaten o anda çok şaşırmış bir vaziyetde tefekkür ediyordum; hatırladığım kadarı ile yapmış olduğum mulâkatların hiç birisinde bu kadar derin tefekkür edecek derecede bir mülâkatla karşılaşmamıştım.*

"Ekselansları (Mustafa Kemal) yaptığı bu teklif ile sadece benzeri görülmemiş bir ikramda bulunmakla kalmıyor, aynı zamanda ***majestelerinin (İngiliz kralının) hükümetine olan bağlılığını da izhar*** *ediyordu. Ekselansları benim ömrümün büyük bir kısmını majestenin hükümetinin hizmetinde geçirmiş olduğumu biliyordu. Ben halihazırdaki işimde bir kaç sene daha çalışmayı ümit ediyordum. Ekselansları ise, şimdi benden kesin bir cevab taleb etmekteydi.*

"Kendilerine şu cevabı verdim:

"İdarî işleri iyi yapıp yapamıyacağımdan şüphe ediyorum. Türkiye'nin Reisicumhurluğu'nu yüklenmek mesuliyeti ile İngiltere Sefirliği (büyükelçiliği) arasında çok büyük fark vardır. Tecrübe ve kabiliyetlerimin, ancak elimdeki işi yürütmek için aranan imtiyazlar olduğunu biliyor; bunun için kesin bir şekilde ve üzülerek teklifinizi kabul edemediğimi bildiriyorum!"

"Ben konuşmamı bitirdikten sonra ekselansları (Mustafa Kemal) çok heyecanlandı ve yatağına tekrar gömüldü, hizmetinde bulunan hemşireleri çağırdı (ve derin bir uykuya daldı.) Ekselansları ikinci defa konuşmaya ibtida edebildiğinde (başlayabildiğinde) ***kendisine bildirdiğim kararda müessir [etkili] olan hususları idrak ettiğini*** *söyledi. Durumu henüz verdiğim cevabdan çok üzüldüğünü söyleyebilecek kadar iyi idi. Benden başka bir cevab alamayacağını idrak edince "Reislik" için İsmet İnönü'yü tavsiye etti. Atatürk sonra dirseklerine dayanarak doğrulmaya çalıştı ve ellerimi sıktı, gelecekte de Britanya ve Türkiye ilişkilerinde faal roller oynayacağımı belirterek teşekkür etti ve kendinden tekrar geçti.*

"Bu teklifi reddedişimin isabetli bir karar olduğunu düşünüyorum. Şayed yapmış olduğum teşebbüslere dair ekselanslarından te'yidli bir mesaj alabilirsem pek müteşekkir ve mesrur olurum.

"Lütfen Kral'a da bildiriniz!.."

*

Çandarlıoğlu, konuyla ilgili olarak şu açıklamayı yapıyor:

"Olay böyle, ancak ünlü Alman Dergisi "***Der Spiegel***"in 19 Şubat 1968 tarihli sayısında [sayfa 131], başka bir İngiliz diplomatın "***Sunday Times***" gazetesini arayarak bu gönderiyi kendisinin **"şaka" amaçlı** kaleme aldığını

söylediği yazmaktadır. İngiltere gibi bir devletin diplomatı böyle ciddi bir konuda nasıl "şaka" yapabilir anlamak gerçekten güç. Fakat bu bilgiyi de verelim istedik. Sevmediğimiz bir insan da olsa haksızlık yapmak istemiyoruz. Lakin bu tekzip de düşündürücü… Belki de Türkiye ile diplomatik kriz yaşanmaması için tekzip edildi. Bilemiyoruz, ancak yukarıda da gördüğünüz gibi böyle bir telgraf var.

"Şaka mı, değil mi, kararı okuyucu versin."

(https://belgelerlegercektarih.com/2013/01/26/m-kemal-ataturk-bir-ingilizi-turkiyeye-reis-mi-yapacakti/)

Der Spiegel, yazı yayınlandıktan sekiz gün sonra, böyle bir gazetede böyle bir yazının yayınlanmış olduğunu teyit etmiş.

Konu ayrıca, ***The New York Times***'in 13 Şubat 1968 tarihli sayısının 16'ncı sayfasında da kendisine yer bulmuş.

Burada **iki ihtimal** var..

Birinci ihtimal olayın gerçekten bir **şaka** olması..

Ancak, bu ihtimal çerçevesinde önümüze şu soru gelir: Sir Loraine'in oğlu **Piers Dixon**, babası hakkında böyle bir **şaka** yapılmasını ve kendisinin de buna alet edilmesini diyelim ki kabul etti, peki makale yazarı **Martin Gilbert**'in, bir gazeteci olarak gelecekteki güvenilirliğini tehlikeye atacak, kendisinin ciddiyetsiz olarak nitelendirilmesine yol açacak, kariyerini tehlikeye düşürecek bir şakaya alet olmayı kabul etmiş olması makul mü?

Bundan kazancı ne olacaktı?

Dahası, gazete yönetimi böyle bir "eşek şakası"na alet edilmeyi kabul eder miydi?

*

Çandarlıoğlu'nun yazısının altına "**Meraklı Kişi**" adıyla 4 Ağustos 2018 günü yorum ekleyen birisi şunu diyor:

> "1) Bu telgraf **şaka** yapmak amacıyla yazılmış. (İngiliz arşivlerinden çıkmamış zaten, bir diplomatın (Piercon Dixon) ölümünden sonra oğlu dosyaların arasından bulup yayınlamış.
>
> "2) Telgrafı şaka amaçlı yazan **Charles Mott-Radclyffe**'tir (bu şaka yapıldığı zaman Roma'da ataşe olarak bulunmaktaymış) … (…)
>
> "5) Percy Loraine sık olarak Ankara'daki günlerinden bahsetmekte ve kendisini övmekte olduğundan altında çalışan **Charles Mott-Radclyffe** şaka amaçlı bu telgrafı hazırlar ve bir nüshasını da Piercon Dixon'a verir.
>
> "6) Telgraf sözde Percy Loraine tarafından **Lord Halifax**'a yazılmış gibi görülmektedir ancak telgraf çekilmemiştir."

Telgraf çekilmiş mi, çekilmemiş mi, bunu bilemeyiz, fakat yayınlanmamış olması, çekilmemiş olduğunu iddia etmek için tek başına yeterli olmaz.. Hiçbir devlet tüm yazışmalarını kamuoyuna açıklamaz.

Hepten gizlemez ama hepsini de ortaya dökmez.

Ancak, önümüze şu sorular geliyor: **Charles Mott-Radclyffe** bu şaka amaçlı telgrafı hazırlamış ve bir nüshasını da **Piercon Dixon**'a vermişse, neden Piercon onu kutsal bir emanet gibi muhafaza etmiş?

Gülüp geçmesi ve yırtıp atması gerekmez miydi?

Ve neden bu şakayı sürdürmüş, gazeteci Martin'i ve çalıştığı gazetesini buna alet etmiş?

Neden gazeteci **Martin** söz konusu telgrafı, "Bir Hariciyecinin Bir Büyükelçi İçin Yaptığı İlginç Şaka" diye haberleştirmemiş de gerçek bir olay gibi yazmış?

Ve neden olayın bir şaka olduğunu söz konusu gazete ve de gazeteci bir başka yazıyla kamuoyuna açıklamamış, sağırmış gibi kulaklarının üstüne yatmışlar?

Neden Loraine'in oğlundan hiç ses seda çıkmamış?

İkinci ihtimal, (sonradan **İngiliz Hariciyesi**'nin devreye girip olayı şaka diye kapatmaya çalıştığı) bir **tarihî gerçeğin ya da sırrın** kazara ifşa edilmiş olması.

Sir Loraine'in (Mehmet Şevket Eygi'nin zannının aksine) kendisi tarafından değil, kazara oğlu ve acar bir gazetecilik heveslisi tarafından..

Bu ihtimal çerçevesinde İngilizler'in ***Daily Mail Gazetesi***'nin muhabiri **G. Ward Price**'ın anılarında ortaya attığı bir iddia gündeme gelir: Atatürk, işgalci İngilizler'den, kendisini sömürge valisi olarak istihdam etmelerini istemişti.

Pierce'in iddiasına göre, Atatürk (İngiliz istihbaratıyla bağlantılı olduğunu düşündüğü) kendisi vasıtasıyla İngiliz yetkililere şu teklifi iletmişti:

> "Eğer İngilizler **Anadolu** için sorumluluk kabul edecek olurlarsa Britanya [İngiltere] idaresinde bulunan **tecrübeli Türk valileri** ile işbirliği halinde çalışmak ihtiyacını duyacaklardır. Böyle bir salahiyet dahilinde hizmetlerimi arzedebileceğim münasip bir yerin mevcut olup olmayacağını bilmek isterim…"

Bu iki iddiayı biraraya getirirsek şu sonuca varırız: Atatürk, kendisini bir tür İngiliz valisi gibi kabul ediyordu, bu psikolojiden kendisini kurtaramamıştı.

*

İngilizler, Selanikli Mustafa Atatürk'ü **vali** yapmadılar, fakat ona çok daha büyük bir bağışta bulundular.

Tarihe basit bir İngiliz sömürge valisi ve işbirlikçi piyon olarak geçecekken, bu kalitesiz kumaştan, ülkesini kurtaran ve yeni bir devlet kuran bir **siyaset dehası** ürettiler.

Bu gerçeği, Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı **Orgeneral İsmet İnönü**, 1973 yılında, cumhuriyetin ilanının 50'nci yıldönümü vesilesiyle verdiği demecinde, son derece veciz ve özlü bir şekilde, "kör gözüne parmağım" açıklığında dile getirdi:

"İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."

(***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

Atatürk, İngilizler'in kendisine meşhur **Dizbağı Nişanlarını** vermek istemelerine gerekçe olarak "**İngilizler beni sever de ondan**" derken, İnönü'nün yarım asır sonra açıkça dile getireceği bir gerçeğe parmak basmış oluyordu.

Adamlar sizin bir devlet kurup başına geçmenizi sağlamışlar, sevmeseler yaparlar mıydı?!. Nişan dediğin ne ki, altı üstü bir metal parçası..

KEMALİST İNKILÂB'IN ANATOMİSİ

Kadir Mısıroğlu

Çankaya'da sofra başında konuşulan bir mevzua Karaosmanoğlu ışık tutuyor:

DİZBAĞI NİŞANI NİÇİN VERİLMİŞ?

M. Kemal Paşa, «İngilizler beni sever de ondan» diyor

42

Dolayısıyla Selanikli Mustafa Atatürk'ün de İngilizler'i, onların büyükelçisine kendi tahtının varisi olmayı teklif edecek derecede seviyor olması, "**hayatın olağan akışı**"na uygundur.

Yadırganamaz.

Bu yüzden, Yeşilçam filmlerinin "Senin annen bir melekti yavrum" repliğinden hareketle "**Senin atan bir ajandı yavrum**" dersek, olayı tam ifade etmiş olamayabiliriz.

Burada ajanlıktan öte bir durum var.. Selanikli Mustafa Atatürk, "**fena fi'l-İngiliz**" olmuş durumdaydı.

Koskoca bir ülkeyi ve milleti, **İngiliz ilke ve inkılapları**nın deneme tahtası haline getirdi.

*

Mehmet Hasan Bulut, "***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***" adlı kitabında (4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018) bu Loraine meselesine de değiniyor:

> "İstanbul'u ve elçilikteki arkadaşlarını sevmişti Aubrey. Çok fasih Fransızca konuşabilen kâtip **Percy Loraine** vardı mesela içlerinde. İleride **İngiltere'nin Türkiye Büyükelçisi, Mustafa Kemal'in poker arkadaşı ve onu ölüm döşeğinde son görenlerden biri** olacaktı. Hatta Mustafa Kemal ölmeden evvel ona **Türkiye Cumhuriyeti cumhurreisliğini** (cumhurbaşkanlığını) **teklif** edecekti." (s. 121)

"Selanikli zampara yapmış bir **çılgın Türk**lük" deyip Bulut'un şu açıklamalarına geçelim:

> "İngiliz târihçi ve Hindistan'da idâreci Thomas B. Macaulay, 1835'te hazırladığı maarif (milli eğitim) raporunda şöyle yazıyordu: "*Sınırlı imkânlarımızla halk kitlesine tahsil vermeye kalkışmamız imkânsızdır. Şu anda bizim ile idâre ettiğimiz milyonlarca insan arasında* ***tercümanlık yapabilecek bir sınıf teşkil etmek*** *için elimizden geleni yapmalıyız;* ***kan ve***

ten rengi bakımından Hintli ama zevk, kanâat, ahlâk ve anlayış bakımından İngiliz *kişilerden oluşacak bir sınıf*".

"Bu sınıfı oluşturmak için [yeni kılık ve renklere bürünmüş] Tapınakçılar, sömürgeleri Hindistan'da olduğu gibi, **Osmanlı'da mektepler** açmalı, bu mekteplerde Osmanlı vatandaşı gençlere dine göre değil, **kendi arzularına göre yaşamayı** öğretmeli, sonra da onlara, "*Size öğrettiğimiz bu hayatı rahatça yaşamak mı istiyorsunuz? O zaman* ***sizi şeriat ile idâre eden şu gerici Sultanı indirin, biz de size yardım edelim***" demelilerdi." (s. 67-68)

Türkiye'de bu misyonu sırtlayan kişi, Selanikli Mustafa **Atatürk**'tü.

Sadece Şeriatçı sultanı değil, Şeriat'i ve Şeriat'in sahibi Allahu Teala'yı bile, efendisi İngilizler ve (yahudisi ve hristiyanıyla) Batılılar için devlet ve toplum hayatından kovmaya kalkıştı.

Bunun adına **laiklik** diyordu.. Türkçesi: **Siyasal dinsizlik**.

Allahu Teala'yı bırakıp Selanikli zampara diktatöre "kul" olan Refik Ahmet Sevengil diye bir densiz (Ki sonradan CHP milletvekili olacaktı), ***Uyanış Dergisi***'nin 15 Temmuz 1929 tarihli sayısında "**Allah'ı da sultanla birlikte tahtından indirdik**" diye yazacaktı.

Çünkü, İngiliz'in piyonu Selanikli zamparayı tanrı yapmışlardı.. Ondan aldıkları güçle semaya havlıyorlardı.

Bulut, sözlerini şöyle sürdürüyor:

> "Mustafa Kemal'in okuduğu **Şemsi Efendi Mektebi (okulu)**, ilk başta Şemsi Efendinin şahsî teşebbüsleri ile sıbyan mektebi olarak başlamış, **Selânik**'in ileri gelen zenginlerinin desteğiyle 'Mekteb-i Terakki' adını alarak 1880'de yatılı bir mektep olmuştu. Fakat İmparatorlukta asıl tesiri görülen, … (yahudi zengin) **Rothschild** ailesinin desteğiyle … kurulan **Alliance Israelite Universelle**'nin **(Evrensel Yahudi Birliği)**

> mektepleriydi. Türkçe'de kısaca 'Alyans' olarak bilinen bu mekteplerde, Fransızca … laik dersler öğretiliyordu. …
>
> "(İstanbul'da faaliyet gösteren) **Notre Dame de Sion (Siyon Kızkardeşleri Cemaati)** mektepleri de Rothschild ailesinin desteğiyle kuruldu.
>
> "Tapmakçılara ait bir diğer mektep, 1863'te Sultan Abdülaziz zamanında kurulan (ve gelecekte Boğaziçi Üniversitesi'nin nüvesini teşkil edecek olan) **Robert Koleji**ydi." (s. 68-70)

Şemsi Efendi (Soner Yalçın'ın ***Efendi*** adlı kitabında yazdığına göre), bir **Sabetayistti** (yahudi dönmesiydi).. Mezarının, Üsküdar'daki (Sabetayist mezarlığı olarak bilinen) Bülbülderesi Mezarlığı'nda olması da bu bilgiyi doğruluyor.

Selanikli Atatürk, ilk eğitimini Şemsi Efendi'nin ağuşunda almıştı.

*

Bulut'un kitabındaki şu satırlar, "Hz. Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'i **rüyamda gördüm**" diyen her mühtediye (hidayete erip müslüman olana) inanmamak, yaşayışına, faaliyetlerine, yaymaya çalıştığı fikirlere ve bağlantılarına dikkat etmek gerektiğini ortaya koyuyor:

> "1842'de Roma'ya giden (**Notre Dame de Sion** mekteplerinin kurucusu yahudi banker) Alphonse Ratisbonne burada, daha evvel **Pavlus** ve Loyola'nın yaptığı gibi, **Hazret-i Meryem'in kendisine göründüğünü** söyleyip Katolik oldu ve isminin başına 'Marie', yani 'Meryem' koydurdu. Din ve isim değiştirince Cizvitlere katıldı." (s. 69)

Rüya uydurma, sadece yahudilere özgü bir yetenek değil.. İstihbarat teşkilatlarının da çok kullandığı bir taktik..

Bazen bir kimseye yanaşmak (ya da zaten adamları olan birini parlatmak) için onunla ilgili rüya uydururlar, bazen de insanların güvenini kazanmak ve etraflarında toplanmalarını sağlamak için Hz. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'i rüyalarında gördüklerini söylerler.

İnsanın kendisinden başkasının rüyasına itimat etmemesinde sayısız fayda vardır. Hatta kendisinin gördüğü her rüyayı da önemsememelidir.

*

İngiltere başbakanlarından Henry Asquith'in oğlu Raymond, arkadaşı Herbert Aubrey'e yazdığı bir mektubunda "Hayatın şarabını sen içiyorsun, başağrısını başkaları çekiyor" diye yazmıştı (s. 103).

Haklıydı.

Herbert'in babası, mason locasının üstad-ı azamıydı ve zengin bir adamdı. Ailesi, Herbert'in eğitimi için hiçbir fedakârlıktan kaçınmadı.. İngiltere'nin (devlet adamı yetiştirmesiyle maruf, Osmanlı Sarayı'nın Enderun'unu akla getiren) en gözde okulu **Eton Koleji**'nde okurken bile özel öğretmeni vardı. Gözü ileri derecede bozuk olduğu için üniversite öğrenimi sırasında daima yanında bir sekreter bulundurmuş, imtihanlarda bile cevapları ona yazdırmıştı.

Üniversiteyi bitirdikten sonra Japonya'da İngiliz diplomatik temsilciliğinde ataşe olarak görev üstlendi.. Ardından Çin, Mısır, Girit ve Yunanistan'ı gezdiğini görüyoruz. Ve, henüz **24 yaşındayken İstanbul'da İngiltere Büyükelçiliği'nde** vazife almış olduğunu öğreniyoruz:

> "Aubrey, 1904 yılı Nisan ayının ortalarında şiddetli bir yağmur altında İstanbul'a vardı. Deniz simsiyah gözüküyordu. Üzerine yıldırımlar düşen bu şehre daha önce hiç gelmemişti ama hakkında çok şeyler duymuştu. Sultan'ın korkusundan hiçbir Türk'ün gelip de İngiliz elçiliğinde yemek yiyemediğini biliyordu mesela. Bir İngiliz olarak daha şimdiden

Türklerden, Sultan Abdülhamid'ten ve kurduğu istihbarat ağından nefret ediyordu. Ertesi gün, yani Pazar gecesi elçilikte Büyükelçi Nicholas ve karısı ile birlikte akşam yemeğinde buluştu. Mavi gözlü, uzun boylu bir İrlandah olan Nicholas, İstanbul'da altıncı yılını dolduruyordu.

"… Türkçe öğrenmeye başlayan Aubrey, başkentte konuşulan dillerin çeşitliliğine hayran kalmıştı. Elçi Nicholas Türkçe bilmiyordu ama çalışanlarının yabancı dil öğrenmesi için elinden geleni yapıyordu. Aubrey hemen **Türkçe, Arapça ve Rumca kurslarına** başladı." (s. 118-120)

Aubrey, Sultan Abdülhamid'den öyle nefret ediyordu ki, onu **"Abdul the Damned" (Lanet olası Abdül)** diye adlandıracaktı (s. 111).

Fakat, zaman gelecek Sultan Hamid, özellikle İngilizler'in katkılarıyla hayatın başağrılarının kurbanı olacak, Aubrey ise Selanikli Atatürk sayesinde yaşam şarabının keyfini çıkaracaktı.

İNGİLİZ PİYONU ZAMPARA ATATÜRK'ÜN AJAN FREW İLE MACERALARI

Selanikli siyasal dolandırıcının TBMM'nin ilk kez toplandığı 23 Nisan 1920 tarihinden bir gün sonra, yani 24 Nisan'da yaptığı **açılış konuşması**nda şu ifadeler yer alıyor:

> "Bu sıralarda, bütün belediye başkanlarımıza İstanbul'da **İngiliz Muhipleri Cemiyeti (*İngiliz Dostları Derneği.*)** kurulduğu ve her yerde derneğe katılarak İngilizlere yardım edilmesinin gereği konusunda **Said Molla** imzası ile bir telgraf geldi. Bu olayda Hükümetin ilgi derecesini ölçmek için Sadrazam (Başbakan) olan Ferit Paşa'dan bilgi istedim. Hiçbir cevap alamadım."

İşte burada Vehbi'nin kerrakesi kendisini göstermeye başlıyor.

İngiliz Muhipleri Cemiyeti'nin başkanı, **Rahip Frew** (***Nutuk***'ta Fro/Fru diye geçer) idi.

Derneğin başkanının Frew olduğunu kim söylüyor?

Bildiniz, Selanikli zampara... Meşhur ***Nutuk***'unda şöyle diyor:

> "İstanbul'da önemli sayılabilecek kuruluşlardan biri İngiliz Muhipleri Cemiyeti idi. Bu addan, İngilizlere dost olanların kurduğu bir dernek anlaşılmasın. Bence, bu derneği kuranlar kendi şahıslarını ve kendi çıkarlarını gözetenler ile, kendi çıkarlarının korunma çaresini Lloyd George (Loyt Corc) hükûmeti aracılığı ile İngiliz himâyesini sağlamakta arayanlardır. (…) Dernekte **Rahip Frew (Fru)** gibi İngiliz milletinden bazı **macera heveslileri** de vardı. Yapılan işlemlerden ve gösterilen faaliyetlerden anlaşıldığına göre, **derneğin başkanı Rahip Frew idi."**

(Gazi Mustafa Kemal, ***Nutuk***, İstanbul: Kaynak Y., 2015, s. 34-5; https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0ngiliz_Muhipleri_Cemiyeti; https://www.atam.gov.tr/nutuk/ingiliz-muhipleri-cemiyeti)

Bu ifadelerden, Selanikli zamparanın **İngilizler'in gerçek dostu ya da dostları** olarak dernek üyelerini değil de başkalarını gördüğü anlaşılıyor.

Bu cemiyeti, İngilizler'e dost olanlar kurmamış.. Öyle söylüyor.

Bu kişiler **İngilizler'in çıkarlarını** değil de **kendi çıkarlarını** düşünüyorlarmış. İngilizler'in emellerine ve planlarına samimi bir şekilde hizmet etmeyi değil de kendi paçalarını kurtarmayı hedefliyorlarmış..

Mustafa Kemal'in dert edinip diline doladığı şey bu.. Adam İngilizler'in avukatı ve çıkarlarının samimi bekçisi gibi konuşuyor.

*

Ayrıca, Rahip **Robert Frew**'dan "İngiliz milletinden bazı **macera heveslileri**" diye bahsederken de vatandaşlarımızı tabiri caizse biraz odun yerine koymuş gibi oluyor.

Çünkü, Rahip Frew, öyle macera heveslisi diye geçiştirilecek bir adam değil:

> **"…** Din adamları arasından pekâlâ **yaman casus**ların da çıkabileceğini, misyonerlerin Türkiye'deki faaliyetlerinden biliyoruz. **Hele bir Rahip Frew vardır** ki, hâlâ tartıştığımız bir meselenin başlıca müsebbibidir. **Intelligence Service'in [İngiliz Gizli Servisi'nin] 1902-1924 yılları arasında İstanbul şefi** olarak görev yapan **Dr. Robert Frew**'dan, nâm-ı diğer Reverend Frew'dan söz ediyorum."
>
> (https://www.karar.com/yazarlar/besir-ayvazoglu/rahip-brunson-reverend-frew-ve-haluk-7669)

Dahası da var:

> "**Robert Frew**, Millî Mücadele döneminde İngiliz İstihbaratı adına çalışan, Mr. Ryan, General Didds, Albay Rawlinson, General Milne, Amiral Calthorpe ve Amiral Webb gibi memurlar arasında **en aktif** görev alanlardandır. Batı Anadolu'da **Albay Emiling adıyla** faaliyetlerde bulunduğu bilinmektedir. Mondros Mütarekesi'nden sonra **İngiliz haber alma servisi ajanı** olarak İstanbul'da bulundu."
>
> (https://tr.wikipedia.org/wiki/Robert_Frew)

Adam, İngiliz istihbaratının İstanbul'daki şefi..

İstanbul'daki **gözü kulağı, beyni**..

Yani resmen İngiliz devleti demek oluyor.

Selanikli zampirik ise, ne yaptığını bilmez önemsiz bir macareperest olduğuna inanmamıza yol açacak şekilde konuşuyor.

Neden?..

*

Falih Rıfkı Atay, Selanikli zamparanın ağzından şunları anlatıyor:

> "Bir gün, Umumi Harpte [Birinci Dünya Savaşı'nda] İstanbul otellerinden birinin [Pera Palas] **müdürü iken** tanıdığım M…. [Martin] Şişli'deki **evime geldi**, Birçok şeyden bahsettikten sonra, bana dedi ki:
>
> "- Burada **ecnebilerle temastayım**. Size ne kadar ehemmiyet verdiklerini de biliyorum. … [Bu nokta noktalar İngiltere] Sefaretinde (Büyükelçiliğinde) Mösyö F… [**Frew**] sizinle görüşmek istediğini **birkaç defa** tekrar etti. İster misiniz sizi **bizim evde** buluşturayım."

Fethi Bey' e doğru döndüm, kabul et, **der gibi baktı**:

"- Konuşalım, dedim, fakat eğer o istiyorsa…"

"Davet günü Madam M….'nin salonundayız. Biraz sonra "- Mösyö F…. F" dediler, içeriye giren zat oturduğum kanepenin soluna yerleşti. Fransızca görüşüyorduk:

"- Ben çoktan beri Türkiye'de yaşayan bir ecnebiyim, diye söze başladı, Türklerin, daha doğrusu, İttihat ve Terakki'nin idaresini bizzat gördüm. Ne fecidir efendim, bilirsiniz. Umumî Harp'te şahit olduklarımı tekrar etmekten utanırım. Belki de hepsini anlatsam, medeniyet âlemi Türkiye'yi mahveder."

"- Fakat, dedim, siz benimle görüşmek istemişsiniz, bu hanım ve kocası delalet ettiler, sizinle konuşmam faydalı olacağını söylediler, bana bunları söylemek için mi bu mülakatı aradınız?"

"- İttihat ve Terakki'nin cinayetlerini evvela tasdik etmelisiniz."

"- Ben İttihat ve Terakki'nin mümessili değilim!"

"Nutkuna devam etti. Canım sıkılmadı değil, fakat bunu mümkün olduğu kadar saklamaya çalıştım:

"- Evet, İttihat ve Terakki'nin mümessili değilim, fakat müsaadenizle söylemeliyim ki İttihat ve Terakki vatanperver bir cemiyet idi. Başlangıcından çok zaman sonrasına kadar ben de bu cemiyet içinde bulundum. Cemiyet hiçbir vakit sizin bu tezyiflerinize (aşağılamalarınıza) hak verecek bir mahiyet almamıştır. Çok kusurları ve yanlışları olabilir. Ama vatanperverliği münakaşaların üstündedir."

> "Bu zatın, bu mülakatı [ne] için istediğini **hâlâ anlamadım**. Fakat bir küçük hatırama ilave edeyim: Ankara'da bulunduğum sıralarda bir gün Antalya'ya geldiğini ve **Madam M….'in salonunda kendisinden "Gene görüşelim!" vaadi ile ayrılmış olduğumu hatırlattığını** yazdılar. Ne cevap verdiğimi tahmin edersiniz. Ecnebilerle bu temaslar, beni **tanıdıklarımdan birçoğunun düşüncelerinden uzaklaştırmaya** yardım etti.
>
> "Benim kanaatim o idi ki, ve daima o oldu ki dünyada insan diye yaşamak isteyenler, **insan olmak vasıflarını** ve kudretini kendilerinde görmelidirler. Bu uğurda **her türlü fedakârlığa razı** olmalıdırlar. Yoksa **hiçbir medeni millet, onları kendi sırasında ve safında görmek istemez."**
>
> (Falih Rıfkı Atay, ***M. Kemal'in Mütareke Defteri ve 19 Mayıs***, İstanbul: Cumhuriyet Gazetesi, 1999, s. 131-3.)

Selanikli zampara, kurt istihbaratçı Frew ile en az üç defa (başbaşa, yalnız) görüşmüş durumda:

> **"Perapalas otelinde** bulunurken de, bu otelin müdürü mösyö Martin delâletiyle, İngilizlerin – sonradan yaman bir Entelicens [istihbarat, casusluk] Servis elemanı olduğu anlaşılan – **papas Frov'la [Frew] iki üç defa görüştü.** …"
>
> (Feridun Kandemir, ***Hatıraları ve Söylemedikleri ile Rauf Orbay***, İstanbul: Sinan Matbaası, 1965, s. 32.)

Görüldüğü gibi, Falih Rıfkı'nın ismini bize vermek istemediği otel, **Mustafa Kemal'in de kaldığı Pera Palas**..

M…. diye kodladığı otel müdürü, Martin..

F… ise, Frew..

Böylece, sözü edilen sefaretin (büyükelçiliğin) hangi devletin sefareti olduğu da kendiliğinden ortaya çıkıyor: **İngiliz** Büyükelçiliği..

Selanikli'nin can ciğer kuzu sarması dostlarından yaveri Cevat Abbas da şunu söylüyor:

> "Atatürk, **İstanbul'da bulunduğu ayların sonlarına doğru** İtalya mümessili [temsilcisi] Kont Sforzia ve **Papaz Mister Frew** ile de **ayrı ayrı ve fasılalı tarihlerde** görüşmüştü."
>
> (Atatürk'ün Yaveri Cevat Abbas Gürer, ***Cepheden Meclise Büyük Önder ile 24 Yıl***, 5. b., İstanbul: Gürer Yayıncılık, 2007, s. 214.)

*

İşin açıkçası, takiyye virtüözü zampara Atatürk'ün görüşmede konuşulanlara dair anlattığı hikâye insana hiç inandırıcı gelmiyor.

Çünkü hikâyede "**hayatın olağan akışı**" açısından akla yatmayan, sağduyuya ters gelen mantıksız ve tutarsız noktalar var.

Anlatıdaki tuhaf boşluklar, öykünün havada kalmasına yol açıyor. İnsana, "Burada anlatılmayan başka şeyler, gizlenen gerçekler olabilir mi?" diye düşündürtüyor.

Birincisi, bu **Rahip Frew i**le yaptığı görüşme zararsız bir görüşme idiyse, neden **Falih Rıfkı**'nın **ilgili isimleri sansürlemesi** icap etmiş?

Aynı şekilde ilgili **sefaretin (büyükelçiliğin)** ismi neden saklanmaktadır?

Neden?

Ayıp mıdır, günah mıdır, nedir yani?

*

Bugünkü bilgilerimiz çerçevesinde şu çok açık:

Sözü edilen M….'ler **İngiliz gizli servisinin ajanları ya da işbirlikçileri** durumunda. Evlerini de servisin hizmetine açmışlar.

Ve de bu M….'ler, Selanikli yalancıyla da samimi görüşüyor, evine gelip onu rahatça ziyaret edebiliyorlar.

Öyle ki, Selanikli zampara, onların ricasını kırmıyor, kıramıyor. Anlatılan hikâyeye göre durum bu.

Atatürk - Kral Edward - İstanbul (1936)

İkincisi, herşeyde inisiyatifin kendisinde olmasını huy edinmiş olan Selanikli zampirik, neden bu görüşmeyi kabul sorumluluğunu *"Fethi Bey' e doğru döndüm,* ***kabul et, der gibi baktı****"* diyerek Fethi Okyar'a yıkmaya çalışmaktadır?

Üçüncüsü, hikâyeye göre teklifin **Frew**'dan geldiği açıkken, M….'ye *"Konuşalım, fakat eğer o istiyorsa…"* diye cevap vermiş olması mümkün olabilir mi?

Yalancı zampara, M…'ye böyle dediğini söyleyerek (Ki, "**hayatın olağan akışı**" içinde aklı başında birinin söyleyebileceği bir söz değil) görüşme isteğinin kendisinden değil de karşıdan geldiğini vurgulama ihtiyacını neden duymaktadır?

Dördüncüsü, karşındaki adam (Ki, düşman milletten), İttihat ve Terakki'nin Osmanlı-Türk vatanseverliğini umursar mı ki, sen ona "Yanlışları var ama vatanseverler" diyorsun, ya da demiş olasın?

Mesela sen İngilizler'in İstanbul'daki zulümlerini anlatacak olsaydın, ve de adam, "Askerlerimizin hataları var ama, vatanseverler.. İngiltere'ye sadıklar, bu her türlü tartışmanın üstündedir" şeklinde "Dam üstünde saksağan, vur beline kazmayı" türünden ilgisiz bir cevap verseydi ne düşünürdün?

Öyle bir ortamda böyle bir konuşmanın cereyan etmiş olması "**hayatın olağan akışı**"na uygun düşer mi?

*

Beşincisi, sen neden o görüşmede işgalcilerin İstanbul'daki zulümlerini gündeme getirmedin?

Vatanseverliğin, Türklük/millet sevgin neredeydi?

Altıncısı, **canının sıkıldığını saklama** ihtiyacını neden duydun?

Neden canın sıkılmamış gibi davrandın?

Ve bunu nasıl başarabildin?

İstediğin zaman devreye koyabildiğin böylesi bir **aktörlük ve rol yapma** yeteneğin mi var?

Hikâye çerçevesinde görüşme teklifi karşıdan geldiği ve sen teklifi kabul edip M….'lerin evine gitme zahmetine katlandığına göre psikolojik açıdan üstün taraf

sen olmalısın. Böylesi bir durumda **kıytırık bir "maceraperest"e karşı** bu derece alttan almak, vatanı kurtarmak için **dünyayı karşısına almaya hazır bir "kahraman"dan** beklenecek birşey midir?

Selanikli zampara, beslemesi Falih Rıfkı'yı almış karşısına, masal anlatıyor.

Yersen!

*

Yedincisi, adamlar, M…'den naklettiğin lafa göre sana önem veriyorlarsa, ve de seninle görüşmek için M…'den defalarca talepte bulundularsa, sen de nazlanarak kabul edip görüşmeye gittiysen, sanki sen bir talepte bulunmuşsun da onlar pazarlığa devam etmek için önüne bir ön şart getirmişler gibi, sana nasıl, "İttihat ve Terakki'nin cinayetlerini evvela tasdik etmelisiniz" diyebilirler?

Böyle bir sözün söylenmesi ancak **sen onlardan bir talepte bulunduysan** "hayatın olağan akışı"na uygun kabul edilebilir.

Bu kadar mantıksızlık ve tutarsızlık, ayağı yere değmezlik bir hikâye için fazla değil mi?

Evet, sen onlardan taşeron olarak bir ihale almak istiyordun ve onlar da o ihaleyi sana verdiler:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

Büyük yalancıydın, muazzam haindin!

*

Sekizincisi, karşındaki adam, sanki Birinci Dünya Savaşı'na bir tek kendisi şahit olmuş, başka kimsenin haberi olmamış da kimsenin bilmediği birtakım esrarengiz sırları anlatacakmış gibi manyakça "*Umumî Harp'te şahit olduklarımı tekrar etmekten utanırım. Belki de hepsini anlatsam,* ***medeniyet âlemi*** *Türkiye'yi mahveder*" diye konuşmuş olabilir mi?

Diyelim ki konuştu, böyle bir manyaklığı yapan adama, "Sende utanma duygusu varsa, ki yok gibi görünüyor, kendi yaptıklarınızdan utanmalısın. Biz gidip İngiltere'ye, İngiliz topraklarına saldırmadık, siz gelip bize saldırdınız, şimdi de başkentimizi bile işgal ettiniz, Mondros Mütarekesi'nin şartlarını da çiğniyorsunuz.. **Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar**" niye diyemedin?.

Niye sustun?

Görüldüğü gibi, Selanikli zamparanın hikayesi tel tel dökülüyor.

*

Dokuzuncusu, Falih Rıfkı'ya bunları anlattığın sırada (Ki herşeyin geride kaldığı, İstiklal Harbi sonrası günler), Rahip Frew'nun seninle *niçin görüşmek istediğini* **hâlâ** nasıl **anlamamış** olabiliyorsun?

Sen ahmak mısın? Nasıl bu kadar aptal ve angut olabiliyorsun?

Burada saflık kime düşüyor, bize mi, sana mı?

Onuncusu, *"... **Madam M…."in salonunda kendisinden "Gene görüşelim!" vaadi ile ayrılmış olduğumu hatırlattığını** yazdılar. Ne cevap verdiğimi tahmin edersiniz"* diyorsun, işi tahmine bırakıyorsun..

Güzel.. Peki Rahip Frew ile o görüşmenizde **başka neler** konuşmuş olabileceğiniz konusunda da tahmin yürütmemize razı mısın?

*

Selanikli yalancı zampara taşeron sözlerini, *"Ecnebilerle bu temas**lar**, beni **tanıdıklarımdan birçoğunun düşüncelerinden uzaklaştırmaya** yardım etti"* diyerek sürdürüyor.

Temas değil, temaslar..

Tanıdıklarından birçoğunun düşüncelerinden bu temasların etkisiyle uzaklaşmış, tamam anladık da, ne yönde uzaklaşmış?..

Sözlerinin devamına bakılırsa, medenî **(**Kibar ya, **emperyalist** demiyor) milletler tarafından *onların **sırasında ve safında görülmek** için* **her türlü fedakârlığa** razı olmaya karar vermiş.

Evet, Selanikli zampara, Rahip Frew ile yaptığı görüşmelerde, (**İnönü**'nün dile getirdiği) "İngilizler'in '*Türkiye'yi medenîleştirme*' '**karar**' ve projesi"nde baş piyon (ya da taşeron) olarak görev almayı kabul etmişti.

O medenîlerin **benimsediği türden** "insan olma vasıflarını" kazanmayı kafaya koymuştu.

O medenîler seni insandan saymıyorsa, sen de kendini insandan saymamak, onların **işgal sırasında İstanbul'da sergiledikleri ve Yunan'a Ege'de sergilettikleri *insanlık vasıflarını*** benimsemek zorunda mıydın?

"Ah, küçük hokkabazlık, sefil aynalı dolap;
"Bir şapka, bir eldiven, bir maymun ve inkılap."

*

Evet, Selanikli siyasal dolandırıcının **ajan Frew** ile görüşmesi hakkında kullandığı şu ifadeler, söz konusu görüşmenin (**İnönü**'nün sözünü ettiği) "**İngiliz kararı**" çerçevesinde geçtiğini ve "istiklal mücadelesi"ne verilecek destek karşılığında

Selanikli'den Türk milletini "**insan**" haline getirmesinin ve "medeniyet tarikatı"na intisap ettirmesinin istendiğini gösteriyor:

> "Ecnebilerle bu temaslar, beni **tanıdıklarımdan birçoğunun düşüncelerinden uzaklaştırmaya** yardım etti.
>
> "Benim kanaatim o idi ki, ve daima o oldu ki dünyada **insan diye yaşamak** isteyenler, **insan olmak vasıflarını** ve kudretini kendilerinde görmelidirler. Bu uğurda **her türlü fedakârlığa razı** olmalıdırlar. Yoksa **hiçbir medeni millet, onları kendi sırasında ve safında görmek istemez."**

Ecnebilerle olan bu temaslarında onların etki alanına girmiş, onların uydusu haline gelmiş, zihniyetlerini benimsemiş.

Öyle söylüyor.

Fakat mesele bu kadar basit değil.. **Ajan Frew** ile yapılan bir pazarlık var.. İngiliz sana destek olmak için bir "**karar**" alıyorsa, karşılığında mutlaka senden alacağı birşey vardır.

O da, milletçe (en azından zihniyet düzeyinde) **İngiliz emperyalizminin kölesi** olmayı kabul etmenizdir.

Anlaşılıyor ki, **İngiliz emperyalizminin temsilcisi Frew**, Selanikli zamparaya kibar bir dille şu mesajları vermiş:

Bir: Biz **medenî**yiz, uygarız.

İki: Siz müslüman Türkler, bırakın medenî olmayı, **insan** bile değilsiniz.

Üç: Bu halinizle sizi **insan sırasında ve safında görmemiz** mümkün değildir.. Resmen hayvansınız.

Dört: Dolayısıyla, "**karar**"ımız çerçevesinde kuracağın yeni devletin "**insan**" olmak ve **medenîleşmek** için **her tür fedakârlığı** yapması gerekiyor. En başta da İslam'la ilgisini kesmeli, laik (siyasal dinsiz) olmalıdır.

Evet, Türkiye'de hayata geçirilen **İngiliz ilke ve inkılapları**, Selanikli zamparanın İngilizler'le yaptığı örtülü anlaşmanın ürünüydü.

MAJOR C.S.FORD (WEARING A FEZ), MME. SCHNEIDER AND THE REV. ROBERT FREW.

THE HERALD prints herewith a snapshot of Major C. S. Ford, the American army surgeon, who has done such wonderful work in the Turkish army in caring for the ill and wounded. Major Ford, as told in the HERALD's special cable despatches from Constantinople, was in Constantinople, on leave and in ill health himself, but on discovering the disorganized state of the Turkish army and the need for medical work, at once took a lead in the task of caring for the ill and wounded. In the photograph Major Ford is the man wearing the fez with a crescent. The woman is Mme. Schneider, a Hungarian, who has volunteered as a nurse, and the other man is the Rev. Robert Frew, a Scotch clergyman, who lives in the Turkish capital.

İngilizler'in baş ajanı Robert Frew bahsine girmişken, Mehmet Hasan Bulut'un "***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***" adlı kitabına da (4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018) gözatmakta yarar var.

Aubrey'in maceralarını okurken, Selanikli **Mustafa Atatürk**'ün "kanka"sı Rahip **Robert Frew** ile de karşılaşıyoruz:

> "Bu arada Aubrey, **Haşhaşîlerin son imâmının (liderinin) soyundan gelen Ağa Han**'ın adamı **Seyyid Emir Ali** tarafından kurulan **İngiliz Hilâl-i Ahmer**, yani **Kızılay Cemiyeti**ne girdi. Cemiyet, Türk-İtalyan savaşı bitmeden evvel Trablusgarp'a da bir heyet göndermişti ve **Cemiyetin İstanbul komitesinin başında Rahip Robert Frew vardı**." (s. 230)

Ağa Han bir özel isim değil; sultan, padişah, şah, çar vs. gibi bir unvan.. Kitapta şöyle bir pasaj var:

> "Tapınakçılar, Avrupa'da **Rothschild** ailesi başta olmak üzere, Amerika'da **Rockefeller**, Hindistan'da Haşhaşîlerin lideri **Ağa Han** gibi her memlekette kendileri için çalışan ailelerle dünya üzerinde kendi ağlarını ördüler. Bu aileler üzerinden o memleketlerde siyâsî, sosyal ve mâlî operasyonlar yürütmeye başladılar. Hükümetlerin kilit noktalarına kendi adamlarını yerleştirdiler. Böylece hükümeti, hükümet üzerinden meclisi, meclis üzerinden de halkı kontrol edebiliyorlardı. Ellerindeki **masonik network ve medya gücü** de bu kontrole yardımcı oluyordu. Tepesinde oturdukları devleti, kendi banka ve şirketlerine borçlandırıyor; devletin borcunu da vergileriyle yerli halk ödüyordu. Dünya üzerinde kendilerine borçlu olmayan devlet yok gibiydi. Bu da onlara, kontrol ettikleri devletleri birbirleriyle savaştırma veya danışıklı dövüş yaptırarak bir başka memleketi daha ele geçirme şansı veriyordu." (s. 61)

Ağa Han'ın adamı **Seyyid Emir Ali**'ye gelince.. Kitapta onunla ilgili olarak şu ifadeleri buluyoruz:

> "Seyyid Emir Ali (1849-1928): Hindistan'da doğdu. **Burslu olarak İngiltere'de hukuk okudu**. Kalküta'ya döndü. 1877'de **müslümanları modernize etmek için** Merkezî Millî Muhammedi Cemiyetini kurdu. 1890'da Kalküta Yüksek Mahkemesinde hâkim oldu. 1904'te emekli olup **İngiltere'ye döndü**. 1908'de Tüm Hindistan Müslüman Birliği'nin

> **Londra şubesini** kurdu. … 1912'nin sonunda **Aubrey Herbert'ın kurduğu Arnavut Komitesi**ne katıldı. Aynı yıl **İngiliz Hilâl-i Ahmer Cemiyetini kurdu**. Reisliğini yaptığı Cemiyetin mensupları arasında Ağa Han, Aubrey Herbert ve **Cemaleddin Afgani'nin istihbaratçı dostu Edward Granville Browne** de vardı. 1913'te Londra'da kurulan ve **yine Aubrey Herbert'ın da mensubu olduğu İngiliz-Osmanh Cemiyeti**ne girdi. … 2 Eylül 1923'te İslâm Cemiyeti adına ve 5 Aralık 1923'te **Ağa Han ile birlikte Başvekili İsmet Paşaya hilâfetin korunması için iki mektup** yazdı. **Mustafa Kemal** bu mektupları bahane ederek hilâfeti kaldırdı." (s. 230)
>
> "… zamanı geldiğinde, Ağa Han ve Seyyid Emir Ali'yi **İngiliz casusluğu ile suçlayarak** hilâfeti kaldıracaktı." (s. 418)

İngiliz **oyunu** iyi kuruyor.. Takiyye virtüözü Selanikli Mustafa Atatürk de, Ağa Han soytarısı da, Seyyid Emir Ali şaklabanı da kendi adamları..

Herkes **senaryo**daki **rol**ünü güzelce oynuyor, sahnede kavga gürültü, **kulis**te ise can ciğer kuzu sarması formatında performans kutlaması, tebrikler, gülücükler..

Evet, adamlar mektup yazarak, "gizli gündem" şampiyonu yalancı Selanikli Atatürk'e, "Bakın, görüyor musunuz, İngilizler hilafetin devamını istiyorlar, onlara inat kaldırmalıyız" deme fırsatı veriyorlar.

Selanikli de, taa Hindistan, Pakistan ve Afganistan'dan hilafet korunsun diye para toplayıp gönderen samimi Müslümanlara verilen sözleri unutuyor, onların paralarının üzerine yatıyor, İngiliz uşağı iki sahtekârı bahane ederek hilafet kurumunu itibarsızlaştırmaya çalışıyor.

İngiliz oyunu iyi kuruyor.

*

Bulut, bu **Rahip Frew** hakkında şu bilgileri veriyor:

> "Rahip Frew, 1857'de İskoçya'da doğmuştu. 1882'de Glasgow Üniversitesinden mezûn olmuş ve Kanada'da teoloji tahsilini tamamlamıştı. Misyoner olarak **İstanbul**'a gelmiş ve 1901'de **Pera**'da Milletlerarası Protestan Kilise Cemâatinin ve 1907'de İskoç Presbiteryen Kilisesinin başına geçmişti. Bu vazifeleri yürütürken **Amerikan sefareti ve Yahudi cemâatleri ile yakın münasebetler** kurmuştu. **Robert Koleji**nde ve **Amerikan Kız Koleji**nde Hâlide Edib ile beraber **dersler veriyordu**. Frew, Amerikalı işadamı Charles R. Crane'i de yakından tanıyordu. Bu sayede, 1911'de İstanbul'a gelen **İngiliz kadın casus Edith Durham** ile dost olmuşlardı. Balkan Harbi esnasında, Amerikan sefâreti (büyükelçiliği) ile beraber hem Amerikan Kızıl Haçı bayrağı altında hem de **İngiliz Hilâl-i Ahmer Cemiyeti vasıtasıyla** Balkanlardan İstanbul'a göçenlere insanî yardımda bulunuyordu. …
>
> "Însânî yardımlar vasıtasıyla **asıl faaliyetlerini gizlemek**, Tapınakçıların tâkip ettiği siyâsetlerden sadece biriydi. Bir diğeri de, **farklı grupları veya milletleri temsil eden partiler, komiteler, cemiyetler kurarak onlar adına hareket** etmekti. Bunun için **o grup veya millete yakın olan kendilerinden birine** ya da o grubun veya milletin içinden **itimâd edebilecekleri insanlara partiler, cemiyetler vs. kurduruyorlardı**. Bu seçilen insanlar, ilk başta o cemaatin/milletin itimâdını kazanarak onları temsil etmeye başlıyor, fakat daha sonra Tapınakçılarla masaya oturduklarında onların şartlarını kabul ediyorlardı. O cemaat/millet de bu insanları hakikaten kendileri için mücadele ettiklerini sandığı için bu **anlaşmaya ses çıkaramıyor ve sineye çekiyordu**. Hatta çoğu zaman bu bile olmuyordu. Bu kişiler, halktan çok farklı düşündükleri ve halk onları desteklemediği halde, **sırf Tapınakçılar onları muhatap aldığı ve medya gücüyle ve mâlî olarak desteklediği için** halka rağmen onların adına hareket edebiliyorlardı."

(s. 230-232)

Bu anlatılanlar, “Yeni Türkiye” için de geçerli..

Meseleyi anlamak için öncelikle, Türkiye’nin ikinci cumhurbaşkanı, İstiklal Harbi’nin Batı Cephesi Komutanı **Orgeneral İsmet İnönü**’nün, 1973 yılında, cumhuriyetin ilanının 50’nci yıldönümü vesilesiyle verdiği demecinde yaptığı açıklamaya kulak vermemiz gerekiyor:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de [Fransa ve İtalya] bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***‘nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

İngilizler’in “**yeni Türkiye**” kararını kabul etmek zorunda kalan Fransızlar, Osmanlı Devleti ile barış antlaşması görüşmeleri şeklen sürdürülürken ve Ankara Hükümeti’nin akıbeti henüz belirsizken (Ki ertesi yıl Yunan karşısında Kütahya-Eskişehir Savaşı’nda ağır bir mağlubiyet alınacak ve Yunan ordusunun Polatlı’ya kadar gelmesi yüzünden Selanikli kahraman Atatürk Kayseri’ye kaçma planları yapacaktı) 21 Ekim 1921’de TBMM ile Ankara Antlaşması’nı yapmışlar ve böylece **Misak-ı Milli** sınırları içindeki Halep ile havalisini “iç etmişlerdi”.

Misak-ı Milli’den verilen tavizler **Lozan**’la da devam etti, Musul, Kerkük, Batum, Ege adaları ve Batı Trakya “vatan toprağı” olmaktan çıkarıldı.

*

Kitapta Frew hakkında şunlar da söyleniyor:

> “**Mustafa Kemal**, [1918 yılında İstanbul’da] otelde (Pera Palas) kalırken birkaç defa da, Aubrey’in mensubu olduğu İngiliz Hilâl-i Ahmer

> Cemiyetinin İstanbul Komitesinin reisi **Rahip Robert Frew** ile görüştü. Frew'un Amerikalılarla irtibatı devam ediyordu. Cihan Harbinin başlamasına bir ay kala, Amerikan Kız Kolejine **Rockefeller** tarafından yaptırılan yeni binaların açılışında **Amerika'nın Yahudi sefiri Morgenthau, Hahambaşı Haim Nahum, Hâlide Edib ve Frew** bir konuşma yapmışlardı. Amerikalı işadamı Charles R. Crane açılışa katılamadığı için tebrik telgrafı göndermişti. **Yeni binadaki ilk dersi de Frew vermişti**. Cihan Harbi başlayınca Frew, İstanbul'da faaliyetlerine devam etmişti. … Geçen zaman zarfında İngiliz Hilâl-i Ahmer Cemiyetinde beraber çalıştığı Damad Ferid'in yakın dostlarından olmuştu. Türkiye'nin, İngiltere ile, Enver gibi İttihâtçılar yüzünden bozulan münasebetlerini tekrar düzeltmek isteyen Damad Ferid, **İngiltere Başvekili (Başbakanı) Lloyd George ile arasının iyi olduğunu bildiği için Rahip Frew'un** her dediğine inanıyordu. **Frew da Ferid'in ve eşinin vasıtasıyla Sultan Vahideddin'e telkinlerde bulunabiliyordu, yani Mustafa Kemal'in Anadolu'ya gönderilmesi için Frew kritik bir isimdi**." (s. 347)

Selanikli zampara Atatürk'ün Anadolu vizesi alıp Samsun'a gitmesi için gereken desteği veren Frew, o Anadolu'da (Karabekir sayesinde) konumunu sağlamlaştırdıktan sonra bu defa güya Selanikli'ye cephe alacaktı:

> "**Mustafa Kemal'in Pera'da görüştüğü** ve İngiltere Hükümetinin reisi Lloyd George ile yakın bağlantıları olan **Rahip Frew**, Damad Ferid'e **İngilizlerin artık Mustafa Kemal'e karşı olduğunu** söylüyor ve **ona karşı cephe alması için Sadrazam Ferid'i kışkırtıyordu**. **Buna inanan Damad Ferid**, Anadolu'da kendi hükümetlerini kuran Milliyetçiler üzerine **asker göndermek istedi ama İngilizler bunu kabul etmedi**. Hatta [Erzurum Kongresi'nde oluşturulan] **Heyet-i Temsiliye'nin önünü açmak için Anadolu'daki bütün birliklerini çektiler**. İngilizlerin bu hareketine darılan Damad Ferid istifa etti." (s. 368)

Görüldüğü gibi, saftirik Damat Ferit, oynanan oyunun farkında değil.

Bu söylenenleri, Selanikli zamparanın has adamlarından Ahmet Akif Ağaoğlu'nun (Agayef) oğlu Samet Ağaoğlu da dile getirmiş durumda:

> "***Yeni Sabah***'ta Rıza Tevfik'in [Bölükbaşı] hatıralannda dikkate şayan parçalar var. Dün [Sadrazam] **Damad Ferid**'in şu sözleri yazılmıştı: '**Mustafa Kemal Paşa'yı müfettiş olarak tayin etmemizi isteyen İngilizlerdi. Şimdi de geri almamızda ısrar ediyorlar**.'
>
> "Merhum Karabekir, bana bir gün, **Mustafa Kemal'in İngilizlerle anlaşarak Milli Mücadele'ye girdiğini**, İngilizlerin [komünist devrimini yapmış olan] Ruslara karşı Türkiye'den daha iyi bir mukavemet [direniş] cephesi kuramayacaklannı anladıklannı söylemişti."
>
> (Samet Ağaoğlu, ***Siyasî Günlük***, haz. Cemil Koçak, İstanbul: İletişim Y., 1992, s. 219.)

*

Damat Ferit'in, oynanan oyunun farkında olmaması normal, çünkü İngilizler **satranç** oyununda o kadar ustalaşmışlar ve öyle karmaşık oyun kuruyorlar ki, hangi hamleyi niçin yaptıklarını da, bir sonraki hamlelerinin ne olacağını da kestirmek çok zor.

İngilizler'in sıradaki hamlesinin amacı, Osmanlı padişahı ile hükümetini **İngilizler'in kuklası hainler**, Selanikli zamparayı ise **İngilizler'e kafa kutan kahraman** olarak göstermek.. Ona ("meşruiyet"ten hiç söz etmeden) millet nezdinde "meşruiyet" kazandırmak..

Normalde Damat Ferit'in teklifi kabul edilip Anadolu'ya asker gönderilecek olsa, o sıralarda (askerlikten istifa etmiş olduğu için) emri altında resmen herhangi bir askerî birlik de bulunmayan Selanikli'nin varlığını sürdürme şansı yok.. Sıfır şans..

Fakat bunu İngilizler kabul etmiyorlar.. Çünkü maksat bağcı dövmek değil, üzüm yemek.. Üzümlerin hamallığını da Osmanlı hükümetine yaptırmak.

Ret cevabını alınca Damat Ferit'te şafak atmış, jetonlar düşmüş olmalı.. Darılmak ve küsmekten başka yapabileceği birşey yok.

*

Selanikli'nin akserlikten istifası da oyunun bir başka boyutu.. **Askerin komutanı** değil de **Heyet-i Temsiliye icadının reisi** olarak sahneye çıkıyor..

Çünkü, İngilizler'in kurulmasına "karar" verdikleri "yeni Türkiye"nin önünün açılması için Selanikli zampiriğin Osmanlı Devleti'nin memuru değil de "milletin temsilcisi" gibi görünmesi gerekiyor.

"**Hakimiyet Osmanlı Devleti'nin değil, kayıtsız şartsız benim**" diyebilmek için önce "Hakimiyet bi-lâ kayd ü şart milletindir" demesi, ardından da "Ben milleti temsil ediyorum, millet beni temsilcisi olarak seçti" diyerek boy göstermesi gerekiyor.

Bir sonraki adım ise "Benim hakimiyetim, milletin hakimiyetidir" masalı..

Gerçekte, gerek Erzurum ve Sivas Kongrelerinde, gerekse TBMM'nin açılışında **padişaha bağlılık yemini** etmemiş olsa millet onu sopalarla kovalardı.

*

Burada şu noktaya dikkat çekmek gerekiyor:

Rahip Robert Frew'nun tek özelliği, İngiltere Başbakanı'nın yakın dostu olması değil.. Asıl özelliği, **İngiliz gizli servisinin (istihbarat teşkilatının) İstanbul şefi** olması.

Öyle ki, Aubrey Herbert'ten daha **kıdemli**..

Zaten İstanbul’a Aubrey’den **seneler önce** gelmiş durumda..

Hem Aubrey’in, hem de Selanikli zampiriğin babası yaşında bir eski tüfek.. İlkinden 19, ikincisinden 20 yaş büyük..

Frew’nun Selanikli yalancı ile olan ilişkisi üzerinde daha ayrıntılı durmak gerekiyor.

SELANİKLİ ATATÜRK İLE İNGİLİZ AJAN FREW'NUN SAİT MOLLA KUMPASI

Yukarıda aktardığımız gibi, Selanikli İngiliz piyonu, 1926 yılında Falih Rıfkı'ya hatıralarını anlatırken (***M. Kemal'in Mütareke Defteri ve 19 Mayıs***, s. 122) **ajan Robert Frew** (Ki İngiliz gizli servisinin Türkiye şefidir) ile yalnız **bir kez** görüştüğünü *üstüne basarak* söylemiş bulunuyor.

Bir yıl sonra TBMM'de yaptığı konuşmasında (meşhur ***Nutuk***'unda) ise, onunla **bir iki kez** görüşmüş olduğunu itiraf ediyor.

Gerçekte en az üç kez görüşmüş durumda.

Selanikli konuya şöyle girmiş:

> "Milli mücadeleler esnasında maruz kalmış olduğumuz açık ve gizli müşkülat hakkında esaslı bir fikir edinmeye vesile olacak ve gelecek nesiller için ibret ve uyanıklığı icap ettirecek mahiyette bulunan söz konusu vesikaları aynen bilginize sunmayı münasip görüyorum. Bu vesikalar, İngiliz Muhipler Cemiyeti'nin güya reisi tanınmış bulunan **Sait Molla**'nın **Mister Fru [Frew)** namındaki rahibe gönderdiği mektupların suretleridir.
>
> "Efendiler, bu mektupların suretlerinin alındığını hisseden Sait Molla'nın, Türkçe ***İstanbul*** gazetesinin 8 Teşrinisani [Kasım] 1919 tarihli nüshasında, söz konusu mektuplardan bahisle **uzun ve sert bir lisanla** bir tekzip yayımlamış olmasına rağmen, hakikati inkar mümkün değildir. **Bu mektupların suretleri, Sait Molla'nın evinden ve mektupların müsveddelerinin yazılı bulunduğu bir defterden aynen kopya edilmiştir.** …

> “Şimdi müsaade buyurursanız, **bu mektupları tarih sırasıyla arz edeyim**: …”
>
> (Gazi Mustafa Kemal, ***Nutuk***, İstanbul: Kaynak Y., 2015, s. 228.)

*

1919 yılındayız..

Aylardan Kasım..

Samsun'a çıkışın üzerinden altı ay geçmiş.

Bu sırada Mustafa Kemal henüz herhangi bir düşmana tek kurşun bile atmış değildir.

Sivas’tadır.

Ertesi ayın, yani Aralık ayının sonlarında Ankara’ya gidecektir.

Bu arada **İngiliz istihbaratının İstanbul’daki şefi Frew**, Sait Molla’yı çalıştırmaya başlamış..

Ondan rapor mahiyetinde mektup alıyor. Ancak, bunları **“şifrelemesi**” gibi birşeyi ondan istemiyor.

Oysa kendisi bu şifre işlerinin uzmanı:

> “İskoç asıllı olan Papaz Frew; … İngiliz Dışişlerince Hindistan’da görevlendirildi. … Ağustos 1919’da Ege Bölgesinde kendisini “**Ordu Papazı Albay Emiling**” olarak tanıtan aslında **İngiliz casusu** olan Papaz Frew; “**Yeraltı çalışmaları, entrika, tezvir gibi işlerde uzman** olduğu için” … Hindistan’dan Türkiye’ye getirilmişti. “Lloyd George’un Türkiye’ye dikte edeceği antlaşmaların kolaylıkla kabul edilebilmesi için ona, **ortam hazırlaması** görevini de verdiği söylenmekte idi”. Bkz. Bayar,

Ben de Yazdım, C. VII, s.82-85. Tevetoğlu, Papaz Frew'in **İngiliz Entelijans Servisi'nin İstanbul Şefi** olduğunu ve … **bütün İngiliz şifrelerinin Frew'in elinde olduğunu** yazmaktadır. Bkz. Fethi Tevetoğlu, ***Milli Mücadele Yıllarındaki Kuruluşlar,*** TTK. Yay., Ankara-1991 , s. 15."

(Doç. Dr. Cemal Güven, ***Milli Mücadele'de Mustafa Kemal Paşa'nın Yabancılarla Temas ve Görüşmeleri,*** Konya: Eğitim Yayınevi, 2012, s. 31, dn. 81.)

Bütün şifreler elinde, fakat Sait Molla ile **şifresiz** çalışıyor.

Belli ki Sait Molla'nınki acemilik.. Peki bununki?..

Ayrıca, bir istihbaratçı olarak, kendisine gönderdiği raporların bir kopyasını sakla**ma**ması gerektiğini de söylemiyor. (Aksini söylemiş midir, "Arşiv yap, dosyala" demiş midir, onu da bilmiyoruz.)

Ve, Molla Sait efendi, adeta gelip birileri kopyasını alsın diye raporların bir suretini noter gibi evinde bulunduruyor.

Tapu kaydı tutar gibi bir deftere geçiriyor.

Zampara Atatürk'ün anlatımına göre durum bu.

*

Mektupların tarihlerine gelince.. İlki 11 Ekim 1919 tarihli, sonuncusu ise 5 Kasım..

Yani mektup trafiği bir ay (30 gün) bile sürmemiş..

Ve 8 Kasım'da Sait Molla ***İstanbul*** gazetesinde bir tekzip yayınlayarak, Mustafa Kemal yanlılarının eline geçen mektupların kendisine ait olmadığını "**uzun ve sert bir lisanla**" iddia etmiş.

Selanikli yalancı zampara Atatürk, 1927 yılında irat ettiği ***Nutuk***'unda, bu tarihten (5 Kasım'dan) sonrasına ait bir mektubun suretini okuyamadığına göre, Sait Molla bundan sonra bir ajana yakışır şekilde hareket etmiş olmalı.

Ba'de harâbi'l-Basra… Atı alan Üsküdar'ı geçtikten sonra..

Ondan sonra (kendisinin neyine yarayacaktıysa) gizliliğe riayet etmiş olmalı.

(Ya da mektup yazmamıştır. Bilmiyoruz.)

Bir 150'lik daha: Said Molla

ESKİ Şeyhülislâmlardan **Cemalettin Efendi**'nin yeğeni, **Mustafa Neş'et Molla**'nın oğlu olan **Said Molla**, dinî eğitim ve öğretim gördükten sonra Galata dahil çeşitli kadılıklarda bulunmuş, Mütareke döneminde **Şura-yı Devlet** (Danıştay) **Başkanlığı, Adalet Bakanlığı Müsteşarlığı** yapmış, İngiliz Casusu Rahip **Dr. Robert Frew** ile **İngiliz Muhipleri Cemiyeti**'ni (İngiliz Dostları Derneği) kurmuş ve Anadolu'nun çeşitli yörelerindeki ayaklanmaları kışkırtmış, casus olarak çalıştığı belgelenmiş bir vatan hainidir. Ankara Hükûmeti'nin İstanbul yönetimine el koymasından kısa bir süre önce Romanya'ya kaçmış, yurt dışında çeşitli boyalara girmiş çıkmış, hapislere düşmüş, hemen her gittiği yerde olaylara neden olmuş ve sefalet içinde ölmüştür.

Atatürk, Büyük Nutuk'ta **Said Molla**'nın İngiltere adına yaptığı casusluk yazışmalarının ve kışkırtıcı davranışlarının pek çok belgesini açıklamıştır.

İmdi, burada şu soruyu sormamız gerekiyor:

İngilizler'in asıl önem verdikleri kişi **Sait Molla** mıydı, yoksa o, vize verip Anadolu'ya gönderdikleri **ajanları Mustafa Kemal**'in **gerçek vatansever** görünmesi için kullanılmış zavallı bir piyon muydu?

(MİT'çi Mehmet Eymür'ün sözünü hatırlayalım: İstihbaratçılık demek, "oyun içinde oyun" kurmak demektir.)

Bir ajan nasıl bu kadar çabuk deşifre olur?

Üstelik Ankara'da değil, İstanbul'dayken..

SAİT MOLLANIN EVİ NASIL YAKILDI!..

Mütarekenin kara günlerinde zararlı faaliyetlerde bulunan Sait Mollanın evi yakılmıştı. Kimler yakmışlardı? Bu yazı bugüne kadar gizli kalan bu sırrı ifşa etmektedir.

Yazan: KANDEMİR

Mütarekenin kara günlerinde, İstanbulda, Anadoluda başlayan Milli Mücadeleyi temelinden - daha doğarken boğup - yıkmak, memleketi ve milleti elleri, kolları bağlı bir vaziyette düşmanlara boyun eğdirip teslim etmek için harekete geçen soysuzların kurduğu cemiyetler vardı. Bunlar arasında bulunan Sait Mollanın idare ettiği (İngiliz Muhipleri Cemiyeti) hem sarayın, yani Sultan Vahidettinin muzaheret ve muavenetine mazhar oluyor, hem de İstanbuldaki İngiliz gizli teşkilâtının başı bulunan Rahip Ferov ile sıkı bir surette iş birliği yapmış bulunuyordu.

Sait Molla; bir yandan (Anadoluda Mustafa Kemalin giriştiği macera ergeç akamete mahkûmdur. Zira milletin, bilhassa bu harbin galipleri olan büyük devletlerle uğraşacak ne maddi ne de mânevi takat kalmıştır. Esasen Padişahımız efendimizin de böyle mânasız mukavemetler ve sergüzeştler peşinde koşanların bu memlekete zarar vereceklerini, ancak sükûnet ve itidal ile memleketi kurtaracak bir sulha varılabileceğini beyan buyurmuşlardır. Binaenaleyh Halifemiz ve Padişahımız efendimizin gösterdikleri yolda gitmek cümlemize borç olmuştur) diyerek bir yandan İstanbulda, hattâ münevver gençler arasında bile propagandalar yaparak, bir taraftan da İngilizlerden aldığı paralarla, Anadolunun muhtelif yerlerinde, kıyamlar, isyanlar çıkarmağa çalışarak milli dâvaya şiddetle muhalefet ediyor ve bu mevzuda Rahip Ferov'un kulu, kölesi gibi çalışıyordu.

Kendisini bu hiyanet ve denaet yolundan çevirmek için yapılan bütün teşebbüsler suya düşmüştü. Sultan Vahidettinin ve onun iş başına geçirmek için çırpınıp duran Damat Ferit Paşanın da ellerinde kukla gibi oynayan bu Said Molla, İstanbulda Polis Müdürü Nureddin gibi bir takım hempalarile de elele vererek, milli hareketin en büyük, hattâ asıl düşmanlarından da beter bir düşmanı kesilmişti.

Komiser Urfalı Şakir

Azdıkça azan bu adam mollalığını ve Türklüğünü unutarak İngilizleri milli kuvvetler aleyhine tahrik için :

— Milli çeteler Anadoluda Rumları kesiyorlar, siz ne duruyorsunuz, diyecek kadar küçülüyor, mel'unlaşıyordu.

Diğer taraftan İngilizlere giderek, Damat Ferit Paşanın :

— Kuvayı Milliye Anadoluda gittikçe kökleşiyor, İngilizler de bu hale seyirci kalmakta e vam ederlerse, yani milli kuvvetlerin başında bulunanlar tepelenmezse, benim de tekrar iktidar mevkiine gelmem imkânı kalmaz. Halbuki Padişahımızın da tasvibine iktiran eden sulh mukavelesinin akdi ancak benim iş başına gelmemle mümkündür. Bu sebeple milli kuvvetlerin İngilizler tarafından biran evvel dağıtılmaları lâzımdır. Mesajını bildiriyor ve İngilizleri buna göre harekete geçirmek için elinden geleni yapıyordu.

Rahip Ferov ile, gizlice muhabere eden Said Molla; daha yakından temas edebilmek için, onun İstanbul tarafında Fuat Paşa türbesi civarındaki bir evi merkez yapmasını tavsiye ediyor ve yazdığı mahrem (1) kâğıtlarda şöyle diyordu:

(1) Bu mahrem mektupların kopyaları Ankaraya bağlı İstanbul teşkilâtının fedaileri tarafından kâmilen ele geçirilerek Mustafa Kemal Paşaya götürülmüştür.

135

SALT ARAŞTIRMA

Prof. Hayettin Karaman, ***Yeni Şafak*** gazetesinde yayınlanan "**Yalancının mumu**" başlıklı yazısında şunları söylüyor:

> "Mustafa Sabri Efendi, ***Mevkıfu'l-Akl*** isimli eserinin dördüncü cildinde (335-336) … Osmanlı'yı tasfiye etme ve yerine İslam'dan uzaklaşmış yeni bir devlet oluşturma işinin İngiliz ve Fransızlara verildiğini, onların da da **Mustafa Kemal aracılığı ile bu amacı gerçekleştirdiklerini**, ortada

kötü bir alış-veriş bulunduğunu, yeni **Türkiye'nin İslam'ı ve hilafeti vererek küçük bir toprakta bağımsız bir devlet kurmayı satın aldıklarını** kaydettikten sonra (4) numaralı uzun dipnotunda özetle şunları söylüyor:

*"Osmanlı zayıflamaya başlayınca Hristiyan ve Haçlı Avrupa devletleri onu **İslam'dan uzaklaştırmak için** uzun yıllar dayanılmaz baskılar uyguladılar. Osmanlı bu baskılara boyun eğmedi ve Müslüman olarak vefat etti. Söz sahibi olan **Haçlı Avrupa bunu Lozan'da gerçekleştirdi**. Sultan Vahîdüddîn Mustafa Kemal'i Anadolu'ya **"görünüşte ordu müfettişi, ama gizli olan maksadı, Anadolu isyanını idare edip ülkeyi kurtarmak"** olarak göndermişti. Onun faaliyeti dört yıl içinde, galip devletlerin izinleriyle İzmir'e girmiş bulunan Yunanlıları oradan, Sultan'ı da ülkesinden çıkarmak oldu. Nitekim **bir İngiliz** bu sonucu şöyle ifade etmişti: "**Sultan İngilizleri Mustafa Kemal ile aldatmak istemişti, ama İngilizler onu bununla tongaya düşürdüler…**"* (s. 248, 336 vd., s.)."

(https://www.yenisafak.com/yazarlar/hayrettin-karaman/yalancinin-mumu-2046798)

Görüldüğü gibi, Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi, yalancının (Selanikli sahte kahraman zampara Atatürk'ün) mumuna üflemiş, fakat nefesi, mumu söndürmeye yetmemiş.

İngiliz uşağı sahtekâr zamparanın mumunu söndüren üfleyiş, Şeyhülislam'ın söylediklerinin birebir aynısını ifade etmiş olan **İsmet Paşa**'dan gelmiş.

Evet, Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı **Orgeneral İsmet İnönü**, 1973 yılında, cumhuriyetin ilanının 50'nci yıldönümü vesilesiyle verdiği demecinde şunu demiş bulunuyor:

"İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."

(***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

Adam daha ne desindi?..

*

Şeyhülislam'ın ve İsmet Paşa'nın açıklamaları çerçevesinde olaya bakıldığında Sait Molla'yı bizzat **Frew**'nun**, Selanikli zamparayı güçlendirmek ve parlatmak için** "satmış" (daha doğrusu kullanmış) olduğu anlaşılıyor.

Selanakli ile bile birkaç kez görüşen Frew, herhalde, sonradan **"millî mücadele" saflarına katılan başka adamlarla** da görüşmüş, onlardan bazılarını (büyük ihtimalle hepsini) angaje etmeyi başarabilmiş olmalıdır.

Bu durumda Frew, "millî mücadele" saflarındaki bir adamına Sait Molla ile ilgili tüyo vermiş, "Mektuplar yeterli sayıya ulaştı, Mustafa Kemal'i **İngilizler'e kafa tutan samimi vatansever kahraman**, onun karşıtlarını da **İngiliz işbirlikçisi hain** göstermemize yetecek malzeme oluştu. Mustafa Kemal'in elini güçlendirmek için acele etmemiz gerekiyor. Sait'in evine girip kopyaları alın" demiş olmalıdır. (Ya da **Mustafa Kemal'le ilk temasını sağlayan Martin** gibi bir adamla birilerine haber uçurmuş olabilir.)

Ya da belki Sait'in evinde böyle bir defter yoktu, Frew, bizzat kendi elindeki mektupların kopyasının çıkarılmasını istemiştir (veya belki uydurup üretmiştir).

"Büyük resmi" dikkate aldığımızda, olayın farklı ihtimallere açık olduğunu düşünebiliriz.

*

Evet, Selanikli zampara, "**Bu mektupların suretleri, Sait Molla'nın evinden ve mektupların müsveddelerinin yazılı bulunduğu bir defterden aynen kopya edilmiştir**" diyor.

Bunu 1927 yılında söylediğine göre, onun evine kimin ya da kimlerin girip kopyaladığını, **bu operasyonu gerçekleştiren kahramanların** kimler olduğunu söylemesi gerekirdi.

Söylemiyor mu, yoksa (böyle birileri gerçekte bulunmadığı için) söyleyemiyor mu, bilmiyoruz.

Oysa, onları ödüllendirmese bile, hiç değilse isimlerini, tarihin altın sayfalarına emanet ederek onurlandırabilirdi.

Ortada isim yok.. Gölgeler savaşı..

*

Halide Edib Adıvar'ın ***Türk'ün Ateşle İmtihanı*** adlı kitabında anlattığına göre, söz konusu mektupları, **Sait Molla'nın kâtibi olduğunu söyleyen biri**, Ankara'yla temasta olan subaylardan **Kemalettin Sami**'ye götürüp vermiş.

Lafa bak, Sait Molla'nın katibiymiş.. Kim bu katip, belli değil..

Olayın faili katipse, zaten "hırsız evin içinde" demektir.

Sait'in evine girmişler, sanki kendi evleriymiş gibi oturmuşlar, tam 12 tane mektubu ferih fahur, rahat rahat, lüzumsuz ayrıntıları da dahil olmak üzere kopya etmişler. Fotoğraflama gibi birşey de yok, defterden **kalem kâğıt ile kopya** edilmiş.

İmdi, eğer gayeniz bu adamların yazışmalarına bakarak planlarını öğrenmek ve gerekli tedbirleri almaksa, böylece adamları faka bastırmaksa, onları uyandırmamak, yazışmalarını gelecekte de **takip** etmek için, defteri yürütmek yerine hissettirmeden kopyalamakla yetinirsiniz. Defteri olduğu yerde bırakırsınız.

Fakat bu durumda mektupların **noktası noktasına, virgülü virgülüne kopya** edilmesi anlamsız olur. Bilgileri öz bir şekilde not etmek yeterlidir.

Demek ki, mesele **takip** meselesi değil.

*

Mustafa Kemal'in okuduğu mektuplara bakıyoruz, müsvedde denilecek durumda değiller, basbayağı mektupların son hali.

Gerçekte böylesi kopyalar, fotoğraflama şeklinde olmadığı için, kesin **belge** niteliği taşımazlar. Çünkü elinizdeki kopyadaki **el yazısı** Sait'e değil, sizin **kopya çıkaran kendi adamınıza** ait. (Veya, Halide Edip'in anlatımına göre "katib"e..)

Böylesi kâğıt parçaları, taraflar inkâr ettiğinde ve siz şahit getiremediğinizde, birilerine **komplo** kurduğunuzu gösteren belgeler olmaktan öteye gitmez.

Çünkü el yazısı Sait Molla'ya değil, başkasına ait.. Belgenin aslından değil **kopya**sından söz edildiğine göre, altında Molla'nın imzası da yok demektir.

Bu durumda en azından **kopyalamayı yapan kişinin** (Katip yapmışsa katibin) bir zaman sonra **ortaya çıkıp**, "Evet böyle bir defter var, ben kopyalamıştım, defterin özellikleri de şöyleydi.. Hatta orada bu mektuplar dışında şöyle şeyler de yazılıydı" demesi gerekirdi.

Kemalettin Sami'nin de, söz konusu katibin ismini vermesi gerekirdi.

Selanikli deccalin ("çok yalancı"nın) sözlerinde, olayı aydınlatmaya yarayacak hiçbir şey yok.

*

Böyle bir işe bulaşmış olan Sait Molla'nın bakkal veresiye defteri gibi bir defter tutmuş olması da akla pek yatmıyor.

Neden defter tutsun ki?

Mektupları yazmış olabilir, fakat bu tür işlere bulaşmış bir sahtekârın böyle bir defter tutacak kadar bön olması ve tedbirsiz davranması akla yatkın değildir.

Çünkü adam sıradan cahil bir köylü ya da basit bir memur değil.

Şûra-yı Devlet üyeliği ve Adalet Bakanlığı Müsteşarlığı (bakan yardımcılığı) gibi görevlerde bulunmuş, böylesi belgelerin önemini bilen **eğitimli ve tecrübeli bir bürokrat**.

*

İnsana makul ve anlaşılır gelen tek ihtimal, bu mektupların kopyasının, **Selanikli zamparaya, defalarca görüşme bahtiyarlığına erişmiş bulunduğu Rahip Frew** tarafından verilmiş olması.

(Ancak, **istihbaratçıların** böylesi teslimat işleri için kullandıkları yöntemler farklıdır. Mesela, bir **ajan**ları, sözde Ankara sempatizanıymış, onlara hizmet etmek istiyormuş gibi mektupları götürür verir. **Sait Molla**'nın katibi olduğunu iddia eden kişinin gerçekten katibi olup olmadığını da bilemezsiniz.. Biliyorsanız, adını da biliyorsunuzdur, söylemeniz gerekir.)

Selanikli sahtekârın söz konusu nutkunun ardından hiç kimsenin çıkıp "Evet, Sait Molla'nın defterindeki mektupları ben kopyaladım (ya da biz kopyaladık)" dememesi, böylesi **tarihî öneme sahip olağanüstü bir hizmetin, eşine az rastlanacak bir kontr-espiyonaj (karşı-casusluk / casuslukla mücadele) harikasının** cami avlusuna bırakılmış anası babası bellirsiz bir bebek gibi ortada

kalması, Selanikli kart zampara da dahil olmak üzere hiç kimsenin “Bu hizmeti yapan şahıs, falandı” diyememesi, olayın içyüzü hakkında tahminde bulunmak için yeterince ipucu veriyor.

*

Gerçek hayatta bu işler böyle olmaz..

Diyelim ki böyle mektuplar vardı ve ele geçti, **altın yumurtlayan tavuk** ölmesin, istihbarat kaynağı kurumasın, mektup akışı kesilmesin diye, ele geçirilen mektuplardan hiç söz edilmez, o mektuplardan elde edilen bilgiler kullanılarak karşı tarafın oyunlarının bozulması için çaba gösterilirdi.

Bu bilgi akışı devam ettirilerek her zaman "bir adım önde" olunması sağlanmaya çalışılırdı.

Bu olayda ise (gerçek mi, kurmaca mı olduğu belirsiz olan, ve sahiciliği asla ispatlanamayacak) mektuplar üzerinden Osmanlı hükümeti aleyhine gerçekleştirilmiş bir **itibarsızlaştırma operasyonu** var.

*

Yalancı zampara, ***Nutuk***‘unda Sait Molla’nın mektuplarını tarih sırasıyla okuduktan sonra sözlerini şöyle sürdürüyor:

> “Efendiler, bütün bu gizli tertibat kaynaklarının Rahip Fru’nun [Frew] kafasında toplandığı ve oradan **din kardeşlerimiz olacak hainler**in kafalarına zerk edilerek fiiliyata dönüştüğü **tahmin** olunduğundan, **Rahip Fru’nun bir zaman için olsun durmasını ve uzaklaşmasını temine vesile olur düşüncesiyle, bizzat kendisine bir mektup yazdım**.

> “Mektubun iyi anlaşılabilmesi için şu malumatı da ilave edeyim ki, ben, Mister Fru ile İstanbul’da **bir iki defa görüşme ve münakaşalarda** bulunmuştum.”
>
> (***Nutuk***, s. 235-6.)

"Tencere dibin kara, seninki benden kara.."

Sait Molla, Frew'ya mektup yazmış, oturup sen de yazmışsın..

Böylece yalancı zampara, **“Atatürk versus Atatürk” (Atatürk Atatürk’e Karşı) filmini** gösterime koymaya başlıyor..

Fakat farkında değil.. Zekası bunu anlamasını sağlayacak düzeyde olmaktan uzak.

*

Doğal, bu kadarcık kusur kadı kızında da olur hesabı, bu kadarcık angutluk her kurnazda bulunur.

Ve ne kadar kalifiye olursa olsun, her yalancı mutlaka bir açık verir.

Falih Rıfkı’ya konuşan zampirik, Rahip Frew ile **sadece bir kez** konuştuğunu söylüyor. TBMM’de nutuk atan zampirik ise, lisan-ı hal ile, **“Falih Rıfkı’ya konuşan Atatürk yalan söylüyor, bir iki defa konuştum”** diyor.

Falih Rıfkı’ya konuşan Atatürk, Frew ile görüşmesi için “Canım sıkılmadı değil, fakat bunu **mümkün olduğu kadar saklamaya çalıştım”** diyor.. Saklamışmış.. (Gerçekte orada olsa olsa sevincini saklamış olabilir.. Çünkü, **İnönü**'nün dile getirdiği "İngiliz kararı" çerçevesinde ihale almış durumda.)

Nutuk atan Atatürk ise, Falih Rıfkı’ya konuşan Atatürk’ü yalanlayarak “**Münakaşalarda bulunmuştum**” diyor.

Ayrıca, “**Rahip Fru’nun bir zaman için olsun durmasını ve uzaklaşmasını temine vesile olur düşüncesiyle”** tutup, Sait Molla gibi, adama mektup yazıyor..

Mektup yazma bakımından Sait Molla ile Selanikli zampara arasında bir fark yok.

İkisinin de hobisi, görünüşe göre, Frew ile görüşmek ve mektuplaşmak..

*

Fakat arada şöyle bir fark var: Sait Molla, İstanbul gazetelerine yaptığı sert açıklamalarla, kendisi hakkındaki mektup iddialarını yalanlamış.

Selanikli'nin elinde de bu yönde **kesin** kanıt yok.

Fakat yalancı zampiriğin Frew'ya mektup yazmış ve onunla zamanında defalarca başbaşa, gizlice görüşmüş olduğu kesin.

Nutuk'undaki kendi ifadeleriyle sabit..

Evrensel hukuk kaidesidir: "**Kişi ikrarıyla ilzam (ve de muaheze) olunur.**"

Evrensel hukuk ilkelerine göre, Sait Molla'yı suçlayanların, iddialarını ispat imkanları bulunmadığı için, müfteri muamelesi görmesi gerekiyor.

Selanikli zampara ise, itirafına göre karşılık görmek durumunda.

*

Selanikli zamparanın oynak ve kaypak zihniyetine ve ahlâkına göre, “bir zaman için olsun durmasını ve uzaklaşmasını temine **vesile olur düşüncesiyle**” Dr. Frew gibi bir düşmanla **dostane bir biçimde yazışmak, temas kurmak** gayet normal..

Ancak, bu mazeretinin, İngilizler’le temas konusunda İstanbul’daki Padişah ile hükümet erkânı (ve **Sait Molla**) için de geçerli olacağını akıl edemiyor.

Ya da akıl edemiyor numarası yapıyor.. Salağa yatıyor.. Zampara iken salak zampara haline geliyor.

*

Kaypak kart zampara, ***Nutuk***'unda sözlerini şöyle sürdürüyor:

> "Fru'ya [Frew] Fransızca olarak gönderdiğim mektubun Türkçesi şudur:
>
> "Mister Fru'ya
>
> **"Zatıalinizle** Mösyö Marten aracılığıyla vuku bulan görüşme**ler**imizin hatırasını memnuniyetle muhafaza etmekteyim."
>
> (***Nutuk***, s. 235)

Yalancılık böyle birşey, mutlaka açık verirsin.. Falih Rıfkı'ya "Sadece bir kere görüştüm" derken burada "görüşme**ler**"den söz ediyor.

O görüşmelerin hatırasını memnuniyetle muhafaza ettiği kesin..

"Yeni Türkiye"nin şekli şemaili, o görüşmelerin hatırası..

Adam **İngiliz Gizli Servisi'nin İstanbul şefi** ve sen yazdığın bu mektupta "**şifreli**" olarak mesaj veriyor, "Anlaşmamıza ve bana verdiğiniz talimatlara riayetkârım, İngiliz ilke ve inkılaplarını hayata geçireceğim" demeye getiriyorsun.

Ajana yazdığı şeye bakın: "**Görüşme*ler*imizin** hatırasını memnuniyetle muhafaza etmekteyim."

Böylece Türk milletiyle resmen alay ediyor.

*

Burada bir parantez açalım.

Görüldüğü gibi, İstanbul'dakiler için "**din kardeşlerimiz olacak hainler**" iltifatında bulunan, **din**i de durup dururken işin içine katan, İstiklal Harbi yıllarında **Allah İslam, din**, **hilafet, saltanat** kelimelerini dilinden düşürmeyen zampirik sahtekâr, din kardeşimiz olmayan hain ve zalim düşmana sıra gelince kibarlıktan kırılıyor.

Mektubuna **zatıaliniz (yüce zatınız)** hitabıyla başlıyor.

Sanki İstiklal Harbi'nde Yunan'a, Fransız'a karşı savaşanlar **din kardeşlerimiz** değildi de, "yahudi ya da hristiyan kardeşlerimiz"di.

*

Dediğine göre, kart zampara, **Frew'la olan görüşmelerinin (görüşme değil,** görüşme***ler*****) hatırasını memnuniyetle muhafaza** ediyormuş.

Manzaraya, Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi ile İsmet İnönü'nün elimize tutuşturduğu dürbünle bakınca, zampirik sahtekârın burada söze "**şifreli**" başlamış olduğunu kesin bir biçimde anlıyoruz.

Yani, altını çizerek bir kere daha söylemek gerekirse, "Görüşmelerimizde hani **aramızda sır** olarak kalacak diye konuştuklarımız var ya, onların **hatırasını memnuniyetle muhafaza** etmekteyim. Bundan sonra söyleyeceklerim bu çerçevede anlaşılmalıdır" demiş oluyor.

Zampirik deccalin Frew'ya mektubu şöyle devam ediyor:

> **"Senelerce memleketimizde ve milletimiz arasında yaşamış olan zatıaliniz**in, hakkımızda en doğru fikir ve kanaatlerle donanmış bulunacağınızı ümit ederdim. Halbuki, ne yazık ki, İstanbul muhitinde temasınıza gelen bazı gafil ve menfaatperest kimselerin sizi yanlış istikametlere sevk ettiklerini pek büyük teessüfle anlıyorum. Bunlardan **Sait Molla** ile tertip ve tatbikine başladığınız, sağlam kaynaklardan haber

alınan planın, İngiltere milletinin cidden kınamasına layık bir mahiyette olduğunu arz etmekliğime müsaadenizi rica ederim. …

"Bilhassa, **sizinle temasa gelen sahtekârlar tarafından Osmanlı Padişahı'nın da müşterek mesai ve meselelerinizde parmağı varmış gibi gösterilmesi pek tehlikelidir**. Zatıaliniz pekala takdir edersiniz ki, Zat-ı Şahane, gayri mesul ve tarafsız olup, milli irade ve hakimiyetimizin alakalı olacağı hakikatleri değiştirmez ve bozmazlar. … Fakat bu hususta, garipliği itibariyle şunu da arz etmek mecburiyetindeyim ki, **zatıalileri (yüce zatınız)** ruhani mesleğe mensup iken (rahipken), siyaset manevralarında, bilhassa boğazlaşmayla neticelenecek vaziyetlerde rolör [rol sahibi] olmak sevdasında bulunmamalıydınız.

"Zatıalinizle vuku bulan **görüşme*ler*im**de, sizi bu türden bir siyaset adamı olarak değil, **insaniyete hizmet eden, adaleti seven, faziletli bir zat** kabul etmiştim. Bunda ne kadar aldandığımı son aldığım sağlam malumatın teyit etmekte olduğunu bildirmekle şeref duyarım.

"Mustafa Kemal"

(***Nutuk***, s. 235-6.)

Buradaki üslubu nezaket mi yoksa laubalilik olarak mı değerlendirmek gerekir, karar vermek zor.

Ancak, konumuz üslup değil..

Görüldüğü gibi zampirik deccal, "*Bilhassa, **sizinle temasa gelen sahtekârlar tarafından Osmanlı Padişahı'nın da müşterek mesai ve meselelerinizde parmağı varmış gibi gösterilmesi pek tehlikelidir**"* diyor.

Asıl tehlikeli olan bu ifade.

Sivas'ta oturduğu yerden bunu nasıl biliyor?

Anlatımına göre, bu adam sonuçta bir papaz.. Bir "ruhanî".. İngiliz işgal güçlerinin "resmî" bir görevlisi değil..

Sonradan işgal güçleriyle gelmiş de değil..

Savaş yılları da dahil senelerdir memleketimizde **iznimizle** yaşamış.

Sahtekârlar olarak adlandırılan birileri niçin kalkıp da bu adamın ayağına gitsinler?..

Madem ayağına gidiyorlar, gidebiliyorlar, **"baş sahtekâr" Sait Molla** neden yanına gidip şifahen, sözlü olarak bilgi vermemiş de mektup yollamış.

"Sahtekâr" Osmanlı devlet erkânı niçin sıradan bir papazı muhatap alsın ki?..

*

Eğer bu adamla temas kuranlar **sahtekâr** sıfatını hak ediyorlarsa, o zaman aynaya bakman gerekir.

Çünkü bu adamla temas kuran, ayağına gidenlerden biri, hatta birincisi sensin ey yalancı zampara, torun Türk (sözde) ata Türk!

Üstelik, bu mektubunla bile bunu **"görüşmelerimiz, görüşmelerim"** (mülakatlarımız, mülakatlarım) diyerek itiraf ediyorsun.

Evet, birtakım sahtekârların *"Bilhassa, **sizinle temasa gelen sahtekârlar tarafından Osmanlı Padişahı'nın da müşterek mesai ve meselelerinizde parmağı varmış gibi gösterilmesi pek tehlikelidir"*** demeni gerektirecek şekilde hareket ettiklerini sana kim haber vermişti?

O sahtekârlar mı, yoksa bizzat Frew mu?

*

Sonra, durup dururken böyle bir cümle kurman nerden icap ediyor?

Buna, amiyane tabirle "**Eşeğin aklına karpuz kabuğu düşürmek**" derler.

Ya da şöyle söyleyelim, buna, birilerinin aklına "**Ateş olmayan yerden duman çıkmaz**" fehvasınca şüphe düşürmek için **saf ayağına yatarak ya da suret-i haktan gelerek milletin zihnine nifak tohumu ekme** derler.

Bir de tutmuş "Zat-ı Şahane (Padişah Vahideddin), **gayri mesul** (sorumluluğu bulunmayan, suçsuz) **ve tarafsız** olup…" diyor.

Bunu, Zat-ı Şahane'yi (Padişah'ı) **İngilizler'in şerrinden korumak** için mi söylüyorsun, yoksa milletin gözünden düşürmek, **"Bakın, Padişah milletinden taraf bile olamıyor, tarafsız"** demek için mi?

Neden Frew'ya, malum kibarlığınla bile olsa, "Devletinizin işgalci güçlerinin Zat-ı Şahane'ye orada ne tür baskılar yaptığından habersiz olmadığımızı zatıalilerinizin dikkatlerine arzetmeme lütfen müsaade buyurunuz" gibi birşey demiyorsun? Diyemiyorsun?

Bu kadarını olsun söyleyemeyecek kadar korkak mısın, naylon Don Kişot?

*

Evet, Frew'ya, *"**Zatıalinizle** vuku bulan **görüşmelerim**de, sizi … **insaniyete hizmet eden, adaleti seven, faziletli bir zat** kabul etmiştim"* diyor.

Diyebiliyor.

Bir ihtimal **yalan** söylüyor, takiyye yapıyor, diyelim.. Yakışır, adam müseccel yalancı.. Serapa yalan.. Su içer gibi yalan söyleyebiliyor.. Sahtekârın önde gideni..

Diğer bir ihtimal, samimi konuşması, inandığı şeyi söylüyor olması.. Bu durumda da ona, "Bu **baş ajan**ın hangi meziyetlerine, hangi faaliyetlerine baktın da onu i**nsaniyete hizmet eden, adaleti seven, faziletli bir zat** kabul ettin?" sorusunu yöneltmemiz gerekir.

Sait Molla da **Frew'yu** herhalde ancak böyle kabul etmiştir: **İnsaniyete hizmet eden, adaleti seven, faziletli bir zat. Zatıalileri..**

Sait Molla'dan farkın ne?.. Ondan bir milyon kat daha büyük sahtekâr olma dışında bir farkın var mı?

*

İşin ilginç tarafı şu ki, zampirik deccalin ***Nutuk***'ta ballandıra ballandıra anlattığı bu mektubun gönderilip gönderilmediğini bile bilmiyoruz.

Okuyalım:

> "Hüsrev Gerede, hatıralarında 4 Kasım 1919'da Mustafa Kemal'in papaza oldukça alaylı biçimde bir mektup yazıp Ahmet Rüstem Bey'e Fransızcaya çevirttirip, gönderdiğini ve mektubun çok etkili olacağının sanıldığını yazar, daha sonra Heyet-i Temsiliye'nin 16 Kasım 1919 günü yapılan toplantısında ise Mustafa Kemal Paşa'nın Papaz Frew'a yazdığı Fransızca mektubun da gönderilmesinin ertelenmesine karar verildiğini yazmaktadır. (Bkz. Gerede, ***Hüsrev Gerede'nin Anıları***, s. 107-108, 1 14) Heyet-i Temsiliye'nin 16 Kasım 1919 günü yapılan toplantısında İstanbul'daki milliyetçilerin takibata uğramamaları için yazılan mektubun gönderilmemesine karar verilmiştir."
>
> (Güven, ***Milli Mücadele'de Mustafa Kemal Paşa'nın Yabancılarla Temas ve Görüşmeleri,*** s. 34, dn. 95.)

Heyet-i Temsiliye, bu mektubu, İstanbul'daki Millî Mücadele yanlıları için tehlikeli görmüş.

Nedense Mustafa Kemal görmemiş. Oturup yazmış.

Ne lüzum varsa tutup bir de Fransızca'ya tercüme ettirmiş. Sait Molla'nın mektuplarının Türkçe olduğunu bildiği halde.

*

Zampirik deccalin "**Rahip Frew – Sait Molla**" ilişkisi konusunda sergilediği sahtekârlıklar bunlarla sınırlı da değil.

23 Nisan 1920 tarihinden bir gün sonra yaptığı açılış konuşmasında şunu demiş bulunuyordu:

> "Bu sıralarda, bütün belediye başkanlarımıza İstanbul'da **İngiliz Muhipleri Cemiyeti (*İngiliz Dostları Derneği*)** kurulduğu ve her yerde ***derneğe katılarak*** **İngilizlere yardım edilmesinin** gereği konusunda **Said Molla** imzası ile bir telgraf geldi. Bu olayda **Hükümetin ilgi derecesini ölçmek** için **Sadrazam (Başbakan) olan Ferit Paşa**'dan bilgi istedim. Hiçbir cevap alamadım."

İmdi, İngiliz Muhipleri Cemiyeti dediğin şey, sonuçta bir **dernek**..

"Kim takar Yalova kaymakamını" diyeceğiz ama, kaymakamlık **resmî** bir görevdir..

Bir dernek ise, **üyeleri** dışında kimse için önem taşımaz.

O üyeler üzerinde de mutlak bir otoritesi bulunmaz. **Diledikleri anda üyelikten çıkabilirler.**

Belediyeler, o derneğin üyesi olmadıklarına göre, ortada ciddiye alınacak bir durum yok.

Mesela bugünümüzü alalım..

İstanbul'da, "Göztepe, Fahrettin Kerim Gökay Cad. No:119, 34724 Kadıköy" adresinde faaliyet gösteren bir dernek var: **İngiliz Kültür Derneği**.

Şimdi bu dernek, Türkiye'deki belediyelere bir **e-mail** gönderse, bunun ardında mevcut AK Parti hükümetini mi aramak gerekir?

*

Kaldı ki **Sait Molla imzalı** telgrafın gönderilmesi sırasında İstanbul **işgal altında**..

Hükümetin bir gücü yok..

Öyle bir ortamda, böylesi bir telgrafın İngiliz işgal güçlerinin bir marifeti olduğunu anlamaması için adamın **zekâ bakımından bir Anadolu eşşeğinden farksız** olması gerekir.

Telgrafı gönderen hükümet değil, sıradan bir dernek olduğu için de, muhatap almaya bile değmez.

Zaten, Selanikli zamparanın sonraki sözlerinden de anlaşıldığı gibi. kimsenin umurunda olmamış.

Kart zampirik hariç.. O, **tabiri caizse salağa yatıp** Sadrazam'a bu telgrafla bir ilgilerinin bulunup bulunmadığını soruyor.

*

Salağa yatıyor da salak değil.. Kurnaz.. Hinoğlu hin..

Böylece, **hükümeti** köşeye sıkıştırmış oluyor.

İngilizler hakkında gerçek düşüncelerini söyleseler, düşmana zulmünü artırması için koz vermiş olacaklar.

Bu yüzden birçok şeyi susarak geçiştirmeye çalışıyorlar.. Buna mecburlar.. Selanik'in zampara sahekârı da bunu çok iyi biliyor.

Kendisi ise, kapağı Anadolu'ya atınca, sözde İngiliz düşmanı haline gelmiş.. Halbuki, **İnönü**'nün belirttiği gibi, **İngiliz'in lanetli "karar"ının gayrimeşru çocuğu**ndan başka birşey değil. (Gayrimeşru, kelime anlamı itibariyle "Şeriat'e aykırı olan" demektir.)

Utanma duygusundan, İstanbul'da neler söylemiş olduğunu unutacak kadar yoksun.

Rauf Orbay'dan dinleyelim:

> "Daha iki hafta evvel, İstanbul'a gelişimin üçüncü günü, gazetecilerin, **Mondros mütarekesi** hakkındaki sualini cevaplandıran Mustafa Kemal Paşa da aynı inançla "**İngilizlerin Osmanlı milletinin hürriyetine ve devletimizin istiklâline riayette gösterdikleri hürmet ve insaniyet** karşısında yalnız benim değil, bütün Osmanlı milletinin, **İngilizlerden daha hayırlı bir dost olmayacağı** kanaatiyle mütehassis olmaları [duygulanmaları] pek tabiîdir." demiş olmasını [***Minber*** gazetesi, 17 Teşrin-i sani (Kasım) 1918, nr. 16, s. 2] şimdi nasıl izah edeceğimi bilemiyordum."
>
> (Rauf Orbay, ***Cehennem Değirmeni -Siyasî Hatıralarım-***, C. 1, İstanbul: Emre Y., 1993, s. 227-8.)

*

Üstelik, bu işin arkasında **İngiliz İstihbaratı'nın İstanbul şefi** (rahip görüntüsü altında kendisini **kamufle** eden) **Robert Frew**'un bulunduğunu çok iyi biliyor.

Çünkü, bu konuşmasını yaptığı tarih, 24 Nisan 1920.

Yukarıda aktardığımız gibi, o tarihten (konuşmayı yaptığı tarihten) beş ay önce, yani **Kasım 1919**'da, **Sait Molla'nın Frew'ya gönderdiği 12 adet mektubun** (sözde) kopyası eline geçmiş.

Kendisi söylüyor.

Dolayısıyla, Selanikli zampara, **Sait Molla**'nın telgrafının ardında Osmanlı hükümetinin değil, söz konusu derneğin kurucusu **Frew**'nun bulunduğunu, ve bu Frew'nun basit bir rahip olmadığını, yaptıklarının ancak bir **gizli servis** görevlisine yakıştığını, bunun başka bir açıklamasının olamayacağını anlamış olması gerekiyor.

Ajan Frew ile mücadele eden bir vatansever olduğunu kabul edersek, durum bu.

(Gerçekte ise Frew'nun asıl favori piyonu, uşağı kendisi.. Molla değil.)

*

"Rahip Frew – Sait Molla" ilişkisini biliyor, mektupların kopyaları elinde, fakat, TBMM'de yaptığı açılış konuşmasında **Frew**'dan tek kelime ile bile bahsetmiyor.

Lafı **Osmanlı hükümetine** getiriyor.

Sanki **Sait Molla**'nın yuları **ajan Frew'**nun değil de Sadrazam Ferit'in elindeymiş gibi..

Konuşmasında, Osmanlı hükümetini, "resmen" yapmadıkları bir eylemle ilişkili göstererek töhmet altında bırakmaya yol açacak bir üslup kullanıyor.

"Bu olayda **Hükümetin ilgi derecesini ölçmek** için **Sadrazam (Başbakan) olan Ferit Paşa**'dan bilgi" istemişmiş de, "Hiçbir cevap alamamış" da….

Vay kurnaz deccal vay, vay **Selanik'in uyanık zamparası** vay!..

*

Evet, olayın ardında **Frew**'nun bulunduğunu biliyor, fakat TBMM üyelerinden bunu saklıyor.

Milletten saklıyor.. Büyük yalancı, muazzam dolandırıcı..

Dili ancak yedi yıl sonra, 1927 yılında çözülüyor. Ve meşhur ***Nutuk***'unda şunu söylüyor:

> "… İstanbul'da mühim sayılacak teşebbüslerden biri İngiliz Muhipleri Cemiyeti idi. Bu isimden, İngilizlere muhip [dost] olanların teşkil ettiği bir cemiyet anlaşılmasın! Bence, bu cemiyeti teşkil edenler, kendi şahıslarını ve şahsi menfaatlannı sevenler ve şahıslarıyla menfaatlarının dokunulmazlığı çaresini … arayanlardır. Cemiyette İngiliz milletine mensup bazı **maceracı**lar da vardı. Mesela: **Rahip Fru [Frew]** gibi. Ve muamelelerden ve İcraattan anlaşıldığına göre, **cemiyetin reisi Rahip Fru** idi."
>
> (Gazi Mustafa Kemal, ***Nutuk***, İstanbul: Kaynak Y., 2015, s. 34-5.)

İşin arkasında **Frew**'nun, yani İngiliz'in olduğunu gayet iyi biliyor.

Fakat, 24 Nisan 1920 tarihinde yaptığı konuşmada, bu **gerçeği gizliyor**.

Şüpheleri Osmanlı hükümeti üzerine çekmeye çalışıyor.

Dahası, yedi yıl sonra, 1927 yılında bile **gerçeği tam söylemiyor**.

*

En etkili ve inandırıcı **yalan**lar, gerçeğin bir bölümü saklanmak suretiyle söylenen yalanlardır.

"Ulu yalan" zampirik Atatürk de böyle yapıyor.

Evet, **yalanların önderi Atatürk**, Rahip Frew'nun hareket tarzından, onun "yaman bir istihbaratçı" olduğu açıkça anlaşılırken, "**maceracılık**" kelimesi ile onun rolünü basitleştirip önemsizleştiriyor.

Nutuk'un orijinalinde "maceracılar" yerine "**sergüzeşt-cû**lar" (**macera arayan**lar) kelimesi geçiyor (Cû, arayan demek).

Yani zampara Atatürk, Frew'nun, **kendi başına hareket** ederek **macera arayan** bir adam olduğuna inanmamızı istiyor.

Olayın **İngiliz İstihbaratı** ve **İngiliz devleti** boyutunu gözlerden saklamak için milletin önüne yem olarak başka bir **"kişisel" izah** şablonunu atıyor.

Gerçeği saklıyor.

Çünkü gerçeği saklamaya ihtiyacı var.

Çünkü bizzat kendisi, Frew'nun kullandığı bir piyon.

*

"İyi bir yalancının iyi bir hafızası olmalıdır" denilmiştir.

Ancak, ne kadar iyi hafızası olursa olsun, bir yalancının açık vermemesi mümkün değildir.

Nitekim Selanikli'nin **yalan**ları da konuşmalarındaki çelişki ve tutarsızlıklardan dolayı kabak gibi ortaya çıkıyor.

24 Nisan 1920 tarihinde yaptığı konuşmada, işine gelmediği için, **Frew** bahsine hiç girmiyor.

Altı yıl sonra, 1926 senesinde, **Falih Rıfkı Atay**'a, bu şahısla **sadece bir kez** görüşmüş olduğunu söylüyor. İkinci kez görüşmediğini **özenle vurguluyor**.

Sait Molla gibileri elinde oynatmış olduğunu bildiği halde Frew için, "Bu zatın, benimle görüşmeyi ne için istemiş olduğunu **hâlâ anlamadım**" diyor.

Türk tarihinin en saf adamı rolünü oynuyor.

Salağa yatıyor.

Milleti salak yerine koyuyor.

*

Bundan bir yıl sonra, yani 1927'de ise hafızası bir başka türlü çalışıyor,

Nutuk'unda, **ajan Frew** ile "**bir iki defa**" görüşmüş olduğunu itiraf ediyor. Ayrıca ona yazdığı mektupta geçen "görüşme**ler**imiz" (görüşmemiz değil) ifadesini bizzat kendisi aktarıyor.

Frew gibi bir ajan ile yaptığı görüşme**ler**in mahiyeti bir sorun..

Bir muamma..

Fakat kart zamparanın bu konuda "**Sadece bir kez** görüşmüştüm, yok yok **bir iki kez** görüşmüştüm, benimle niçin görüştüğünü **hâlâ anlayamadım**" diyerek yalan dolana başvurması daha büyük bir sorun..

*

Bir insan niçin yalan söyler? Niçin yalan söyleme ihtiyacı duyar?

Bunun tek bir cevabı yok..

Bazen, birilerini **aldatarak çıkar sağlama** güdüsüyle yalan söylenir.

Bazen de çıkar kaybına yol açacak kabahat, kusur ve **suçların saklanması** için.. **İhanet**lerin gizlenmesi için..

Üçüncü bir şık, adamın **bunamış** olması, ne söylediğini bilmemesidir.

Selanikli zampara bunamış mıydı?

Hayır!..

*

Ulu yalan zampirik Atatürk, Frew ile koordineli hareket eden bir ajan değildiyse, 24 Nisan 1920 tarihinde yaptığı açılış konuşmasında **Frew**'dan neden hiç bahsetmiyor da tepkilerin odağına Osmanlı hükümetini yerleştirmeye çalışıyordu?

Neden Frew'nun, yani **İngiliz Gizli Servisi**'nin başının altından çıkmış bir **dernekçilik** oyununu bahane ederek Osmanlı hükümetine tuzak kurmaya, onu köşeye sıkıştırmaya uğraşıyordu?

Cevap basit: **Kötü niyetten beslenen takiyyeciliği, ve gizli gündemi, yalan** söylemesini, bu tür numaralar çevirmesini gerektirdiği için..

Çünkü, **İnönü**'nün dile getirdiği gibi, İngiliz'in meşum "karar"ının gayrimeşru çocuğuydu.

*

Onun derdi İngilizler'le değil, Osmanlı ileydi..

Onun derdi **İngiliz ajan Frew**'larla değil, Damat Ferit gibi İngilizler'in elinde maskaraya dönmüş aceze taifesinden Osmanlılar'laydı..

Evet, adam **gizli gündem**le hareket ediyordu. Silahları ise **takiyye ve yalancılıktı**..

En büyük avantajı ise Türk milletinin iyi niyeti ve saflığıydı.

Şansı ise Vahideddin'in ona yönelik sınırsız hüsnüzannı ile milletin çaresizliğiydi..

SELANİKLİ ZAMPARA ATATÜRK'ÜN KİNİ, DİNİYDİ

Mütareke döneminde İstanbul'da Padişah Vahideddin'e "yağ" çeken, bu sayede Anadolu'da "olağanüstü yetkilerle" görevlendirilen Selanikli, Ankara'da TBMM'yi açıp ipleri eline alıncaya kadar millete din iman nutukları atmış, biti kanlanınca da tedricen Ali kıran baş kesen bir diktatöre dönüşmüştü.

"İhtimal bazı kafalar kesilecektir" formülünü devreye koyarak herkesi susturmuştu.

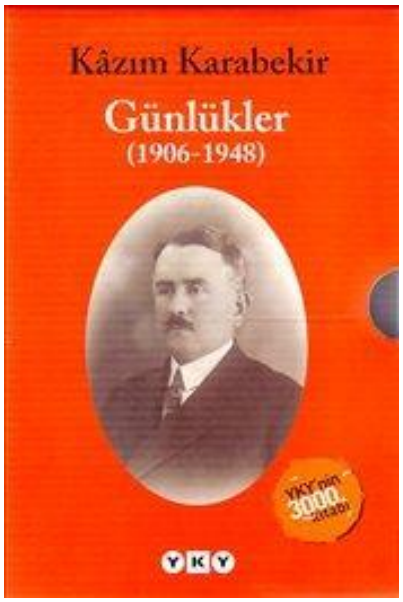

Selanikli'nin zırvalarına "Hikmet buyurdunuuz efendimiiiiz" dememenin yol açacağı bedeli ödemeyi göze almış ender isimlerden biri durumundaki Kâzım Karabekir Paşa, Selanikli zorbanın ölümünden üç ay sonra, takvimler 13 Şubat 1939 Pazartesi gününü gösterirken günlüğüne şu notu düşmüş bulunuyordu:

> "Telefonla yaver beyin [Cumhurbaşkanı İnönü'nün yaverinin] iş'ârı [bildirmesi] üzerine General Cafer Tayyar'la İnönü 'ye [gittik]. Saat 5.45-7.00. M. Kemal'in **Enver'e kızarak İngilizlere teslim olmak teşebbüsünü Cevat Rıfat** söyledi. Bunu **Cemal [Mersinli] Paşa**, **Ömer Lütfi ve Diyarbakırlı Kâzım Paşa** da bilirmiş. **Cemal Paşa'ya –bugün bana**

gelmişti– sordum, evet dedi. Bu maksatla bazı zabitler de (subaylar da) İngilizler tarafına geçmiş."

[Kâzım Karabekir, ***Günlükler (1906-1948)***, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2009, s. 1083.]

Savaşın içinde bulunmuş, olayları bizzat yaşamış **dört önemli subay**ın, dört şahidin haber verdiği bir cinayet.

Şahitlerden ikisi paşa..

Selanikli Atatürk, küçük hesapları için İngiliz'e teslim olmak istemiş.

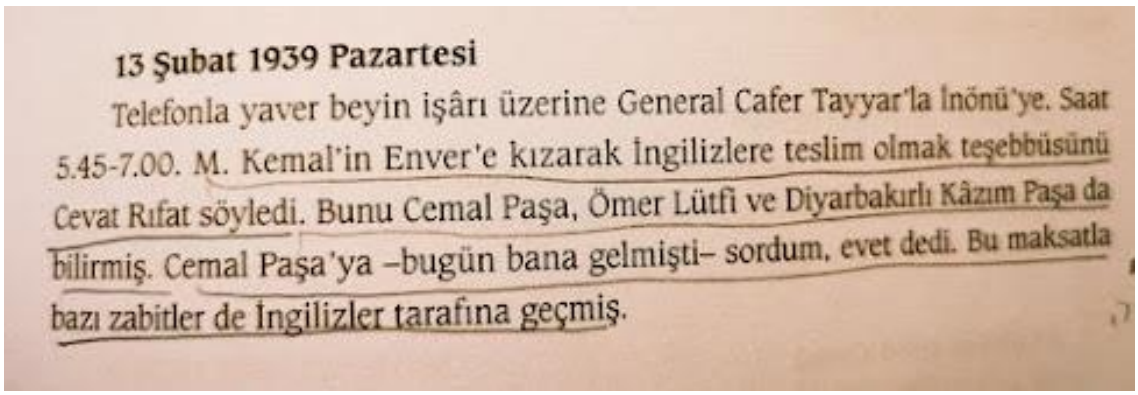

13 Şubat 1939 Pazartesi

Telefonla yaver beyin işârı üzerine General Cafer Tayyar'la İnönü'ye. Saat 5.45-7.00. M. Kemal'in Enver'e kızarak İngilizlere teslim olmak teşebbüsünü Cevat Rıfat söyledi. Bunu Cemal Paşa, Ömer Lütfi ve Diyarbakırlı Kâzım Paşa da bilirmiş. Cemal Paşa'ya –bugün bana gelmişti– sordum, evet dedi. Bu maksatla bazı zabitler de İngilizler tarafına geçmiş.

Diyarbakırlı Kâzım Paşa, 12 Haziran 1917 tarihinden itibaren, bir buçuk yıl boyunca, (Dördüncü, Yedinci ve Sekizinci Ordulardan oluşan) **Yıldırım Ordular Grubu Kurmay Başkanı** olarak görev yapmış bir subay.. Selanikli zampara bu gruba Yedinci Ordu Komutanı sıfatıyla katıldı.

Kâzım Paşa'nın (Kâzım İnanç) bulunduğu konum önemli ve kritikti.. Çünkü bir **kurmay başkanı**, hizmetinde bulunduğu komutanın astları, yaverleri ve destek personeliyle eşgüdümünü sağlamak durumundadır. Sorunları komutanın önüne gelmeden önce halletmek için çalışan sırdaştır.

Kâzım Paşa, Selanikli zampara yüzünden Filistin cephesi çöküp Mondros Mütarekesi imzalandıktan bir hafta sonra, 5 Kasım 1918 tarihinde, **Genelkurmay**

İkinci Başkanı olarak atandı. Nitekim, Selanikli zamparanın Samsun'a gidiş işlemleri için Genelkurmay'a başvurduğunda ilk muhatap olduğu kişi oydu.

Kâzım Paşa daha sonra İstiklal Harbi'ne de katıldı.. Batı Cephesi Komutanlığı bölgesinde emniyet, asayiş ve asker alma işlerini yürütmekle görevlendirildi. 12 Kasım 1920 tarihinde Milli Savunma Bakanlığı Müsteşarı, 8 Ağustos 1921'de ise Başkomutanlık Sekreteri oldu.

Mersinli Cemal Paşa da (Mehmed Cemal Mersinli) vatanseverliği müseccel isimlerden.. İngilizler'in talebiyle İkinci Ordu Komutanlığından istifa ettirilmiş, sonra da **tutuklanıp Malta'ya sürülmüş**, buradan kurtulunca gelip istiklal mücadelesine TBMM'de destek vermiş bir isim.. Selanikli zampara gibi İngilizler'in gözdesi değil..

Cevat Rıfat Atilhan da yine Kâzım Paşa gibi Sina ve Filistin cephelerinde bulunmuş bir subay.. İstiklal Harbi'ne de katılmış, Zonguldak-Bartın ve Havalisi Cepheleri Kumandanı olarak görev yapmış.

Ömer Lütfi Argeşo ise, Yıldırım Orduları Grubu bünyesinde Filistin Cephesi'nde, 20. Kolordu 26. Tümen emrindeki 78. Alay'ın kumandanı olarak bulunmuş.. 12 Mayıs 1918'de yarbay rütbesine yükseltilmiş.. Milli mücadeleye de destek vermiş, TBMM'de (Birinci Meclis'te) Karahisar-ı Sâhip milletvekili olarak görev yapmış.

Bu subaylar biraraya gelip "Böyle bir iftira atalım" diye aralarında anlaşacak karakter**siz**likte adamlar değiller.

Ayrıca, yok yerden böyle birşey uydurmanın o gün için onlara hiçbir faydası yoktu.. Tam aksine, zararı olacak birşeydi.. Böyle birşeyi dillendirmenin özellikle o dönemde tehlikesi büyüktü.

Fakat bu gerçeği, güvendikleri samimi dostları arasında bir şekilde dile getirmişler, ve onların sözleri kulaktan kulağa aktarılarak Karabekir Paşa'ya kadar ulaşmış..

Öyle ki, Karabekir meseleyi Cemal Paşa'ya sormuş, ondan ve Cevat Rıfat Atilhan'dan, rivayetin doğru olduğunu bizzat duymuş.

Buradan anlaşılıyor ki, Selanikli Mustafa Atatürk İngilizler'le işi pişirmiş, minareye kılıf uydurmak için de komutanına olan kızgınlığını bahane olarak göstermeye çalışmış..

Enver Paşa'dan fazla hazzetmeyen kişilerin duygularıyla oynayarak onları manipüle etmek istemiş.

Muhtemelen, maiyetindeki subayların büyük çoğunluğunun yüzlerindeki ifadeyi ve itirazları görünce, teslim olma yerine ricatı, palaspandıras kaçmayı tercih etmiş.

Ama kendisiyle kafa dengi bazı subayların savaşma azimlerinin tükenmesini ve **İngilizler**'e teslim olmalarını sağlamış.

Vatan ve millet sevgisi bulunmasa bile, şeref ve haysiyet sahibi dürüst bir insana yakışan, "**Mevzubahis olan vazifemse, aldığım maaşı hak etmekse,** benim Enver'e olan öfkem teferruattır" zihniyetiyle hareket etmesidir.

Selanikli'nin bu olaydaki akıl yürütüş şekli ise düpedüz **ihanet**.

Evet, ihanet..

Komutanına değil, **milletine, devletine, vazifesine, verdiği söze ihanet**.

Devletin şerefini, milletin hak ve hukukunu, emrindeki **binlerce askerin hayatını**, vatanın selametini hiçe sayan, ayaklar altına alan bir ihanet.

Soru şu: Böyle bir adam, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra İstanbul'da gizlice buluştuğu (Ki bunu ***Nutuk***'ta itiraf ediyor) **İngiliz İstihbaratı'nın (gizli servisinin) İstanbul şefi Robert Frew** (Fro) ile hangi vatanseverlik duygularıyla görüşmüş olabilir?

> "Kafdağı'nı assalar belki çeker de bir kıl,
>
> "Bu ifritten sualin kılını çekmez akıl!"

Bu mizaç, bu karakter ve bu kafada olan bir adamın, 30 Ekim 1918 tarihinde başlayan Mütareke (savaşsızlık) döneminde, bu defa da **Padişah Vahideddin'e kızarak (ya da kızma bahanesiyle)** İngilizler'e yanaşması ve onlarla gizli pazarlıklar yaparak "teslim" olması, **onların adamı** haline gelmesi "hayatın olağan akışı"na uygundur.

Evet, Selanikli zampara hain tam da bunu yaptı.

*

İngilizler'in adamı haline gelmesinde, becerikli ajanları Aubrey Herbert'le olan dostluğunun da payı vardı.

Mehmet Hasan Bulut'un "***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***" adlı kitabında (4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018) Aubrey-Atatürk dostluğundan şu şekilde söz ediliyor:

> "Aubrey, 1913 yılı sonuna doğru İttihâd ve Terakki Komitesinin ileri gelenlerinden bir **dost**unu, İngiltere'deki evi Pixton Park'ta ağırladı. Misâfirinin adı Selânikli Mustafa Kemal'di, yani geleceğin Atatürk'ü." (s. 260)

Buradan, Selanikli Mustafa Atatürk'ün bu yaman casusla daha önce dostluk kurmuş olduğunu anlıyoruz.

İngiltere'ye yolu düşünce dostunu ziyaret etmeyi ihmal etmemiş.

Dostu da bunu evinde ağırlamaktan geri kalmamış.

Yazar Bulut'un sözlerinin devamı şöyle:

> "**Hırslı ve zeki** birisiydi Mustafa Kemal. Daha gençliğinde ihtilâlci faaliyetlerinden dolayı Şam'a sürgüne gönderilmiş, 1907'de dönünce arkadaşı **Ali Fethi**'nin (Fethi Okyar) tavsiyesi üzerine hem **Carasso'nun başında bulunduğu mason locasına** hem de îttihâd ve Terakki Komitesine girmişti. Darbe ile iktidâra oturan Enver'den hiç hoşlanmıyordu**.** Sırf **Enver muvaffak olmasın diye Balkan Harbinde Bulgar ordusuna karşı çok fazla gayret göstermemişti.** Bu yüzden araları iyice açılmıştı. Enver'in Ali Fethi'ye ve ona zarar vereceğinden korkan Talât ve Cemal bu iki dostu **Sofya**'ya elçi ve **askerî ataşe** olarak göndermişti. Alman disiplini ile yetişmesine rağmen, İngiltere'nin dünyanın süper gücü olduğunu biliyordu. Ayrıca **ağzı sıkı** biriydi." (s. 260)

Selanikli'nin ağzı sıkı biri olduğu doğruydu.

Nitekim, gelecekte "manevî kızları"ndan Prof. **Afet İnan** "***M. Kemal Atatürk'ün Karlsbad Hatıraları***" adlı kitabında (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1983) şunları yazacaktı:

> "General Mustafa Kemal Atatürk'ün ve Karlsbad ve Viyana'da "Geçen Günlerim" başlığı altında 30 Haziran 1918 Pazar gününden 28 Temmuz Pazar gününe kadar altı deftere yazdığı anılarının sonu şöyle bitiyor:
>
> *"Karlsbad'da geçen günlerimin anılarını **bütünüyle ve olduğu gibi** bu defterlere geçiremedim. Bunun iki nedeni var, birincisi yeterince yazı*

*yazmak için vaktim olmadı. İkincisi **her düşündüğümü, her yaptığımı**, yani bütün fikirlerimi ve **hayatımla ilgili sırları** bu defterlere nasıl emanet edebilirdim? Hatta **bu yazdıklarımı bile** bir gün, **ihtima**l pek yakın bir günde **yok etmeyecek miyim**? Şimdiye kadar hep öyle olduğu içindir ki, anılarımı toplayan bir derlemem yoktur."*

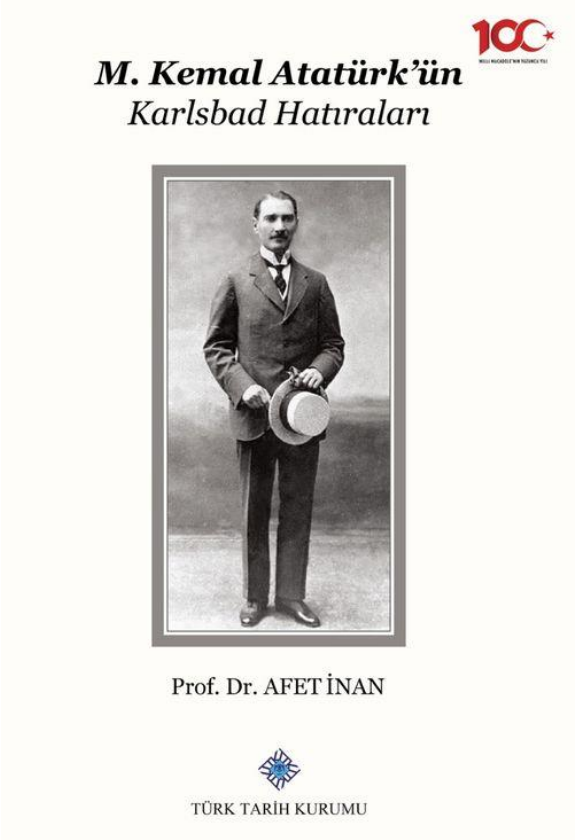

Afet İnan, bunlara ek olarak, Selanikli'nin şu sözlerine de dikkat çekecekti:

"… 10 Temmuz 1918 Çarşamba, 11 Temmuz 1918 Perşembe günleri için şöyle bir kayıt var:

*"Bu iki günü yazmayacağım. **Birçok anılarım gibi bunların da unutulmasında** ne zarar var. Yalnız şu kadar diyelim ki **insanlar gerçeği hep gizlerler**."*

*

İnsanların değilse de Selanikli'nin gerçeği hep gizlemek gibi bir huyu vardı ve gelecekte İngiliz istihbaratı (gizli servisi) bu özelliğinden dolayı onunla **gizli bir işbirliği** yapacaktı.

Ancak, Selanikli kadar ağzı sıkı olmayan **İsmet İnönü**, bu işbirliğini yarım asır sonra "resmen" ifşa edecekti.

Evet, Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı **Orgeneral İsmet İnönü**, 1973 yılında, cumhuriyetin ilanının 50'nci yıldönümü vesilesiyle verdiği demecinde, Selanikli zamparanın kirli gizli sırrını, son derece veciz ve özlü bir şekilde, "kör gözüne parmağım" açıklığında dile getirecekti:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

*

Yazar Bulut'un kitabında yer alan **"Sırf Enver muvaffak olmasın diye Balkan Harbinde Bulgar ordusuna karşı çok fazla gayret göstermemişti"** şeklindeki cümle de, Selanikli Mustafa Atatürk karakterinin önemli bir özelliğine dikkat çekiyor.

Adamın kini, dini..

Mevzubahis olan kini ise, onun için herşey teferruat.. Din, iman, vatan, millet, vazife, ahde vefa..

Yine, mevzubahis olan para pul, zenginlik ve ihtişam ise, Selanikli için din ve namus teferruattı.

Nitekim, Selanikli Mustafa Atatürk, Anadolu'da tutunmasını sağlayan velinimeti Kâzım Karabekir Paşa'ya, biti kanlanınca şunu diyecekti:

> "**Dini ve namusu olanlar** kazanamazlar, fakir kalmaya mahkumdurlar!. Böyle kimselerle ülkeyi zenginleştirmek mümkün değildir. Bunun için önce insanların **din ve namus telâkkisini kaldırmalıyız**."
>
> (Uğur Mumcu, ***Kazım Karabekir Anlatıyor***, 17. b., İstanbul: Tekin Yayınevi, s. 84.)

Evet, Selanikli hain, sırf kini için devletini, vatanını ve milletini satmaya hazırdı.

ZAMPARA ATATÜRK'ÜN, (FİLİSTİN'DE ÖNÜNDEN KAÇTIĞI) İNGİLİZ GENERALİ ALLENBY İLE OLAN KADİM DOSTLUĞU

Selanikli Mustafa Atatürk'ün gerçekleri tamamen veya kısmen saklamak gibi pis bir huyu vardı.. Herşeyi söylemiyordu.

Afet İnan'ın yayınladığı günlüklerinde belirttiği gibi, gerçekleri gizliyordu.

Hayatî ve kritik gerçekleri (bırakın başkalarını) kendi günlüklerinden bile saklıyordu.

Yazmıyordu.

Bunu itiraf etmiş durumda. (Bkz. Afet İnan, ***M. Kemal Atatürk'ün Karlsbad Hatıraları***, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1983.)

*

Sakladığı gerçeklerden birini, (yukarıda anlatmış olduğumuz gibi) Kâzım Karabekir Paşa, zamparanın ölümünden üç ay sonra, takvimler 13 Şubat 1939 Pazartesi gününü gösterirken günlüğüne yazacaktı.

M. Kemal'in, Enver Paşa'ya kızdığı için İngilizler'e teslim olmayı istemiş bulunduğunu **Cevat Rıfat Atilhan**'dan duymuş bulunmaktaydı.

Atilhan, bunu **Cemal Paşa** (Mehmed Cemal Mersinli), **Ömer Lütfi Argeşo** ve Diyarbakırlı **Kâzım İnanç Paşa**'nın da bildiğini haber vermiş durumdaydı.

Karabekir, o gün (13 Şubat 1939 Pazartesi) kendisini ziyarete gelen **Cemal Paşa'ya konuyu sormuş ve ondan, duyduğu şeyin doğru olduğu cevabını almıştı.** [Bkz. Kâzım Karabekir, ***Günlükler (1906-1948)***, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2009, s. 1083.]

*

Selanikli'nin 1918 yılında teslim olmayı planladığı İngiliz komutan Lord Allenby, onun eski ahbabıydı…

Beş yıl önce, 1913 yılında **casus Aubrey**'in evinde birlikte yemek yemişlerdi..

Aynı sofranın adamıydılar..

Fakat mesele bundan ibaret de değildi, Lord, Selanikli'nin hayranlık duyduğu "**medeniyet tarikatı**"nın kıdemli üyelerindendi:

> "Edmund Henry Hynman Allenby (1861-1936): 1881'de orduya katıldı. 1899-1902'de Güney Afrika'daki Boer Harbine binbaşı olarak iştirak etti. 1909'da tümgeneral oldu ve Cihan Harbine bu rütbeyle girdi. Fransa'da Aubrey ile beraber Mons Harbinde savaştı. 1917'de **Filistin Cephesi** için yeni bir kumandan arayan Başvekil Lloyd George'un sayesinde tâlihi döndü. İngiliz ordusunun başına geçerek Ekim ayında Gazze'yi, Aralık ayında Kudüs'ü aldı. **Karşısında bulunan Mustafa Kemal'in ordusunu geri çekmesi sayesinde Suriye'yi de aldı ve böylece harp Türkiye'nin kati mağlubiyeti ile bitti**. Harpten sonra Mısır Yüksek Komiseri tâyin edildi."
>
> (***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***, 4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018, s. 261.)

Evet, Enver Paşa'ya olan kinini dini haline getirmiş olan Selanikli'nin niyeti (Kâzım Karabekir Paşa'nın günlüğünde geçtiği üzere) daha baştan bozuktu.

Düşmana teslim olmak ya da önünden kaçmak için bahane arıyordu.. İkincisinde karar kıldı, kaçtı..

Fakat ondan önce, teslim olma fikrini Türk subaylarına kabul ettirmek için bozgunculuk yapmış bulunuyordu.

*

Onun, 1918 yılının Eylül ayında büyük bir başarıyla gerçekleştirdiği bu kusursuz ricat, sadece Birinci Dünya Savaşı'nın değil, aynı zamanda Osmanlı Devleti'nin de sonu oldu.

Selanikli zampara, beş yıllık dostu Allenby ile elele vermiş ve birlikte Osmanlı'nın canına okumuşlardı.

Bu muhteşem kaçıştan sadece beş ay sonra, Şubat 1919'da İstanbul'a gelen Allenby, eski dostu Selanikli zamparayı unutmayacak, ona bir iyilik yapmak isteyecekti.. Bununla ilgili olarak Falih Rıfkı Atay, Selanikli'nin şu sözlerini aktarıyor:

> "O tarihlerde **General Allenbi İstanbul'a** gelmişti. Bir gün Harbiye Nazırı (Osmanlı Savunma Bakanı) ve Erkânıharbiye Reisini (Genelkurmay Başkanı'nı) karşısına alarak cebinden çıkardığı bir **not defterinden bazı şeyler dikte ettirmek** ister. Nazır ve İkinci Reis konuşmak isterlerse de General Allenbi:
>
> "- Görüşmek için değil, bazı arzularımı söylemek için sizleri kabul ettim, cevabını verir.
>
> "İşte bu konuşmalar arasında, Allenbi, **Altmcı Ordu Kumandanlığı'na benim tayin olunmaklığımı** da tavsiye eder."
>
> (Falih Rıfkı Atay, ***M. Kemal'in Mütareke Defteri ve 19 Mayıs***, İstanbul: Cumhuriyet Gazetesi, 1999, s. 136-7.)

*

İngilizler, o günlerde, başka paşaları, subayları ve siyasetçileri **tutuklayıp Malta'ya sürmekle** meşguldüler.

Selanikli'ye ise bu şekilde **referans** oluyorlardı.

Padişah Vahideddin'e, "Bize bir oyun oynamak istiyorsan bunu sadece Mustafa Kemal'le yapabilirsin, tek çaren" mesajını veriyorlardı.

Selanikli zampara, İngilizler'in Vahideddin'i faka bastırmak ve avlamak için oltalarının ucuna taktıkları yemdi.

Padişah Vahideddin'den, dalkavukluk yaparak, önünde yemin üstüne yemin ederek olağanüstü yetkiler koparan ve "Paşa, devleti kurtarabilirsin" talimatını alan zampara, Samsun'a İngiliz vizesi ile gidip kendisini garantiye alınca, "medenî"ler "referans"larını sözde geri çektiler.

Selanikli'nin huyu gereği sakladığı derin gerçek ise, Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı **Orgeneral İsmet İnönü** tarafından 1973 yılında açıklanacaktı:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

("Ankara -Yunan Savaşı", bir yol kazasıydı.. İngilizler'in tehditle tahtından indirdikleri Almanya yanlısı **Konstantin,** Yunanistan'da tekrar kral olunca, İngiliz'in Yunan ordusunu Selanikli hesabına soktuğu **Milne Hattı** çuvalının dikişlerini patlattı.)

*

İngilizler’in Selanikli zampara ile çevirdikleri dolabı, **Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi** daha o günlerde anlamıştı.. Fakat Padişah’ı ikna edememişti.

Uzun zaman önce, **Mehmed Zahid Kotku** rh. a. hakkında da şöyle birşey duymuştum:

Selanikli TBMM’yi kurup asker toplamaya başlayınca, o sırada İstanbul’da askerlik yapmakta olan Mehmed Zahid Efendi, hocası **Mustafa Feyzi Tekirdağî** rh. a.’ten Anadolu’ya gitmek için izin istiyor. O da, gitmesine gerek olmadığını söylüyor ve “**İngiliz’in bir oyunu var**” diyor.

Evet, senaryosunu İngilizler'in yazdığı bir oyun (şaşaalı bir tiyatro gösterisi) sergilenmeye başlamıştı.

(İşin içyüzünü bilmeyen üçüncü kişiler, böylesi durumlarda, olan biteni gerçek zannedebiliyorlar..

Nitekim, **dolandırıcıların** telefonda anlattıkları senaryolar gerçeklik algısı oluşturabiliyor..

Benzer şekilde, bir sokakta bir film sahnesi çekilirken yoldan geçen birinin sahici zannedip olaya müdahale ettiğine şahit olunabiliyor..

Kamera şakalarının esasını da bu durum oluşturuyor..

Bazen, olayın bir mizansen olduğunu bilen **sinema** oyuncuları bile heyecana gelip kendilerini rollerine kaptırabiliyorlar.. Mesela ***Çağrı*** filminin çekimleri sırasında figüranlar, gerçek Hz. Hamza yerine koydukları **Anthony Quinn** ölmesin diye çaba göstermişler.. Katil Vahşi rolünü oynayan gariban siyahî müslüman gerçek hayatta nefret objesi haline gelmiş..

Yine, televizyon dizilerinde mafya babası ya da eşkıya çetesi reisi rolü oynayan kişilerin havaya girip gerçek hayatta da kabadayılık taslamaya başladıklarına şahit olunabiliyor..

İngiliz'in tiyatro oyununun başrol oyuncusu Selanikli de rolüne kendisini fazla kaptırmış, kahraman olduğuna kendisini inandırmıştı.. Milleti de inandırmaya çalışmıştı..

Gerçekte basit bir İngiliz piyonuydu.. Tipik bir haindi.)

İngiliz'in oyununu, Selanikli'nin sağ kolu ve başbakanı **İsmet İnönü**, cumhuriyetin ilanının 50'nci yıldönümünde açıkladı.

İngiliz'in bir "karar"ı vardı.. "Bütün suç Selanikli zamparanın değildi", Londra göklerinden Lord Curzon cenapları katından gelen bir karar vardı.

*

Ne var ki, anlı şanlı Türk tarihçileri, **İsmet İnönü**'nün "içinden 'karar' geçen" ifşaatını görmezden geliyorlar.

O sözlerin, Milli Eğitim'in aşırı milli "**inkılap tarihi**" kitaplarına girme şansı ise hiç yok..

O yüzden, "bütün bir millet yalana teslim".. Memleketin en "ciddi" tartışma gündemini, (derin mahfiller tarafından itina ile üretilip köpürtülen) Selanikli

zamparanın "milli bayram yıldönümlerinde" **cuma namazı hutbelerinde** anılması kampanyası oluşturuyor.

Ört ki ölem!..

Gâvur öyle bir oyun kuruyor ki, sen, oyunu gören adamı vatanından sürüyorsun, gurbet ellerde perişan ediyorsun, işbirlikçi hainin ise heykellerini dikiyor, putlaştırıyorsun.

Yüz yıl geçiyor, uyanamıyorsun.

*****

Yetenekli İngiliz casus Aubrey Herbert'in, 1913 yılı sonuna doğru dostu (32 yaşındaki genç Türk subayı) Selanikli Mustafa Atatürk'ü İngiltere'deki evi Pixton Park'ta ağırlamış olduğunu belirten Mehmet Hasan Bulut, sözlerini şöyle sürdürüyor (yazarın atıfta bulunduğu kaynakları aktarmıyoruz):

> "[Mustafa Kemal] **Hırslı ve zeki** birisiydi. … Ayrıca **ağzı sıkı** biriydi. 1908'de İttihâd ve Terakki propagandası için gittiği **Trablusgarp'ta görüştüğü İngiliz konsolos Justin Alvarez** onun bu hususiyetini şöyle anlatıyordu:
>
> *"O, beliğ ve akıcı konuşan bir hatip. Yaklaşık beş gün önce, gayet açık bir şekilde partisinin tâkip ettiği prensipleri ve hedefleri halka anlatırken şahit olmuştum. Halkın her sınıfından gelen temsilcilerden müteşekkil kalabalık dinleyici grubu, onu coşku ile alkışlıyordu.* ***Sonraki gün beni çağırdı*** *ve onun sessiz ve ağzı sıkı karakterini müşahede etme şansını yakaladım. Bana enerjik bir karakter ve azimli bir ruh hali intibaı verdi. Neticede ikisi de lazım olan bu kesin* ***anarşik temayüllerin*** *devam edeceğini yerinde müşahede etmiştim. Bu güvenimde sonradan haklı çıkacaktım*".
>
> (s. 260-1.)

Ancak, Selanikli'nin özellikleri hırs, ağzı sıkılık ve kurnazlıktan ibaret değildi.. Karakterinin bariz özelliklerinden biri, **zamparalığıydı**..

(Zamparalığından **Falih Rıfkı Atay** da ***Çankaya***'sında bahsediyor.. Onun naklettiğine göre, İttihat ve Terakkiciler, Selanikli'yi şöyle tanıyorlarmış: "**Sarhoş, sefih, hiçbir makam ve mevki ile gözü doymaz, haris, fırsatçı ve ahlâksız**." Fevzi Çakmak ile İsmet İnönü de onu "**muhteris ve menfaat düşkünü**" olarak görüyorlarmış.)

Yazar Bulut'un sözlerinin devamı, casus Aubrey'in de, dostu Selanikli'nin zaaflarından ve zamparalığından haberdar olduğunu gösteriyor:

> "Bu yüzden Aubrey, misâfirinin ağzından laf alabilmek maksadıyla yemeğe Albay Ronald F. Forbes'in **güzel karısı Rosita**'yı da çağırmıştı. **Yirmi iki yaşında genç bir hanım** olan Rosita, yemekte Mustafa Kemal ile **Lord Allenby**'in arasına oturdu. Rosita, Aubrey'in tertip ettiği bu yemekten şöyle bahsediyordu:
>
> "*O gün Aubrey Herbert'ten gelen çılgınca bir mektubu bana hatırlattılar. Noel Buxton ile beraber, hayalperest İngiliz'in dikkatinden kaçan başıboş Ermenilere bir son verirken, yanlarında - şeref misâfirlerinin dâvetinde - kuvvetli bir şekilde 'Onward Christian Soldiers' [İleri Hristiyan Askerler] şarkısını söyleyen Türk bir muhafızla [Kâzım'la] antik Balkanları gezdiği söyleniyordu. "Sita!" diyordu mektup, "yarın öğlen yemeğini bizimle yemelisin. **Gelen bir 'mistake' [hata, yanlış] var** ve onu sadece sen konuşturabilirsin". **Yazı** [Aubrey'in gözü ileri derecede bozuk olduğu için] her zaman olduğu gibi **okunaksızdı**; fakat dâvet karşı konulmazdı. O zamanlar yirmi ikiden fazla olduğumu düşünmüyorum. Yemek çok lezzetliydi. [Aubrey'in karısı] Mary Herbert mükemmel bir ev sahibesiydi. Lord Allenby ile [Sofya'ya] **yeni tâyin edilen ataşe Mustafa Kemal**'in arasına oturdum; fakat yemeğin doğru düzgün tadını çıkartamıyordum,*

çünkü hep 'mistake'i arıyordum. Ev sahibimizin Küçük Asya'da bir sınır ve bir yığın toplantı ile mikado çöpleri oynamasına yardım eden Fransız olabilir miydi? Veya Filistin'den henüz dönen yakışıklı idâreci miydi? Komplocu bir şekilde Aubrey'e müracaat ettim. "Hangisi ***yanlış [mistake]****?" diye sordum, "ve benden ne yapmamı istiyorsun?". Şaşırmış duruyordu. İzah ettim. "Oh tatlım!" diye güldü, "Sana* ***nice [hoş, nazik] Turk geliyor*** *diye yazdım! [Sen "nice Turk"u "mistake" okumuşsun]".*

(s. 261-2)

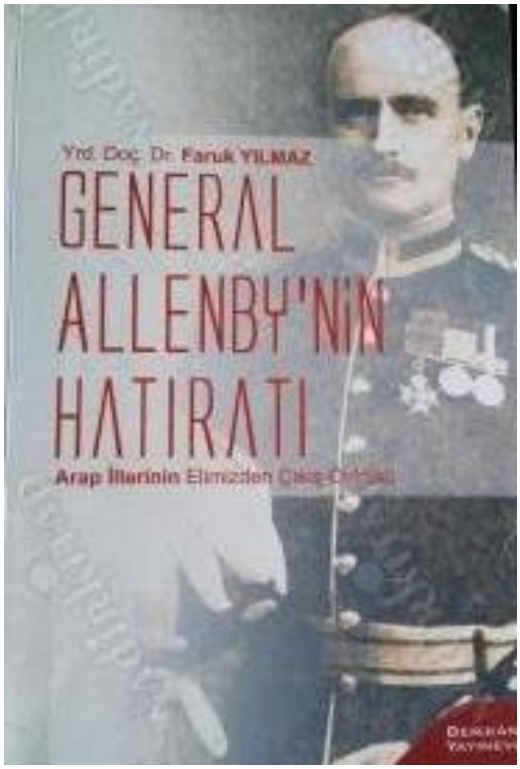

Tecrübeli ve zeki casus Aubrey, Selanikli zamparanın kadınları görünce çenesinin düştüğünü, cıvatalarının gevşediğini ve işlenmeye hazır hale geldiğini bildiği için, onun onuruna verdiği yemeğe, Albay Ronald F. Forbes'in 22 yaşındaki **güzel karısı Rosita**'yı da çağırmış, ve bu genç kadını masada tam da Selanikli zampiriğin yanına oturtmuştu.

İngiliz güzelinin diğer yanında ise, Selanikli'den 20 yaş büyük olan **Lord Allenby** oturmuş bulunuyordu.

Kadına gönderdiği yemeğe davet mesajında *"Sita! [Rosita]"* diyordu, "yarın öğlen yemeğini bizimle yemelisin. Gelen bir 'mistake' [hata, yanlış] var ve ***onu sadece sen konuşturabilirsin"***.

Selanikli zampara, Osmanlı Devleti için gerçek bir "mistake"ti..

Mistake Kemal Atatürk'tü..

Ömrünün sonlarına doğru ismindeki Kemal'i **Kamal** yapmış, Mustafa'yı ise "mistake" bir isim olarak gördüğü için tümden atmıştı.

Türk tarihinin belki en büyük "mistake"iydi..

*

Kader ağlarını keder verecek şekilde örüyordu.. Sadece beş yıl sonra, Aubrey'in dostu zampara ile Lord'un yolu tekrar kesişecekti.

Filistin'de..

Osmanlı ve İngiliz orduları karşı karşıya gelecekti.. Bir tarafın kumandanı Selanikli zamparaydı, diğer tarafınki ise Lord Allenby.

Ancak, Selanikli zamparanın asıl düşmanı, Türk ordularının başkomutanı **Enver Paşa**'ydı.. Allenby onun eski dostuydu.. Nefretinin odağında ise, yalakalık yapıp yaverliğini kaptığı yeni ve acemi padişah **Vahideddin** ile onun şahsında Osmanlı hanedanı (ve de devleti) vardı.

Selanikli'nin sonraki yaşamı ve yaptığı konuşmalar, attığı nutuklar, bunun böyle olduğunu ispatlayacaktı.

HIRS KÜPÜ ATATÜRK'ÜN BÜYÜK HAYALLERİ

Türk medyasının kalemşorlarının sevdiği bir tabir var: "**Fikri takip**".

Selanikli'nin bir "fikri takip" hassasiyetinin bulunduğu kesin.. Buna "fikr-i sabit" ya da takıntı da diyebiliriz.

Daha doğrusu, fikirden değil, tutkudan ve hırstan söz etmek gerekiyor.. Onunki fikir değil, hırs ve tutku..

Evet, Selanikli zamparanın hırsı devasa boyutlardaydı ve tutkularından asla vazgeçmedi.. Kendisi mutlaka daha iyi makam ve mevkilere gelmeliydi.

Almanlar'la işbirliği şansını Enver Paşa'ya kaptırmış olduğu için umudunu İngilizler'e bağlamıştı.. Casus **Aubrey** gibi İngiliz dostlarıyla iyi ilişkiler ve samimiyet kurmayı da başarmıştı.

Kötü olan şuydu ki, o sırada İngilizler, Osmanlı Devleti'ne saldıran, mermi ve gülle kusup yakıp yıkan, kan döküp can alan düşman durumundaydı.

Bu yüzden Selanikli, İngilizler'le "**behemahal**" (her ne pahasına olursa olsun, neye mal olursa olsun) bir barış yapılmasını istiyordu.

Bu barış, Türkiye'nin İngilizler tarafından **işgal** edilmesi ile sonuçlanacak bir **mütarekeyi (ateşkesi)** gerektiriyor olsa bile..

Kendi istikbal hesaplarının, hırslarının tahakkukunun böylesi bir gelişmeye bağlı olduğunu görüyordu.

Çünkü İngilizler'le barış yapılmasının (daha açık ve doğru bir ifadeyle İngilizler karşısında teslim bayrağı çekilmesinin), Enver liderliğindeki İttihat ve Terakki'nin tasfiyesi ile sonuçlanacağı kesindi.

Bu da, Selanikli zamparanın bu topraklarda önünün açılması için şarttı.

*

Fakat, talih bir türlü Selanikli'nin yüzüne gülmüyor, işleri ters gidiyordu.

Daha doğrusu, talih, Selanikli'nin yüzüne istediği tarzda ve hızda gülmüyordu..

Yoksa, keyfine diyecek bulunmuyordu, ordudaki en bahtı yaver subaylardan biri oydu.. Fakat bu, Selanikli'nin hırsları için yeterli bir cevap değildi.. Enver yerine o, "bir numara" olmalıydı.

Enver'i alaşağı edip yerini almak için fırsat gözleyip duruyordu, fakat bir türlü aradığı fırsatı yakalayamıyordu.

"Fırsatçı" zamparanın (İttihatçılar'ın Selanikli'nin karakteriyle ilgili tespitlerinden biri "fırsatçılık"tı) aradığı fırsat, Çanakkale'de darbe hayalleri kurduğu zamandan ancak **üç yıl sonra** önüne gelebildi

Sultan Mehmet Reşat ölüp Vahideddin padişah olunca..

*

Selanikli, Vahideddin'den önce İngilizler'e yanaşmıştı.

Onun Enver'den neyi eksikti, Enver Almanlar'ın adamı oluyorduysa kendisi de İngilizler'in adamı olabilirdi?

Ancak İngilizler Almanlar'dan, Selanikli de Enver'dah daha kurnazdı.. Aralarındaki ilişkiyi "örtülü" biçimde sürdürmeyi biliyorlardı. Enver ise yapacaklarını alâmeleinnas yapıyordu.

Henüz 32 yaşındaki genç dostu Selanikli Mustafa Atatürk'ü 1913 yılı sonuna doğru İngiltere'deki evi Pixton Park'ta ağırlamış bulunan **İngiliz casus Aubrey Herbert**, Selanikli ile olan dostluğunu **Çanakkale Savaşı** sırasında pekiştirecekti.

Çünkü Aubrey, megafonla Türk askerlerine Türkçe seslenerek moral bozmaya çalışan, propaganda yapan, ve Türk savaş esirlerini sorgulayıp bilgi alan bir casus olarak savaşta arz-ı endam etmiş bulunuyordu.

Savaş sırasında Selanikli zampara ile gizlice görüşmeyi de ihmal etmemişti.. Mehmet Hasan Bulut, kitabında konuyla ilgili olarak şunları söylüyor:

> "[Ağustos 1915'te gerçekleşen **Conkbayırı** Muharebesi'nden sonra] İki siper arasındaki ölülerin kokusu ve yaralıların çığlıkları artık dayanılmaz bir hal almıştı. Cesetlerin hastalık yayacağını düşünen Aubrey, ölülerin gömülmesi için bir ateşkes ayarlamayı düşündü. Karşı taraftan **Mustafa Kemal** ile **gizlice buluştu** ve bir günlük mütareke (ateşkes) ilân etmeye karar verdiler." (s. 292-3.)

Gizlice buluşmayı nasıl başardıkları ve başka gizli saklı işlerinin ve de çevirdikleri dolap ve dalaverelerin olup olmadığı hususu bilgimiz dışında.

Selanikli ile Aubrey kısa süreli bir ateşkes için anlaşmışlardı, fakat Aubrey'in ateşkes ilan etme yetkisi yoktu, konuyu üst makamlara iletmesi gerekiyordu:

> "… Aubrey, General Birdvvood'u mütarekeye iknâ etti, fakat [Müttefik Güçleri Komutanı General] Hamilton hayır cevabı verdi. Bunun üzerine Aubrey, Hamilton ile yüz yüze görüşmek için 19 Mayıs'ta İmroz'a [İmroz Adası'na] giderek karargâh gemisi Arcadian'a çıktı. George Lloyd'u da yanına alarak Hamilton ile görüştü. …
>
> "… Aubrey ve Hamilton gemide konuşurken **Mustafa Kemal** de harekete geçmiş ve beyaz bayrakla bir Hilâl-i Ahmer [Kızıl Ay] memuru siperden çıkmıştı. Fakat İngilizler adamı yanlışlıkla vurmuş ve İngiliz bir general araya girerek çatışmanın yeniden alevlenmesine son anda mâni olmuştu. Nihayet Hamilton Aubrey'e, gidip Türklerle konuşmasını söyledi. Aubrey **yanma istihbarattan bir adam** alıp sahil boyunca ilerledi. **Kızgın**

bir Arap subay ve Türk bir teğmen ile buluştular. Gelinciklerle bezenmiş bir tarlada oturup sigara içerek, **Mustafa Kemal**'in Hârbiye'den [Harp Okulu'ndan] sınıf arkadaşı Ohrili Kemal Bey'in gelmesini beklediler. Kemal Bey gelince gözlerini bağlayıp, Aubrey'in yanındaki istihbaratçı ile beraber ateşkes şartlarını görüşmesi için karargâha gönderdiler.

"Ohrili Kemal, gittiği yolu anlamaması için bazan yaya, bazan at, bazan da sedye üstünde dolaştırıla dolaştırıla götürülürken, Aubrey de Türklerin tarafında rehin olarak kaldı. Türkler de onun gözünü mendille bağlayıp bir ata bindirdiler. Kumandanlarının bulunduğu çadıra götürürlerken atın yularını tutan asker, sigara içmek ve çiçek toplamak için yuları bırakıverdi. Türk su bayın askeri ikâz etmesi üzerine Aubrey son anda gözü kapalı bir şekilde uçuruma uçmaktan kurtuldu. Görüşmeler iyi geçmişti. Ateşkes 24 Mayıs Pazartesi günü yapılacak ve sekiz saat sürecekti. Aubrey yanındaki adamlarıyla beraber Pazartesi sabah 7.30'da Türklerle buluştu. Cesetlerin olduğu yere gittiler. Bir Hilâl-i Ahmer eri gelip, kokudan mütessir olmaması için Aubrey'e, üzerine kokulu antiseptik dökülmüş bir bez verdi. **Yerde dört bin Türk'ün naaşı vardı**. Yağan yağmur kanlarını temizliyordu. **Yüzlerce yaralı çoktan can vermiş, geriye sadece iki yaralı asker kalmıştı**. Ölenlerin çoğu **Mustafa Kemal'in, "Ben size ölmeyi emrediyorum" dediği** askerlerdi. Makineli tüfek biçmişti hepsini." (Bulut, s. 293-6)

Evet, Aubrey'in Selanikli dostu, "Size ölmeyi emrediyorum" diyerek Türk askerini makineli tüfeklerin önüne atmıştı.

"Düşmanı öldürmenizi emrediyorum" dememişti..

Onlar da emre itaat edip ölmüşlerdi..

Selanikli'nin ise ölmeye niyeti yoktu.

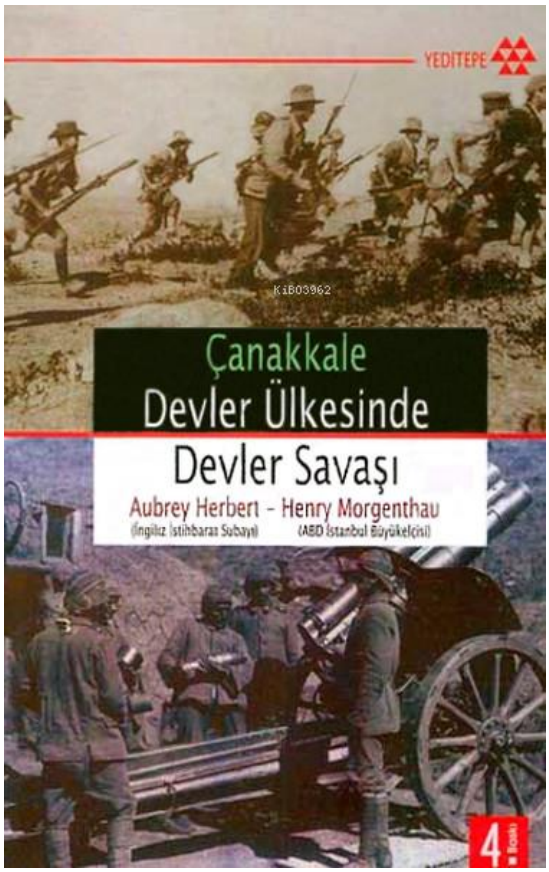

Yazar Bulut, sözlerini şöyle sürdürüyor:

> "İki düşman siper arasında 10-15 metre gibi kısa bir mesafe olduğundan her iki taraf da diğer tarafı görebiliyordu. Aubrey Türk ordusundaki Arnavut askerlerle buluştu. Bazılarını daha önceden tanıyordu [muhtemelen özellikle subayları]. Arnavutlar da Aubrey'i tanıdıkları için alkışlamaya ve tempo tutmaya başladılar, fakat bir yandan cenazeler gömülüyordu. Hürmetsizlik olmaması için Aubrey onları susturdu. Arnavutlara "Ölüleriniz için imâm ister misiniz?" diye sorduğunda **ateist bir Arnavut** [O dönemde ateist özellikle subaylar arasından çıkıyordu] gülerek kendi ruhlarının böyle iyi olduğunu söyledi.
>
> "İngilizler binlercesini öldürdüğü halde Türkler onlara karşı hâlâ çok kibardı. Türk ve Anzak askerleri, bir yandan birbirlerine sigara ikram ediyor, bir yandan da ölülerini gömüyorlardı. Bir grup Türk, Aubrey'e gelip etrafta hiç subayları olmadığını ve ölülerin ceplerinden para alacaklarını

söylediler ve kendisinden şahit olmasını istediler. Saat 16'de Türkler tekrar gelip **Aubrey'e bir emri olup olmadığını sordu**. Vedalaşma zamanı gelmişti. Aubrey hem kendi askerlerini hem Türkleri toparladı. Ayrılırken, "Beni yarın vurursunuz" dedi. Türkler hep bir ağızdan, "Allah korusun!" derken Arnavutlar gülerek, "Seni asla vurmayız" diye cevap verdiler. Anzaklar "Goodbye" diye vedalaşırken Türkler de onlara ' Uğurlar ola, güle güle gidesiniz güle güle gelesiniz" diyordu."

(Bulut, s. 296)

Görüldüğü gibi, savaş sırasında Hilal-i Ahmer de (Kızıl Ay) faaliyetteydi.

Yazar Bulut, bu teşkilatla ilgili olarak şu notu düşmüş:

"Hilâl-i Ahmer (Kızılay), ilk defa 1868'de kuruldu. II. Meşrûtiyet'ten sonra fesh edildi ve 1911'de İttihâtçılar tarafından tekrar kuruldu. İlkinde olduğu gibi **Cemiyetin kurucuları arasında Hahambaşı Haim Nahum başta olmak üzere çok sayıda Yahudi de vardı**. **Edirne Hahambaşısı Hayim Moşe Becerano'nun kızları Raşel ve Diyamanti** de Edirne'deki **Hilâl-i Ahmer hastanesinin müdürleriydi**. Edirne Hahambaşısı Becerano Bükreş'te Alyans mektebinde İbrânîce hocası iken, Osmanlı Hahambaşısı Haim Nahum tarafından Edirne Hahambaşısı tâyin edilmişti**. M. Kemal, Edirne'de alay komutanı iken sık sık Hahambaşı Becerano'nun evine gider ve kızları ile ahbaplık ederdi. Sofya'da ataşe iken de irtibatını koparmadı. Çanakkale Harbinden sonra yanına gidip uzun bir müddet kaldı** (Maureen Jackson, ***Mixing Musics***, Stanford Unv. P., Kalifornia 2013, s. 183). Becerano, Haim Nahum'dan sonra 1920'de Osmanlı Hahambaşısı oldu. Türk-Yunan Harbi'nde Ankara'yı destekledi. Türkiye Cumhuriyetinin ilk hahambaşısı oldu. **M. Kemal kendisini çok severdi,** Becerano bir keresinde hasta olduğu zaman başyaverini yardımcı olması için yanına göndermişti (Avram Galanti, ***Türkler ve Yahudiler***, Gözlem,

İstanbul 1995, s. 212). **Aynı aileden Leon Becerano (Bejarano), Vehbi Koç ile Beko'yu kurdu**. **Beko'nun 'Be'si, Becerano'dan gelmektedir**." (s. 294)

Selanikli zamparanın Haham Becerano'nun kızlarıyla ahbaplık etmiş olması şaşırtıcı değil.

*

Yazar Bulut'un kitabındaki şu satırlar, Selanikli'nin daha Çanakkale Savaşı sırasında **İngiliz istihbaratı ile dirsek teması** kurarak Türkiye'nin (Osmanlı Devleti'nin) iç politikasına (dış güçler lehine) yön vermeyi, hatta bunun için darbe yapmayı planladığını ortaya koyuyor:

> "Aubrey … Savaşı sona erdirmek için Türklere esir düşerek İttihâtçı liderlerle temasa geçmeyi ve onları Almanya'dan ayrı münferit bir sulh için cesaretlendirmeyi düşündü. Neyse ki buna lüzum kalmadı. Türkiye Maşrık-ı Âzâm'ın [masonların Türkiye Büyük Doğu locasının] başında bulunan bulunan **Talât Paşa** ve ekibi kendisiyle irtibata geçti. Aubrey 22 Haziran'da, yeni koalisyonda hâriciye nâzın (dışişleri bakanı) müşaviri olan arkadaşı Lord Robert Cecil'e, yani Cemiyeti Akvâm'ın [iki dünya savaşı arasında varlığını sürdüren Birleşmiş Milletler benzeri Milletler Cemiyeti'nin] gelecekteki mimârına yazarak, Türkiye ile münferit [Türkiye'nin müttefiki Almanya'yı dışarıda bırakan, sadece Türkiye ile yapılacak] bir sulh (barış) ihtimâli olduğunu söyledi:
>
> *"İlerlediğimizi ve diyelim 1 Ağustos'ta Türk Hükümetinin yenilmez olduğumuzu sandığı bir hâle geldiğimizi düşün.* ***Arkadaşım Talât*** *tarafından [onu temsilen] (Liberallerden de olabilir) bir Türk geliyor ve "[Çanakkale'den] şu ve şu şartlarla geçmenize izin veriyoruz" diyor. Buradaki kumandanlık hangi şartları kabul edebileceğimizi biliyor mu ve pazarlık salâhiyeti var mı?"*

> “Aubrey İngiltere’yi razı etmeye çalışırken, **Talât’ın ekibinde bulunan Mustafa Kemal** de Türkiye tarafında münferit sulh için uğraşıyordu. Bu fikrini **Cemal Paşa**ya açtı ve **İstanbul’da bir darbe** yaparak **hükümet değişikliği** yapmayı teklif etti. **Cemal Paşa sadrazam, kendisi de hârbiye nâzırı** (milli savunma bakanı) olacaktı. Fakat Cemal Paşa korkunca bu iş yattı.” (s. 298-9.)

Cemal Paşa’nın korkmuş olması doğal, çünkü Selanikli zamparanın yaptığı teklif, **Enver Paşa**’nın tasfiye edilmesi anlamına geliyordu, ve daha kıdemli ve tecrübeli bir darbeci olan Enver’in böylesi bir darbeye boyun eğmesi, karşılık vermemesi ihtimali düşüktü.

Yok gibiydi.

Öyle anlaşılıyor ki, Çanakkale Savaşı sırasında bir şekilde biraraya gelen eski dostlar, yani Selanikli zampara ile İngiliz casus, hayata geçirdikleri **kısa süreli ateşkesi** kalıcı bir Türk-İngiliz barışına çevirmeyi planlamışlardı.

Aralarında işbölümü yapmış oldukları tahmininde bulunmamıza bir engel yok.. Bu bağlamda Aubrey'e düşenin, İngiliz yönetimini ikna etmek olduğu söylenebilir.. Selanikli zampara için ise ikna seçeneğinin mevcut olmadığı açık.. Bu yüzden **darbe yaparak** hedefe ulaşma peşinde.. "Üç beyinsiz"lerin en beyinsizi Cemal Paşa'ya, "Darbe yapalım, İngilizler arkamızda" demiş olduğu düşünülebilir.

Mevcut Osmanlı yönetimini ve Almanlar'ı karşısına alan böylesi bir darbe, İngilizler ile müttefiklerinin desteğini almadan başarıya ulaşamazdı.

Selanikli'nin hırsı büyüktü.. Daha henüz general bile olamamışken gözü harbiye nazırlığı (milli savunma bakanlığı) koltuğundaydı..

TÜRK İMPARATORLUĞU OSMANLI'YI TEK BAŞINA YIKAN İNGİLİZ PİYONU: KOMPLOCU ZAMPARA ATATÜRK

Yukarıda aktardığımız gibi, **İngiliz casus Aubrey Herbert**'in kadim dostu Selanikli zampara, İngilizler'le **münferit** (Almanlar'dan ayrı olarak tek başına) bir barış yapmak için hükümet darbesi yapmayı planlamıştı.

Fikrini "üç beyinsiz"lerin en beyinsizi **Cemal Paşa**'ya açmış, ikna etmek için sadrazamlık koltuğunu ona teklif etmişti.. Tabiî kendisini unutuyor değildi, Harbiye Nazırlığı (Milli Savunma Bakanlığı) koltuğu da onun olacaktı.

Fakat, başarısızlık ihtimalini düşünen Cemal, teklifi kabul etmemişti.

Fakat Selanikli, darbe hevesinden hiçbir zaman vazgeçmedi..

Mondros Mütarekesi'nin akabinde İstanbul'a gelince **Mareşal İzzet Paşa**'nın hükümet kurması için ayağının tozuyla Meclis-i Mebusan'da entrika çevirmiş fakat başarılı olamamıştı..

Tahmin edilebileceği gibi, gözü yine Harbiye Nazırlığı koltuğunda idi.

Entrikaları sonuç vermeyince (ilk TBMM hükümetinin başbakanı **Rauf Orbay**'ın hatıratında anlattığına göre) İttihat ve Terakki'nin eski İaşe Nazırı (Bakanı) **Kara Kemal** ile bir darbe planı yapmış fakat **İsmail Canbolat**'ın tepki göstermesi üzerine geri adım atmıştı.

Olayın **Canbolat** tarafından başkalarına söylenmesi ihtimalinden çekindiği için ona "***Ben Kara Kemal'in ağzını arıyordum***" demişti.. O günlerde en yakın arkadaşları Rauf Orbay, Fethi Okyar ve Canbolat'tı.. Canbolat'tan intikamını, sekiz yıl sonra, İzmir suikasti girişimine dolaylı destek vermiş olduğu iddiasıyla astırarak aldı.

Asılacaklar listesinde yer alan Kara Kemal, yakalanmamak için intihar etti.

Tiyatro tipi yargılamalar sırasında yurtdışında bulunan Rauf Orbay ise, **malına mülküne el konularak 10 yıl hapse mahkum edildi**, yurda dönmedi, dönemedi.

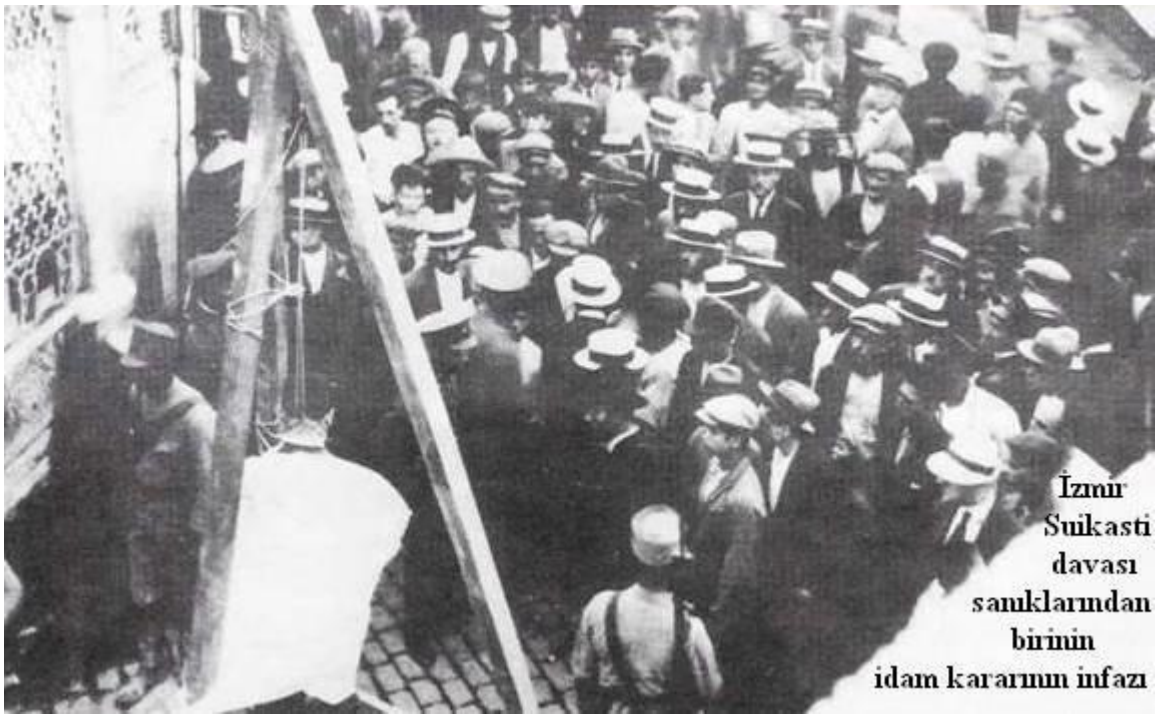

Çanakkale muharebeleri sırasında **casus Aubrey**'le tekrar temas kurmuş olan Selanikli zamparanın, onunla olan temasının ardından artık hayatını "**İngilizler'le behemahal barış**" ilkesine göre sürdürmeye başladığını görüyoruz.

Bu yöndeki ilk girişimi, Cemal Paşa'yı İngilizler'le barış yapacak bir darbe hükümeti kurmak için kışkırtma teşebbüsüydü.

Cemal'den olumsuz cevap alınca, savaş hâlâ tüm hızıyla sürerken 5 Aralık 1915'te **kendi isteğiyle** Çanakkale'den ayrıldı, Edirne'deki bir birliğe katıldı.

Bahanesi sağlık sorunlarıydı..

Gerçek neden ise, Osmanlı Devleti'nin aksine Selanikli zamparanın İngiltere ile kişisel düzeyde münferit bir barış yapmış, İngiliz'in içerideki adamı haline gelmiş olmasıydı.

Edirne'de, aradığı barışı buldu, fakat, kısa süre sonra, atandığı birlikle beraber Edirne’den Doğu Anadolu’ya gitmek ve Ruslar’la çarpışan kuvvetlere katılmak zorunda kaldı.. Ancak bu, sorun edilecek bir şey değildi, çünkü karşısında İngilizler yoktu.

Ne var ki talihsizlik yakasını bırakmıyordu, 1917 yılı başlarında, **Mekke ve Medine**’yi savunmakla görevlendirilen birliklerin komutanlığına atandı.. Oradaki düşman, İngilizler ile İngilizler’in kışkırttığı Araplar’dı.

Tahmin edilebileceği gibi, Selanikli zampara, görevi kabul etmedi.

Mevzubahis olan İngiliz'in menfaati idiyse, vazifesi de, Hicaz da **teferruattı**.

Görevi kabul etmemekle, **dostu İngilizler’le** karşı karşıya gelme felaketinden kurtulduğunu zannediyordu, fakat şanssızlık yine yakasını bırakmadı.. 5 Temmuz

1917'de, Suriye ve Filistin'i İngilizler'e karşı savunmakla görevli olan Yıldırım Ordular Grubu emrindeki **7. Ordu**'ya komutan olarak atandı.

Görevi (hem de savaş zamanı) bir kez daha reddetmesi sınırları zorlamak olurdu, bardağı taşıran hamle olarak yorumlanabilirdi.

Görev yerine gitti, fakat cepheden kaçmak için sürekli mızmızlandı, herşeyi sorun yaptı, ve grup komutanı Falkenhayn ile olan görüş ayrılıklarını bahane ederek sadece **üç ay** sonra, 4 Ekim günü görevinden istifa etti.

"**Mevzubahis vatansa** Falkenhayn ile olan geçimsizliğim, huysuzluğum, kaprislerim teferruattır" demedi..

Zaten, 400 yıldır Osmanlı egemenliği (ve Prof. Erhan Afyoncu gibi isimlerin dikkat çektiği gibi 800 yıldır Türk hakimiyeti) altında bulunan Filistin ile Suriye'yi vatandan da saymıyordu.

*

Evet, Filistin ile Suriye'yi vatandan saymıyordu..

Bunu nerden biliyoruz?..

Selanikli zamparanın bizzat kendi ifadelerinden..

Bu bilgimizi, günlüklerini yayına hazırlamış olan "**manevî** kızı" Prof. **Afet İnan**'a borçluyuz. Kitap, **Türk Tarih Kurumu** tarafından yayınlanmış bulunuyor: ***M. Kemal Atatürk'ün Karlsbad Hatıraları***, Ankara, 1983.

Ancak kitap, zamparanın sadece Karlsbad hatıralarından ibaret değil.

Prof. İnan, "*Ben bu kitabı hazırlarken ... 1881'den 1918'e kadar Mustafa Kemal Atatürk'ün* ***meslek ve fikir hayatı*** *ve* ***diğer hatıra defterlerinden kısa bilgiler, asıl el yazısı ile defterden ise bir derleme*** *yaptım*" diyor.

İyi yapmış..

Bu derlemesi sayesinde, Selanikli zamparanın, Birinci Dünya Savaşı sonrasında **İngiltere hesabına çalışmış olduğunu** kesin bir biçimde anlıyoruz.

Bunu bir **Kadir Mısıroğlu** ya da benzeri bir araştırmacı yazsa, zamparaya iftira atıldığını düşünenler çıkabilirdi.. Fakat, yazan, materyalist/maddeci adamın **manevî** kızı.. Ve kızın dayandığı materyal de zamparanın **kendi günlüğü**..

Kendi notları.. Hem de kendi el yazısıyla..

Bundan daha kesin delil olmaz.

*

Yukarıda, Selanikli'nin önce **Hicaz**'ı savunacak kuvvetlerin komutanlığına atandığını, fakat kabul etmediğini, ardından da **Filistin**'deki Yedinci Ordu'nun komutanlığını üstlenmesinin gündeme geldiğini ifade etmiştik.

Afet İnan, mezkur kitabında şunu diyor:

> "Bu esnada diğer bir cephe olan güneyde "Hicaz Kuvve-i Seferiyesi" adı ile teşkil edilmek istenilen **kuvvetin kumandanlığına**, Mustafa Kemal Paşa tayin edilmiş (1917). Kendisi bu emri alınca Başkumandan Vekili Enver Paşa'nın da bulunduğu Şam'a gitmiştir. Burada, **Hicaz ve Suriye**'nin askeri durumunu, özellikle cephelerdeki genel durumun tehlikeli olduğu ve bunun için esaslı tedbirler alınması gerektiğini delilleriyle anlatmıştır. Önerdiği esaslar şöyle idi: ***"Derhal Hicaz'ın boşaltılması*** *ve toplanabilecek kuvvetlerle* ***Suriye Cephesi****'nin kuvvetlendirilmesi*". Bunu delilleriyle oradaki heyete anlattığı için, kabul edilmiş ve böylece kendisine verilmek istenen vazifeye de gerek olmadığı anlaşılmıştır."

Görüldüğü gibi, "*Hicaz'ı (Mekke ve Medine'yi) İngilizler ile işbirlikçisi Şerif Hüseyin'e bırakalım gitsin*" diyor.

Fakat, **bu vatan sevmezliğine** sahte bir vatanseverlik maskesi giydiriyor, sanki Suriye'nin savunulmasını dert ediniyormuş da taktik icabı Hicaz'dan vazgeçmeyi gerekli görüyormuş gibi numara yapıyor.

Şaşırtıcı değil, çünkü (günlüğünde itiraf ettiği gibi) gerçek düşünce ve niyetlerini saklamak gibi bir **meziyeti** vardı.

Hicaz'ı umursamadığını, "Verelim gitsin" dediğini, **Afet İnan**'ın bu ifadelerinden öğrenmiş durumdayız..

Peki, Hicaz'ı İngiliz'e altın tepsi içinde mirasyedi bonkörlüğüyle sunarken "Höngüüürt de höngürt" diyerek Suriye için döktüğü gözyaşlarının yapmacık ve **sahte** olduğundan nasıl emin olabiliyoruz?

Kadir Mısıroğlu böyle söylüyor da onun değerlendirmelerini "bilirkişi" kanaati kabul ettiğimiz için mi?

Hayır, bunu söyleyen de yine Afet İnan.. Zamparanın manevî kızı..

*

O günlerde İngiltere'de Osmanlı Devleti'nin geleceğiyle ilgili planları, **eski Hindistan Valisi Lord Curzon** yapıyordu.. Hükümette etkili bir konumdaydı.

Türkler'in İslam dünyasındaki nüfuz ve itibarına son verilmesi için şu dört adımın atılması gerektiğini düşünüyordu:

Birincisi, Müslümanlar'ın **kutsal beldeleri,** yani **Hicaz** (Mekke ile Medine) Türkler'in elinden alınmalıydı.

İkincisi, **hilafet** kurumu ortadan kaldırılmalı, böylece Türk devletinin **İslam dünyasındaki liderlik** konumuna son verilmeliydi.

Üçüncüsü, Osmanlı Devleti'nin varlığına son verilip Türkler'e Anadolu'da bir gecekondu devlet hibe edilmeli ve böylece Türk milletine, **imparatorluk geçmişi ve tarihi, hatta bütün bir medeniyeti ve kültürü, o medeniyet ve kültürü ayakta tutan kurumları** unutturulmalıydı.

Türkler, uygarlık ve çağdaşlık adına kendi medeniyetine, kültürüne, tarihine ve özüne düşman "çılgın" (çıldırmış) ve şuursuz, ne yaptığından habersiz mankurtlar haline getirilmeliydi.

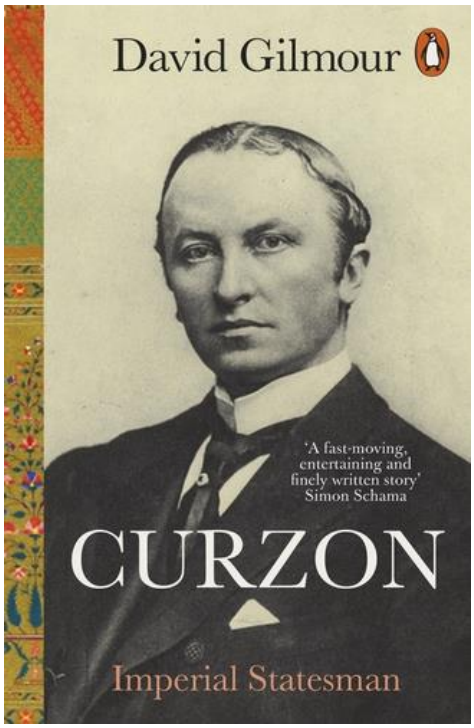

Dördüncüsü: Bizans ve Osmanlı İmparatorluklarının payitahtı olması hasebiyle buram buram **imparatorluk kokan İstanbul**, artık Türkler'in **başkenti** olmamalıydı.

Osmanlı Devleti'nin yerini alacak olan **yeni devlet**, başkenti Anadolu'da olan, (Lidya ve Frigya gibi) devletler şampiyonasının ikinci ya da üçüncü liginde oynayan "iddiasız" bir devlet olmalıydı..

Afrika'daki **köksüz, tarihsiz ve medeniyetsiz muz cumhuriyetlerini** hatırlatmalıydı..

Doğu Roma İmparatorluğu'nu tarihe gömmüş olan altı asırlık muhteşem çınar Osmanlı İmparatorluğu'nu değil.

Evet, Selanikli Mustafa Atatürk de tıpkı İngilizler gibi düşünüyordu.. Osmanlı, **Hicaz**'ı bırakmalıydı..

Hicaz'da söz, Osmanlı Türkleri'nin değil, Atlas Okyanusu'ndaki sisli ve puslu adanın sakinleri olan İngilizler'in (ve de onların uşaklığını kabul edenlerin) olmalıydı.

Zamparanın Hicaz'ın İngilizler'e altın tepsi içinde sunulmasını savunurken ortaya sürdüğü gerekçe, Suriye'nin savunulmasıydı.

Fakat, yalan söylüyordu.. Samimi değildi..

Afet İnan'ın sözlerinin devamı işte tam da bunu ortaya koyuyor:

"**Suriye Cephesi** tehlikeli durumu muhafaza etmekte iken, Bağdat'ı geri almak için hazırlanan "Yıldırım Orduları Grubu" Kumandanlığı'na Alman generali **Falkenhayn** tayin edilmiştir. Mustafa Kemal Paşa da (5 Temmuz 1917) bu gruba bağlı olan **7. Ordu**'ya nakledilmiştir. Ancak kendisi Alman kumandasının askeri planlarını uygun bulmadığı gibi, iç idareye karışmalarına da razı olmuyor ve bu zihniyete karşı geliyordu. General Mustafa Kemal bu fikirlerini delilleriyle raporlar halinde Osmanlı hükümetine, sadrazama, başkumandan vekili ve Harbiye Nazırı'na bildirmiştir**. Irak'ta yapılacak askeri hareketin de hiçbir sonuç vermeyeceğini görüyordu.** Hakikaten bu cephelerdeki durum gittikçe tehlikeli bir hal almakta iken, Sina Cephesi'ndeki İngiliz ordusu ve donanması **Filistin ve Suriye**'yi tehdit eder durumda, hazırlık içinde idi. Buna karşı "Yıldırım Orduları Grubu" Kumandanı Falkenhayn tarafından tertip edilen askeri planın başarı sağlaması mümkün değildi. Mustafa Kemal Paşa, buradaki inceleme ve izlenimlerinin sonucu, bu tertiplerin **başarılı olmayacağını** ve memleketin genel zaafını, mülki idarenin artık güvenilemeyecek bir hale geldiğini, ekonomik hayatın felce uğradığını belirten ve bunlara çare olarak tavsiyelerde bulunan bir raporu hükümete vermiştir (2 Eylül 1917). Bu önerileri kabul edilmemiştir. Fakat O, yine rapora ek olarak, yeni tekliflerde bulunmuştur (24 Eylül 1917). Madde madde açıkladığı fikirlerinde I. maddenin sonundaki şu cümle dikkate değer: ***"Savaş devam ettiği halde karşısında bulunduğumuz en büyük tehlike, her taraftan çürüyen büyük saltanat binasının bir gün içten, birdenbire ve hep birlikte çökmesi ihtimalidir.***"

Selanikli zampara vatan haini, Hicaz'ın hakkından gelmişti.. Sıra Suriye'deydi.

Suriye'de Osmanlı ordusunun başarılı olamayacağını öne sürüyordu.

Hatta, bir adım daha ileri gidiyor, kendi sorumluluk alanı içinde olmayan Irak hakkında da lüzumsuz gevezelik yapıyor, Afet İnan'ın "***Irak'ta yapılacak askeri***

***hareketin de hiçbir sonuç vermeyeceğini görüyordu*"** şeklindeki cümlesinin ortaya koyduğu gibi, vakitsiz öten horoz şaşkınlığı sergiliyordu.

"Sağır duymaz, uydurur" derler.. Selanikli kör de, görmediği halde Irak ufuklarından haber veriyordu.

Üstelik, kendi sorumluluk alanı içinde olmadığı halde..

Kör Kemal'in iddiasının aksine, Osmanlı ordusu Irak'ta başarılı oldu, **Kûtu'l-Amare (Amare Kalesi) Savaşı** kazanıldı, binlerce İngiliz askeri esir edildi.

İstiklal Harbi sürecinde de **Cafer Tayyar Paşa** Musul ve Kerkük'ü ele geçirme imkânına sahip olmuş, bunu TBMM Hükümeti'ne teklif etmiş, fakat bunu gerçekleştirmesine Selanikli İngiliz piyonu engel olmuştu.

Adam resmen İngiliz hesabına çalışıyordu.. Haindi..

Suriye için yaptığı tahmin ise, sayesinde "**kendini doğrulayan kehanet**" (***self-fulfilling prophecy)*** olarak gerçekleşti.

*

Evet, Selanikli zampara hain, Hicaz'ın ardından Suriye ile Irak'ın da İngilizler'e tek mermi atılmadan altın tepsi üstünde hediye edilmesi için elinden geleni yapmış, komutanların aklını çelmeye çalışmış, **Osmanlı Genelkurmayı'nı aldatmak için rapor üstüne rapor** yazmış, şaşkın geveze horoz gibi vakitsiz ve yersiz ötüp durmuştu.

Fakat, efendisi İngilizler açısından tam da vaktinde ve ihtiyaç zamanı ötüyordu.. Büyük hizmet sunuyordu.. Osmanlı ordusunun savaşma kararlılık ve azmini dumura uğratmak ve moralini bozmak için kendini paralamak az şey değildi.

Hicaz'ın İngiliz'e hediye edilmesini isterken gösterdiği mazeret, Suriye'nin savunulmasına ağırlık verilmesi bahanesiydi. Suriye ve Irak'ın elden çıkarılması için ileriye sürdüğü sahte bahane ise "**memleket**" adını verdiği (neresi olduğu belirsiz) mevhum "vatan"dı.

Afet İnan'ın sözlerinin devamı bunu ortaya koyuyor:

> “Madde madde açıkladığı fikirlerinde I. maddenin sonundaki şu cümle dikkate değer: *''Savaş devam ettiği halde karşısında bulunduğumuz en büyük tehlike, her taraftan çürüyen* ***büyük saltanat binasının bir gün içten, birdenbire ve hep birlikte çökmesi ihtimali****dir*."
>
> “4. maddede ise şu sonuca varıyor: …
>
> *"Askeri siyasetimiz, bir savunma siyaseti ve elimizde bulunan kuvvetleri ve bir tek neferi dahi son ana kadar saklamak siyaseti olmalıdır. Bu siyasetin* ***memleket dışında bir tek Osmanlı neferinin kalmasına tahammülü olamaz.***" Bu rapor uzundur.”

Tedbir diye öne sürdüğü şeye bakınız, hiç çatışmadan, tek kurşun atmadan geri çekiliyorsun, “**memleket** dışında” bir tek Osmanlı neferi bırakmıyorsun..

Memleket neresiydiyse?.. Memleketin neresi olduğundan bile habersiz bir "şaşkın ördek"..

Adam, 400 senedir Osmanlı egemenliği altında bulunan Hicaz’ı, Filistin’i, Irak’ı, Suriye’yi memleketten (vatandan) saymıyor.. "Memleket" olduğunu anlayamamış..

Zampara "şaşkın ördeğin" kafasında net bir vatan kavramı yok.. Nereyi memleket kabul ettiği belli değil.

*

Aslında, zihniyet olarak **vatansız**.. Memleket topraklarını düşmana beleşten bağışlamaya hazır bir sorumsuz mirasyedi.

Hırslı zamparanın gerçekten inandığı ve samimiyetle bağlandığı bir değer ve kavram var mı derseniz, buna cevap verebilmek mümkün değil.

Tek kutsalı var, kendi süflî nefsi.. Vatan, millet, namus, din, iman umurunda değil..

Misak-ı Millî karşısındaki tutumu bunu belgeliyor..

Birinci Dünya Savaşı yenilgisinin ardından Osmanlı Meclis-i Mebasan'ı (milletvekilleri meclisi, parlamento) ve ardından da TBMM, **vatanın "vazgeçilmez" sınırlarını gösteren Misak-ı Millî**'yi (ulusal ant'ı) kabul etmişti.

Selanikli zampara da istiklal mücadelesi boyunca Misak-ı Millî edebiyatı yapıp durdu.. "**Mevzubahis vatansa…**"nutukları attı, **vatanın bir karış toprağının bile kan dökülmeden terk edilmeyeceğini** söyledi..

Fakat Ekim 1921'de Fransa ile hemen Ankara Antlaşması'nı yaptı ve Misak sınırları içindeki Halep gibi beldeleri Fransızlar'a cömertçe hediye etti.

Ne karşılığında?..

Fransa'nın TBMM'yi tanıması karşılığında..

Seni tanısa ne olur, tanımasa ne olur, sen kendini tanıyor musun, önemli olan o..

İnsan şahsiyetsiz ve hain olunca, başkalarının aferinine bağımlı hale gelince böyle oluyor.

Sonraki yıllarda TBMM'de Lozan tartışmaları sırasında yapılan Misak hatırlatması, **Ali Şükrü Bey**'in bir cinayete kurban gitmesine de yol açacaktı.

Ve, sorumsuz haine hain demek suç sayılacaktı.

Hicaz'ın feda edilmesi için Suriye kızılelmasından söz eden zamparanın, sıra Suriye'ye gelince bu sefer onu da (nerde başlayıp nerde bittiği belli olmayan) mevhum bir "**memleket**" için feda etmeyi teklif ettiğini, Suriye'yi "memleket"ten saymadığını görüyoruz.

Hatta Irak'ı da gözden çıkarıyor.. Irak'ta başarılı olunamayacağını "görüyormuş".. Köre yol sor, sana uzuuun uzun anlatsın..

Evet, Suriye'den vazgeçilmesi zehirli teklifini yutulacak hale getirmek için tabağa sahte "memleket" balı döküyor, fakat hilesi bununla sınırlı değil..

Ayrıca bir de devasa bir "**saltanat**" pastasını sofraya getiriyor..

"Memleket" için en büyük tehlike olarak **düşman (İngiliz, Fransız) işgalini** görmüyor da, saltanat binasının "**bir gün içten, birdenbire çökmesi**" ihtimalinden söz ediyor.

Vay saltanatçı sahtekâr vay!..

Adam has halis, su katılmamış gerçek bir deccal (çok yalancı)..

Samimiyetsizlikte zirve..

Aynı sahtekâr zampara, çok değil iki yıl sonra, Erzurum Kongresi sırasında bir gece hempaları **Mazhar Müfit Kansu** ile **Süreyya Yiğit**'e, "zafer"den sonra saltanat binasının ocağına incir dikeceğini iftiharla açıklayacaktır.

Tabiî kimseye söylenmemesi kayıt ve şartıyla..

Çünkü, adam "**komplo**"cu..

Oxford sözlüğü "komplo"ya şu anlamı veriyor: *"1. Birine ya da bir kuruluşa karşı topluca alınan, o kimseyi ya da kuruluşu güç duruma sokacak **gizli karar**. 2. Topluca ve **gizli**ce yürütülen herhangi bir **plan**, iş."*

Evet, Selanikli zampara, Osmanlı Devleti'ne İngilizler'in "karar"ı doğrultusunda "komplo" kurmuş durumdaydı.

Selanikli komplocu zampara hain, hempalarına gizli planını kimseye söylenmemesi kaydıyla açıklamakta, milletin önünde ise saltanat ve hilafetin kurtarılması ve korunması davasının sahibiymiş gibi konuşmakta, yurt sathına şatafatlı yalancılık, gizli gündem ve takiyye şatoları dikmekteydi.

Gerçekteyse İngiliz'in "karar"ının basit bir taşeronuydu.. Piyondu.

Bu acı gerçeği, Selanikli'nin sağ kolu, başbakanı, Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı **Orgeneral İsmet İnönü**, 1973 yılında, cumhuriyetin ilanının 50'nci yıldönümü vesilesiyle verdiği demecinde şöyle açıklayacaktı:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

*

Selanikli zamparanın Hicaz, Suriye ve Irak cephelerini içeriden çökertmek için çevirdiği dolap ve dalavereler için fazladan şahit ve belge aramaya gerek yok, **Afet İnan**'ın (Selanikli'nin günlüğündeki kayıtlara dayanarak) yazdıkları, kanıt olarak yeterli.

Yukarıda, Falkenhayn komutasındaki Yıldırım Orduları Grubu içinde yer alan 7. Ordu'ya komutan olarak atanan Selanikli'nin bu görevde **sadece üç ay** kaldığını, 4 Ekim 1917 günü bu görevinden istifa ettiğini belirtmiştik.

Selanikli zampara zor durumdaydı, çünkü İngilizler'le bir çatışma içine girilmesi an meselesiydi.. Dostu İngilizler'le savaşmamalıydı.

O yüzden görevinden istifa etti..

Ona göre, Suriye ve Irak için savaşmaya gerek yoktu, "memleket" dışında bir tane bile Osmanlı neferi kalmamalıydı.

Hicaz, Irak ve Suriye "memleket" değildi..

İngiliz, “**Bizim ne işimiz var Suriye’de, Irak’ta, Hicaz’da, memleketimiz İngiltere neyimize yetmiyor?!**” demiyordu, fakat Selanikli hain zampara, **400 yıldır** hakimiyetimiz altındaki (ve Türk aşiretlerinin de yaşadığı) Suriye için böyle konuşuyordu.

Büyük haindi..

Vatanı savunmak istemediği için görevinden istifa etmiş bulunuyordu.. Aldığı maaş külliyen haramdı.

*

Lutfedip istifa etmemesi için yapılması gereken, ordumuzun hiç savaşmadan Suriye’yi terk etmesinden ibaretti.

Rapor diye hazırladığı paçavra ve zırvalarda yaptığı teklif buydu.

İyi halt etmiş gibi, manevî kızı Afet İnan bunu huzurlarımızda gururla sunuyor.

Evet, görevinden istifa eden hilekâr zampara hemen İstanbul’a gidip **Pera Palas Oteli**’ne yerleşti..

Birinci Cihan Harbi olanca dehşetiyle devam ediyordu, bizimki ise, lüks otelde “**Bir elinde sigara, bir elinde kahve, umurunda mı dünya denen kahpe**” formatında keyif çatıyordu.

Mevzubahis olan Selanikli’nin keyfi ve de İngiliz dostlarının selameti idiyse, vatan teferruattı.

*

İstifasının üstünden iki ay geçmeden şansı döndü, yıldızı parlamaya başladı.

Çünkü (yedi ay sonrasının padişahı) veliaht **Vahideddin**’in 15 Aralık’ta başlayan 20 günlük **Almanya seyahatine** katılmasını, ne yapıp edip sağlamayı başardı.

Bu yolculuk sırasında dalkavukluk ve yalakalık becerilerinin tümünü ustaca sergileyerek veliahtı kafaya almaya muvaffak oldu.

Almanya'dan döndükten sonra, böbrek rahatsızlığını bahane ederek (ve de "**Beni Türk hekimlerine emanet etmeyin, edemezsiniz**" diyerek) kapağı tekrar Avrupa'ya attı.

Viyana ve **Karlsbad**'da, yanında bir de emir eri olduğu halde devlet ve millet kesesinden zevk ü sefa sürmeye başladı.

Takvimler 4 Temmuz 1918 gününü gösterirken Selanikli'nin yıldızı parlaklıkta "level" atladı, çünkü o gün Sultan **Mehmed Reşad** vefat etmiş ve yerine Vahideddin geçmişti.

Bu haber, Selanikli'yi **teessür ve teessüfe** gark etmişti..

Üzülmüştü ve hayıflanıyordu.

Günlüğüne öyle yazacaktı.. Aktaran, (ister inan, ister inanma) manevî kızı Afet İnan..

Atatürk'ün 1918 yılında kaldığı ve halen odası korunan Prag'da Karlovy Vary Otelinin, Atatürk anısına yaptırdığı porselen hediyelik eşya

Teessür ve teessüfü, Padişah Mehmet Reşat'ın ölmesinden ve yerine (ileride "**hain, aşağılık, soysuz**" filan gibi sıfatlarla anacağı) **Vahideddin**'in geçmiş olmasından kaynaklanmıyordu.

Üzüntüsünün nedeni başkaydı, Almanya seyahati sırasında "**bir dereceye kadar hususiyet ve samimiyet"** kurmuş olduğu Vahideddin'le dostluk ve ahbaplığı daha ileri boyuta taşımayı ihmal etmiş olduğunu düşünmesi, üzülmesine neden olmuştu.

"Fırsatçı" zampara dertliydi, çünkü "**elindeki fırsatı**" zayi etmiş olduğu kanaatini taşıyordu.

Günlüğüne, "*Kendisiyle başlamış olan* ***münasebeti azami derecede ilerletmek fırsatı*** *elimde iken, müstağni davrandım*" diye yazacak, Afet İnan da bunu aktaracaktı.

"Bir dereceye kadar"lık **"hususiyet ve samimiyet"** yeterli değildi. **"Azami derece"** lazımdı.

Üzüntüsünün diğer bir nedeni, tam da böyle "fırsat"lı bir günde yeni padişahın yanı başında bitivememiş olmasıydı.

O yüzden, günlüğünü "**Teessüf ettiğim (hayıflandığım) cihet İstanbul'da bulunmayışımdı**" şeklindeki cümleyle zenginleştirecekti.

*

Evet, günlüğünün "5 Temmuz 1918 Cuma" tarihli bölümüne şunları yazmış durumda:

> "Bugün sabahleyin her vakitki gibi rahatsız olmadım. [Emir erim] Şevki dün satın aldığımız termosları menbalardan doldurup getirdi, ben de yatağımda içtim. Ufak bir tuvaletten sonra saat 7.30'da dünkü hatıratı kaydetmek üzere bu masanın başına geçtim. Cemal Bey ve arkadaşı geldiler. Bürodan çıktım. Onlara beyan-ı itizardan [özür beyanından] sonra pijamalı bir kıyafetle salonda kabul ettim. Cemal Bey:
>
> "- Cümleye, yeni padişaha ömür versin dedi!
>
> "Birdenbire şaşırdım. Ne var, ne oldu, dedim.
>
> "- Malumatınız yok mu? **Padişah vefat etti**!
>
> "- Teessür ve teessüf ederim, dedim.
>
> "Bu zevat (kişiler) bu sözlerimin medlulünü [ne anlama geldiğini] anlayamadılar.
>
> "Hakları vardı. Çünkü ben, ne ölen padişaha acıdığımdan ve ne de yeni padişahın ömrünün uzun veya kısa olacağından müteessir (teessürlü, üzüntülü) değildim. **Teessüf ettiğim (hayıflandığım) cihet İstanbul'da bulunmayışımdı.** Fakat bunun için de neden teessüf ettiğimi kendim de takdir edemiyordum. Filhakika padişahın değişmesi bir memleket ve millet

için pek büyük bir hadisedir. Ben, **veliaht hazretlerini Almanya seyahati münasebeti ile pek iyi tanımıştım**. **Aramızda bir dereceye kadar hususiyet ve samimiyet de hasıl olmuştu.** Gönlüm onun tahta cülûs ettiğini müteakip bizzat **tebrik** etmek mi istiyordu? Acaba bunun için mi teessür ediyordum! Hayır zannederim bu da değil! Kendisiyle başlamış olan **münasebeti azami derecede ilerletmek fırsatı** elimde iken, müstağni davrandım. Bir defadan maada ziyaretine gitmedim. Hatta bu defa İstanbul'dan ayrılırken veda dahi etmedim. İşte **teessür bundan ileri geliyor**...

"Cemal Bey ve arkadaşına karşı da teessüratımı gizleyemedim. Fakat izah etmedim. Onlar giderken Miralay Emin Bey girdi. Onunla da aynı zemin üzerinde görüştük. **Hiç olmazsa telgrafla tebrik edeyim dedim**, mamafih alacağımız ilk gazete tafsilatına (ayrıntılarına) talik ettim (bağladım).

"Bugün Compresse [tedavi için vücuda çamur sürülmesi] zamanı tam bu buhranlı havadisin alındığı sıraya tesadüf etti. Unuttum ve ilk defa programın bir noktasından inhiraf etmiş (sapmış) oldum."

*

Selanikli'nin yıldızı parlamaya başlamıştı, artık hastalık programından inhiraf edebilir ve İstanbul'a dönüş hazırlıklarına başlayabilirdi.

Üzüntüsünü hafifletmek için ilk yapması gereken, yeni padişaha acilen **tebrik telgrafı** göndermesi, böylece, fırsatçı yalakalık ve dalkavukluk karnavalında sergileyeceği eşsiz performansın peşrev faslını aradan çıkarmasıydı.

Aslında Selanikli fırsatçının bu kadar üzülmesine gerek yoktu.. Fırsat kaçmamıştı.. Kaçmıştıysa bile, "kaza"sı mümkündü.

Selanikli'nin namaz kılmak ve kılamadıklarını kaza etmek gibi bir hususiyet ve hassasiyeti bulunmamakla birlikte, süflî nefsanî **fırsatların "kazası"nı** ifa etmede üstüne yoktu.. En öz hakiki "fırsatçı"ydı..

Sonraki aylarda acemi padişah Vahideddin'le samimiyeti "**azami**" boyutlara taşıyacak, dalkavukluk ve yalakalık sanatlarının bütün imkânlarından sonuna kadar yararlanacaktı.

Ve onu sadık bir bendesi (kölece, ölesiye bağlısı) olduğuna inandıracaktı.

Öyle ki Vahideddin, (Selanikli'yi olağanüstü yetkilerle Anadolu'ya gönderme kararı aldığında) kendisini vazgeçirmeye çalışan **Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi**'ye, onu "**âteşîn bir zekâ**" diyerek övecek ve zampara hakkındaki iddialarının **suizan** olduğunu söyleyecekti.

Selanikli zampara ise, ocağına incir diktikten sonra Vahideddin'e "**hain, devlet başkanlığını kirleten, soysuz, alçak, menfaatçi, düşmanın elinde oyuncak, kirli**

tahtta oturan, adi mahluk, alçak, aciz, pespaye, sefil, zavallı, acınacak, tilki tabiatındaki entrikacı" gibi sözlerle teşekkür edecekti:

> " …hürriyet ve hayatını milleti içinde tehlikede görebilecek kadar adi bir mahluk….",
>
> "Teşekküre değerdir ki, bu alçak, kendisine miras kalan saltanat makamından millet tarafından düşürüldükten sonra, alçaklığını tamamlamış bulunuyor."
>
> "Aciz, adi, his ve idrakten mahrum bir mahluk, kabul eden herhangi bir yabancının himayesine girebilir."
>
> "Kıymetsiz hayatlarını iki buçuk gün fazla, sefilce sürükleyebilmek için her türlü aşağılığı mubah gören halifeler oyununu da sahneden kaldırabildiğimizi gösterdik."
>
> "Mensup olduğu devlet ve milletin zararına da olsa şahsi vaziyet ve hayatlarından başka bir şey düşünemeyecek pespaye…."
>
> "Zavallı, bedbaht, acınacak…."
>
> "Tilki tabiatında her entrikacının her gün şahidi olduğum yüzlerce örneklerinden biri karşısında bulunduğuma büyük üzüntüyle kani oldum."
>
> (Bkz. https://www.cumhuriyet.com.tr/yazarlar/baris-terkoglu/hain-alcak-adi-soysuz-vahdettin-2148889)

Vahideddin bir aylık padişahken Ağustos ayı başında İstanbul'a gelip acemi yeni padişahın eteğine yüz süren Selanikli, 10 ay önce istifa edip bıraktığı **Yedinci Ordu**'ya artık komutan olarak dönebilirdi.

Çünkü artık "dayı"sı padişahtı.. Sırtını sağlam yere dayamış durumdaydı.. Yedinci Ordu Komutanı olarak İngilizler'e gereken hizmeti rahatlıkla sunabilirdi.

“Memleket” dışı olan Suriye’de **tek bir Osmanlı neferi bile** kalmaması için harekete geçebilir, İngilizler’in Suriye’yi piknik gezisi düzenler gibi sellemehüsselam işgal etmesi için elinden geleni yapabilirdi.

Önceki padişah **Mehmet Reşat** baştayken bunu yapamazdı.. Mehmet Reşat'ı bir kukla gibi elinde oynatan **Enver Paşa**, Selanikli’nin yanlış bir hareketinde onun tepesine binerdi.. Fakat artık, Enver’in adamı Mehmet Reşat değil, Selanikli’nin (İttihatçılar’ı sevmeyen) “dayı”sı Vahideddin padişahtı..

Enver’in, Padişah Vahideddin’e rağmen Selanikli zamparaya bir şey yapabilmesi mümkün değildi..

Nitekim Enver, zamparanın Filistin’deki ricatı üzerine onu asmaktan söz edecek, fakat bir fiske bile vuramayacaktı.

*

Sultan Vahideddin'in başyaveri, Selanikli zamparayı Samsun'a gönderen hükümetin Bahriye Nazırı (Denizcilik ve Deniz Kuvvetleri Bakanı) **Avni Paşa**, yakın zamanlarda yayınlanma imkânı bulmuş olan hatıratında (Osman Öndeş [haz.], ***Vahdeddin'in Sırdaşı Avni Paşa Anlatıyor***, İstanbul: Timaş, 2012) şunu söylüyor:

> "Avni Paşa daha sonra Mustafa Kemal Paşa'nın Filistin'e **Padişah Yaveri üniformasıyla** gelişine dair bir hatırasına yer veriyor. **7. Ordu Komutanı** olarak Filistin'e gönderilen M.Kemal'in şerefine **Şam** civarında, Başmenzil karargâhında bir yemek verilmiştir. Mustafa Kemal, yemekteki konuşmasında Vahdettin'i övmüş ve yüksek hoşgörüsünden onur duyduğunu anlatmıştır. M. Kemal'e göre Vahdettin **"feraset ve zekâ" sahibidir**, olayları **çok yerinde değerlendirmektedir** ve **tek taraflı barış yaparak** ülkeyi savaştan çıkarmaya çalışmaktadır. Zaten kendisi de **Padişah'ın bu hedefini gerçekleştirmek** üzere buradadır."
>
> (https://www.mustafaarmagan.com.tr/genel/tarihe-isik-tutan-avni-pasanin-hatirati-cikti/)

Padişah'ın hedefi dediği şey, gerçekte kendi hedefi..

Selanikli zampara, **casus Aubrey**'le üç yıl önce kararlaştırmış oldukları tek taraflı **münferit (bireysel) barış** için eski görevine dönmüş durumda..

Çünkü, artık İngilizler'e karşı savaşma tehlikesi kalmamış..

Ve de barış dediği şey, aslında İngilizler'e **teslim** olmaktan ibaret..

Suriye'ye, bu hedefi gerçekleştirmek için dönmüş durumda..

*

Bu noktada, **Kâzım Karabekir** Paşa'nın, Selanikli zorba hainin ölümünden üç ay sonra, takvimler 13 Şubat 1939 Pazartesi'yi gösterirken günlüğüne düştüğü notu tekrar hatırlamakta yarar var:

> "Telefonla yaver beyin [Cumhurbaşkanı İnönü'nün yaverinin] iş'ârı [bildirmesi] üzerine General Cafer Tayyar'la İnönü 'ye [gittik]. Saat 5.45-7.00. M. Kemal'in **Enver'e kızarak İngilizlere teslim olmak teşebbüsünü Cevat Rıfat** söyledi. Bunu **Cemal [Mersinli] Paşa**, **Ömer Lütfi** ve **Diyarbakırlı Kâzım Paşa** da bilirmiş. **Cemal Paşa'ya –bugün bana gelmişti– sordum, evet dedi.** Bu maksatla bazı zabitler de (subaylar da) İngilizler tarafına geçmiş."
>
> [Kâzım Karabekir, ***Günlükler (1906-1948)***, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2009, s. 1083.]

Savaşın içinde bulunmuş, olayları bizzat yaşamış **dört önemli subay**ın, dört şahidin haber verdiği bir cinayet.

İhanet..

Şahitlerden ikisi paşa..

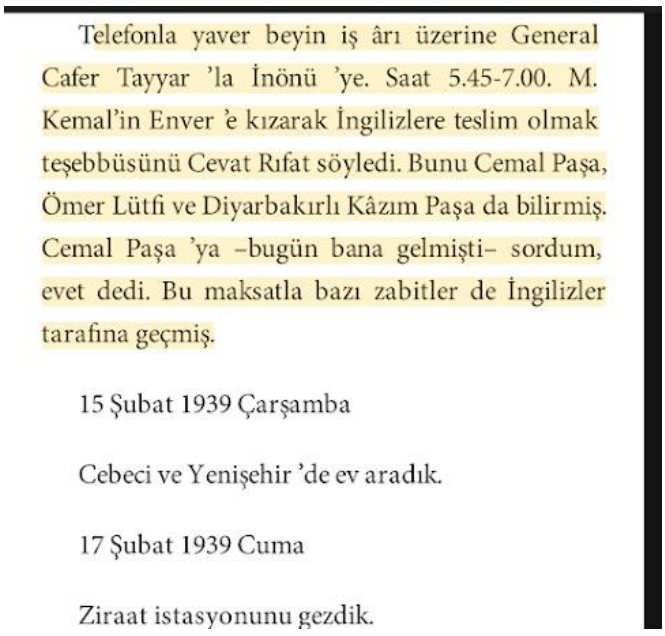

Telefonla yaver beyin iş ârı üzerine General Cafer Tayyar 'la İnönü 'ye. Saat 5.45-7.00. M. Kemal'in Enver 'e kızarak İngilizlere teslim olmak teşebbüsünü Cevat Rıfat söyledi. Bunu Cemal Paşa, Ömer Lütfi ve Diyarbakırlı Kâzım Paşa da bilirmiş. Cemal Paşa 'ya –bugün bana gelmişti– sordum, evet dedi. Bu maksatla bazı zabitler de İngilizler tarafına geçmiş.

15 Şubat 1939 Çarşamba

Cebeci ve Yenişehir 'de ev aradık.

17 Şubat 1939 Cuma

Ziraat istasyonunu gezdik.

Diyarbakırlı Kâzım Paşa (Kâzım İnanç), 12 Haziran 1917 tarihinden itibaren, bir buçuk yıl boyunca, (Dördüncü, Yedinci ve Sekizinci Ordulardan oluşan) **Yıldırım Ordular Grubu Kurmay Başkanı** olarak görev yapmış bir subay..

Mersinli Cemal Paşa (Mehmed Cemal Mersinli) ise, İngilizler'in talebiyle İkinci Ordu Komutanlığından istifa ettirilmiş, sonra da **tutuklanıp Malta'ya sürülmüş**, buradan kurtulunca gelip istiklal mücadelesine TBMM'de destek vermiş bir isim..

Cevat Rıfat Atilhan da yine Kâzım Paşa gibi Sina ve Filistin cephelerinde bulunmuş bir subay.. İstiklal Harbi'ne de katılmış, Zonguldak-Bartın ve Havalisi Cepheleri Kumandanı olarak görev yapmış.

Ömer Lütfi Argeşo ise, Yıldırım Orduları Grubu bünyesinde Filistin Cephesi'nde, 20. Kolordu 26. Tümen emrindeki 78. Alay'ın kumandanı olarak bulunmuş...

*

Bütün bunlardan çıkan "**akılcı**" ve "**mantıklı**" sonuç şu:

Selanikli zampara, eski dostu (1913 yılında kendisini İngiltere'de evinde ağırlayan, onuruna yemek veren) **casus Aubrey Herbert** ile Çanakkale Savaşı sırasında tekrar temas kurunca, bundan böyle İngiliz emellerine hizmet etmek, İngiltere'ye zarar verecek hiçbir faaliyetin içinde yer almamak üzere bir "**ajanlık**" ilişkisi içine girmiş..

Ajanlığın belgesi olmaz.. O ancak karînelerle anlaşılır.. (Bazı şeylerin belgesi-makbuzu olmaz.. Selim Edes'i hatırlayalım, rüşvet verdiği Engin Civan'la tartışırken "Rüşvetin belgesi mi olur pezevenk?!" demişti.)

İngiltere'ye hizmet etmek, Osmanlı Devleti'nin İngiltere'ye teslim bayrağı çekmesini sağlamak için **hükümet darbesi** yapma, **fesat ve kargaşa çıkarma, kamu düzenini bozma** çabası içine girmiş.. Destekçi bulamamış..

Bunun üzerine, Çanakkale cephesinden resmen kaçmış.. Kapağı Edirne'ye atmış..

Hicaz'da İngilizler'e karşı savaşması istenince görevi reddetmiş.

Suriye'de ordu komutanlığına getirilince, "**Suriye'yi de, Irak'ı da savaşmadan terk etmeliyiz**" anlamında zırva raporlar yazıp Osmanlı Genelkurmayı'nın başını ağrıtmış, istifa edip İstanbul'a kaçmış, Pera Palas Oteli'ne postu sermiş.

Veliaht Vahideddin ile Almanya seyahati yapmak için fırıldak çevirmiş, o seyahat sırasında veliahta dalkavukluk ve yalakalık yapmış.

Altı ay sonra veliaht, padişah olarak tahta çıkınca besili kurban görmüş vampir gibi ağzından sular akıtarak Vahideddin'e yanaşmış ve Suriye ile Filistin'deki (istifa etmiş bulunduğu) görevine hızla ve hırsla dönmüş.

Suriye'ye gider gitmez İngilizler'e **teslim** olmaktan, onlarla **tek taraflı barış** yapmaktan vs. söz etmeye başlamış..

Ve de oyunun son sahnesinde İngilizler'in önünden yıldırım gibi kaçmış.. Yıldırım Ordular Grubu'nu "**yıldırım gibi kaçanlar grubu**" haline getirmiş..

İngiliz dostlarına kolay bir zafer, Türk milletine de utanç verici bir hezimet hediye etmiş.

*

Evet, Vahideddin padişah olduktan sadece ve sadece **iki buçuk ay**, ve de Selanikli komutanlığı devraldıktan yalnızca **bir buçuk ay** sonra, Eylül 1918'de Filistin ve Suriye, Selanikli hain zampara yüzünden İngilizler'in eline geçmiş durumdaydı.

Demek ki İngilizler, saldırmak için (kaçacağı kesin olan) Selanikli zamparanın gelmesini beklemişler..

Bekleyen derviş muradına erermiş.. Böylece, **Çanakkale** ve **Kûtü'l-Amare** gibi bir bozgun yaşamamayı garantiye almışlar.

Selanikli zampara, Osmanlı İmparatorluğu'nu yıkma, Türk milletini (İngiliz dostlarının katkılarıyla)"Osmanlı hanedanının zulmünden kurtarma" operasyonuna çok hızlı başlamıştı.

Böylece, Selanikli'nin muhteşem ricatından bir ay sonra, 30 Ekim günü, İngilizler'in **Çanakkale**'yi ("geçilmez" olmaktan çıkarıp) "barış" içinde geçmesine ve İstanbul'u işgal etmesine kapı aralayan Mondros Mütarekesi (ateşkesi) imzalandı..

Vahideddin henüz **dört aylık** padişahtı.

*

Selanikli hain zampara, Mondros Mütarekesi'nin imzalanması için de elinden geleni yapmıştı.

Suriye ve Filistin'i tereyağından kıl çeker gibi İngilizler'e teslim ettikten sonra, Padişah'a, (İngilizler'le "**behemahal**" barış isteyen) şöyle bir telgraf çekmiş bulunuyordu:

> "Ser Yaveri Hazreti Şehriyari Naci Bey Efendiye
>
> "Talat Paşa kabinesinin (bakanlar kurulunun) mefluç (felç olmuş) bir halde, Tevfik Paşa Hazretlerinin muayyen (belirli) bir kabine teşkilinde müşkülata

maruz bulunmakta (zorluklara uğramakta) olduğunu haber alıyorum. Ordular muharebe (savaşma) kudretinden mahrum ve zaten kuva-yı mevcude (var olan kuvvetler) müdafaadan aciz bir hale getirilmiştir. Düşman her gün daha müsait ve ezici şurut (şartlar) ihraz etmektedir (kazanmaktadır). Müttefiken (Almanya ile ittifak/birliktelik) olmadığı takdirde münferiden (tek başımıza) ve **behemehal (neye mal olursa olsun) sulhu (barışı) takarrür ettirmek (gerçekleştirmek) lazımdır** ve bunun için fevt olunacak (kaybedilecek) bir an dahi kalmamıştır. Aksi takdirde memleketin kamilen (tamamen) elden çıkması ve devletimizin gayrı kabili telafi (telafisi imkansız) mehalike (tehlikelere, helake) maruz kalması baidü'l-ihtimal (uzak ihtimal) değildir. **Muhterem padişahımıza olan sadakat ve merbutiyetim (bağlılığım)** ve vatanımın temini selameti (selametinin sağlanması) itibariyle arzederim ki Tevfik Paşa Hazretleri filhakika (gerçekten) müşkülata tesadüf etmişlerse sadaretin (sadrazamlığın, başbakanlığın) derhal İzzet Paşa Hazretlerine tevcihi (verilmesi) ve müşarunileyhin (adı geçenin) de esası Fethi, Tahsin, Rauf, Canbulat, Azmi, Şeyhülislam Hayri ve **acizlerinden (benden) mürekkep (oluşan) bir kabine** teşkil etmesi oluşturması zaruridir (zorunludur). Zevat-ı mezkurenin (anılan şahısların) vücuda getireceği kabine vaziyete hakim olabileceği zann u itikadındayım. Tevfik Paşa Hazretleri size isimlerini söylediğim zevata (kişilere) müracaat ettiği takdirde mazhar-ı teshilat (kolaylıklara mazhar) olabilir zamıederim. Münasip ise bu zevatın Şevketmeap (Padişah) Efendimize arzını rica ederim.

"Teşrinievvel 918

"Fahri Yaveri Hazreti Şehriyari (Padişah hazretlerinin fahrî yaveri) Mustafa Kemal"

[Kaynak: E. Semih Yalçın, "Mütareke Döneminde Mustafa Kemal Paşa'nın İstanbul'daki Faaliyetleri (30 Ekim 1918-16 Mayıs 1919)", ***Ankara***

Üniversitesi DTCF Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi, Cilt: 17, Sayı: 18, 1995, s. 178.]

Selanikli'nin bu telgrafı göndermesinin üzerinden bir ay geçtikten sonra, istediği "behemahal" barışın ilk adımı gerçekleşti: Mondros Mütarekesi.

Ve Selanikli zampara, mütarekenin imzalanmasından iki hafta sonra, 13 Kasım'da İstanbul'a geldi..

Tahmin edilebileceği gibi, **Pera Palas**'a yerleşti..

Acemi padişah Vahideddin henüz sadece dört ay 10 günlük padişahtı..

Dokuz ay 10 gün bile olmamıştı..

Selanikli zampara, yıkılması istenen Osmanlı İmparatorluğu'nun temellerine, elindeki İngiliz malı kazmayla yıkıcı darbeler indirmeyi başarmıştı.

Fakat misyonu bununla sınırlı değildi.. Sırada, Osmanlı Devleti'nin **hukukî varlığına** son verecek bir "**yeni devlet kurma**" operasyonu vardı.

İsmet İnönü'nün belirttiği gibi, Selanikli'nin İngiliz efendileri onun böyle bir hizmette bulunması yönünde "**karar**" almışlar ve müttefikleri Fransa ile İtalya'yı bu projeye onay verme **mecburiyet**iyle karşı karşıya bırakmışlardı.

Plan, emin adımlarla işliyordu.. Vahideddin 10 ay 10 günlük padişah olunca Selanikli zampara Samsun'a gidecekti.

Ve, Vahideddin ile Osmanlı hükümetinin "**İngiliz işbirlikçisi hain**" gösterilmesi için İngiliz efendileriyle gayet inandırıcı bir "**danışıklı döğüş**" tiyatro gösterisi icra edecekti.

Rolünü, Oscar ödüllü oyuncuları kıskandıracak ustalıkta mükemmel oynuyordu.

Eğer bir "**Nobel ihanet ödülü**" olsaydı, Selanikli bu ödülü kesinlikle alnının akıyla hakederdi..

İngilizler'le ilgili gerçek düşüncelerini ise, Mondros Mütarekesi'nin imzalanmasının ardından **Pera Palas**'a yerleştiği sırada açıklamış bulunuyordu:

"Mustafa Kemal Paşa **İzzet Paşa** ve ekibiyle iktidara gelebilmek için mebuslar arasında sadece **kulis** yapmakla yetinmedi: O, Fethi (Okyar) Bey'in çıkarmakta olduğu ***"Minber"*** **gazetesine ortak** olmuş ve bu gazeteyi **politik mücadelesinde bir propaganda vasıtası** olarak kullanmıştır. O, ***Minber*** gazetesinde bir taraftan Tevfik Paşa aleyhinde şiddetli neşriyat yaptırırken, diğer taraftan **kendisini aynı gazete vasıtasiyle politik makamlara lanse** ettirmeye çalışmıştır. Mustafa Kemal Paşa bu gaye ile 17 Kasım 1918 tarihinde aynı gazetede **biyografisi ile birlikte** orduya, siyasete ve **İngilizlere ait düşüncelerini** ihtiva eden bir **mülakat**ını da yayımlatmıştır. Bu mülakatta, "**İngilizlerin, Osmanlı milletinin hürriyetine ve devletimizin istiklaline riayette gösterdikleri hürmet ve insaniyet** karşısında yalnız benim değil, bütün Osmanlı milletinin **İngilizlerden daha hayırhah (iyilik sever) bir dost olmayacağı** kanaatiyle mütehassis olmaları (duygulanmaları) pek tabiidir" şeklinde sözlerine bakacak olursak, onun daha o zaman, **zamana, zemine ve şartlara uygun olarak hareket edebilen … bir kişiliğe** sahip olduğu kolayca anlaşılır. Ayrıca 18 Kasım 1918 tarihinde *"**Vakit**"* gazetesine verdiği bir diğer mülakatında da o, bir taraftan "**İngiltere'nin Osmanlılara karşı iyi niyetinden şüphe etmediğini**" söylerken, diğer taraftan mütareke hükümlerinin uygulanması üzerinde endişelerini belirtmekten çekinmez. …"

[Yalçın, s. 183-184.]

Laflarının siyak ve sibakı, mütareke hükümlerinin tam da İngiliz "dost"larının arzuları doğrultusunda uygulanmasını istediğini ortaya koyuyor.

Selanikli, sadece bunları yapmakla yetinmedi.. Ayrıca, **İngiliz İstihbaratı'nın (gizli servisinin) İstanbul şefi Robert Frew** (Fro) ile (Rauf Orbay'ın tabiriyle) "müteaddid" defalar görüştü.

En az üç defa görüşmüş olduğu anlaşılıyor..

Zampara, 1926 yılında **Falih Rıfkı Atay**'a, (ajanlığından hiç bahsetmeksizin) **Frew** ile sadece bir kez görüştüğünü söylemiş bulunuyor.. Bir yıl sonra TBMM'de okuduğu meşhur ***Nutuk***'unda ise kendisini yalanlayarak "**bir iki defa**" demiş durumda.

Yalancının iyi bir hafızaya sahip olması gerekir demişler ama, adamın hayatı Selanikli zamparanınki gibi baştan sona yalan olursa buna hafıza mı dayanır?!

Deccal ("çok yalancı") Selanikli, İngiliz'in "karar"laştırdığı "zafer"in akabinde Vahideddin'den ve onun şahsında Osmanlı hanedanından kurtulduktan sonra tekrar İngiliz dostluğu faslına ani ve keskin bir manevrayla geçiş yapacak, hatta İngiltere kralı tarafından onların en çok değer verdikleri "**dizbağı nişanı**"na layık görülecekti.

Kral Edward'ı Dolmabahçe'de ağırlayacak, (Edward'ın hatıratında anlattığına göre), Türkiye'de İslam'a nasıl darbe vurduğunu iftiharla anlatacaktı.

Mondros Mütarekesi, adı üstünde sadece bir mütareke idi, silah kullanımını terk idi.. Ayrıca bir de barış antlaşması imzalanması gerekiyordu.

İngilizler, kendileriyle "**behemahal**" barışı yapması için Selanikli zamparayı seçmişlerdi.

Zafer, İngilizler için, **geç** olmuştu, fakat Selanikli devreye girince **güç** olmaktan çıkmıştı.

Başlangıçta durum farklıydı.. Osmanlı, İngilizler'e (müttefikleri Fransızlar ve İtalyanlar'la birlikte) **Çanakkale**'de mağlubiyeti tattırmıştı.

Aynı şekilde Halil Paşa da (Selanikli "şaşkın ördeğin" sözde "gördüğü" ve müjdelediği mutlu İngiliz zaferi serabının aksine) **Kûtü'l-Amare**'de İngilizler'i perişan etmişti.

Ruslar da, komünist **Ekim İhtilali** sayesinde sahadan çekilmişlerdi.. Osmanlı için herşey iyiye gidiyor gibi görünüyordu.

İşte tam o sırada, Selanikli hain zampara Filistin ve Suriye'de düşman İngiliz'in **vatanın bağrına hançerini** vahşice dayamasını sağladı.

Zaten, Filistin ve Suriye'yi "**memleket**"ten de saymıyordu.. "**Vatan hainliği**" alanında hiç kimsenin aklına gelmeyecek bir keşif yapmıştı.

Şayet Selanikli'nin Suriye ihaneti olmasaydı, Osmanlı badireyi atlatmış, petrol kokusuna bayılan emperyalist İngiliz avucunu yalıyor halde kalmış olacaktı.

Zamparanın ricatı, herşeyin bitmesine neden oldu.. Bir imparatorluğun çöküşünü sağlayan "altın vuruş"u Selanikli hain yapmıştı.

*

Selanikli'nin ihaneti, Vahideddin'in de gafleti, saflığı, kendisini pohpohlayan adama aldanması, dalkavukların suratına toprak saçılması gerektiğini idrak edememesi yüzünden İmparatorluk battı.

Vahideddin, bu saflığını "istişaresizlik" ile taçlandırdı..

Bu sayede İngilizler, saf padişahtan (**Anadolu genel valiliği** ve padişah vekilliği anlamına gelen) **olağanüstü yetkiler** koparmayı başaran Selanikli piyonlarını, eserini tamamlamak üzere "**vize**" ile Anadolu'ya geçirdiler.

Türk vatanının bağrına hançerlerini kanırta kanırta batırmalarını sağlayan zamparanın, milletin "**bahtı kara maderini (anasını)**" kurtaracak "beyaz atlı prens" gibi görünmesini sağladılar.

Vazifesi, Osmanlı Devleti'nin tarih sahnesinden silinmesini sağlamaktan ibaretti.

Bu hizmeti karşılığında "memleket"i babasından miras kalmış çiftliğe çevirme imkânına kavuşacak, gaza gelip kendisini "ata" Türk ilan edecek, bir bakıma millete "Hepinizin anasını, ninesini gördüm" mesajını verecekti.

İngilizler ona "**Nobel ihanet ödülü**" ayarlayamamışlar, "**dizbağı nişanı**"yla müteselli olmasını söylemek zorunda kalmışlardıysa da, Türkiye'de Türk milletine **tanrılık** taslaması ve boş bulduğu her yere heykelini diktirmesi imtiyazını bağışlamışlardı.

BLACK JUMBO ATATÜRK, YENİ TÜRKİYE'NİN ASIL KURUCUSUNUN İNGİLİZLER OLDUĞUNU İTİRAF ETMİŞTİ

Yeni Türkiye esas itibariyle (dönemin İngiltere Dışişleri Bakanı) Lord Curzon'un eseri.. **Lozan**'da onun imzası var.

Fakat, tek neden Lozan'daki imzanın ona ait olması değil.. Yeni Türkiye projesi de, Yunan'ın İzmir'i işgali dümeni de Lord Curzon'un başının altından çıkmıştı.

O dönemde Lord Curzon **hilafet** kurumuna ve Osmanlı Devleti'ne kafayı takmış durumdaydı.

Hilafet konusuna kafayı takmış olmasının nedeni, 1905 yılına kadar yaklaşık **yedi yıl** boyunca İngiltere'nin **Hindistan Genel Valisi** olarak vazife yapmış olması.

Yani, Selanikli Black Jumbo 17 yaşında toy bir gençken, Curzon koskoca Hindistan'da İngiltere'nin valisiydi.

Fakat öncesi de var, 1891-92 yıllarında İngiliz hükümetinin **Hindistan müsteşarı** olarak görev yapmış bulunuyordu.

Evet, Selanikli henüz 10 yaşında bir çocukken, dayısının tarlasındaki kargaları kovalarken, Curzon, devletinin Hindistan siyasetine yön veriyordu.

1895-98 senelerinde ise Dışişleri Müsteşarı oldu.. Yani bakandan sonraki en etkili adamdı.. Bakana da yön veren adam..

Bunun ardından da yedi yıllık Hindistan Genel Valiliği başlıyor..

1918 ve 1919 yıllarında ise, **Türkiye ve Ortadoğu'dan sorumlu İngiliz Doğu Komitesi**'nin (Eastern Committee) **başkanı** olarak karşımıza çıkıyor.

Curzon, Selanikli'nin Samsun'a çıktığı yıl, yani **1919**'da ise İngiltere'nin dışişleri bakanlığı koltuğuna oturtuldu.

Devletinin dış politikasına yön veriyordu.

Lloyd George daha sonra (19 Ekim 1922 tarihinde) başbakanlığı kaybedecek, fakat Curzon, "**derin devlet**" formatında bakanlık koltuğunu koruyacak, 1924'e (ölümünden bir yıl öncesine) kadar bu görevde kalacaktı.

Bu arada **Lozan**'da İngiltere'yi temsil etmeyi de ihmal etmeyecekti.

Curzon, bakan olmadan önce, 1918 yılında ve 1919'un ilk dokuz ayında Türkiye ve Ortadoğu'dan sorumlu İngiliz Doğu Komitesi'nin (**Eastern Committee)** başkanı (sıradan üyesi değil, başkanı) olarak Osmanlı Devleti'nin geleceği ile ilgili planlarını yapmış, **Yeni Türkiye projesi** üzerinde çalışmıştı.

Lozan'da boy göstermesi de, eserine bizzat kendisinin son biçimini vermek istemiş olmasından kaynaklanıyordu.

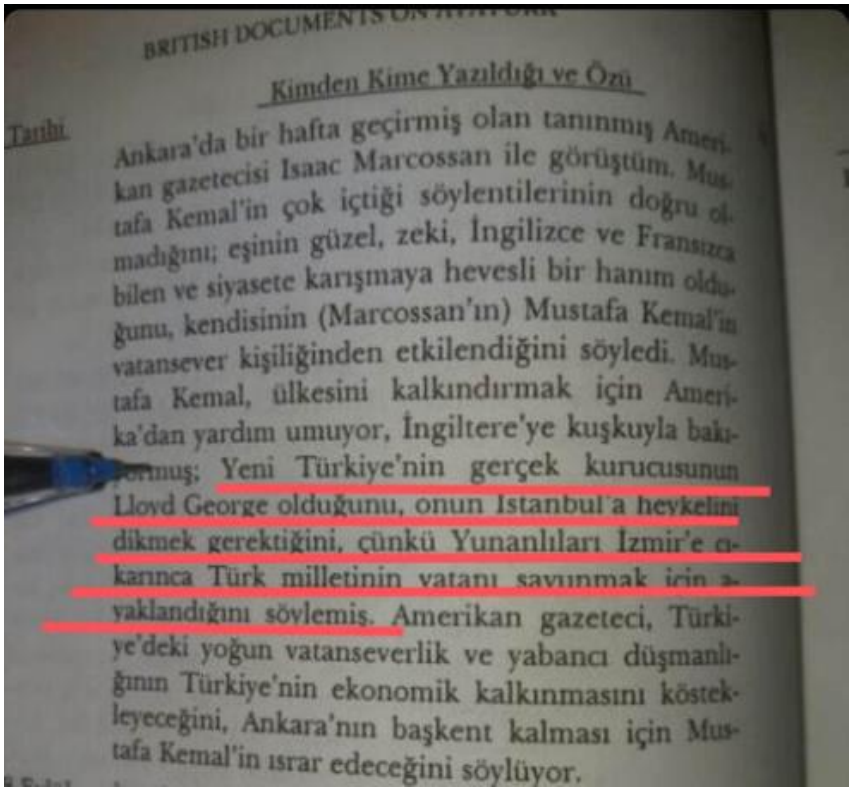

BRITISH DOCUMENTS

Kimden Kime Yazıldığı ve Özü

Tarihi

Ankara'da bir hafta geçirmiş olan tanınmış Amerikan gazetecisi Isaac Marcossan ile görüştüm. Mustafa Kemal'in çok içtiği söylentilerinin doğru olmadığını; eşinin güzel, zeki, İngilizce ve Fransızca bilen ve siyasete karışmaya hevesli bir hanım olduğunu, kendisinin (Marcossan'ın) Mustafa Kemal'in vatansever kişiliğinden etkilendiğini söyledi. Mustafa Kemal, ülkesini kalkındırmak için Amerika'dan yardım umuyor, İngiltere'ye kuşkuyla bakıyormuş; Yeni Türkiye'nin gerçek kurucusunun Lloyd George olduğunu, onun İstanbul'a heykelini dikmek gerektiğini, çünkü Yunanlıları İzmir'e çıkarınca Türk milletinin vatanı savunmak için ayaklandığını söylemiş. Amerikan gazeteci, Türkiye'deki yoğun vatanseverlik ve yabancı düşmanlığının Türkiye'nin ekonomik kalkınmasını köstekleyeceğini, Ankara'nın başkent kalması için Mustafa Kemal'in ısrar edeceğini söylüyor.

Lord Curzon'un, daha 16 Kasım 1917 tarihinde, Birinci Dünya Savaşı devam ederken (savaş bitmeden bir yıl önce) **Türkiye** hakkında söylediği şu sözler, "**Yeni Türkiye**"nin kimin eseri olduğunun anlaşılması bakımından ufuk açıcı:

> "Eğer savaşı kısaltmak ve **ayrı bir barış için Türkiye'ye teklif**te bulunsaydık böyle bir teklifin doğası ne olurdu?
>
> "Görünüşe göre **Türk'ü İstanbul'da bırakacağız**, fakat onun Boğazlar üzerindeki hakimiyetini elinden alacağız. **Kapitülasyonların kaldırılmasını kabul edecek** ve onu Almanya'ya karşı mali yükümlülüklerinin önemli bir kısmından kurtaracağız. **Fransız ve İtalyan Müttefiklerimize rağmen Anadolu'daki orijinal Osmanlı topraklarının Türk mülkiyetinde olmasını sağlayacak**; ancak **kaybı**nın gerçekliğini gizleyebilecek ve **milli gururunu mizah edebilecek [güldürebilecek] türden vitrin düzenlemeleriyle Suriye, Filistin, Arabistan ve Irak'ı Türkiye'den ayıracağız**. Akabe'den Şam'a, Mekke'den Basra Körfezi'ne kadar tüm bölgelerde **Türk bayrağının** herhangi bir biçimde yeniden ortaya çıkmasının, gerçekten de, sonuçları vahim olacaktır.
>
> "Bu bölgelerin herhangi bir şekil veya biçimde **Türk otoritesinden kalıcı olarak dışlanmasını** içermeyen hiçbir şartı kabul edemeyiz.
>
> "Şimdi, böyle bir temelde müzakere edeceğimizi farz etsek bile, **Türk hükûmeti bu şartları kabul etmeye hazır mı?** Bu soruya iki sebepten dolayı olumsuz cevap vermek zorundayım:
>
> "(1) Koşullar yeterince iyi değil çünkü **Almanya'nın daha iyisini vaat** ettiğinden çok az şüphem var. Filistin'in tamamını, Bağdat'ı, Mısır'ı ve büyük ihtimalle Trablus'u da;
>
> "(2) Türkler, iyi ya da kötü, fiziksel olarak bu şartları düşünecek konumda değiller. **İngiltere Hükûmeti'nin, şimdiki Sadrazam ve Enver hakim**

olduğu sürece, Türkiye ile ayrı bir barış yapma olasılığı söz konusu değil.

"Savaşta Almanları mat etmenin tek yolu**, İngiltere ile ayrı bir barıştan yana olan Türklerin** [Türkler'den böyle düşünenlerin]**, başarılı bir darbeyle** [darbe anlamına gelecek siyasî bir müdahaleyle], Çanakkale Boğazı'nı İtilaf [İngiltere, Fransa ve İtalya] donanmalarına açmayı başarabilmeleri ile olabilir. **Barış teklifi bizden değil, Türk'ün kendisinden gelmeli**."

(Kaynak: https://www.qdl.qa/en/archive/81055/vdc_100076917035.0x000004 ; Papers written by Curzon on the Near and Middle East [2r] (3/348) "PEACE NEGOTIATIONS WITH TURKEY.", The original is part of the British Library: India Office Records and Private Papers, in Qatar Digital Library'den **aktaran *Vikipedi***, https://tr.wikipedia.org/wiki/George_Curzon.)

Sonraki gelişmeler tamamen (İstanbul Boğazı konusu da dahil olmak üzere) **Curzon**'un anlattığı yönde yaşandı. (Bilahare **Montrö Boğazlar Sözleşmesi** ile İstanbul Boğazı düzenlemeleri revize edildi. Selanikli Black Jumbo **İngiliz ilke ve inkılaplarını** hayata geçirdikten sonra..)

Curzon'un yukarıda aktardığımız sözlerinde dile getirdiği gönlünü ferahlatacak "**darbe**" (iktidar değişikliği hadisesi) 3 Temmuz 1918 günü yaşandı: **Sultan Reşad** öldü, yerine (Selanikli'yi fahrî yaveri yapacak olan) **Vahideddin** geldi.

Curzon'un, İngilizler'in savaşta **galip** gelmeleri durumunda görmek istediği "**Yeni Türkiye**" şöyle birşey:

1. **İstanbul** Türkler'de kalacak, fakat başkent olmayacak.. Yeni Türkiye imparatorlukların mirasçısı gibi görünmeyecek, başkenti Anadolu'daki bir şehir olan nevzuhur bir gecekondu devlet görüntüsü verecek.

2. **Anadolu** Türkler'e bırakılacak, **Fransa ve İtalya**'nın bu konudaki farklı yaklaşımlarına itibar edilmeyecek.

3. Ancak Türkler **Suriye** (Misak-ı Milli sınırları içindeki Halep dahil), **Filistin, Ürdün, Lübnan, Irak** (Misak-ı Milli sınırları içindeki Musul, Kerkük dahil), **Arabistan ve Mısır**'dan kovulacak.

4. Türk otoritesinin **Arap dünyasından kalıcı olarak dışlanması** sağlanacak.

KEMALİST İNKILÂB'IN ANATOMİSİ

Kadir Mısıroğlu

Çankaya'da sofra başında konuşulan bir mevzua Karaosmanoğlu ışık tutuyor:

DİZBAĞI NİŞANI NİÇİN VERİLMİŞ?

M. Kemal Paşa, «İngilizler beni sever de ondan» diyor

İngilizler galip geldiler ve bunların hepsi oldu.

İşbirlikçileri Atatürk (Black Jumbo), Lord Curzon'un projesini hayata geçiren taşeron olarak unutulmaz hizmetlere imza attı.

İngilizler'in **Dizbağı Nişanı**'nı almayı hak etti..

Fakat daha önemlisi, İngilizler Lozan'da ona Osmanlı Devleti'nin anahtarlarını teslim ettiler ve devletin kapısının üstündeki tabelayı değiştirmesine izin verdiler.

Fakat bu ülkedeki (İngiliz'in oyununa yürekten onay vermeyen) insanlar çok acılar çektiler..

Türk yurdunda **ferman artık padişahın** değildi, İngiliz'in ve İngiliz'in taşeronunundu..

Buna dayanamayıp sesini yükselten **nice koç yiğitler ipe çekildi**..

Kalan sağlar aşağılandılar, gâvur şapkasını zorla giymenin ve de mukaddesatlarına sövülüp sayılmasını yutkunarak izlemenin derin acısını vücutlarının bütün hücrelerinde elemle hissettiler.

*

Evet, kraldan fazla kralcı, Papa'dan fazla katolik, Atatürk'ten fazla Atatürkçüler kabul etmek istemeseler de, durum bu..

Peki, Black Jumbo kod adlı İngiliz ajanı Selanikli Mustafa Atatürk, yeni Türkiye'nin asıl kurucusunun İngilizler olduğunu ne zaman, nerede, kime nasıl söylemişti?

Gazeteciliğin (ve aynı zamanda tarihçiliğin) 5 N 1 K kuralı gereğince bu sorular önem taşıyor.

Fakat bu bahse girmeden önce, Mehmet Hasan Bulut'un yetenekli İngiliz casus **Aubrey Herbert**'in Osmanlı topraklarında çevirdiği dolapları anlattığı kitabının "**Kelimeler ve Gölgeler**" başlıklı bölümünden bazı alıntılar yapmamız faydalı olacak gibi görünüyor.

*

Bölümün konusu, İngilizler'in, İttihat ve Terakki hükümetini (Almanlar'dan ayrı olarak) İngiltere ile münferit bir barışa razı etmek için çevirdikleri entrikalar.

Sonradan Atatürk soyadını alacak olan Selanikli zampara Mustafa Kemal (Ki araştırmacı yazar Yaşar Gören'in ispat ettiği gibi İngilizler'in Anadolu'daki **Black Jumbo** kod adlı ajanıdır), Aubrey'in Türkiye'deki samimi dostlarından..

Aubrey'le olan samimiyeti tesadüf değil.

Aubrey, onu 1913 yılı sonuna doğru İngiltere'deki evi Pixton Park'ta ağırlamış, onuruna yemek vermiş durumda..

Orada **Lord Allenby** ile tanışmasını sağlamış..

Aubrey'in bu "yatırım"ı, gelecekte Filistin-Suriye hattında meyvesini verecek, Yedinci Ordu'nun komutanı durumundaki Selanikli zampara, Lord'un komutası altındaki İngiliz ordusu karşısında ricat edecek, onun bu beklenmedik apansız kaçışı diğer ordularımızın hazırlıksız yakalanmalarına ve mahvolmalarına neden olacaktır.

*

Aubrey'in 1913 yılında evinde ağırlayıp onuruna yemek verdiği Selanikli Black Jumbo ile yolu Çanakkale'de de kesişecek, buluşup görüşecekler, ve bir Osmanlı-İngiliz "münferit" barışının gerçekleştirilmesi konusunda anlaşacaklardır.

Ancak Selanikli zampara o sıralarda "Osmanlı devlet ricali zurnası"nın son deliğine istif edilmiş sapı siliklerdendir.

Selanikli'nin yıldızı ancak Padişah Mehmed Reşad'ın ölmesi ve tahta **Vahideddin**'in geçmesiyle parlayacak, işte o zaman Selanikli zampara İngilizler'le "münferit" barış için satranç tahtasında İngiliz piyonu olarak arz-ı endam edecektir.

*

Yazar Bulut şunu diyor:

> "Haziran ayında Başkumandan Vekili Enver Paşa reisliğinde yapılan bir toplantının ardından Mustafa Kemal, 5 Temmuz'da 7. Ordunun Kumandanlığına tâyin edildi ve İstanbul'a geldi. Bu arada **Aubrey** de 3 Haziran'da, **Hâriciye Nâzın müşaviri olan dostu Robert Cecil** ile görüşmüş ve ona **münferit sulh** planını tekrar anlatmıştı. Günler geçtikçe

> Enver'e nefreti artan **Mustafa Kemal**'in de aklı hâlâ, Çanakkale'de gerçekleştiremedikleri münferit sulhtaydı."
>
> (***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***, 4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018, s. 323.)

Sene 1917..

Çanakkale'den, savaşın ortasında kendi isteğiyle ayrılan Selanikli, Yedinci Ordu Komutanı yapılmıştır.

Fakat gözü işte değil oynaştadır.. Cepheden kaçmak için fitne kazanını kaynatır, üç ay sonra üstleriyle anlaşamama bahanesiyle görevinden istifa edip İstanbul'a gider, postu Pera Palas Oteli'ne serer..

İngiliz "münferit" barışı için aktif hizmette bulunamaması yüzünden pasif direniş sergilemektedir.

Fakat bu ilk değildir, Yedinci Ordu Komutanı olarak atanmadan önce Hicaz'ı (Mekke ve Medine'yi) savunacak kuvvetlerin başına getirilmesi söz konusu olmuş, bunu kabul etmemiştir.

Ona göre, Hicaz'ı savunmak için uğraşmaya değmezdi, Suriye'ye odaklanılmalıydı.

Ancak, **Black Jumbo Atatürk**, Suriye'de görevlendirilince bu defa da "*Suriye'yi de bırakalım, 'memleket' dışında tek bir neferimiz bile kalmasın*" şeklinde akla ziyan zırvalar yazıp rapor diye Genelkurmay'a göndermeye başlamıştı.

400 yıldır Osmanlı hakimiyeti altında bulunan, Türk aşiretlerin de yaşadığı Suriye'yi "memleket"ten saymıyordu.

Orası Türk'ün değil, İngilizler ile Fransızlar'ın memleketi olmaya layıktı.

Black Jumbo yalan dolanla kafa karıştırmaya çalışıyordu.. Doğrudan hizmet edemediği İngilizler'e dolaylı hizmet sunuyordu.

Doğrudan hizmet edeceği, emri altındaki askerlere "Size ölmeyi-öldürmeyi değil, kaçıp 'memleket'e gitmeyi emrediyorum" diyeceği, herkesten önce kendisinin kaçacağı günler de gelecekti.

*

Bulut'un şu satırları, gâvur hilekârlığının boyutlarını gösteriyor:

> "Fransızlar da İngilizlerle Ortadoğu'yu paylaşmak için diplomat François Georges-Picot'u vazifelendirdiler. **Picot** ile Mark **Sykes** Londra'da pazarlığa oturdu. Yaptıkları bu gizli anlaşmaya göre **Filistin İngiltere'nin, Suriye Fransa'nın** oluyordu.
>
> "François Marie Deniş Georges-Picot (1870-1951): Babası İngiliz Başvekili Gladstone'un hayatını yazmış bir avukattı. Babasının izinden giderek hukuk okudu. 1898'de Hâriciye'ye (dışişleri bakanlığına) girdi. Harpten evvel Fransa'nın Beyrut Başkonsolosuydu ve Arap milliyetçileriyle görüşüyordu. Fransa'nın Lübnan'ı işgal etmesi için **Hristiyanları silahlandırarak isyân** çıkardı. **Vazifeden ayrılırken Arap milliyetçileri ile olan yazışmalarını Türklere bırakarak Arapların yakalanmasını ve idam edilmesini sağladı. Böylece Türklerle Arapların arası açıldı.** Ağustos 1915'de Londra sefâretinde vazifelendirildi. Mark Sykes ile târihe Sykes-Picot Anlaşması olarak geçen ve Türkiye topraklarını İngiltere ve Fransa arasında paylaştıran anlaşmayı hazırladı. **1919'da Sivas'ta Mustafa Kemal'i ziyâret** etti." (s. 305)

Yıllar sonra benzer bir numarayı, Selanikli zamparanın İstanbul'dayken başbaşa gizli görüşmeler yaptığı **(İngiliz gizli servisinin / istihbaratının İstanbul şefi) Robert Frew** (Fru, Fro) da yapacak, Osmanlı bürokratlarından **Sait Molla** ile olan

mektuplaşmalarını Selanikli zamparaya bildirerek onun "İngilizler'le işbirliği yapan hainlerin oyununu bozan kahraman" numarası yapmasını sağlayacaktır.

İngilizler aynı numarayı Padişah Vahideddin için de sergileyecekler, aralarındaki yazışmaları onun "İngiliz işbirlikçisi hain" gibi gösterilmesi için kullanacaklardır.

Selanikli Black Jumbo'yu ise, o Türkiye'de ipleri tamamen eline alıncaya kadar kendileri için "tehdit" gibi gösterecek ve onun kahramanlaştırılmasını sağlayacaklardır.

İpler onun eline geçince de gelsin Dizbağı Nişanı.. Gelsin Kral Edward'ın İstanbul ziyareti..

*

Bulut'un şu sözleri, İngiliz siyasetinin derin girdaplarının anlaşılması bakımından önem taşıyor:

> "Aubrey Temmuz ayında Kâhire'den İngiltere'ye döndü. ... Parlamentoda Mezopotamya'daki ordunun vaziyeti hakkında hükümete yüklendi ve aile dostu Başvekil (Başbakan) Asquith başta olmak üzere herkesi yerden yere vurdu. Eylül ayında Başvekil'in oğlu ve en yakın dostlarından Raymond **Asquith**'in Somme savaşında öldüğünü öğrendi. Fakat Başvekile söylediklerine pişman olmadı, çünkü **İngiltere'de kavgaların çoğu danışıklı dövüş olurdu** ve **siyâset icabı Asquith'in gitmesi gerektiği** için dostluklarına bir halel gelmezdi." (s. 313-4)

Bazı Kemalistlerin, Türk ordusunun Yunan karşısında zafer kazanmasından sonra **Lloyd George**'un başbakanlığı kaybetmesini, İngiltere'nin Ankara karşısında acze düşmüş olmasına bağladıkları görülüyor.

Meselenin aslı bu değildir.. Aslı şudur: **İngiliz fil terbiyecileri** bazen siyah, bazen beyaz giysili adamlarını sahaya sürerler..

İyi polisler ile kötü polisler duruma göre yer değiştirir.

Saflar, **kötü polislerin** yerlerini iyi polislere bırakmalarını kendi kerametlerinden bilirler.

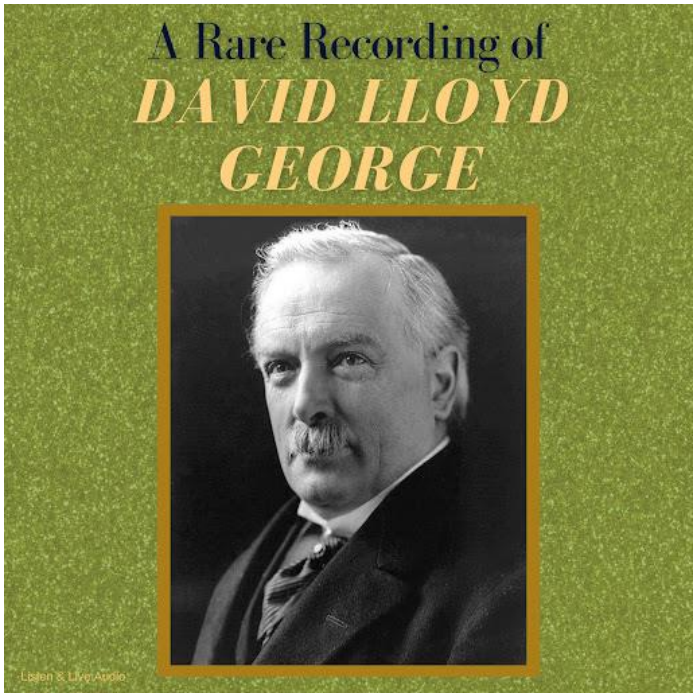

1916 yılı sonlarında, 6 Aralık'ta İngiltere başbakanı olan Lloyd George, başbakanken **Yunan'ı gaza getirmiş**, fakat daha sonra İngilizler Yunanistan'ın Yunanistan'ın **arkasında durmamışlardı**.

Bunu Falih Rıfkı Atay da ***Çankaya***'sında anlatıyor.

Doğal olarak, bu gerçeğin farkında olan sadece Falih Rıfkı değil.. Bulut şunları yazmış durumda:

> "Alexander Pallis (1883-1975): … **Eton** ve **Oxford Balliol Kolej**inde okudu. 1916'da Venizelos kendi hükümetini kurunca onun yanında çalışmak için Selânik'e gitti. Yunanistan'ın 1919-1922 Anadolu macerası üzerine bir kitabı vardır (A. A. Pallis, ***Greece's Anatolian Venture—and After: A Survey of the Diplomatic and Political Aspects of the Greek Expedition to Asia Minör (1915-1922***), Londra 1937). **İzmir'in işgalinin**,

> Türk milliyetçiliğini ateşlediğini ve **Mustafa Kemal'in önünü açtığını** iddia ediyordu. **Yunanistan'ın Anadolu seferini karşılayacak maddî gücü olmadığını**, Müttefiklerin yardımına muhtaç olduğunu, **fakat Müttefiklerin hiçbir yardımda bulunmadığını, aksine Ankara'yı desteklediklerini** söylüyordu." (s. 314)

Aksi doğruydu..

İngilizler, Fransızlar ve İtalyanlar, el altından Selanikli zampara Black Jumbo'ya yardım ettiler.. Yunan karşısında başarılı olmasını sağladılar..

Para değilse de silah ve akıl verdikleri bugün artık belgelenmiş durumda.

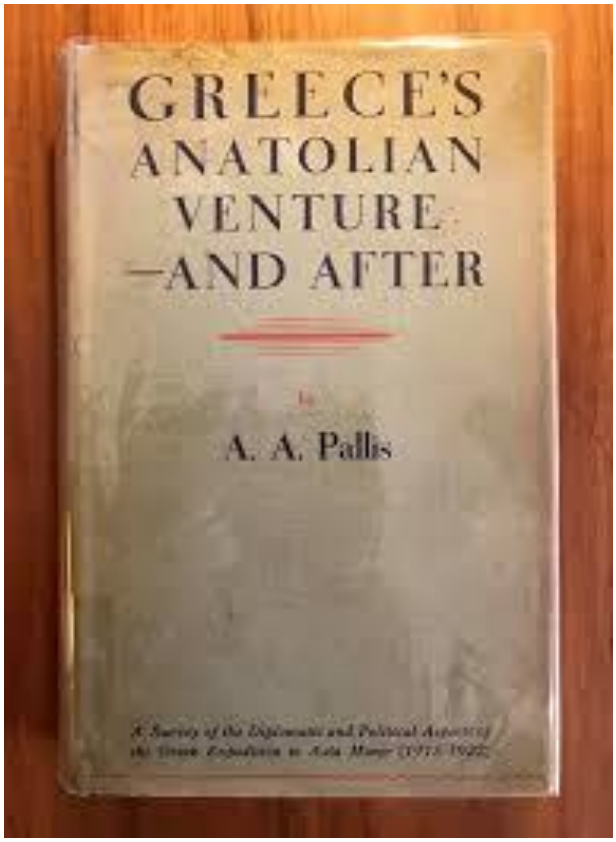

Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı **Orgeneral İsmet İnönü**, 1973 yılında, cumhuriyetin ilanının 50'nci yıldönümü vesilesiyle verdiği demecinde bu gerçeği "resmen" açıklamış bulunuyor:

"İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."

(***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

Evet, Yunan yenilince, İngilizler'in, Yunan'a attıkları kazığın sorumluluğunu Lloyd George'un şahsına yükleyip kendilerini temize çıkarmaları gerekiyordu.

*

İnönü'nün ***Milliyet*** gazetesine verdiği demecinde dile getirdiği gerçeği Selanikli zampara "Black Jumbo" Atatürk de bir gazeteciye açıklamış durumda.

Ancak o, böylesi "netameli" açıklamaları Türk gazetelerine yapmıyordu.

Amerikalı bir gazeteciye, "**Yeni Türkiye'nin gerçek kurucusunun İngiltere Başbakanı Lloyd George olduğu**"nu itiraf etmiş durumda.

Bu konuyu **Mustafa Armağan**, 2-3 Aralık 2019 tarihli ***Twitter (X)*** paylaşımlarında şöyle gündeme getirmiş bulunuyor:

"Türk Tarih Kurumu'nun '***İngiliz Belgelerinde Atatürk***' adlı kitabının 5. cildine göre Mustafa Kemal ABDli Marcosson'a

" 'Yeni Türkiye'nin gerçek kurucusunun İngiliz Başbakanı Lloyd George olduğunu ve İstanbul'da ona bir heykel diktirmeyi düşündüğünü söylemiş"

"Sebebini ise şöyle açıklamış M. Kemal:

" 'Lloyd George'un Yunanları İzmir'e çıkarması Türk vatanseverlerini topraklarını korumak için ayaklandırdı. Bu teşvik olmadan Türkiye'yi ayaklandırmayı başaracağıma inanmıyordum.'

"***İngiliz Belgelerinde Atatürk***, 5, 2005, Türk Tarih K, 264"

(https://x.com/mustafarmagan/status/1201637797607755776)

Armağan'ın Selanikli'nin bu sözlerini aktarması Kemalistleri çok rahatsız etmiş, hemen savunmaya geçmişler.

Cevap olarak şunları yazmış bulunuyorlar:

> **"Mustafa Kemal Atatürk'e Isaac F Marcosson Tarafından Atfedilen, Türkiye'nin Gerçek Kurucusunun İngiltere Başbakanı Lloyd George Olduğu Yönündeki İfadeler Aslında İRONİ İçeriyor**
>
> "Mustafa Kemal Atatürk'ün 1916-1922 arasında Birleşik Krallık'ta başbakanlık görevini üstlenen **David Lloyd George** (1863-1945) hakkında

"**Yeni Türkiye'nin gerçek kurucusu**" olduğu yönünde sarf ettiği ileri sürülen ifadeye dair **yanlış anlaşılma**ya değineceğiz…

"Mustafa Armağan'ın 2 Aralık 2019 tarihli paylaşımı şu şekildeydi: (…)

"Bilâl N. Şimşir tarafından hazırlanan Türk Tarih Kurumu Basımevi'nden çıkan 1973 basımı ***"İngiliz Belgelerinde Atatürk" ("British Documents on Atatürk, 1919-1938")*** adlı çalışmanın 5. cildinde bahsi geçen cümlenin geçtiği doğru. Ancak, Atatürk'e atfedilen bu sözün gerçek muhtevası yanlış anlaşılmış.

"İngiliz belgelerinden alıntı taşıyan, 1923 yılında Türkiye'yi ziyaret ederek Atatürk'le röportaj gerçekleştiren ***The Saturday Evening Post*** dergisinin yazarı **ABD'li gazeteci Isaac F. Marcosson**'un aktarımını içeren metnin ilgili bölümü şöyle:

"Ankara'da bir hafta geçirmiş olan tanınmış Amerikan gazetecisi Isaac Marcossan ile görüştüm. Mustafa Kemal'in çok içtiği söylentilerinin doğru olmadığını; eşinin güzel, zeki, İngilizce ve Fransızca bilen ve siyasete karışmaya hevesli bir hanım olduğunu, kendisinin (Marcossan'ın) Mustafa Kemal'in vatansever kişiliğinden etkilendiğini söyledi. Mustafa Kemal, ülkesini kalkındırmak için Amerika'dan yardım umuyor, İngiltere'ye kuşkuyla bakıyormuş; ***Yeni Türkiye'nin gerçek kurucusunun Lloyd George olduğunu, onun İstanbul'a heykelini dikmek gerektiğini, çünkü Yunanlıları İzmir'e çıkarınca Türk milletinin vatanı savunmak için ayaklandığını söylemiş.*** *Amerikan gazeteci, Türkiye'deki yoğun vatanseverlik ve yabancı düşmanlığının Türkiye'nin ekonomik kalkınmasını köstekleyeceğini, Ankara'nın başkent kalması için Mustafa Kemal'in ısrar edeceğini söylüyor."*

"Mustafa Armağan'ın aktarımının aksine, kitapta "*Bu teşvik olmadan Türkiye'yi ayaklandırmayı başaracağıma inanmıyorum*." cümlesinin geçmediği görülebiliyor.

"Bahse konu metin, Atatürk'ün Cumhuriyet'in Lloyd George tarafından kurulduğu düşünesine sahip olduğunu yansıtmıyor. Tam tersine, "**İngilizlerin Yunan işgaline verdiği destekle yaptığı hatanın Kurtuluş Savaşı'nı güçlendirdiği, istiklâl mücadelesine verilen desteği artıran bu hareketle bağımsızlığın ve Cumhuriyet'in kuruluşunu sağladığı** yönünde vurgusunu içeriyor. Bu ironik cümle ile **Lloyd George'un** Osmanlı İmparatorluğu'nu parçalama stratejisi sürdürüp Yunan işgalini destekleyerek Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasına vesile olan **Anadolu'daki hareketin kıvılcımını güçlendirdiği** belirtiliyor.

"Söz konusu ifadelerin kaynağı olarak aktarılan Isaac F. Marcosson'un Anadolu gezisindeki izlenimlerine ilişkin kaleme aldığı yazıda bu husus şöyle vurgulanmıştı:

*"1919 Mayısında Yunanlılar, uzun zamandır göz diktikleri İzmir'i işgal ettiler. **Bu akılsızca eylem hemen tamamen Lloyd George'un eseriydi** ve İngiliz Başbakanı o zaman anlamamışsa da, kendisini iktidardan düşüren olaylar zincirinin ilk halkası buydu.*

*"Bu olay, nasıl Yunanlıların nihaî felâketinin ve Lloyd George'un nihaî düşüşünün başlangıcını ifade ediyorsa, aynı zamanda da **Kemal'in büyük anının geldiğini** anlatıyor. Yunanlıların İzmir'i işgalleri ve iradelerini vahşice hâkim kılmak istemeleri, sanki **Türkiye'deki yeni milliyetçilik ateşini başlatan kıvılcım** oldu."*

"In May, 1919, the Greeks occupied Smyrna, which they had long coveted. This ill-advised procedure was due almost entirely to Lloyd George, and,

although the British premier did not realize it at the time, was the first of the events that hurled him from power.

"Just as it marked the beginning of ultimate disaster for the Greeks, and the final overthrow of Lloyd George, so did it at the same time mean that Kemal's great hour had come. The occupation of Smyrna by the Greeks, together with the brutal way they imposed their will, was the spark, as it were, that started the flame of the new nationalism in Turkey."

"Cumhuriyet Muhafızı mahlaslı Twitter profili Mustafa Armağan'ın bu paylaşımındaki hatayı şöyle aktarmıştı:

*"1)Bilal Şimşir'in "**İngiliz Belgelerinde Atatürk**" eseri baştan sonra M.Kemal'in İngilizlerle olan mücadelesini anlatır. Bu eser Armağan gibilerin tarih tezlerini çöpe çevirir. Belli ki Armağan o kitapta M.Kemal aleyhinde bir şey aramış ama bulamamış. Bulduğu bir sözü de çarpıtmış:*

"2)Bahsettiği kısım burada. Strateji dehası M.Kemal Paşa, Lyord George ile dalga geçerek onu demoralize edecek muazzam bir İRONİ yapıyor. Bu ironiyi anlamak içim asgari düzey bir zekâ seviyesini sahip olmak gerekir.

"3) Tarih tezini kanıtlamak için çarpıtarak paylaştığı kısım bile Armağan'ın tarih tezini yerle yeksan etmektedir. O ifadelerde bile İzmir'e Yunan'ı çıkartanın ve asıl savaştığımızın İngiltere olduğunun kanıtıdır."

"Selim Erdoğan, Mustafa Armağan'ın göz ardı ettiği ironi hakkında şu yorumda bulunmuştu:

"(1) Başlangıçta sadece dalga geçiyordum ama bu herif artık alenen YALAN SÖYLEYEREK TÜRK TARİHİNİ DEĞİŞTİRMEKTEDİR. Mustafa Armağan, sana açık çağrı ve 24 saat süre: A) Ya dersin ki "yalan söyledim, çarpıttım B) Ya da dersin ki "ben bu ironiyi anlayamayacak kadar salağım"

"(2) Bu da Mustafa Armağan'ın çarpıttığı belgenin gerçek, cımbızlanmamış hali. Bu hafta dolmadan iki şeyden biri ortaya çıkacak: A) Bu herif ya bir şarlatan, Türk düşmanı B) Okuduğunu anlayamadığı halde ortaya çıkıp milleti zehirleyen bir cahil!+"

"Emrah Safa Gürkan'ın konuyla ilgili aktarımı ise şöyleydi:

"Kurtuluş Savaşı hakkında 20 sayfa okumuş kimse böyle bir saçmalığa inanmaz. Açık bir nükteyi çarpıtmış Hayır her şeyi geçtim, Mustafa Kemal'in en sevmediği Batılı millet de İngilizler. Dezenformasyon yapacaksanız Fransa, Bolşevikler falan bulsaydınız, onu da mı ben göstereyim :)"

(https://www.malumatfurus.org/ataturk-lloyd-george-marcosson/)

Teyit.org adlı site ise bunlara ilave olarak şunları yazmış:

"Bulgular

· Atatürk'ün kitapta geçen ifadesi bağlamından koparılmış.

· Atatürk bu sözleriyle "ironi" yapıyor ve Lloyd George'un Yunan işgaline verdiği destek sayesinde "Türk milletinin vatanı savunmak için ayaklanmasını" sağladığını söylüyor.

· Atatürk'ün sözlerini aktaran Amerikalı gazeteci Marcosson'un makalesinde Atatürk'ün sözlerinde ciddi olmadığı, **Lloyd'un Yunanlıları destekleyerek kurtuluş mücadelesini teşvik ettiğine gönderme yaptığını** gösteriyor."

(https://teyit.org/analiz/ataturkun-turkiyenin-gercek-kurucusunun-lloyd-george-oldugunu-soyledigi-iddiasi)

*

Görüldüğü gibi, Mustafa Armağan'a cevap yetiştirmeye çalışan Kemalistler, farkında olmadan onu tasdik ediyorlar.

Neye niçin itiraz ettiklerinin bile farkında değiller..

Şurası doğru: Kitapta, Black Jumbo'nun "*Bu teşvik olmadan Türkiye'yi ayaklandırmayı başaracağıma inanmıyorum*" şeklinde bir cümlesi yer almıyor.

Fakat, bunu söylememiş olmasının bir önemi yok.. Çünkü, kitapta yer alan şu sözleri aynı kapıya çıkıyor:

> "**Yeni Türkiye'nin gerçek kurucusunun Lloyd George olduğunu**, onun İstanbul'a heykelini dikmek gerektiğini, çünkü **Yunanlıları İzmir'e çıkarınca Türk milletinin vatanı savunmak için ayaklandığını** söylemiş."

Adam işte tam da onu söylemiş.. Daha ne desin?!..

Burada bir **ironi** var, fakat sadece Lloyd George'un İstanbul'a heykelinin dikilmesi hususunda..

Zaten, **İsmet İnönü**'nün yukarıya aldığımız sözü, Selanikli zampara Atatürk'ün "**Yeni Türkiye'nin gerçek kurucusunun Lloyd George olduğunu"** söylerken samimi bir açıklamada bulunduğunu ortaya koyuyor:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."

Aynı şeyi hem zampara Don Kişot **Atatürk**, hem de Sanço Panza'sı **İnönü** açık bir biçimde söylemiş.

(Don Kişot'un Selanikli Black Jumbo'dan farkı, Hindistan'dan gelen hilafet paralarının üstüne yatma gibi hırsızlıklarının ve iflah olmaz zamparalıklarının bulunmaması.)

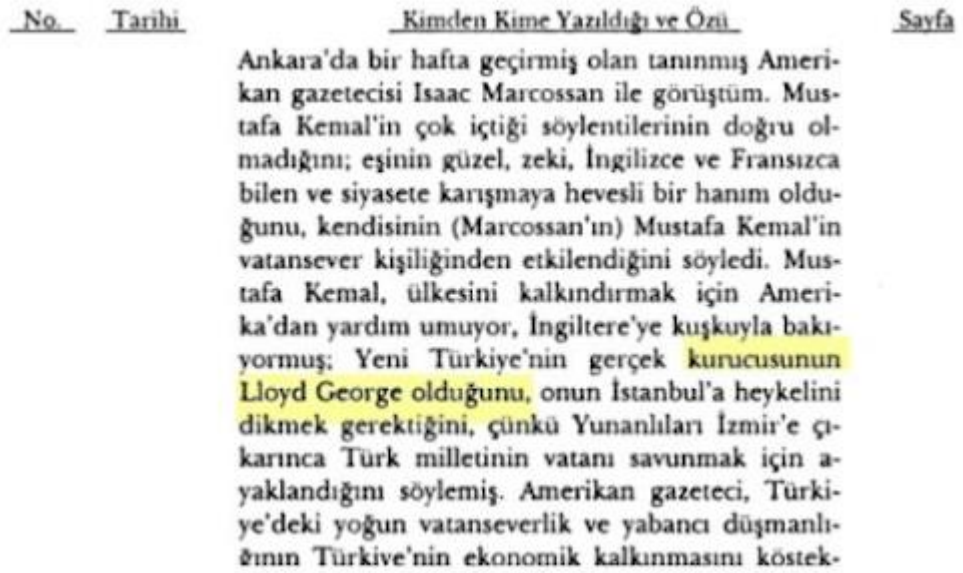

No. Tarihi Kimden Kime Yazıldığı ve Özü Sayfa

Ankara'da bir hafta geçirmiş olan tanınmış Amerikan gazetecisi Isaac Marcossan ile görüştüm. Mustafa Kemal'in çok içtiği söylentilerinin doğru olmadığını; eşinin güzel, zeki, İngilizce ve Fransızca bilen ve siyasete karışmaya hevesli bir hanım olduğunu, kendisinin (Marcossan'ın) Mustafa Kemal'in vatansever kişiliğinden etkilendiğini söyledi. Mustafa Kemal, ülkesini kalkındırmak için Amerika'dan yardım umuyor, İngiltere'ye kuşkuyla bakıyormuş; Yeni Türkiye'nin gerçek kurucusunun Lloyd George olduğunu, onun İstanbul'a heykelini dikmek gerektiğini, çünkü Yunanlıları İzmir'e çıkarınca Türk milletinin vatanı savunmak için ayaklandığını söylemiş. Amerikan gazeteci, Türkiye'deki yoğun vatanseverlik ve yabancı düşmanlığının Türkiye'nin ekonomik kalkınmasını köstek-

Black Jumbo ile İnönü'nün açıkladıkları gerçeğin üstünü "ironi" laga lugasıyla örtmek mümkün değil..

Allah ikisine de söyletmiş..

Ancak, Selanikli'nin gerçekten heykel dikmek gibi bir niyeti olsaydı, Lloyd George'unkini değil, **Lord Curzon**'unkini dikerdi.

Söz buraya gelmişken Selanikli'nin **Black Jumbo**'luğu üzerinde de durmak faydalı olacaktır.

Araştırmacı-yazar Yaşar Gören, Atatürk'le ilgili kitabında, "**Black Jumbo kad adlı İngiliz ajanının, Mustafa Kemal'in ta kendisi olduğunu**" belgelemiş durumda.

Akit gazetesi, Gören'in iddiasını şu şekilde haberleştirmişti:

> **"Tarihçi-Yazar Yaşar Gören'den ilginç iddialar: M. Kemal'in İngiliz istihbaratındaki kod adı BLACK JUMBO'ydu**
>
> "Tarihçi-Yazar Yaşar Gören, Mustafa Kemal'in İngiliz istihbaratı ile yazışırken Black Jumbo ismini kullandığını ve bunun için de kurdurduğu Anadolu Ajansı'nı aracı olarak kullandığını iddia etti.
>
> "M.Kemal'in Ankara'ya geldiğinde iki şey yaptığını, bunlardan birinin A**nadolu Ajansı**'nı kurmak, diğerini ise ***Hakimiyet-i Milliye*** diye bir gazete çıkardığını, gazetenin başına kendi silahşörlerinden **Recep Zühtü**'yü getirdiğini belirterek, Anadolu Ajansı'nı kurmasının sebebinin İngilizlerle doğrudan doğruya irtibat kurmasını sağladığını, o dönemde

bunu merkez postanesinden yaptıramayacağını çünkü bütün telgrafların okunduğunu, ancak AA ile bu sorunun aşıldığını iddia etti."

(https://www.yeniakit.com.tr/haber/tarihci-yazar-yasar-gorenden-ilginc-iddialar-mkemalin-ingiliz-istihbaratindaki-kod-adi-black-jumboydu-1958679.html)

Gören, Abdülkerim Erdoğan ile Gökçe Günel'in hazırlamış oldukları "***İstiklal Savaşı'nda Ankara***" (Ankara: Ankara Büyükşehir Belediyesi, 2007, s. 264) adlı kitaptan şu bilgileri aktarıyor:

"**İngiliz Ajan Black Jumbo Sakarya Savaşı'nın Planlarını Telgrafla Ankara'dan İstanbul'a Gönderiyor:**

"Sakarya Savaşı'nın hazırlık günlerinde, bizim 80 yıl sonra öğreneceğimiz tuhaf bir olay gerçekleşmiştir. (Yunan saldırısının başlamasından üç gün önce) 20 Ağustos 1921 gecesi 23:35'te İstanbul'daki Müttefik Kuvvetler Başkomutanı İngiliz Generali Harington, Londra'ya şifreli uzun bir telgraf gönderir. Telgraf metninde şunlar yazılıdır:

"'20 Ağustos saat 06:30'a dek alınan bilgiler, Türklerin Sakarya ırmağı ile Ankara arasında savaşı kabul edeceklerini göstermektedir. Türk tümenleri aşağıdaki şekilde yeniden toplanmışlardır.'

"Telgrafta Türk tümenlerinin beş grup halinde tertip edildikleri, hangi birliklerden oluştukları teker teker ve ayrıntılarıyla açıklandıktan sonra şöyle denilir.

"'20 Ağustos saat 06:30'da ele geçirilen Türk belgeleri, Türk Ordusu'nun aşağıdaki harekât emirlerini açığa vurmaktadır.'

"Telgrafın devamında, Batı Cehpesi Komutanlığı'nın verdiği en son harekât emirleri son derece ayrıntılı bir biçimde anlatılır. Bu telgraf çok acı

ve ürkütücü bir gerçeği ortaya çıkarır. Demek ki, Başkomutan Mustafa Kemal'in, Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa'nın, Batı Cephesi Komutanı İsmet Paşa'nın emirleri, Türk birliklerinin harekâtı, İstanbul'daki İngiliz generali Harington'a anında iletiliyordu. İngiliz haberalma örgütünün yeryüzünün en güçlü casusluk ağına sahip olduğu bilinir ama Anadolu'nun göebeğindeki Sakarya boylarında olup bitenlerin, ancak çok az sayıda üst düzeydeki Türk komutanları arasında geçen haberleşmelerin günü gününe İstanbul'daki General Harington'a ulaşması nasıl oluyordu?"

(Yaşar Gören, ***Enver ve Mustafa Kemal'in Kitabı 1908-1938***, C. III, 3. b., İstanbul: İslambol Yayınları, 2025, s. 83.)

*

Gören'in açıklamaları, bilgi sızıntısının (ajanlığın), komuta kademesinin en tepesiyle ilişkili olduğunu ortaya koyuyor.

Harekât planlarının bir bütün halinde İstanbul'a ulaştırılması başka türlü mümkün olmazdı. Aksi takdirde, alt birimlerin her birinde, üst komuta kademesinden gelen talimatları eksiksiz biçimde bilen ajanların bulunduğunu kabul etmemiz gerekir.

Bu, mümkün değildir.

Çünkü, bunların birbirlerini tanıyor, eşgüdümlü hareket ediyor, ve bir telgrafhaneye gidip ellerindeki bölük pörçük bilgileri birleştirerek İstanbul'a tek bir isim altında (Black Jumbo olarak) naklediyor olmaları, **"hayatın olağan akışı"na da, ajanlığın doğasına da aykırıdır**.

Casusun en tepedekilerden biri olduğu açık..

Peki kim?

*

Cevap, Gören'in şu satırlarında:

"Önce Sakarya savaşının biraz öncesinden başlayalım.

"Mustafa Kemal, 12 Ağustos 1921'de Polatlı'da cepheyi denetlerken attan düştü. '**Kaburgasını kırdı**' diye anlatılır. Hastaneye kaldırıldı. İki gün sonra istirahat etsin diye evine gönderildi. Otomatik olarak **Sakarya Savaşı'nın dışında** kaldı.

"Kendine şöyle bir görev edindi. Fevzi Paşa, telefonla cephedeki gelişmeleri ona anlatıyor, o da **kürsüye çıkıp Meclis'i bilgilendiriyordu**.

"Yani Sakarya Savaşı'nın planlarının ve komutan emirlerinin Ankara'dan **İngilizlere gönderildiği** 20 Ağustos 1921 günü tepe kadronun durumu şuydu. Savaş planlarını hazırlayıp Mustafa Kemal'e gönderen Fevzi Paşa cephedeydi. Garp Cephesi Komutanı İsmet Paşa da cephedeydi ve bu ikisinin değil telgrafla uğraşacak başlarını kaşıyacak zamanları bile yoktu.

"Zamanı bol olan Mustafa Kemal'di ve **Ankara Garı'nda elinin altında bir telgraf merkezi** de vardı. Hatırlayalım: İngiliz Generali Harington, 20 Ağustos 1921 gecesi saat 23:35'te İstanbul'dan Londra'ya çekmeye başladığı telgrafa '**20 Ağustos saat 06.30'a dek alınan bilgiler**' diye başlamıştı.

"Demek ki, Black Jumbo kod adlı ajan, **bütün geceyi telgraf başında geçirmiş**, üç gün sonra başlayacak olan **Sakarya Savaşı'nın planlarını, komutanların emirlerini Harington'a göndermişti**. Üstelik bu Black Jumbo, **Meclis'in gizli oturumlarında konuşulanları bile İngiliz istihbaratına geçmeye devam** edecektir. Bu hizmet, Yunan Harbi'nin bitmesinden sonra da sürmüştür.

"Konunun önemine binaen tekrar edeyim. İngiliz istihbaratı 23 Ağustos 1921'de başlayacak olan Sakarya Savaşı için Fevzi Paşa'nın hazırladığı

savaş planlarını üç gün önce 20 Ağustos'ta ayrıntılarıyla öğrendi ve Londra'ya bildirdi.

"Üç **şüpheli** var: Başkomutan **Mustafa Kemal**, Genelkurmay Başkanı **Fevzi Paşa** ve Garp Cephesi Komutanı **İsmet Paşa**.

"Neden mi?

"Şimdi, kimliğini gizleyen **sıradan bir ajan**ın komutanların karargâhlarını kolaçan ederek bu bilgilere ulaşması **imkânsız**. Savaş durumu var ve karargâhlar 24 saat aktif. **Bu bir**.

"Ankara'dan İstanbul'a **telgraf çekilebilecek iki yer** var. Biri Merkez Postanesi. Burası denetim altında. Türkçe, İngilizce veya Fransızca telgraf çekecekseniz, **hazırladığınız metni Sansür Kurulu'na veriyorsunuz**. Metin onaylanırsa, operatöre veriliyor ve alıcıya gönderiliyor. Sakarya Savaşı'na ilişkin **bir gazete büyüklüğündeki metinlerin ve komutan emirlerinin ne Sansür Kurulu'ndan geçmesi, ne de İstanbul'a tellenmesi mümkün** değil. Zaten bu metinlerin **telgrafla geçilmesi 8-10 saati almış** olmalı.

"Geriye kalıyor ikinci telgraf merkezi. Bu telgraf merkezi de **Ankara Garı'nda Mustafa Kemal'in halen ikâmetgâh olarak kullanmakta olduğu binada.** Yeni kurulan Anadolu Ajansı'nın bürosunda. Anadolu Ajansı, Anadolu şehirlerine Ankara'da olup bitenleri bildirmenin yanı sıra **İngiliz İstihbaratı'na bilgi vermek için de kullanılıyordu**. Ve Anadolu Ajansı'nın yöneticisi Halide Edip Adıvar'dı. **Yahudiydi ve anadili gibi İngilizce biliyordu**. Halide Hanım, Mustafa Kemal'in Kemal'in **İngilizce tercümanı**ydı.

"Evet… **Black Jumbo kod adlı İngiliz ajanı Mustafa Kemal'in ta kendisiydi**. Maalesef."

(Gören, ***a.g.e***., s. 84-85.)

*

Evet, Yaşar Gören'in dediği gibi, Black Jumbo, Selanikli'nin ta kendisiydi.

İsmet İnönü'nün sözünü ettiği "istiklal mücadelesinin '**başarı**'sını sağlayan İngiliz **kararı**" da bunun sonucu.

Sen adamın başarılı olması için müttefiklerine bile tabiri caizse 'posta" koyacaksın, fakat başarılı olsun diye elinden geleni yaptığın, kepaze bir görüntü sergilemeye bile razı olduğun adam senden bilgi esirgeyecek, seninle hiç işbirliği yapmayacak..

Böyle bir dünya yok.. Ancak masallarda olur.

Aslında "Masallarda bile olmaz" dememiz gerekiyor da, Kemalizm'in **resmî kurtuluş savaşı masalı** bu imkânsızı başarmış olduğu için, diyemiyoruz

SELANİKLİ'NİN "BAŞARI"SININ ARDINDAKİ İKİ İNGİLİZ: LORD CURZON VE ROBERT FREW

Selanikli Mustafa Atatürk, yukarıda dile getirmiş olduğumuz gibi, ***The Saturday Evening Post*** dergisinin yazarı **ABD'li gazeteci Isaac F. Marcosson**'a *"Yeni Türkiye'nin gerçek kurucusunun **Lloyd George** olduğunu, onun İstanbul'a heykelini dikmek gerektiğini, çünkü Yunanlıları İzmir'e çıkarınca **Türk milletinin vatanı savunmak için ayaklandığını"*** söylemiş bulunuyor.

Bu bilgi, **Bilâl N. Şimşir**'in "***İngiliz Belgelerinde Atatürk"*** adlı kitabının 5'inci cildinde yer alıyor (Ankara: Türk Tarih Kurumu Y., 2005, s. 264).

Kemalistlere göre, Selanikli Atatürk bu sözüyle İngiltere eski Başbakanı Lloyd George ile alay ediyordu.

Evet, belki alay ediyor, belki de teşekkür, ama kastının şu olduğu kesin:

"Yunan İzmir'e çıkarma yapmasaydı benim milleti 'mili mücadele istiklal harbi' filan diyerek gaza getirmem, kongreler toplamam, TBMM diye bir meclis kurmam, TBMM hükümeti icat etmem mümkün olmayacaktı. Lloyd George Yunan'a İzmir vizesi vererek buna vesile oldu."

İngiltere Yunan'ı İzmir'e tam da bunun için, İstanbul'da ajanları **Robert Frew** vasıtası ile anlaşmış oldukları Selanikli'nin önünü açmak, ona Anadolu'da örgütlenme fırsatı vermek için çıkardı.

Bu aslında Başbakan Lloyd George'un değil, İngiliz hükümetinin Türkiye'den sorumlu yetkilisi **Lord Curzon**'un fikri ve projesiydi.

Curzon'un **Lloyd George**'u ikna etmesi zor olmadı. Bu arada dışişleri bakanlığı koltuğunu da kaptı.

Yunan'ın **İzmir**'e çıkarılması, **satranç**taki birinci hamleydi.

*

Aslında İzmir'de (Antalya'ya çıkarma yapmış olan) **İtalya**'nın gözü vardı..

İtalya, İngiltere'nin Birinci Dünya Savaşı'ndaki müttefikiydi..

Fakat **İngiltere** (yani Curzon), Anadolu'da yeni bir Türk devleti kurdurarak Osmanlı Devleti'nin ayaklarının altındaki halıyı çekmek ve onu tarihe gömmek istiyordu.

Hem İtalya, hem de **Fransa**, İngiltere'nin projesine onay vermek zorunda kaldı.

Bu gerçeği Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı **Orgeneral İsmet İnönü**, 1973 yılında, cumhuriyetin ilanının 50'nci yıldönümü vesilesiyle verdiği demecinde "resmen" açıklamış bulunuyor:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

İnönü böylece, *"Yeni Türkiye'nin gerçek kurucusunun **Lloyd George** olduğunu, onun İstanbul'a heykelini dikmek gerektiğini, çünkü Yunanlıları İzmir'e çıkarınca **Türk milletinin vatanı savunmak için ayaklandığını"*** söylemiş bulunan Selanikli Black Jumbo'nun itirafına destek vermiş oluyordu.

*

Evet, **Yunan**'ın İzmir çıkarması satrançtaki ilk hamleydi.

Asıl hedef, Selanikli'ye Yunan'a karşı milli mücadele bahanesiyle yeni bir devlet kurdurarak Osmanlı Devleti'ni ve hilafet kurumunu tasfiye etmekti.

Olaylar yaşanırken resmin tamamını görmek zordur. **Padişah Vahideddin** İngiliz politikasını tam ve doğru okuyamıyordu, yaver yaptığı dalkavuk fırıldak Selanikli zamparanın kendisine yaktığı yağların sahte olduğunu anlayamıyordu.

Süreç içinde şeytana uysa bile Anadolu'da kendisine rağmen tutunamayacağını sanıyordu

Herşey olup bittikten yüz yıl sonra resmin tamamı önümüzde. Hem İngiltere hem de Selanikli açısından..

Selanikli, Anadolu'ya gönderildiğinde sapı silik sıradan bir alt düzey paşaydı. **Filistin**'de İngiliz'in önünden kaçmıştı. Karizması yoktu. İstanbul'daki bütün havası, çiçeği burnunda acemi padişah Vahideddin'in adamı bilinmesinden kaynaklanıyordu. Anadolu'da onu tanıyıp bilen yoktu.

Orada tutunabilmek için başlangıçta **sıkı İslamcı ve hilafetçi**, devlete ve padişaha gönülden bağlı bir vatansever gibi görünmesi gerekiyordu

Resmin tamamı dedik.. Sonraki gelişmeler Selanikli'nin İngilizler'le Osmanlı Devleti'ni tasfiye için anlaştığını gösterdi. Türkiye'de, İngiliz işgali altındaki sömürgelerde bile görülmeyen biçimde **İngiliz ilke ve inkılapları** resmi ideoloji ve devlet politikası oldu.

*

Kemalist yaygaracıların mantıksız ve bilimsellikten uzak ucuz demagoji ve mugalatalarla suyu bulandırmaya çalıştıkları görülüyor. **İlkokul ezberini** tekrarlamak yetmez. Her soruya cevap verebilen kapsamlı ve genel bir "**açıklama modeli**"nizin olması gerekir.

Resmî ideolojinin resmî anlatısı ya da masalı çerçevesinde her soruya cevap verilemediği, resmî ezberler tel tel döküldüğü için koruma kanunu icat edilmiş durumda.

Aynı şekilde Selanikli ile ilgili bazı belgeler (yani gerçekler) araştırmacılardan sır gibi saklanıyor.

Mesela **Prof. Şükrü Hanioğlu** (ki Tarık Zafer Tunaya'nın asistanlığını yapmıştır) "***Atatürk: Entelektüel Biyografi***" kitabını yazarken birçok belgeye ulaşmasına yetkililer tarafından izin verilmediğini söylüyor.

Bazı gerçeklerin altında kalacaklarını, makul izah getiremeyeceklerini bildikleri için saklıyorlar.. Mızrak çuvala sığmaz 'netekim', Güneş de balçıkla sıvanamaz.. Çözüm: Mızrakları yerin altına gömün, insanları da penceresiz cehalet zindanına kapatın, Güneş'i görmesinler ve yok sansınlar.

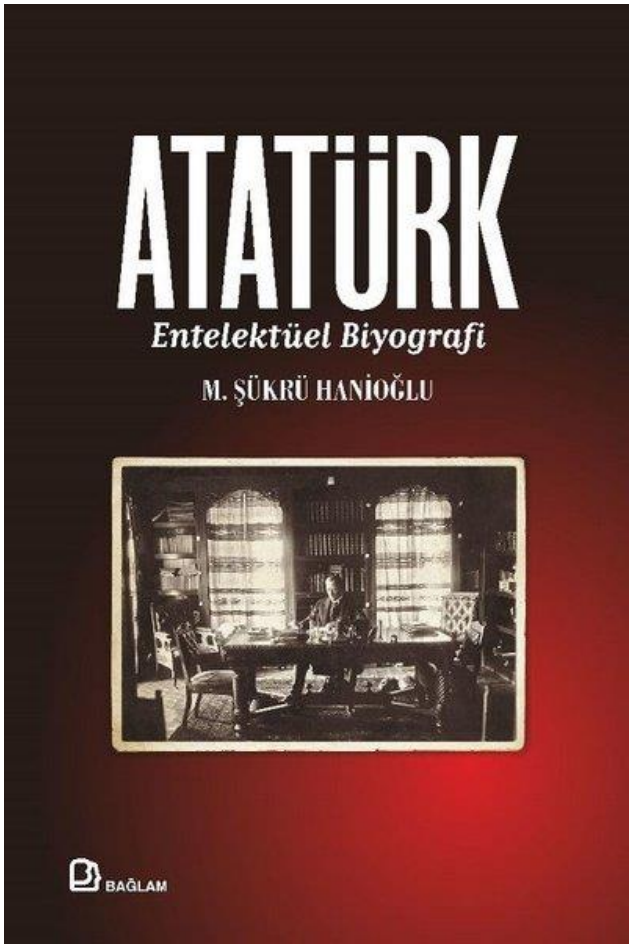

Belgeleri ve gerçekleri gizleyenler sadece Kemalistler değil, Selanikli **Black Jumbo**'nun işvereni İngilizler de aynısını yapıyor.

Evet, Selanikli ile ilgili İngiliz belgeleri için de aynı durum geçerli. **Kadir Mısıroğlu** İngiltere'deyken bunların peşine düştüğünü fakat kendisinden esirgendiğini, araya bir İngiliz müslümanı koyduğunu, onun bile belgelere ulaşamadığını hatıratında yazdı.

Bu bir kompodur. **Komplo** teorisi değil, komplonun kendisi. Çünkü birşeyleri gizliyorsun.

Komplo, gizlilik demektir.

Selanikli'nin Osmanlı Devleti'ne başkaldırması İngilizler'in Osmanlı'ya karşı bir komplosuydu. Yunan'ın İzmir'e çıkartılması, Selanikli'nin Yunan'la mücadele görüntüsü altında Osmanlı Devleti'ne karşı örgütlenmesini sağlama gayesine matuftu.

O halde, (ortada bir komplo bulunduğunu hesaba katarak) **milli mücadele** ile ilgili her veriyi dikkate almamız ve bir **puzzle**'ı, bir **yapboz**u çözer gibi parçaları birleştirerek anlamlı bir bütün oluşturmamız gerekiyor.

Eğer bilimsel bir yöntemle düşüneceksek yapacağımız şey şudur: Konuyla ilgili bir **hipotez**imiz olur, sonra da eldeki verileri bu hipotez çerçevesinde değerlendirmeye tabi tutarız. Eğer hipotezimiz doğruysa, veriler o hipotez çerçevesinde makul bir açıklama bulacaktır

*

Mesela hipotezimiz Selanikli zamparanın İngilizler'le daha baştan anlaştığı ise, sonraki sürecin buna uygun gelişmesi, Selanikli ile İngilizler'in birbirlerine silah sıkmaması ve **Misak-ı Milli**'yi önemsemeden kardeşçe bir paylaşım yapmış olmaları gerekir.

Bu, oldu mu? Oldu.

Hipoteziniz eğer Selanikli'nin (başta İngiltere, Fransa ve İtalya olmak üzere) **yedi düvel**le (devletle) mücadelesi ise, bunun bir devamının olması gerekir.

Bu, oldu mu? Hayır.

Maalesef Selanikli zampara, Dolmabahçe'de ağırladığı **İngiltere Kralı Edward**'ın karşısında süt dökmüş kedi modunda mahcup bir eda ile poz verdi.

Bu tür olayların analizi **polisiye bir adi suç**un incelemesi gibi yapılamaz. Polis veri toplar ve bir sonuca ulaşmaya çalışır. Fakat cinayet bir **istihbarat örgütü**nün cinayeti ise, topladığınız veriler işe yaramayabilir, hatta belki sizi yanlış hedeflere yöneltmek için kurgulanmıştır

Bu noktada MİT'çi **Prof. Mahir Kaynak**'ın hep anlatmaya çalıştığı gibi, salt verilere bakmakla yetinmemek, öncelikle, yaşanan olayın kime yarayacağı ya da yaradığı sorusuna odaklanmak gerekir. Milli mücadele kime yaradı?

İngiliz'e yaradı, Musul ve Kerkük'ü aldı, **İngiliz ilke ve inkılaplarını** Türkiye'ye ihraç etti. Altı asırlık ulu çınar Osmanlı Devleti'nden ve İslam hilafetinden kurtuldu.

İngiliz'in piyonu Selanikli'ye yaradı, cumhurbaşkanı unvanı ile diktatör oldu, memleketi babasından kalmış çiftliğe çevirdi.

Türk milletini de, şapka giymeme bahanesiyle bile asabildiği bir davar sürüsü haline getirdi. Türk insanı, kediden köpekten bile daha değersiz hale geldi.

Üstüne üstlük bir de "Padişahlar milleti kulları olarak görüyordu, Atatürk efendiler diye hitap etti" diyerek milletle alay ettiler.

Adam, kendisini "**ata Türk**" ilan ederek millete "Hepinizin ninesini, anasını gördüm, hepiniz benim çocuklarım durumundaki sabi sübyansınız" mesajını verdi, daha ne olsun!

Evet, İngiliz'den icazetli ısmarlama milli mücadelenin kazananları İngilizler ile sahtekâr piyonları Selanikli Mustafa Atatürk.

Milli mücadele denilen tiyatronun kaybedeni kim? Osmanlı Devleti ve İslam hilafeti.

Ve, şapka giymedi diye öldürülebilecek kadar değersizleştirilen Türk milleti.

*

Konuya dönelim..

İster adi bir cinayet olsun isterse **gizli servis işi cinayet**, şayet olayın faili yakalandıysa veya kendiliğinden itirafta bulunduysa, ve yakalanan kişi kiralık bir **taşeron** değil de operasyonun bizzat sahibi ise, ortada tartışılacak birşey kalmaz. Olay aydınlanmıştır.

İşte bizim olayımızda bunu yapan kişi **İsmet İnönü**'dür.

İnönü, "Hipotez mipotez diyerek boşu boşuna yorulmayın, olay şundan ibaret" diyerek söylenmesi gerekeni söylemiş:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."

Orgeneral İsmet İnönü sıradan bir adam değil. Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı, Atatürk'ün sağ kolu, gedikli başbakanı, sırdaşı.

İnönü'ye tutup "Yok yok ağa, sen işin aslını bilmiyorsun, çünkü Cumhuriyet'in ilkokullarının **sosyal bilgiler** kitaplarıyla büyümedin, **çok cahilsin**" diyecek halimiz yok.

Bize düşen, haddimizi bilmek ve İsmet İnönü'nün açtığı yolda yürüyerek **İngilizler**'in milli mücadelenin başarısı için hangi **karar**ları aldıklarını, neler yaptıklarını araştırmak olabilir.

Bu noktada Selanikli zampara da *"Yeni Türkiye'nin gerçek kurucusunun **Lloyd George** olduğunu, onun İstanbul'a heykelini dikmek gerektiğini, çünkü Yunanlıları İzmir'e çıkarınca **Türk milletinin vatanı savunmak için ayaklandığını"*** söyleyerek söyleyerek bize yardımcı olmuş durumda.

Demek ki İngiliz devleti Yunan'ı İzmir'e çıkarma "karar"ı almasaydı, milli mücadele (Türk milletinin vatanı savunmak için ayaklanması) diye bir gelişme yaşanmayacaktı.

İngiliz karar almış ve gereğini yapmış.. İtalya ile Fransa'yı, aldığı kararı kabul etme mecburiyetiyle yüzyüze getirmiş.. Yunan ise zaten "karar" için ağzı sulanan tilki.. (Tilkiye sormuşlar "Pişmiş tavuk sever misin?" diye, "Gülmekten konuşamıyorum ki" demiş.)

*

Selanikli zampara, 30 Ekim 1918 tarihinde imzalanan (ve Birinci Dünya Savaşı'nı bitiren) **Mondros Mütarekesi**'nin (ateşkesinin) üzerinden henüz iki hafta geçmişken 13 Kasım günü İstanbul'a gelip (işgalci İngiliz subaylarının karargâh yaptıkları) **Pera Palas Oteli**'ne yerleşmişti.

Anasının Beşiktaş Akaretler'deki evinde kalabileceği halde..

İngiliz dostlarıyla yarenlik yapıp birlikte Türk kahvesi höpürdetmeye başladı. (Zamparanın mütarekeyi onlarla birlikte kutlamaya hakkı vardı, çünkü emri altındaki orduya İngilizler karşısında **ricat** emri verdikten sonra **Padişah Vahideddin'e bir telgraf** gönderip **İngilizler'le "behemahal" barış** yapılması talebinde bulunmuştu.)

İstanbul'da, Samsun'a gitmek üzere Bandırma vapuruna bineceği 16 Mayıs 1919 gününe kadar tam **altı ay** kalacaktı.

Ve bu altı ayı çok iyi değerlendirecekti.

Pera Palas'ın müdürü vasıtasıyla irtibat kurduğu **İngiliz gizli servisinin (istihbarat teşkilatının) İstanbul şefi Robert Frew** ile (kendisinin ***Nutuk***'taki beyanına göre "bir iki kez", **Rauf Orbay**'ın hatıratına göre de "müteaddit defalar") gizli saklı başbaşa görüşmeler yapacaktı.

İşte, Selanikli zamparanın (**Yaşar Gören**'in dikkat çekmiş olduğu) **"İngiliz ajanı Black Jumbo"** olma sürecinin dönüm noktalarından en önemlisini bu başbaşa gizli saklı görüşmeler oluşturuyor.

Selanikli'nin sözde Yunan'a, özde ise Osmanlı Devleti'ne karşı yürüteceği "milli mücadele"nin **yol haritası** bu görüşmelerde belirlenmiş durumda.

Casus Frew'nun görüşmelerin tutanaklarını Londra'ya (**Curzon**'a) ulaştırdığından ve gelen talimatlara göre bir "**karar**"a varıldığından şüphe edilemez.

Sonraki gelişmeler, Selanikli zampara ile İngiliz efendileri arasındaki görüşmelerin iki ay sürdüğünü ve Ocak 1919 ortalarında bir "**karar**"a varmış olduklarını gösteriyor.

İşte, Yunan'ın 15 Mayıs 1919'da **İzmir'e çıkarma** yapması bu "karar"ın ürünü.. Selanikli'nin bir "milli mücadele" örgütleyebilmesi için bir "sebeb"e ya da "bahane"ye ihtiyacı vardı.

İngiliz "**devlet ve de istihbarat aklı**" için, dünya kadar Osmanlı siyasetçi, asker ve aydınını tutuklayıp **Malta**'ya sürerken Selanikli zamparaya "**vize**" verip Samsun'a nakletmek de zor değildi.. Osmanlı Hükümeti'nden bu yönde resmî bir talepte bulundular, **Doğu Karadeniz**'deki karışıklıklara müdahale için oraya bir yetkili göndermelerini istediler.

İngilizler için de, zampara **Black Jumbo** için de işler tıkırında gidiyordu.

Nitekim, Selanikli zampara Samsun'a çıkışının üzerinden daha **henüz iki buçuk ay** geçmişken, ortada hiçbir şey yokken, **Erzurum Kongresi**'nin son gününün gecesinde hempaları **Mazhar Müfit Kansu** ile **Süreyya Yiğit**'e "zaferden sonra" Osmanlı Devleti'ni tarihe gömüp sözde cumhuriyet özde diktatörlük olan yeni bir devlet kuracağı müjdesini verdi.

Dahası (cumhurbaşkanı etiketli diktatörlük ve tiranlık garanti ya) ***Kur'an*** harflerini yasaklayıp **Latin harflerini** getireceğini, **İslamî örtünmeyi (tesettürü)**

kaldıracağını, gâvur **şapka**sını millete zorla giydireceğini, velhasıl **İngiliz ilke ve inkılaplarını** eksiz biçimde hayata geçireceğini haber verdi.

Derdi cumhuriyet değil, cumhurbaşkanlığı etiketli tiranlıktı, fakat millete "Kendim için birşey istiyorsam namerdim, herşey Halife Padişahımız için, vatan millet Sakarya" nutuklarıyla masal anlatıyor, **takiyye** destanı yazıp **yalan** rüzgârları estiriyordu.

Filistin'de İngiliz'in karşısında kirişi kırıp yıldırım gibi kaçan, Padişah'a "**İngilizler'e teslim olalım**" diye telgraf çeken bu felaket tellalı nasıl olmuştu da birden bire **"zafer" müjdesi** veren bir umut destanına dönüşmüştü?

Cevap belli: Sahtekâr **Black Jumbo**, efendisi İngilizler'in "**karar**"ına güveniyordu.. İngilizler'in Fransızlar ile İtalyanlar'ı da ikna edeceklerini biliyordu.

Yunan'ı da **İzmir dağlarında açan çiçekleri** toplayıp ot yolmaya mahkum edeceklerinden, kendisi korsan bir meclis toplayıp illegal bir hükümet kurunca Yunan'la barış yapmasını sağlayacaklarından emindi. (Evdeki hesap çarşının oynak piyasasına uymadı, Alman yanlısı **devrik kral Konstantin**'in Yunanistan'da tekrar başa geçip İngilizler'in "**Milne Hattı**"nı çiğneyerek Anadolu içlerine yürümesi yüzünden Selanikli'nin "vaadedilmiş zafer"inin tahakkuku biraz gecikti.)

*

Evet, Selanikli zampara **Black Jumbo**, efendisi İngilizler'e (en başta da Lloyd George ile Curzon'a) müteşekkirdi ve onlar gerçekten isteselerdi **heykel**lerini dikmekten çekinmezdi.

Fakat istemediler.

Bununla birlikte, zampara Black, onların, heykellerinin dikilmesini hak ettiklerini biliyordu. Ve bunu samimiyetle dile getirdi.

Ve bunu, bir kişi daha biliyordu: **İsmet İnönü**.

Şunu boşuna söylemedi:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."

Selanikli zampara ile gizli saklı görüşmeler yapıp "karar"ın alınmasını sağlayan kişi, İngiliz casus **Robert Frew** idi.

Bu Frew, sadece Selanikli'yi Osmanlı Devleti'nin mezarını kazmak için ikna etmekle yetinmedi, aynı zamanda, başlangıçta zamparaya mesafeli duran, Anadolu'da Osmanlı için başlattığı mezar kazımı işine katılmayan **İsmet İnönü**'yü de Selanikli'nin sadık sağ kolu yaptı.

Kadir Mısıroğlu, meşhur tarihçi **İbrahim Hakkı Konyalı**'dan bu hususla ilgili olarak dinlediklerini şu şekilde satırlara dökmüş bulunuyor:

> " İbrahim Hakkı Konyalı, **Yenibahçeli Şükrü**'den dinlemiş olarak İnönü'nün Anadolu'ya zorla nasıl götürüldüğünü anlatmıştı. Bunu bir nebze çıkardığı "***Tarih Hazinesi***" dergisinde yazmıştır. Ben **kendisinden duyduğumu** anlatmak isterim:

"… O zaman Anadolu'ya adam kaçırmak için işgale rağmen İstanbul'da "M.M." adıyla [Müdafaa-yı Milliye] bir gizli teşkilat kurulduğu malumdur….

"M.M. grubunda çalışanlardan biri de **Yenibahçeli Şükrü Bey**'di…. Adamları **İnönü**'yü sokakta derdest edip **Maltepe**'ye getirmişler. Şükrü Bey, *İstanbul'da düğün dernekle meşgul olacağına Anadolu'ya gitmesi* teklifinde bulunmuş. O ise Kâzım Karabekir'e verdiği [ve Karabekir'in kitabında naklettiği] cevaplara benzer cevapla **başarıya inanmadığını ve gitmek istemediğini** söylemesi üzerine Yenibahçeli Şükrü, İsmet Paşa'yı faaliyette bulunduğu binanın bodrumuna hapsetmiş…. Nihayet İsmet Paşa kendisine yapılan teklifi kabule mecbur kalmış ve M. M. grubu [Asıl adı *Müsellâh Müdâfaa-i Milliye* (Silahlı Milli Savunma) olan ve baş harfleri durumundaki M. M.'nin Osmanlıca alfabedeki okunuşu olan "Mim Mim" kısaltmasıyla tanınm istihbarat örgütü] mensupları nezareti [gözetimi] altında İzmit'e kadar götürülerek Ankara'ya gönderilmiş. Ankara'da da aynı kötümser tavrı sergileyince M. Kemal Paşa kendisine **İngilizler'in İstanbul'daki entelijans [istihbarat, gizli servis] başkanı olan Râhip Furo**'dan [**Frew** (Robert Frew)] **kendilerinin binnetice galip getirileceğine** dair bir beyanına muttali olursa kararını değiştirip değiştirmeyeceğini sormuş. O da böyle birisinden o tarz bir söz duyarsa Milli Mücadele'ye inanabileceğini söylemiş. Bunun üzerine Mustafa Kemal Paşa, onun eline **Rahip Furo'ya hitaben bir mektup** yazıp vererek kendisini İstanbul'a göndermiştir."

(Kadir Mısıroğlu, ***Benden Tarihe Haberler***, İstanbul: Sebil Yayınları, 2017, s. 386-7)

Bu, Selanikli Mustafa Atatürk'ün (işgalci düşmanın ajanlarıyla gizlice temas kurarak devletini ve milletini satmış) bir **vatan haini** olduğunu ifade etmek anlamına gelmektedir.

İsmet İnönü 8 Ocak 1920'de Ankara'ya gelmiş, 3 Şubat 1920'de (cebinde **Rahip Frew**'ya hitaben yazılmış mektup bulunduğu halde) İstanbul'a dönmüş, 9 Nisan 1920'de de, "Selanikli'nin İngiltere, Fransa ve İtalya'nın desteğini arkasına almış olduğunu bilmenin" huzuru ve gönül rahatlığı ile tekrar Ankara'ya vasıl olmuştur.

FFT 257023

Tarih Hazinesi temmuz 1951 sayı 12

İsmet Bey (İnönü)

ANADOLUYA NASIL GÖNDERİLDİ?

"Tarih Hazinesi" en salahiyetli bir ağızla yakın tarihin bu kör düğümünü çözüyor. Muharrir bu makalesinde İsmet Beye ısrarla nefer elbisesi giydirilerek nasıl yola çıkarıldığını vesikalara dayanarak anlatıyor

VAKA'NÜVİS

İlk bir ilkbahar sabahı idi. Tünelden çıkarken, sivil giyinmiş olduğu için birden bire tanıyamadığım Mustafa Kemal Paşaya tesadüf ettim. Yaveri Cevat Abbas da yine sivil, yanında idi, selâmlaştık. Yan yana yürüyerek kaldırıma çıkınca koluma girdi.

—(Ne yapıyorsun?) diye sorunca acı acı gülümsiyerek: (Hiç.. Yalnız ne yapacağımızı düşünüyorum. Ne yapacağız?. Bu felâketlere katlanacağız mı, hayır, o halde ne yapacağız, işte onu düşünüyorum Paşam..) dedim.

Böyle konuşmaya başlayan kimdir diyeceksiniz şimdi, O halde, evvelâ onu tanıtayım. Enver Paşanın uzun zaman yaverliğini yaptıktan sonra, onnula ihtiyari menfası Rusyada de arkadaşlık eden, fakat daha evvelİstanbul da mütarekenin kara günlerinde yakın arkadaşlarıyle beraber kurmuş oldukları gizli (Karakol) cemiyetinin en faal vazifelerinden biri olan Kocaeli Kuvayi Milliye Kumandanlığını deruhte ederek, Milli Müdafeleye iltihak etmek isteyen münevverlerle bir sürü cephane vesilâhı Anadoluya gizlice kaçıran ve bilâhare bir çok birbirinden mühim vazifeler yaparak İstanbul mebusu olan ve şimdi hatıralarıyle baş başa inzivaya çekilmiş bulunan otuz küsur yıllık dostum, Yenibahçeli Şükrü Oğuz...

— Evet dedim, sonra?.

— Mustafa Kemal Paşa cevap vermeden, tekrar sordu: (düşüne düşüne bir şeye karar vermedin mi?) O zaman vermiş olduğumuz kararı anlattım. Esasen daha evvel fikirlerine itimat ettiğimiz Sadaretten yeni çekilmiş İzzet Paşa ve İttihat-ü Terakkinin Kara Kemal gibi tanınmış şahsiyetleri aynı meseleyi görüşerek hep aynı noktada ittifak etmiştik. İngilizler muhakkak ki bizi imhadan başka bir şey düşünmüyorlar. O halde evvelâ İstanbulda süratle teşkilât yaparak silâh ve cephane dağıtarak, gizli kuvvetler hazırlamak, ileride lüzum görüldüğü vakit bu kuvvetlerle düşmana karşı harekete geçmek, işte buna karar vermiştik!.

— Vermiştik diyorsunuz, kimler?

— Benim o zaman en kafadar arkadaşla -

Oturanlar: Sağdan; Ankaralı Yüzbaşı Reşat, Yüzbaşı Dayı Mesut, Yüzbaşı Asım Beyler
Ayaktakiler: Sağdan; Rıfat Kaptan, Yenibahçeli Şükrü Oğuz Bey, Arslan Kaptan

586

Selanikli zampara, İngilizler'in Yunan ordusunu (adını **General Milne**'den alan) "**Milne Hattı**" ile İzmir dağlarında durdurması sayesinde Anadolu'da (altında – devletin tahsis ettiği- **iki otomobil**, cebinde Osmanlı Devleti harcırahı olduğu halde) toplantılar yapıp kahramanlık nutukları attı, ağını yavaş yavaş ördü.

Yedi düvel cihetinden gayet rahattı.. Keyfi yerindeydi.

Erzurum'da bir "Heyet-i Temsiliye" icat edip başkanlığını aldı.. Ardından **Sivas Kongresi**'nde vatanseverlik baharatı bol nutuklar attı, akabinde de "Ne duruyoruz, bir de **Ankara'da meclis** toplayalım, milletvekili olup nutuk atarak millet kesesinden maaş alıp yiyelim" dedi.

Bunun için Sivas'tan sonra (altındaki iki otomobille), o sırada **İngiliz ve Fransız askerlerinin kontrolü altında olan Ankara**'ya "güven içinde" postu serdi.

Takvimler 27 Aralık 1919'u gösteriyordu.. 1920 yılına dört gün kalmıştı..

Zamparanın yedi düvel sayesinde keyfi yerindeydi.. İstanbul'da **Padişah Vahideddin'in ensesinde boza pişiren İngilizler**, Selanikli zamparayı Ankara'da "welcome"lıyorlardı.

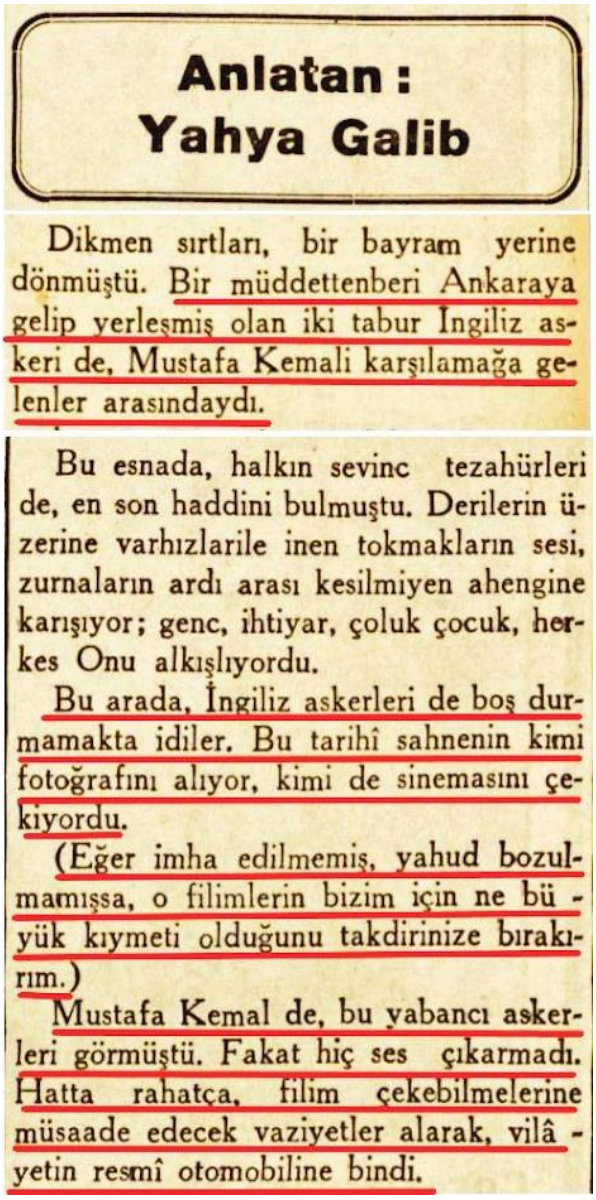

Anlatan :
Yahya Galib

Dikmen sırtları, bir bayram yerine dönmüştü. Bir müddettenberi Ankaraya gelip yerleşmiş olan iki tabur İngiliz askeri de, Mustafa Kemali karşılamağa gelenler arasındaydı.

Bu esnada, halkın sevinc tezahürleri de, en son haddini bulmuştu. Derilerin üzerine varhızlarile inen tokmakların sesi, zurnaların ardı arası kesilmiyen ahengine karışıyor; genc, ihtiyar, çoluk çocuk, herkes Onu alkışlıyordu.

Bu arada, İngiliz askerleri de boş durmamakta idiler. Bu tarihî sahnenin kimi fotoğrafını alıyor, kimi de sinemasını çekiyordu.

(Eğer imha edilmemiş, yahud bozulmamışsa, o filimlerin bizim için ne büyük kıymeti olduğunu takdirinize bırakırım.)

Mustafa Kemal de, bu yabancı askerleri görmüştü. Fakat hiç ses çıkarmadı. Hatta rahatça, filim çekebilmelerine müsaade edecek vaziyetler alarak, vilâyetin resmî otomobiline bindi.

Tam da Selanikli'nin Ankara'ya vardığı gün, 27 Aralık 1919'da İngilizler, Erzurum'daki **Karabekir**'i de saflarına katmak için harekete geçtiler.

İngiliz yarbayı **Alfred Rawlinson** (Ki meşhur **Lord Curzon**'un yeğenidir) o gün **İstanbul'dan Erzurum'a gelip** Karabekir'le görüşmüş bulunuyor.

İngiliz Büyükelçiliği'nden (ve de büyükelçiliğin rahibi maskesi altında faaliyet gösteren baş casus Robert Frew'dan) **Lord Curzon** kaynaklı talimat ve malumatı almış olduğundan şüphe edilemez.

Yedi Düvel' in en büyüğü olan İngilizler;
Kemal paşa Ankara'ya ilk geldiğinde onu karşılayıp fotoğrafını çekmişler..

KIRK YIL Cumhuriyet Viyana dönüşü

ATATÜRKE AİD MENKIBELER

Atatürk Ankaraya ilk geldiği gün bir Peygamber gibi karşılanmıştı

Bu arada, İngiliz askerleri de boş durmamakta idiler. Bu tarihî sahnenin kimi fotoğrafını alıyor, kimi de sinemasını çekiyordu.

İNGİLİZLER NEDEN LAWRENCE'İN DEĞİL DE SELANİKLİ BLACK JUMBO'NUN HEYKELİNİ DİKTİLER

Uğur Mumcu,Kâzım Karabekir'in şu sözlerini aktarıyor:

> "… ertesi günü İngiliz kaymakamı Rawlinson İstanbul'dan Erzurum'a geldi. Ve beni hemen makamımda ziyaret etti (27.11.1919) . Tam **bir saat** görüştük.
>
> "Anlattıklarının hülasası şunlardır, **Lord Curzon diyor ki**:
>
> "a) Şimdiye kadar **sulh (barış)** yapmadığımızın sebebi Türkiye'de şimdiye kadar **kuvvetli bir hükümet** görmediğimizdendir. **Hakiki İngiliz dostu** olacak simalarla anlaşmak istiyoruz. Mustafa Kemal Paşa sulh konferansında bulunsun veyahut sulh mukarreratına (kararlarına) **mutabık kalsın**.
>
> "b) Endişemiz Türkiye'nin yine bir gün İngiltere'nin düşmanları tarafına geçivermesidir. **Padişah hükümeti** bunu yapabilir. Artık krallık ve imparatorluk modası geçmiştir. Birçok debdebe ve masraf yerine **millet kendi işini kendi gören cumhuriyete taraftardır.** Bizim de padişahı **hükümet ve siyasete karıştırmayıp halife olarak** istediği yerde oturmasına taraftar olmaklığımız.
>
> "c) Gerçi **İstanbul** bir Türk şehri olarak kabul olunmuştur. Ancak Çanakkale İtilaf Devletleri [İngiltere, Fransa ve İtalya] tarafından işgal olunacak --ihtimal İstanbul etrafında İtilaf askeri bulunur--. Zaten Türkiye bir Asya devletidir. İstanbul bir köşedir. Anadolu'nun idaresi ve terakkiye sevki (ilerlemeye yöneltilmesi) **İstanbul'dan gayri** [İstanbul dışında] mümkündür. **Bu hususta ne düşünüyorsunuz?** Mesela **Bursa'da olacak bir hükümet** serbesttir."

(Uğur Mumcu, ***Kazım Karabekir Anlatıyor***, 17. b., İstanbul: Tekin Yayınevi, s. 41-42.)

Uğur Mumcu'nun Karabekir'den naklettiği bu satırlar, **Selanikli-İngiliz ilişkileri**nin anlaşılması bakımından kritik öneme sahip.

Rawlinson'un söz konusu ziyaretinin yeri, zamanlaması, muhtevası ve muhatabı, tarihçiler için çok önemli ipuçları sunuyor.

Her ne kadar Karabekir-Rawlinson görüşmesinin tarihi, metinde 27 Kasım 1919 olarak verilmişse de, doğrusu (Rawlinson'un ***Adventures in in the Near East*** adlı kitabında belirttiği gibi) Aralık'tır. Burada bir yazım hatası var. (Bkz. Yavuz Özdemir, "İngiliz Yarbayı Rawlinson-Mustafa Kemal Görüşmeleri", ***Atatürk Dergisi***, Cilt: 2, Sayı: 1, Şubat 2010, s. 69-70.)

Rawlinson neden **Ankara'ya değil de Erzurum'a** gitmiş ve neden Selanikli ile değil de Karabekir ile görüşmüştür?

Nedeni şu: Selanikli ile bu hususlarda **daha önce anlaşmış** bulunuyorlar, fakat o gün için Anadolu'da asıl güç sahibi (ve Selanikli'nin mevcut konumunun "bani"si), Karabekir Paşa.

*

Cumhuriyet'in banisi Selanikli, Selanikli efsanesinin banisi ise Karabekir..

Karabekir'in onay vermediği hususlarda Selanikli'nin İngiliz tekliflerine (o gün için) olumlu yaklaşması mümkün değil.

Çünkü vatanı kurtarmaya çalışan bir kahraman değil, **teslimiyetçi bir İngiliz işbirlikçisi** gibi görünmesine yol açacaktır.

Zaten kahramanımız vatanı kurtarmak bir tarafa, kendisini bile kurtaramamakta, Karabekir tarafından kurtarılmaktadır.

Dolayısıyla İngilizler Karabekir'le de anlaşmak, Selanikli'nin elini güçlendirmek istiyorlar.

Nitekim Karabekir, yukarıya aldığımız metinde Curzon'un "Hakiki İngiliz dostu olacak simalarla **anlaşmak istiyoruz**" şeklindeki mesajını aktarmış bulunuyor.

İngiliz dostu Selanikli ile anlaşmışlar, fakat (o gün için) yeterli değil, Karabekir'le de anlaşmaları lazım.

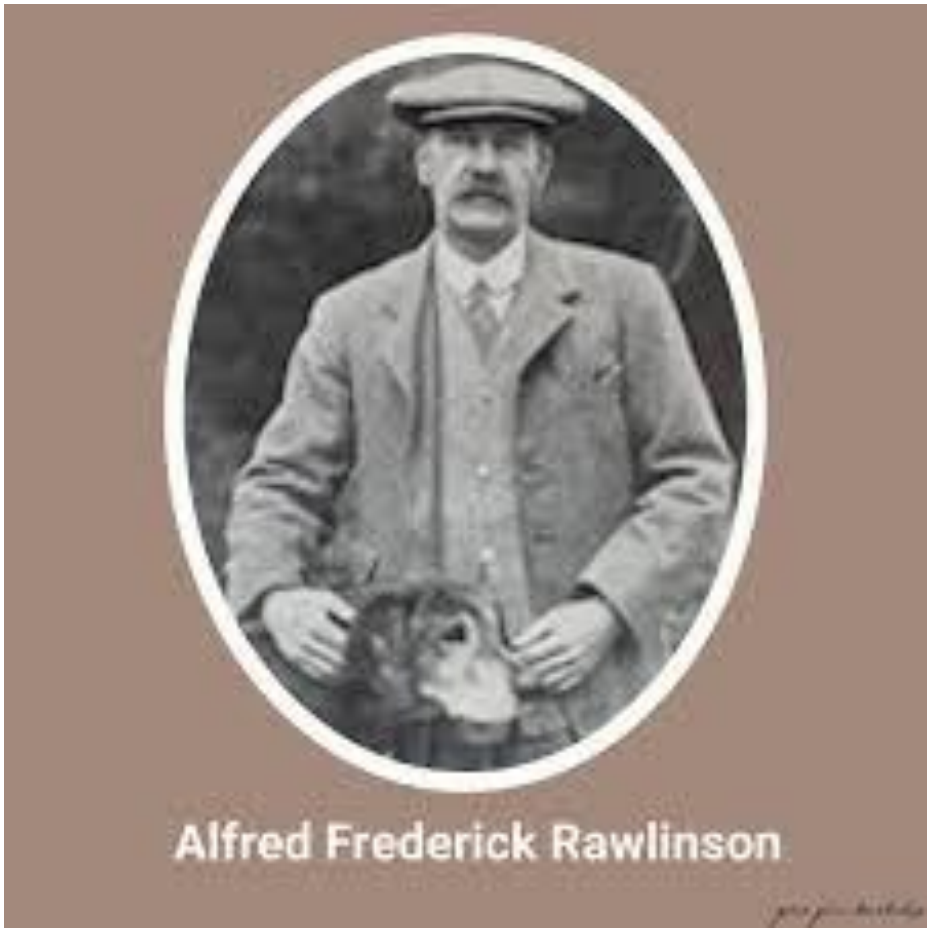

Evet, **Curzon** Karabekir'e şu mesajı veriyor:

> "Şimdiye kadar sulh (barış) yapmadığımızın sebebi Türkiye'de şimdiye kadar **kuvvetli bir hükümet** görmediğimizdendir."

Bunu diyor ama, zaten mevcut Osmanlı hükümetini güçsüzleştiren, kolunu kanadını kıranlar kendileri.

Ortada henüz bir **Ankara hükümeti** de yok.. Çünkü daha TBMM bile yok.. 23 Nisan 1920'ye yaklaşık dört ay var.

Fakat Curzon, Anadolu'da **güçlü bir hükümet görmek istediklerini** söylüyor.

Yani, adamlar **Selanikli'nin yol haritasını** hazırlamışlar, eline tutuşturmuşlar.

Buna göre, Selanikli'nin önce bir hükümet kurması gerekiyor.. Bunun için de evvela bir meclis toplaması lazım.

Ve bu arada **İngiliz**, Selanikli'nin hayata geçirmeye başladığı bu projeleri için **Karabekir nezdinde "lobi"** faaliyeti yürütüyor.

Ona, **Anadolu'da kurulacak yeni bir hükümetin (devletin)** faziletlerine dair brifing veriyorlar.

Türkler'le bir barış yapmak istiyorlar, fakat karşılarında muhatap olarak **Sultan Vahideddin'i ve Osmanlı hükümetini** görmek istemiyorlar.

Görmek istedikleri kişi, Selanikli zampara.. Black Jumbo.

*

Fakat o an için Selanikli "Kendisi muhtac-ı himmet bir dede, nerde kaldı gayriye himmet ede" formatında bir emekli Sarı Çizmeli Mustafa Kemal Ağa.

Önce hükümet kurması gerekiyor.. İlk adım, Ankara'da toplanacak olan TBMM..

İngilizler, TBMM'ye oyun alanı açmak ve onu rakipsiz hale getirmek için, İstanbul'daki (bugünkü Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi binasında faaliyet gösteren) **Meclis-i Mebusan**'ı basıp kapatacaklar, Selanikli'yi adamdan saymayan ağır topları **Malta'ya sürecekler**dir.. Önceden sürmüş olduklarının yanına..

68 milletvekili de "**doğal üye**" sıfatıyla yeni açılacak olan TBMM'ye katılmak üzere Anadolu'ya geçecek, böylece **TBMM'nin meşruiyet temelini** tahkim edecekerdir.

Fakat, kurulacak yeni **TBMM "hükümet"**inin de desteğe ihtiyacı vardır..

İngilizler bunun için de ellerinden geleni yapacak, **Osmanlı Milli Savunma Bakanlığı'nı ve Genelkurmayı'nı basıp kapatacaklar, İçişleri Bakanlığı'nı işlevsiz** hale getirecekler, böylece Ankara hükümetinin önündeki yola asfalt döşeyeceklerdir.

*

Evet, Karabekir'in Curzon'dan naklettiği şu ifade önemli:

> "Mustafa Kemal Paşa sulh konferansında **bulunsun veyahut [bulunmaması halinde]** sulh mukarreratına (kararlarına) **mutabık kalsın**."

Görüldüğü gibi **Curzon**, "İlla da Mustafa Kemal'i isterem" modunda..

Ancak o gün için Selanikli Anadolu'da yersiz yurtsuz dolaşan bir gariban durumunda..

O kadar ki, Kâzım Karabekir abisinin desteği olmasa kulağından tutulup İstanbul'a götürülecek.

Ortada bir TBMM yok.. TBMM hükümeti yok.. Yok oğlu yok..

Peki Selanikli'nin hiç değilse Anadolu'da düşman "**yedi düvel**"inden herhangi birine attığı tek bir mermi var mı?

O da yok..

Bol bol nutuk atıyor, kongre toplayıp münafıkça **"Padişah Efendimiz'li, halifeli, İslam'lı" edebiyat** yapıyor..

Fakat düşmana sıkılan tek bir kurşun yok henüz.

Ortada bir tek "müstafî (istifa etmiş) asker" olan sıradan vatandaş Selanikli'nin hayalleri ve o hayallerin temel dayanağı Karabekir var.

O yüzden Curzon, **Karabekir'le de anlaşmaya** çalışıyor.

*

Fakat, "Biz Mustafa Kemal'le zaten anlaşmış bulunuyoruz" demiyor. Çünkü Karabekir'i (ve de milleti) ürkütmemek, uyandırmamak gerekiyor.

Ancak, Selanikli Mustafa'nın barış görüşmelerinde **"tek" (yegane) muhatapları** olmasını, ya bizzat görüşmelere katılmasını, ya da onaylama makamında olmasını istemekten de geri kalmıyor.

Adamlar Selanikli'nin "mutabık" kalmasını çok önemsiyorlar.. Kendilerinin mutabık kalmaları yetmiyor bir de Selanikli'nin mutabık kalmasının derdindeler.

Selanikli'nin avukatı gibi konuşuyorlar.

Niye?

Bu niyenin altında çok şey yatıyor.

*

Evet adamların Türkiye'de "güvenecek dostlar"a ihtiyacı var.

Padişah'a güvenmiyorlar.. Curzon'un mesajı açık:

> "Endişemiz Türkiye'nin yine bir gün **İngiltere'nin düşmanları tarafına** geçivermesidir. **Padişah hükümeti** bunu yapabilir."

Bunu yapmayacağı garanti olan, Selanikli'nin "padişahsız hükümet"i..

O yüzden barış görüşmelerine ya bizzat katılması ya da mutabakatını bildirmesi gerekiyor.

Fakat bunun için önce bir hükümet kurması lazım.. Ve de hükümete meşruiyet kazandıracak bir "millet" meclisi..

*

Curzon'un sözleri bundan ibaret değil. Şu da var:

> "Artık krallık ve imparatorluk **modası geçmiş**tir. Birçok debdebe ve masraf yerine **millet** kendi işini kendi gören cumhuriyete **taraftar**dır."

Hayır, bunu **İngiltere Kralı** için söylemiyor.

El kesesinden cömertlik yaparak **Osmanlı** için söylüyor.

Türk milletinin neye taraftar olup olmadığına da **"Türk millet adına" Lord cenapları** karar veriyor.

Evet, Karabekir'e verdikleri akıl bu..

İmdi, Selanikli'nin İstanbul'da, **İngiliz İstihbarat Teşkilatı'nın (gizli servisinin) İstanbul şefi Robert Frew** ile başbaşa gizli görüşmeler yaptığını, halvet olduğunu biliyoruz.. Zamparanın ***Nutuk***'taki itirafıyla sabit.

Ayrıca, Anadolu'ya geçtikten sonra **Rawlinson**'la da müteaddit görüşmeler yapmış durumda.

Kemalistlerin kendilerine sormaları gereken soru şu: **Karabekir'e böylesi telkinlerde bulunan İngilizler, aynı şeyleri Selanikli'ye de** söylemiş olabilirler mi?

Tersinden soralım: **Söylememiş olabilirler mi?**

Karabekir Curzon'un anlaşma talebini ve mesajlarını açıkça yazmış olduğu için, ona yapılan teklif ve telkinleri biliyoruz.

Selanikli ise bu konularda ketum mu ketum..

Ve bu ketumiyet bizi hiç de şaşırtmıyor.

*

Olay açık:

Karabekir'e söylenenler **İstanbul'dayken Selanikli'ye de söylendi**.. Ve Selanikli "Bana fırsat verin, beni destekleyin, bu istediklerinizi eksiksiz olarak yaparım" dedi.

İşte, Erzurum Kongresi sırasında bir gece hempaları **Mazhar Müfit Kansu** ile **Süreyya Yiğit**'e açıkladığı "saltanatı kaldırma, **cumhuriyet** ilan etme (cumhurbaşkanı etiketli padişah olma), tesettüre savaş açma, Latin harflerini alıp bin yıllık alfabeyi yasaklama, millete şapka dayatmasında bulunma" **gizli gündem**inin ardındaki gerçek bu.

Şurası kesin: Karabekir'e yukarıda aktarılan mesajları verip **anlaşma teklifi**nde bulunan İngiliz'in aynı şeyi Selanikli'ye de yapmamış olması imkânsızdır.

İmkânsızdır imkânsız.

Ve Kongre gecesi hempalarına **gizli gündem**ini açıklayan Selanikli'nin aynı şeyleri İngilizler'e de söyleyerek onlara teminat vermemiş olması da imkânsızdır.

Buradan (matematiksel bir kesinlikle) varacağımız sonuç şudur:

Türkiye Cumhuriyeti'nin banisi olan Selanikli zampara Atatürk, o gün için **İngiliz İstihbaratı ile anlaşıp kendi devletinin (Osmanlı Devleti'nin) temellerine dinamit koyan bir işbirlikçi haindir**.

İsteyen **ajan** da diyebilir.

Denklemin sonucu açık.. Sağlamasını da **Yaşar Gören** yapmış durumda.. Adam casus **Black Jumbo**'nun ta kendisi.

*

İngilizler'le anlaşıp Osmanlı'ya oyun oynama bakımından **Şerif Hüseyin** ile Selanikli zampara Atatürk arasında bir fark yok.

İngilizler Şerif ailesine **Hicaz**'da, **Ürdün**'de ve **Irak**'ta devlet kurma izni verdiler.. Hicaz'ı Abdülaziz bin Suud liderliğindeki Vehhabî Bedevîler onların elinden aldı. **Irak** ise 1958 darbesiyle Şerif ailesinin elinden çıktı.. Fakat **Ürdün**'de tutunmayı başardılar, orada Şerif sülalesi krallık tahtı sahibi olarak hakimiyetini bugün de sürdürüyor.

Evet, **Şerif Hüseyin ve oğulları şirketi**ne devlet kurma izni veren İngilizler Anadolu'da da Selanikli'ye devlet kurma izni verdiler.

Yani Selanikli ile Şerif arasında önemli bir fark yok..

Şöyle küçük bir fark var: Şerif'in şeriflik karizmasından dolayı ona **krallığı** uygun gördüler, Selanikli için uygun olansa cumhurbaşkanlığıydı..

Bir de şu: Şerif İngilizler'le açık işbirliği yaptı, Selanikli ise (durum gereği) gizli..

*

Ancak, bu gizlilik üzrindeki örtüyü 1973 yılında **İkinci Adam İsmet İnönü** biraz araladı:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."

Adam daha ne desindi?..

Bu bir katre sözün içinde umman gizli.

Anlayana sivrisinek saz..

Arif olana bir işaret kâfidir diye bir söz de var..

Yine, “Lafın tamamı ahmağa söylenir” diye bir atasözümüz de mevcut..

İsmet İnönü’nün bu sözü bilinçsizce ağzından kaçırmış olduğunu zannedenler, onu tanımıyorlar.

Celal Bayar’dan daha zeki ve dürüst olduğu kesindir.

*

Görüldüğü gibi Curzon “Gerçi **İstanbul bir Türk şehri** olarak kabul olunmuştur” diyor.

Böyle olduğu için, Yunan’a karşı zafer kazanıldıktan sonra İngilizler’le herhangi bir çatışma yaşanmadı..

İngiliz donanması İstanbul’dan sessiz sedasız çekilip gitti.

Çünkü İstanbul’da **petrol** yoktu.. Petrol **Musul ve Kerkük**’teydi..

Fakat daha önemlisi, İstanbul’un Batılı devletler arasında paylaşımı büyük bir sorundu.. İstanbul, **komünist**lerin eline geçen **Rusya** için de önemliydi.

Ancak, **Curzon**’un Karabekir’e yaptığı tekliften, Çanakkale’ye göz koydukları ve **Karabekir**’in bu konuda vereceği tepkiyi ölçmeye çalıştıkları anlaşılıyor.

“İstanbul’u size veririz, fakat karşılığında Çanakkale’nin bizde kalmasına razı olun” der gibi konuşuyorlar.. Selanikli'den her istediklerini alacaklarını biliyorlar, fakat ardındakilerin de razı edilmeleri şart.

Kırmızı çizgilerinden birisi şu: **İstanbul’un başkent** olarak kalmasına izin vermek istemiyorlar.

Başkent, **Anadolu’daki bir şehir** olmalı.

Yeni devlet, **imparatorluk bakiyesi ya da varisi** görüntüsü vermemeli, Lidya, Frigya filan gibi bir ikinci sınıf nevzuhur devlet statüsünde olmalı.

*

Karabekir’e “İstanbul bir köşedir, köşebaşıdır. Anadolu'nun idaresi ve kalkınması İstanbul dışında da mümkündür” diyor ve "Bu hususta ne düşünüyorsunuz?” diye soruyorlar.

Yani kurulacak **yeni devletin planı, şeması, krokisi** hazır: Osmanlı saltanatına son verilecek, cumhuriyete geçilecek, ülkede padişah yerine cumhurbaşkanı bulunacak, başkent Anadolu’daki bir kent olacak, İstanbul olmayacak.

Şu cümle önemli: “Mesela **Bursa'da olacak bir hükümet serbest**tir.”

Doğrudan **Ankara** deseler fazla açık konuşmuş olacaklar.

Mesajlarının Türkçesi şu:

“Biz İngilizler, sizin Anadolu’daki bir şehirde yeni bir hükümet kurmanızı istiyoruz.. Size yeni bir hükümet kurmak **serbest**.. İzin veriyoruz. Güle oynaya kurun, hayırlı uğurlu olsun.. Tabiî bu hükümet bir **cumhuriyet** hükümeti olacak, Osmanlı Padişahı’nın ocağına incir dikecek.”

Karabekir’e fikrini soruyorlar: “Bu hususta ne düşünüyorsunuz?”

Selanikli'ye sormuyorlar..

Ne düşündüğünü bildikleri kesin..

*

Fakat, "**Hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir**" diyen Selanikli ne düşündüğünü millete zaten Erzurum'da açıklamış..

O gün için **millet sadece iki kişi**den oluşuyor: Mazhar Müfit Kansu ve Süreyya Yiğit..

Sonraki süreçte millet efradında çoğalma görülecektir..

Çünkü "**İhtimal bazı kafalar kesilecektir**"..

Kafalar kesilmeyi istemedikleri için hep birlikte Mazhar Müfit ile Süreyya gibi millete dönüşeceklerdir.

*

Curzon'un Karabekir'e bir başka teklifi ve telkini şöyle:

> "Bizim de padişahı **hükümet ve siyasete karıştırmayıp halife olarak** istediği yerde oturmasına taraftar olmaklığımız."

Yani padişahlık kalkacak, hükümete ve siyasete karışmayan bir halifelik devam edecek.

Bu formül aynen uygulandı.

Buradan da anlaşılabileceği gibi **Selanikli'nin akıl hocası** İngilizler.. Plan ve projeyi hazırlamışlar, yol haritasını belirlemişler, Selanikli'ye sadece verilen rolü ezberleyip oynamak kalmış..

Allah var, rolünün hakkını iyi verdi, pot kırmadan ve falso yapmadan mükemmelen oynadı..

Gizli gündemini kimlere açıklayacağını da, kimlerin saflığından yararlanacağını da, kimlerin başına ne zaman sopayı indireceğini de, nerede nasıl yalan söyleyip sular seller gibi yalan yeminler edeceğini de iyi biliyor.

Eğer bu bir **deha** ise, dahi olduğu söylenebilir.. Fazlasıyla..

*

Ancak, kusursuz deha olmuyor, bu zampara da bir hata yapıyor.

O da şu: İşin padişahlık yerine cumhuriyet, padişah yerine cumhurbaşkanı kısmı tamam da, hırslarını dizginleyemeyen Selanikli zampara deha, halifeliğe de göz koyuyor.

Balıkesir hutbesi filan bu hevesinin ürünü.

Ancak, bu arzusu **İngiliz'in yazdığı senaryo**yla uyuşmuyor.

Çünkü İngiliz, **"hükümete ve siyasete karışmayan" etkisiz ve yetkisiz bir halife** istiyor..

Kanatları koparılmış, tüyleri yolunmuş, Nasrettin Hoca'nın hindisi gibi sadece düşünüp kaşınan bir kuş halife resmi çizmişler.

Selanikli ise hem cumhurbaşkanı hem de halife olmak istiyor..

Böylece, siyasî güç (hükümetlik) ve halifelik (dinî liderlik) yine **tek bir şahısta birleşmiş** olacak.

Tamam, Selanikli'ye güvenebilirler de, o ölüp de yerine **bir başkası** geçince ne olacak?

İşte bu yüzden Selanikli'nin bu teşebbüsüne izin vermediler ve o da (**Karabekir**'in ayrıntılı biçimde anlattığı gibi) birden bire 180 derecelik bir dönüş yaparak **dinsiz imansızlığın ve namussuzluğun propagandasını** yapmaya başladı.

Öyle anlaşılıyor ki, İngilizler Selanikli'nin bu hevesinden dolayı endişeye kapıldıkları için "hükümetsiz halife" formülünden de vazgeçtiler ve (**Cumhurbaşkanı Özal**'ın açıkladığı üzere **beş yıl süre vererek**) hilafetin tümden kaldırılmasını istediler.

*

Black Jumbo Selanikli Mustafa, İstanbul'a **Lloyd George'un heykelini** dikmedi, daha fena birşey yaptı, **İngiliz ilke ve inkılaplarını** (Curzon'un "Yeni Türkiye" projesini) hayata geçirdi.

"Milli mücadele"nin mucidi İngilizler ise, hizmetlerine karşılık Selanikli'yi meşhur **Dizbağı Nişanları** ile taltif etmek istediler.

Ve de bir **heykel**ini yaptılar.

Gelişmelerin içyüzünü bilenler için, onun heykelini dikecekleri baştan belliydi.. Nitekim, son Osmanlı bakanlarından (Vahideddin'in başyaveri) **Avni Paşa** bunu tahmin etmişti.. Mustafa Armağan şunları yazmış durumda:

> "Avni Paşa'nın hatıratından öğrendiğimiz bir başka gerçek ise Misak-ı Milli yanında bir de Misak-ı Halife'nin varlığıdır. Misak-ı Milli İtilaf devletlerine karşı yayınladığımız hakkımız olan meşru topraklara dair asgari şarttır. Misak-ı Halife ise Osmanlı'nın bıraktığı geniş topraklar üzerindeki **Hilafet'ten gelen manevî hakları**dır. Nitekim Damat Ferid Paşa'nın Paris Konferansı'nda dile getirmek istediği ama İtilaf devletlerince küçümsenip alay edilen talepler gerçekte Misak-ı Hilafet'le ilgiliydi.

"İngilizler Misak-ı Halife'den hiç mi hiç hoşlanmamışlardı. Çünkü Hilafet'in gücünün tehlikeli bir şekilde kullanılması ihtimalini tehlikeli buluyorlardı. **İngilizlerin Halife'yi Anadolu ile uzlaşmaya zorlarken Hilafet'in kaldırılmasını isteyişleri arasındaki çelişki**ye dikkat çeken Avni Paşa'nın aşağıdaki ifadesi bence kitabın [Avni Paşa'nın hatıratının] en çok tartışılacak paragrafı:

"… Hilâfet'in Türkiye'de kalması lüzum ve gereğine daha ziyade inandım. Yaptığım değerlendirmeden müteessir olanlar; *'Paşa, Ankara'da ve **Kuvâ-yı Milliye**'de hiçbir fert yoktur ki, sizin şimdi söylediklerinizi [hilafetin kaldırılması türünden olumsuz işleri] düşünmüş olsun. Kuvâ-yı Milliye İstanbul'a gelecek, İzmir, Edirne'yi almakla ve **yalnız Misak-ı Milli'nin tahakkukunu** görmekle yetinecektir. Millet de bunun için Mustafa Kemal'in heykelini dikecektir*' dediler. Ben de cevaben; 'Sizler Mustafa Kemal'in bir heykelinin dikileceğini söylüyorsunuz. Ben ise iki heykelinin yapılacağını zannediyorum. Şu fark ile ki; birini tunçtan; Milliciler Ankara'da yaparlar, diğerini de **İngilizler altından Londra'da yapacak** ve [İngilizler] sırf bunun için **Kuvâ-yı Milliye'nin harekâtına katlanacaktır** zannediyorum' dedim."

(https://belgelerlegercektarih.com/2012/06/13/tarihe-isik-tutan-avni-pasanin-hatirati-cikti-mustafa-armagan/)

Avni Paşa, sadece İngilizler'in Selanikli'ye vereceği destek hususunda değil, aynı zamanda heykel konusunda da yanılmadı..

Fakat heykelin malzemesi konusunda yanıldı.. İngilizler, Selanikli'ye balmumu gibi şekil vermiş olmalarından olsa gerek, onun balmumundan bir heykelini yaptılar.. Altın kullanmadılar.

Ekşi Sözlük'te "**atatürk'ün londra'daki balmumu heykeli"** başlığı altında şunlar söyleniyor:

“· görülmeye değerdir. zaten bal mumu heykel sanatı, ehlinin elinden çıkınca daima şahane olmuştur.

“· dokunup el vuranin butun dualari gerceklesiyormus, ayrica kucuk bir parcasi bile her turlu hastaligi iyilestirme gucune sahip (denedim %100 calisiyor)

“· hatırladığım kadarıyla o müzede türkiye'yi temsil eden tek heykeldir.

“· dunya liderleri kategorisinde olup alt katta bulunmaktadir. arkasinda kralice falan var, oldukca heybetlidir.

“· atamızın karizmasını ve şıklığını iyi yansıtan heykel.

“· ilk karşılaştığımda önünden dakikalarca ayrılamadığım, tüylerin diken diken olmasına sebep, harika insanın güzel heykelidir. gurur vericidir.

“· çok güzel ve heybetli duran bir heykel. dünyanın sayılı müzelerinden olan bu müzede bulunması guru vericidir. mustafa kemal'in başardıklarına kör bakanlar ve onu anlayamayan insanlar için kendisine ait değeri göstermesi açısından en küçük bir örnektir (nice önemli örnekler sayılabilirdi)”

(https://eksisozluk.com/ataturkun-londradaki-balmumu-heykeli--3817282#google_vignette)

“· gördüğümde duygulandığım ve tüylerimi diken diken eden heykeldir. gerçekten çok iyi yapılmış. dünya liderlerinin içinde atatürk'ünde bulunuyor olması gurur verici.”
(https://eksisozluk.com/ataturkun-londradaki-balmumu-heykeli--3817282?p=2)

Yahudi İsrail de Selanikli'nin heykelini yapmayı ihmal etmemiş..

Vikipedi'nin ilgili sayfasında şunlar söyleniyor:

"Mustafa Kemal Atatürk Anıtı (Yehud)

“Yehud, İsrail'deki Atatürk anıtı

“Mustafa Kemal Atatürk Anıtı, 2007'de Arkadaş Derneği tarafından derneğin Yehud, İsrail'deki yerleşkesine dikilmiş bir anıttır.

“Anıt, İsrail'in Yehud-Monosson kentindeki Arkadaş Derneği önünde yer almaktadır.

“Anıt, mermer bir temel üzerine yerleştirilmiş bir Atatürk büstünden oluşmaktadır. Anıtın temelinde "Mustafa Kemal Atatürk" ve "1881-1938" ibarelerinin altında ünlü sözü yer almaktadır:

"Yurtta sulh, cihanda sulh"

“Altında da şöyle yazıyor:

"Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, Bütün Türk Milleti ve Türkiye’yi seven **İsrail halkı sana ebediyen minnettar kalacaktır**. ARKADAŞ"

(https://tr.wikipedia.org/wiki/Mustafa_Kemal_Atat%C3%BCrk_An%C4%B1t%C4%B1_(Yehud))

SAVAŞA SON VEREN KAÇIŞ: SELANİKLİ'NİN FİLİSTİN FİRARI

Osmanlı Devleti, Birinci Dünya Savaşı'nda herşeye rağmen direnmeye devam ediyordu. İngiliz, Fransız ve İtalyan ittifakı **Çanakkale**'yi geçmeyi başaramamıştı. İngilizler **Kûtü'Amare**'de de mağlup olmuşlar, **General Charles Townshend** esir düşmüştü.

Mağlubiyeti getiren isim, sonradan Atatürk soyadını alacak olan Selanikli zampara Mustafa Kemal'di.

Eylül 1918'de **Filistin**-Nablus'ta, başında bulunduğu Yedinci Ordu'ya (eski "sofra" arkadaşı, İngiliz casus **Aubrey Herbert**'le ortak dostları **General Allenby** komutasındaki) İngilizler karşısında ricat (kaçış) emri vermiş, bu yüzden hazırlıksız yakalanan diğer orduların da çöküp tarumar olmasına neden olmuştu.

Taa Halep'in kuzeyine kadar (İzmir-Kayseri arası kadar bir mesafeyi) müthiş bir cesaret, direnç, azim ve kararlılıkla kaçtı.

*

Zampara Kemal'in bu başarısı, Osmanlı iç siyaset denklemindeki değişikliğin bir ürünüydü.. İki ay önce, 4 Temmuz günü **Padişah Mehmet Reşat** vefat etmiş, yerine, zamparanın "kafaya almış" bulunduğu **Vahideddin** padişah olmuştu.

Zampara Atatürk o sırada hastalık kontenjanından **Avusturya-Karlsbad**'da kaplıcalarda şifa arama harekâtı yürütüyor, her akşam üniformasını giyip nişanlarını takarak lüks otellerde akşam yemeği yiyor ve kadınlarla dans edip yarenlik ediyordu.

Bir de, günlüğüne yazmaktan özenle kaçındığı "gizli kapaklı" işler çeviriyordu.

“Adamı Vahideddin”in padişah olduğunu duyunca hastalığına paydos deyip hemen İstanbul’a koştu ve Ağustos ayında (daha önce istifa edip bırakmış olduğu) Yedinci Ordu komutanlığına (**padişah yaverliği** unvanını da cebine koyarak) atanmasını sağladı.

Bir ay sonra da **General Allenby**’nin önünden kaçarak Filistin cephesinin çöküşünü sağlama bağladı.

Herşey iki ayda olup bitmişti.

İngilizler açısından temiz işti.. Zahmetsizce, ayaklarına taş değmeden, piknik gezisi yapar gibi Halep'e kadar "Hurraa" diyerek yürümüşlerdi.

Bu arada, Atatürk'ün emriyle önlerinde kaçmakta olan askerlerimizi de keklik sürüsü gibi avlamışlardı.

*

Selanikli zampara, Halep’in kuzeyine kadar kaçtıktan sonra, operasyonun ikinci aşaması için kolları sıvadı.

Osmanlı sarayına gönderdiği bir telgrafla Padişah Vahideddin’e **İngilizler’le “behemahal (her ne pahasına olursa olsun) sulh (barış)”** yapılması talebini iletti.

Askerî yenilgi psikolojik hezimet ile taçlandırılmalı, Saray’ın morali çökertilmeliydi.

Saray, İngilizler karşısında ellerini kaldırıp teslim olmayı kabul etmeliydi.. Behemahal.. Direnmeyi aklından bile geçirmemeliydi.

Selanikli, teslimiyetin adını barış yapmış bulunuyordu.

Gerçekte zamparanın muhteşem firarı da, bu barış havariliği de sürpriz değildi.

Çünkü, **Kâzım Karabekir**'in (Yapı Kredi Yayınları tarafından basılmış olan) "***Günlükler***"inde (ikisi paşa) dört subaydan aktardığı bilgiye göre, hain zampara Filistin'e gidince emri altındaki subayları İngilizler'e teslim olmaları için ikna etmeye çalışmış bulunuyordu.

Böylece subayların maneviyatını sarsmış ve onları yenilgiye hazır hale getirmişti.

Fakat, isminin lekelenmemesi ve itibarının zedelenmemesi için sözde teslim olmamış, orduya ricat emri vererek kaçmıştı. Bahanesi hazırdı, düşman çok güçlüydü.

Karabekir gibi **Avni Paşa** da (Osman Öndeş tarafından yayınlanan hatıratında) Selanikli'nin bölgeye gidince direniş ruhunu kırmaya çalıştığını, bunun için subaylara "Padişah'ın İngilizler'le barış istediğini, kendisinin de bu amaçla geldiğini" söylemiş bulunuyordu.

Yalan söylüyordu. "Gizli saklı" misyonunu ifa ediyordu.

*

Filistin cephesindeki bir Osmanlı yenilgisi, İngilizler'in daha önceden kafalarına koymuş oldukları bir hedefti. **Mehmet Hasan Bulut** şunları yazmış bulunuyor:

> "… 1917 Şubat'ında, Türkiye'de yatırımları bulunan ve İttihâtçı liderleri yakından tanıyan İngiliz bir işadamı, Başvekil (İngiltere başbakanı) Lloyd George'un izniyle **İsviçre**'ye giderek **Bern**'de (Osmanlı büyükelçisi) Fuad Selim ile buluşmuş ve Talât Paşa'ya yazarak görüşmeleri tekrar başlatmıştı. **Aubrey** ve Prens Sabahaddin böylece tekrar harekete geçmişti. Talât'ın ekibindeki, İngiltere ile süregiden bu harbi bitirmek isteyen eski Sofya elçisi **Ali Fethi** ve en yakın arkadaşı **Mustafa Kemal** de Prens'in (Sabahaddin'in) münferit sulh (Almanya'dan ayrı olarak tek başına barış) grubuna dâhillerdi. …

> “Uzayan savaştan bunalan sadece Talât Paşa ve ekibi değildi. (Talat Paşa’nın yanındaki) Muhaliflerinden önce davranarak bu tezgâhı kendi lehine çevirmek isteyen **Enver Paşa**, Haziran ayında Abdülkerim adında bir adamı vasıtasıyla silah tüccârı Basil Zaharoff ile Cenevre’de görüştü. Abdülkerim, Sultan Abdülhamid’in mabeyncisiydi, daha sonra Viyana Büyükelçisi olmuştu. Zamanında Zaharoff’tan yüklü miktarda rüşvet almıştı, bu yüzden Zaharoff ona güveniyordu. Enver Paşa, bu görüşmenin neticesini Romanya-Macaristan hududundaki Herkulesbad Kaplıcalarında bekliyordu. Adamı Abdülkerim, Zaharoff’tan New York’ta Morgan’s Bank’a 2 milyon dolar avans yatırılmasını talep etti. 500 bin dolarını kendi alıp, kalanını (bir buçuk milyon doları) Enver ve Câvid gibi arkadaşları arasında dağıtacaktı. Para yattıktan sonra Mezopotamya ve **Filistin Cephesindeki Türk ordusunu** kendi tespit edecekleri bir hatta kadar peyderpey çekeceklerdi, ardından Çanakkale Boğazındaki birlikleri çekecekler ve Müttefiklerin (İngiltere, Fransa ve İtalya) çıkmasına izin vereceklerdi. Nihâî olarak, İngiliz donanması Boğaz’dan geçtikten ve mütareke (ateşkes) imzalandıktan sonra kalan ödemeyi alacaklardı. Avansın dışında, **toplamda 10 milyon dolar** istiyorlardı.”
>
> (Mehmet Hasan Bulut, ***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye’nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***, 4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018, s. 324-5.)

On milyon dolara Mehmetçiğin kanını, vatan toprağını, devletin haysiyetini ve şerefini, bir savaşı satmaya razı olmuşlar.

Ancak, Enver zirzopu ihanet bayrağını göndere çekmeyi başaramadı.. Bu onur, **Black Jumbo** olma becerisi gösteren zampara Atatürk sibopuna nasip oldu:

> “Zaharoff İngiltere’yi bu teklife razı etmişti ama yeni kurulan orduyla beraber Türklerin Bağdat’a saldırıp harbi kazanma umudu doğduğundan bu

> teşebbüs bir müddet uykuya yattı. Enver'in istediği rüşvet Kasım 1917'de hesabına yatırılacak, fakat tereddüte düşen Enver, birtakım görüşmelerden sonra 1918 yılı başında **parayı iade** ederek bu hıyanetten vazgeçecekti." (s. 325)

İngilizler'le anlaşmayı Selanikli zampara başaracaktı.. Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı, Selanikli'nin sağ kolu ve başbakanı **Orgeneral İsmet İnönü**, 1973 yılında, cumhuriyetin ilanının 50'nci yıldönümü vesilesiyle verdiği demecinde, zamparanın büyük başarısını şöyle ifşa edecekti:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

Aynı gerçeği Kâzım Karabekir de dile getirmiş durumdaydı:

> "***Yeni Sabah***'ta Rıza Tevfik'in [Bölükbaşı] hatıralannda dikkate şayan parçalar var. Dün [Sadrazam] **Damad Ferid**'in şu sözleri yazılmıştı: '**Mustafa Kemal Paşa'yı müfettiş olarak tayin etmemizi isteyen İngilizlerdi. Şimdi de geri almamızda ısrar ediyorlar**.'
>
> "Merhum Karabekir, bana bir gün, **Mustafa Kemal'in İngilizlerle anlaşarak Milli Mücadele'ye girdiğini**, İngilizlerin [komünist devrimini yapmış olan] Ruslara karşı Türkiye'den daha iyi bir mukavemet [direniş] cephesi kuramayacaklarını anladıklarını söylemişti."
>
> (Samet Ağaoğlu, ***Siyasî Günlük***, haz. Cemil Koçak, İstanbul: İletişim Y., 1992, s. 219.)

Selanikli'nin İngilizler'den **10 milyon dolar** alması söz konusu değil.. Dolayısıyla İngilizler açısından daha "ucuzcu" bir müşteri.

Ancak, böylesi bir alışveriş Enver için başkalarıyla paylaşmak zorunda olduğu bir meblağa karşılık gelirken, zampara için dünya piyangosundaki büyük ikramiye anlamı taşıyordu.

Çünkü alışverişin sonunda Selanikli (Enver'in aksine) **resmen ve ismen değilse de fiilen padişah** haline geliyordu.. Hatta padişahtan bile fazla birşey oluyor, nerdeyse (yiyip içen ve tuvalete gitmek zorunda kalma gibi kusurları bulunan) bir tanrı konumuna getiriliyordu.

Enver'in, şartların değişmesi durumunda hesap verme konumuna düşmesi muhtemeldi, Selanikli'nin ise, İngiliz yapımı ("Made in England" damgalı) "milli mücadele" sayesinde memlekette ali kıran baş kesen haline gelmesi, hesap sorulamaz adama dönüşmesi, bırakın şahsının, paslı tenekeden heykellerinin bile "dokunulmaz" hale getirilmesi söz konusuydu.

*

Mehmet Hasan Bulut, yukarıda alıntı yapmış olduğumuz kitabında, Selanikli'nin dostu (İngiliz casusu) **Aubrey Herbert**'in faaliyetlerini ayrıntılı bir şekilde anlatıyor. Onun, devleti için hazırladığı raporlarında yer alan ifadeleri, İngiliz politikasının bazı inceliklerini de (ya da sırlarını da) ortaya koyuyor.

Bunlardan biri, bazı büyük işleri "gizlice" yapmaları:

> "Aubrey, raporlarda … sonuna da kendi fikrini ilave etmişti; '*Eğer Türkiye münferit (Almanya'dan ayrı) bir sulh yaparsa, yükten kurtuluruz, orduları serbest bırakırız, Avusturya ve Bulgaristan'ın vaziyetini son derece istikrarsız kılarız, fakat bunu elde etmek için Türkiye ve Anadolu'daki hedeflerimizin yeniden şekillendirilmesi haliyle mecburî. Eğer açık bir şekilde yapmak imkânsızsa,* ***gizlice yapılabilir****….*'

"29 Temmuz târihli ikinci raporda Aubrey, kendisine anlatılanları ve kendi fikirlerini güzelce toparlamıştı. **İstanbul'u daha evvel Ruslara söz vermişlerdi ama Rus İhtilâlinin ardından** artık Bolşeviklerin böyle bir talepleri kalmamıştı. Yani, **şehir Türklere verilebilirdi**. … Aubrey raporuna, Tapınakçıların ve Türklerin farklı dünya görüşünü anlatan ve târihe geçecek şu sözleri yazdı:

" '*Bu tip herhangi bir planda, hatırlanması en çok lazım olan şey şudur ki; Türk ve İngiliz değerleri çok farklı. Türkler her zaman kelime ve gölgelere, aşırı ve bize absürt gelen bir kıymet veriyorlar. Bir (bağımsızlık görüntüsü veren)* ***bayrak****, hiçbir gücü bulunmayan bir vâlinin tâyini, askerleri olmayan bir subayın namzet gösterilmesi bize abes gelebilir ama onlar için hayatî bir ehemmiyet taşıyabilir... Müttefikler (İngiltere, Fransa ve İtalya) kendi şartlarını dikte ettirebildiler ve Osmanlı İmparatorluğu'nun büyük bir kısmını bölebildiler diyelim, netice ne olacak? Bana öyle geliyor ki Balkan kavgalarını daha Doğuya taşıyacağız,* ***müdâfaa etmemiz gereken devasa toprak hududumuz olacak ve muazzam bir militarizm (askerî yönetim) sistemine kendimizi feda edeceğiz... Bavulu biz aldıktan sonra Türklerin etiketi alması*** *çok da mühim değil….'*."

(Bulut, s. 329-330.)

İngilizler (ve müttefikleri Fransızlar ile İtalyanlar) Osmanlı Devleti'ni yıktılar ve Selanikli zamparaya onun harabesi üzerinde böyle bir devlet kurdurdular.

Osmanlı topraklarını tümden işgal etmelerinin bir faydası yoktu.. Bu, "**savunmaları gereken devasa toprak sınırları**"nın olması anlamına gelecekti.

Ayrıca, söz konusu toprakları yönetmek için **ağır askerî harcamalar** yapmaları ve insan kaynağını (asker olarak) sahada tutmaları gerekecekti.

Sırf bir "**etiket**" için bu kadar zahmete değmezdi.

*

Bavulun içi (başta laiklik yani siyasal dinsizlik olmak üzere) **İngiliz ilke ve inkılapları** ile doldurulunca etiketin üzerinde "**Türk**" isminin yer alması önem taşımıyordu.

Osmanlı'nın torunlarının **gericilik-irtica** vs. gibi kavramlar altında İslam'a bol bol küfredip hakaret etmelerinin sağlanması durumunda bunun **İngiliz** ya da **Türk** etiketi altında yapılması önem taşımıyordu.

Hatta bunun Türk etiketi altında yapılması daha iyiydi.. Çünkü İngiliz etiketi altında yapılması durumunda Osmanlı'nın torunlarının izzet-i nefsine dokunabilir ve gücüne gidebilirdi. Kendilerini hakarete uğramış, aşağılanmış hissedebilirlerdi.

Halbuki Türklük etiketi altında kendi tarih, kültür ve atalarına sövmeleri durumunda "Biz de çağdaşlaştık, özeleştiri yapabilen uygar insanlar olduk lo, çok geliştik çok, hadi hep beraber bir sövme seansı daha…" diyerek kendilerini İngilizler'in gönüllü maskarası haline getirebilirlerdi.

Bundan iyisi Şam'da kayısıydı.

*****

Selanikli Atatürk'ün kadim dostu (İngiliz ajanı) **Aubrey Herbert**, büyük istihbaratçıydı.

1917 yılında Osmanlı Hükümeti'ndeki bir kanadı (müttefik Almanya'yı "satarak") İngilizler'le münferit (tek başına) bir barış yapmaya ikna etmiş, kendi hükümetinin de neredeyse rızasını almış bulunuyordu.

Mehmet Hasan Bulut şunları yazıyor:

> "Bir hafta içinde Cenevre, Interlaken ve Bern'de İngiliz taraftarı Türklerle görüştükten sonra Aubrey, dönüş için gara gitti. İstasyonda, İtilaf

devletlerinin (İngiltere, Fransa ve İtalya'nın) kendi arasında bir konferans yaptığı Paris'e gidecek treni beklerken, birisi eline Fransızca bir not tutuşturuverdi. Notta anti-Enver grubunun [Almanya yanlısı Enver'e karşı olanların] sulh (barış) şartları yazıyordu. Aubrey, 25 Temmuz sabahı vardığı Paris'te Hükümetin **Hâriciye Nâzırı (İngiltere Dışişleri Bakanı) Balfour** ile görüştü. Balfour duyduklarına sevindi, fakat Aubrey'in, görüştüğü kimsenin, yani Prens Sabahaddin'in adını saklamasına bozuldu. Aubrey ardından **Başvekil (İngiltere Başbakanı) Lloyd George** ile görüştü. Akşam Concorde Meydanında çaylarını yudumlarken Aubrey, Başvekile notlarını okudu. Ardından tren istasyonunda eline tutuşturulan nota ve yaptığı görüşmelere dayanarak Hâriciye Nezâreti (Dışişleri Bakanlığı) için **iki rapor** hazırladı ve Londra'ya döndü. Üç gün sonra tekrar Balfour ve Robert Cecil ile görüştü. 3 Ağustos'ta **Harp Kabinesi (Savaş Hükümeti) Aubrey'in raporlarını okudu ve kabul etti**."
(Bulut, s. 328-9.)

*

İngiltere Hükümeti, Osmanlı ile barış yapılmasını kabul etmişti, fakat ortada **Filistin** sorunu vardı.

Böyle bir barış yapıldığında, **Filistin** Osmanlı'nın (Türkiye'nin) elinde kalacaktı.

Bu, Siyonistler için kabul edilebilir birşey değildi.. İsrail devleti hayallerinin ertelenmesi anlamına gelecekti. Ayrıca, **Lord Curzon**'un gelecek projeksiyonuna da aykırıydı.

Bulut, sözlerini şöyle sürdürüyor:

"İsviçre görüşmeleri, Aubrey ve Anglofil (İngiltere yanlısı) İttihâtçı dostlarının harp boyunca yakaladıkları en büyük şanstı. Ama Mark Sykes başta olmak üzere **Siyonistlerin itirazları** yüzünden münferit sulh ihtimâli

> bir kez daha ertelendi. İngiltere buna sebep olarak, Türk Hükümetinin münferit bir anlaşma yapamayacak kadar Almanya'ya bağlanmasını, **Filistin**'deki operasyonların henüz maksadına ulaşmamasını, yani, **bir Yahudi devletinin kurulacağı Kudüs'ün** daha alınmamış olmasını ve Fransa, İtalya ve Yunanistan'ın **Anadolu Türkiyesi için farklı planları olmasını** ve eğer şimdi sulh yapılırsa bu planların yatacak olmasını gösteriyordu." (s. 330)

Aslında Fransa, İtalya ve Yunanistan'ın "Anadolu Türkiyesi ile ilgili farklı planları" İngiltere'nin umurunda değildi.

Lord Curzon patentli kendi planının peşindeydi ve "Fransa, İtalya ve Yunanistan'ın Anadolu Türkiyesi ile ilgili farklı planları"nı kendisinin mega planı için bir kaldıraç olarak kullanacaktı.

Evet, İngilizler, Selanikli zampara Atatürk'ü **Black Jumbo** kod adıyla işe alarak Fransa, İtalya ve Yunanistan'a tabiri caizse "kazık" atmıştı.. Göstere göstere..

*

Asıl hedef **Osmanlı Devleti**'nin ortadan kaldırılması ve yerine bir "**Anadolu Türkiyesi**"nin ikame edilmesiydi. (Bu, olacaktı.. Hatta o laik yani siyasal dinsiz Anadolu Türkiyesi, bir zaman sonra, **İslam'ın yerine** kendi icadı bir **Anadolu İslamı** ve Anadolu Müslümanlığı ikame etme teşebbüsünde bulunma cüretini de gösterecekti.)

Denklemdeki en önemli parametrelerden biri **Filistin**'di..

Filistin Türkler'in elinden mutlaka alınmalıydı.

Ve bu büyük hizmeti, **Aubrey Herbert**'in (İngiltere'de ağırlayıp onuruna yemek verdiği) samimi dostu Selanikli zampara Atatürk yapacaktı.

Filistin'de İngiliz ordusunun karşısından tek kurşun atmadan kaçacak, bütün bir cephenin çökmesine yol açacaktı.

*

Meşhur bir söz var: "**Bir mıh,** bir nal kurtarır, bir nal bir at kurtarır, bir at, bir atlı kurtarır, bir atlı bir savaş kurtarır, bir savaş **bir vatan kurtarır**."

Tersinden söylemek gerekirse, bir mıhın zayi edilmesi, bir vatanın elden çıkmasına yol açabilir. İşte, Selanikli zampara, Filistin'de böyle bir faciaya imza atmıştı.

Onun ricatı (kaçışı) sadece bir cepheyi çökertmemiş, dört yıldır süren savaşlar silsilesinin de sonunu getirmişti.. Osmanlı Devleti, Birinci Dünya Savaşı defterini Selanikli yüzünden yenilgi ile kapatmıştı.

Fakat bu, Osmanlı açısından sadece bir yenilgi değildi, bir ölüm fermanıydı. Osmanlı Devleti, o gün, Selanikli'nin ricat emri vermesiyle yıkılmıştı.

İstikbal İsrail'indi.

"Bayram yaptı yabanlar;

"Semâve'yi boşaltıp

"Sâve'yi dolduranlar.

"Atını hendeklerden - bir atlayışla -

"Aşırdı aşıranlar.

"Ağlasın Yesrib,

"Ağlasın Selman'lar!"

VATAN TOPRAĞINI DÜŞMANA ALTIN TEPSİ İÇİNDE TESLİM EDEN, KENDİSİ DE GÜLEREK TESLİM OLAN, VE PADİŞAH'A DA "İLLA DA TESLİM OL" DİYEN ADAM: SELANİKLİ ATATÜRK

Mehmet Hasan Bulut'un ***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert*** adlı kitabı, Selanikli zampara Atatürk'ün **İngiliz casusu** Aubrey Herbert'le olan samimi dostluğuna dikkat çekmesi bakımından önemli.

Zampara 1913 yılında 32 yaşındaki genç bir Türk subayı olarak İngiltere'ye gittiğinde Aubrey bunun **onuruna yemek** vermiş, **Lord Allenby** ile tanıştırmış.

Zamparanın yolu (kendisinden 20 yaş büyük olan) Lord Allenby ile beş yıl sonra **Filistin**'de tekrar kesişecektir.. O gün Allenby, İngiliz ordusunun komutanıdır.

Yedinci Ordu komutanı zampara, centilmenliğini ve İngilizler'e olan dostluğunu burada ispatlayacak, orduya ricat (kaçma) emri vererek Allenby'ye selam çakacaktır:

"Filistin emrinize hazır ve nazırdır agam, afiyetle yiyin!"

*

Bulut şunları yazıyor:

> "… **Aubrey** tekrar Arnavutluk masası ile uğraşırken, **dostu Mustafa Kemal** de Veliaht **Vahideddin** Efendi ile beraber, [Aralık 1917'de] Almanya'ya [Berlin'e] gitmişti. Döndükten sonra tedavi olmak için Mayıs ayında [1918] Avusturya'ya giden Mustafa Kemal, Viyana'da üroloji doktoru **Otto Zuckerkandl**'a muayene oldu. Fransa Başvekili Clemenceau'nun uzaktan akrabası olan **Yahudi Zuckerkandl, Rothschild**

Hastanesinin başhekimiydi. Harp başladığında Kudüs'teydi ve iyi bir doktordu."

(Mehmet Hasan Bulut, ***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***, 4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018, s. 335-6.)

Selanikli zamparanın Avusturya'da, (günlüğüne yazmaktan kaçındığı) **gizli kapaklı** işler yaptığını, dalavereler çevirdiğini kendi itirafından biliyoruz, fakat bu dalaverelerin Yahudiler'le bir ilgisinin bulunup bulunmadığı konusunda birşey diyebilecek durumda değiliz.

Evet, “manevî” kızı **Afet İnan**’ın yayına hazırlamış bulunduğu günlüğüne ***(M. Kemal Atatürk’ün Karlsbad Hatıraları***, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1983) “10 Temmuz 1918 Çarşamba, 11 Temmuz 1918 Perşembe” günleri için şöyle bir kayıt düşmüş:

> "Bu iki günü yazmayacağım. **Birçok anılarım gibi bunların da unutulmasında** ne zarar var. Yalnız şu kadar diyelim ki **insanlar gerçeği hep gizlerler**."

"İnsanlar"ı işe lüzumsuz yere bulaştırarak kendi saman altı su sevkiyatı düzenbazlıklarını makul ve meşru göstermeye çalışan kurnaz Selanikli zampara, şahsı ile ilgili önemli gerçekleri hep gizledi.

“İinsanlar gerçeği hep gizlerler” derken de bilerek, **bilinçli** bir yalan söylüyordu.

İnsanların gerçeği hep gizlemediklerini biliyordu.

Fakat böyle söyleyerek, psikologların “kaygıyla **bilinçsiz** başa çıkma yolları”ndan biri olarak adlandırdıkları bir tavır sergiliyordu:

> “**Yansıtma (projection):** Bireyin kendisinde bulunan kusurları başkalarında görme davranışına yansıtma adı verilir. Başkalarına hiç yardım etmeyen ve sürekli kendi çıkarını gözeten bencil biri, “Herkes kendi başının çaresine bakıyar, kimse bir diğerine yardım eli uzatmıyor,” diyerek, etrafındaki kimseleri suçlar. Birey, yansıtma yoluyla kendisinde bulunan olumsuz yönleri “zorunlu ve gerekli” imiş gibi gösterir. Kendisinde bulunan kötü özellikleri başkalarında görerek birey kendini, olumsuz özellikler açısından başkalarından farklı görmez. Birey yansıtma davranışında bulunarak, “Ne yapayım, herkes böyle, ben de böyle olmak zorundayım; böyle davranmam yaşamın zorunlu bir sonucu, benim elimde olan birşey yok” mesajını verir.”

(Doğan Cüceloğlu, ***İnsan ve Davranışı***, 15. b., İstanbul: Remzi Kitabevi, 2006, s. 303.)

*

Bulut'un sözlerine dönelim:

> "Bu arada Türkiye'de Sultan Reşad vefat etmiş [4 Temmuz 1918] ve yerine kardeşi **Vahideddin** Efendi geçmişti. Mustafa Kemal de yurtdışındaki tedavisinden dönmüş, tebriklerini sunmak için Sultanın huzuruna çıkmış ve bu görüşme neticesinde **tekrar 7. Ordu kumandanlığına tâyin** edilmişti. Mustafa Kemal, **Ağustos ayı sonunda [1918] Halep**'e giderek ordusunun başına geçti, fakat **harbi bitirmeye artık kesin kararlıydı**. Bu kararını tatbîkâta koymak için, **Şerif Hüseyin'in oğlu Emir Faysal**'la birlikte İttihâtçılara karşı savaşan **casus Lawrence** ile görüştü. Lawrence ile 1918 yılı başında, Rusya'da iktidarı ele geçiren Bolşevikler Almanya ve Türkiye ile sulh görüşmeleri yaparken de görüşmüştü. Ona, Pan-Türkizm peşinde koşan İttihâtçı partinin içinde güçlü bir pozisyon elde ettiğini ve onları istediği gibi **yönlendirebildiğini**, Doğudaki **Türkçü arzulara en kısa zamanda mâni olunması** gerektiğini, **Almanların bu savaşı kesinlikle kaybedeceğini** söylemişti." (Bulut, s. 340-341)

Görüldüğü gibi tencereler yuvarlanmış kapaklarını bulmuşlar.. Hain **Şerif Hüseyin**'in oğlu **Faysal**, meşhur casus **Lawrence,** ve Selanikli zampara, Suriye-Filistin cephesinde biraraya gelmişler..

*

Bir eksik zamparaymış, o da sahnede yerini almış..

Kamber'siz düğün olmaz "netekim". Osmanlı Devleti gibi bir cihan imparatorluğunu tarihe gömecek olan horon ekibi eksiklerini tamamlamış. (Bulut

bunları iddia olarak yazıp geçmiş değil, neredeyse her cümlesini bir dipnotla belgeliyor.)

Bulut'un yazdıklarının ortaya koyduğu gibi, Selanikli zampara kendisini pazarlamayı, insanlara yaltaklanıp yanaşmayı çok iyi biliyordu..

Vahideddin'i kafaya almayı başarması da bu özelliğinin sonucu..

Nabza göre şerbet vermeyi, herkese hoşuna gidecek şeyleri söylemeyi, köprüleri geçerken bütün ayılara dayı diyerek selam çakmayı ilke edinmişti.

Lawrence'a da hoşuna gidecek şeyler söylemiş, Almanya'nın (ve tabiî bu arada onun müttefiki Osmanlı'nın) **İngilizler karşısında mağlup olacağı müjdesini** vermiş.

Zımnen, "Osmanlı'nın mağlup olması ve İngilizler'in galip gelmesi için üstüme düşeni yaparım" demiş oluyor.. (Açıkça demediyse tabiî.)

Lawrence'a bu müjdeyi verdikten aylar sonra **Allenby**'nin karşısına Türk ordusunun komutanı olarak çıkınca da, **kehanetinin** gerçekleşmesi için elinden geleni sonuna kadar yaptı.. Osmanlı'nın yenilgisini garanti altına almak için elini taşın altına koydu.

*

Öyle anlaşılıyor ki, Selanikli zampara, **Lawrence** eliyle (eski sofra arkadaşı) **Lord Allenby**'ye "endişe etmemesi, rahat olması, onun zaferi için elinden geleni yapacağı" haberini göndermişti.

Bulut, sözlerini şöyle sürdürüyor:

> "Görüşmelerden sonra Mustafa Kemal, **Aubrey**'in evinde tanışıp beraber yemek yediği, İngiliz ordularının başındaki **Allenby**'nin saldırısı üzerine ordusunu geri çekti. İngiliz ordusu açılan boşluktan girip sağ ve sol cenahtaki diğer Türk ordularını arkadan sardı. **Mustafa** Kemal, Lawrence ile 27 Eylül [1918] gecesi tekrar görüştü. Ona **Genç Araplarla, yani Emir Faysal'm adamlarıyla anlaştığını**, **Türklerin başka milletlere ait toprakları terk etmesi ve Anadolu'ya odaklanması gerektiğini** söyledi. Orduyu bu yüzden geri çekiyordu." (s. 341)

Selanikli, komutası altındaki Yedinci Ordu'ya 20-21 Eylül gecesi geri çekilme emri vermişti. Bir hafta sonra, 27 Eylül gecesi **dostu Lawrence**'la görüşüp raporunu vermiş, ondan "aferin" almış.

Bulut'u dinlemeye devam edelim:

> "Türk ordusu ricat ederken İngiliz tayyareleri (uçakları) yukarıdan üzerlerine aralıksız bomba yağdırıyordu. Askerler panik halindeydiler. O kargaşa içinde Şam'a doğru çekilirken Mustafa Kemal'in önü İngiliz birlikleri tarafından kesildi, esir düşmesi an meselesiydi. Yardımına Ürdün Nehrinin öte yanında kamp kuran Fevzi el-Kavukçu yetişti. Fevzi,

> Trablusşam'da doğmuş ve 1912'de İstanbul'da Hârbiye Mektebinden (Kara Harp Okulu'ndan) mezûn olmuştu. Mezûn olur olmaz (Osmanlı Genelkurmayı tarafından) İtalyanlar tarafından işgal edilen Libya'ya gönderilmiş ve burada Mustafa Kemal ile tanışmıştı. Kavukçu eski dostunu kurtarmak için kumandanından izin alarak hemen iki birlik gönderdi. Birliklerden biri Mustafa Kemal'i ve yanındaki subayları kurtardı. Kendisini kurtaranın Fevzi olduğunu öğrenen Mustafa Kemal ona, "*Sadece Osmanlı ordusunun liderlerini değil, ordunun şerefini de kurtardın. Aslında hareketlerin tüm subaylara numune olmalı*" diyerek teşekkür etti. Ardından Şam'a giderek Cemal Paşa ve bazı Alman subaylarla birlikte Victoria Oteline yerleşti. Dostu **Aubrey** de on iki yıl evvel bu otelde kalmıştı." (s. 341)

Selanikli'nin, aslen Arap olan Fevzi el-Kavukçu tarafından kurtarılmasına sevinmeye hakkı var.. Çünkü böylece, bilahare kendisinin gidip İngilizler'e bizzat teslim olma şerefine/onuruna erişmesi fırsatını yakalamış oluyor.

(Bu tür olaylarda karşı tarafın "dostu" olmak özel muamele görmeyi sağlamaz. Çünkü "yukarıdakiler", alt seviyedekilere "Falan bizim adamımız" ya da "Ajanımız" diyerek bilgi vermezler. İşin doğası bunu gerektiriyor.)

*

Bulut sözlerini şöyle sürdürüyor:

> "Lawrence ve (Şerif Hüseyin'in oğlu) Emir Faysal'ın ordusu Şam eteklerinde görününce, Mustafa Kemal ve diğer İttihâtçı subaylar 30 Eylül'de şehri terk edip kuzeye doğru çekildiler. Mustafa Kemal, dağılan askerlerini toplamak için Humus tren istasyonunda karargâh kurdu. Burada yine Fevzi ile karşılaştı. Ona, "***Artık bitti. Kaderimiz düşmanlarımızın ellerinde.*** *Herkes kurtarabildiğini kurtarmalı. Umarım bir gün Arapların yeni bir rol oynayabilecekleri hür bir devleti olur.* ***Bir gün Anadolu'da***

bazı şeyler olduğunu duyarsan *ve kendi memleketinde yaptığın mühim bir işin yoksa bize gel*" dedi. **Anadolu'nun işgal edileceğini ve kendisine çok mühim mesuliyetler düşeceğini biliyordu**, fakat Fevzi'nin Arap milliyetçisi olarak başka planları vardı. Faysal'ın hizmetine girecek ve Mustafa Kemal'in İstiklâl Harbini örnek alarak 1925-27 Büyük Suriye İsyanında diğer Genç Arap arkadaşlarıyla beraber Fransızlara karşı mücadele edecekti. 1927'de İstanbul'a gelerek Mustafa Kemal ile tekrar görüşecekti. **Sabaha kadar içerek** eski hatıraları yâd edecekler, fakat Mustafa Kemal, Fransa ile arasını bozmak istemediğinden Arap milliyetçisi dostlarına yardım edemeyecekti." (s. 342)

Demek ki Selanikli zaferinden emindi, işi kökünden hallettiğini düşünüyordu..

Rahatlamış şekilde "Artık bitti" diyor.

Osmanlı'nın **kaderinin düşmanlarının elinde olması** işini büyük bir muvaffakiyetle halletmişti.

İncelik gösterip "düşmanlarımız" diyordu ama aslında İngilizler'i dost görüyordu. Nitekim sadece iki ay sonra İstanbul'da ***Minber*** ve ***Vakit*** gazetelerinde İngilizler'e olan derin sevgisini açıklayacaktı.

Filistin ve Suriye'nin elden çıkması ve İngilizler tarafından işgali işini can alıcı kritik katkılarıyla sağlama almıştı, sıra Anadolu'daydı.

Bulut'un söylediği gibi, gelecekte Anadolu'da "birşeyler olacağını" biliyordu.

Muhtemelen kulağına **Lawrence** fısıldamıştı.

Selanikli zampara kolay pes edecek ve başladığı işi yarım bırakacak biri değildi.. O yüzden, Suriye'de muhteşem eserine son şeklini verecek adımları atmayı da ihmal etmeyecekti.. Bulut'tan dinleyelim:

"Bu arada Halep'te Baron Otel'in süitinde kalan Mustafa Kemal, **emrinde sekiz bin askeri olmasına rağmen** daha fazla kan dökülmesini istemediği için olacak, **şehri savaşmadan teslim etti** ve Halep'in kırk mil (60 küsur kilometre) dışında kamp kurdu. Anzak askerlerinin kumandanı **General Harry Chauvel**, kendisine asker gönderip teslim olmasını istedi. Mustafa Kemal gülerek, "Söyle Chauvel'e kendisi gelsin alsın" dedi, fakat birkaç gün sonra gelip, **General Macandrew**'a kendisi teslim oldu. Bunun ardından, **Aubrey**'in Kut'ta Türklere emanet ettiği **General Townshend**, Aubrey'in arzusu üzerine İstanbul'da mütareke görüşmelerine başladı ve Türkiye, 30 Ekim'de Mondros Mütarekesini imzalayarak harpten çekildi." (s. 344-5)

"Kemal ile Halep'te görüştüm. Türklerin yenilmesine üzülmediğini, amacının Enver Paşa'yı itibarsızlaştırmak olduğunu söyledi"
Allenby
American israelite,1 Mart 1923

"Allenby Halep'i teslim almak için girdi, 7. ordu komutanıyla öğle yemeği yedi."
Border Cities Star,30 Ağus 1929

Selanikli, İngiliz dostları dururken tutup Anzak (Avustralya, Yeni Zelanda) askerlerine teslim olacak kadar enayi değildi.

O yüzden Harry Chauvel avucunu yalıyor, Selanikli davetsiz misafir olarak gidip General Macandrew'a teslim oluyor.

İngiliz dostluğunun tadını tam çıkarması için tıpış tıpış gidip teslim olması lazım.

Bu arada, kendi yenilgi ve teslimiyetini Osmanlı İmparatorluğu'nun yenilgi ve teslimiyeti haline getirmek için son atraksiyonunu da yapıyor.

Kafaya almış bulunduğu (henüz üç aylık) acemi padişah Vahideddin'e bir **telgraf telgraf** gönderiyor, İngilizler'le **"behemahal sulh (her ne pahasına olursa olsun barış)"** yapılması teklifini iletiyor.

Teslimiyeti, adını "sulh" (barış) koyarak yenilir yutulur süslü ve tatlı bir şey haline getiriyor.

İNGİLİZLER, BLACK JUMBO'YU 1913 YILINDA 32 YAŞINDAYKEN KEŞFETMİŞLERDİ

Filistin-Nablus'ta eski sofra arkadaşı General Allenby'nin karşısından yel yepelek kaçarak İngilizler'e kolay, zahmetsiz ve hasarsız bir zafer hediye eden Selanikli Mustafa Atatürk, İzmir-Kayseri arası kadar bir mesafeyi kahramanca aşarak Halep'e gelmiş ve Baron Otel'in süitine yerleşmişti.

Emrinde hâlâ 8 bin asker vardı fakat bu şehri de İngilizler'e savaşmadan teslim etti ve kaçıp 40 mil (60 küsur kilometre) dışında kamp kurdu.

Başladığı işi yarım bırakmayı sevmiyordu.

Hattı bırakıp kaçma yok, **sathı** bırakıp tüyme vardı. Slogan "Ne istiklal, ne ölüm! Tabana kuvvet gözüm"dü.

Vatanın bir karış toprağı değil, bir milyon karış toprağı İngiliz dostlara feda idi! Dostluk ve centilmenlik böyle günde belli olurdu.

Selanikli'nin son dostluk hamlesi, kendi ayağıyla gidip **General Macandrew**'a teslim olmak oldu. Çok medenî adamdı canım!

Fakat sadece kendisinin teslim olması ve medenî davranması yeterli değildi. Bu arada, kafaya almış bulunduğu (henüz üç aylık) acemi padişah Vahideddin'e bir **telgraf** göndererek İngilizler'le **"behemahal sulh (her ne pahasına olursa olsun barış)"** yapılması teklifini iletmeyi ihmal etmedi.

Teslim olmanın adını "sulh/barış" koymuştu.

Dört yıl boyunca savaşan Osmanlı Devleti'nin İngilizler karşısında teslim bayrağı çekmesini iki aydan bile kısa bir sürede sağladı.

İşbitirici adamdı.

Prof. Ekrem Buğra Ekinci, Selanikli'nin Filistin'deki hizmetlerini şöyle özetliyor:

> "4 Temmuz 1918'de tahta çıkan padişah (Vahideddin), bir ay sonra Avrupa'dan (Karlsbad kaplıcalarından) dönen Kemal Paşa'yı tekrar **7. Ordu'nun başına** getirdi. Ağustos sonunda Nablus'taki karargâha varışından birkaç gün sonra **İngiliz taarruzu** başladı. O zamana kadar cephede **üstünlük**, İngiliz kuvvetlerinde bulunsa bile, General Allenby bir türlü ilerleyemiyordu.
>
> "Nihayet İngilizlerin talihi döndü. Kemal Paşa, **"Ordumla sahralar ve nehirler geçerek Şam'a ricata mecbur oldum. Burada çekilen meşakkatin izahı uzun olur"** diyerek, en basit bir hâdiseyi bile tafsilatlı anlattığı halde, burada nedense sözü **kısa kesmeyi** tercih etmiştir. ...
>
> "O zaman Filistin cephesinde **üç ordu** vardı: Merkezi **Salt**'ta 4. Ordu; **Nablus**'ta 7.ordu ve **Tulkerem**'deki 8. ordular, **Yıldırım Orduları** diye anılırdı. Cephenin umumi karargâhı Nâsıra'da idi ve **Liman von Sanders**

de cephe kumandanıydı. 4. ordu kumandanı Mersinli Cemal Paşa, 8. ordununki Arapgirli Cevad Paşa ve 7. ordununki Mustafa Kemal Paşa idi. İsmet Bey ve Ali Fuad Paşa, 7.ordunun kolordu kumandanlarıydı. ...

"Bu üç ordu, Kudüs'ün kuzeyinde **tahkim** edilmiş bir mevzide bir müdafaa hattı teşkil ediyordu. İngilizler sayıca üstündü ama, Osmanlı birlikleri de **yeni ve ağır Alman silahları** ile donatılmıştı. Diğer cephelerden farklı olarak Filistin-Suriye'deki birliklerin **mühimmatı ve morali yerindeydi.** İstanbul'un elverişli bir mütareke için mukavemetini bahane ettiği bu birliklerin bu kadar çabuk çözülmesi **hayret** uyandırmıştır.

"Ders kitaplarında, tarihin en muvaffak geri çekilme hareketi olarak lanse edilen ve kısa geçilen bu hezimetin sebebi, (Mustafa Kemal kumandasındaki) 7. ordunun diğerlerine **haber vermeden ricat** etmesi, bundan açılan boşluktan saldıran İngilizlerin **sağ ve soldaki 4. ve 8. orduları arkadan kuşatması**dır. ...

"4. Ordu Kumandanı **Mersinli Cemal Paşa**'nın yaveri Cevat Rıfat (Atilhan) hatıralarında hâdiseye temas eder. "Hadiselerin bu feci inkişafından son derece müteessir ve asabi olan Mersinli Cemal Paşa [Şam yolu üzerinde Deraa'da] 7. Ordu Kumandanını görünce zapt edilemeyen bir infial ve şiddetle şöyle haykırdı: '*Bu hali görüyorsunuz Paşa Hazretleri! Allah bunu zât-ı devletlerinizden soracaktır.* ***Üç ordu müşterek bir müdafaa yapmış müşterek bir mukavemet göstermiş olsa idi*** *bu perişanlık husule gelmeyecekti!*' ..." (Cevat Rıfat Atilhan, ***Filistin-Suriye Cephesi'nde Kahramanlar ve Hainler***, s.44) ...

"Mustafa Kemal Paşa'nın Nablus Muharebesi'nden birkaç gün evvel üç ordunun da umum kumandanı sıfatıyla cepheye gelişi, ordu içi darbe denecek bir tavırla Alman kurmaylarını birer birer uzaklaştırması çok dikkate değerdir. Bundan birkaç gün sonra İngiliz birlikleri saldırmış, bütün

ordu savaşmadan teslim olmuş, sadece karargahdaki az sayıda kişi kaçmayı becerebilmiştir. Bu **izahı oldukça zor çetrefil bir hikaye**dir. Bunu **danışıklı dövüş** olarak görenler vardır. ... **Türkiye cumhuriyeti tarihi**, Nablus mağlubiyeti ile başlar.

"Bu **mutabakat için temasların** bir müddet evvel, belki birkaç ay evvelinden **gizli** bir şekilde başlayıp sürdüğü tahmin edilebilir. Bunun, **nerede, nasıl ve kimler arasında** olduğu, modern Türk ve İngiliz tarihçiliğinin sükût geçtiği bir meseledir. ...

"Suriye cephesinin çökmesi üzerine 30 Ekim'de Mondros Mütarekesi imzalandı. ..."

(https://www.ekrembugraekinci.com/article/?ID=986&sonun-ba%C5%9Flangici:-filistin-suriye-bozgununun-hik%C3%A2yesi)

Bunun bir "**danışıklı kaçış**" olduğu ve bir "**mutabakat**"ın ürünü olarak yaşandığı açık.

Mutabakat için temasların nerede, nasıl ve kimler arasında kurulduğu hususuna gelince..

Mutabakatın temelleri, **İngiliz ajanı Aubrey Herbert**'in, İngiltere'deki evinde Selanikli onuruna verdiği ve **Lord Allenby**'yi de davet ettiği yemekte atılmış olmalıdır.

Cepheye gitmemek için sürekli bin dereden su getiren (Çanakkale'de savaşın ortasında izin isteyip cepheden ayrılan, Hicaz'ı savunma görevini kabul etmeyen, Filistin'deki vazifesinden üç ay sonra istifa edip İstanbul'a, Pera Palas Oteli'ne kapağı atan), en son, hastalığını bahane edip Avrupa kaplıcalarına kadar firar eden Selanikli nasıl oluyorsa (kafaya aldığı tecrübesiz yeni padişah sayesinde Almanlar'a ve Enver Paşa'ya dirsek gösterebilecek konuma gelince) birden bire cephe gönüllüsü haline geliyor ve tesadüfe bakın ki tam da Lord Allenby'nin karşısında savaş sofrasına oturuyor..

Ve kaçıyor..

Diğer iki ordumuzun tuzağa düşmesine ve onların da mahvolmasına yol açacak şekilde..

Selanikli'nin İngilizler'le olan "mutabakat" silsilesinin ilk halkaları biraz sisli olsa da, sonrakiler, İstiklal Harbi'nin doğu ve batı cepheleri kumandanları olan **Kâzım Karabekir** ile **İsmet İnönü**'nün itiraflarıyla sabit.

*

Selanikli zamparaya Filistin cephesindeki kahramanlığı yüzünden çıkışan **Mersinli Cemal Paşa**'yı (Mehmed Cemal Mersinli, ö. 1941) İngilizler affetmediler.

(Selanikli'yi ise yıllar sonra meşhur "**Dizbağı nişan**ları / **Order of the Garter**" ile onurlandırmak istediler.)

KEMALİST İNKILÂB'IN ANATOMİSİ

Kadir Mısıroğlu

Çankaya'da sofra başında konuşulan bir mevzua Karaosmanoğlu ışık tutuyor:

DİZBAĞI NİŞANI NİÇİN VERİLMİŞ?

M. Kemal Paşa, «İngilizler beni sever de ondan» diyor

42

Adamları **Black Jumbo**'ya zorluk çıkaran herkesi bir şekilde tasfiye ediyorlardı. Selanikli'den altı yaş büyük olan Mersinli Cemal Paşa da bundan payını alacaktı.

Mersinli Paşa, Selanikli'nin yol açtığı bozgun yüzünden imzalanan (ve teslim olma anlamına gelen) Mondros Mütarekesi'nin ardından Ocak 1919'da (bozgundan dört ay sonra) önce Yıldırım Kıtaları müfettişliğine atandı, ardından da Konya'da bulunan 2. Ordu'nun komutanı yapıldı. Bunu Temmuz 1919'da (bozgundan 10 ay sonra) Askerî Okullar Genel Müfettişliğine atanması takip etti. Ekim 1919'da (bozgundan 13 ay sonra) ise Osmanlı Hükümeti'nde Harbiye Nazırı (Savunma Bakanı) oldu. Fakat 20 Ocak 1920'de işgalci İtilaf Devletleri (İngiltere, Fransa ve İtalya) Osmanlı Devleti'nden, onun ve İsmail Cevat Paşa'nın (Çobanlı) görevden alınması talebinde bulundular. Mersinli Paşa, istifa etmek zorunda kaldı.

Fakat İngilizler olayı bu noktada bırakmadılar, onu 15 Mart 1920'de tutukladılar ve üç gün sonra **Malta Adası'na sürgün** ettiler.

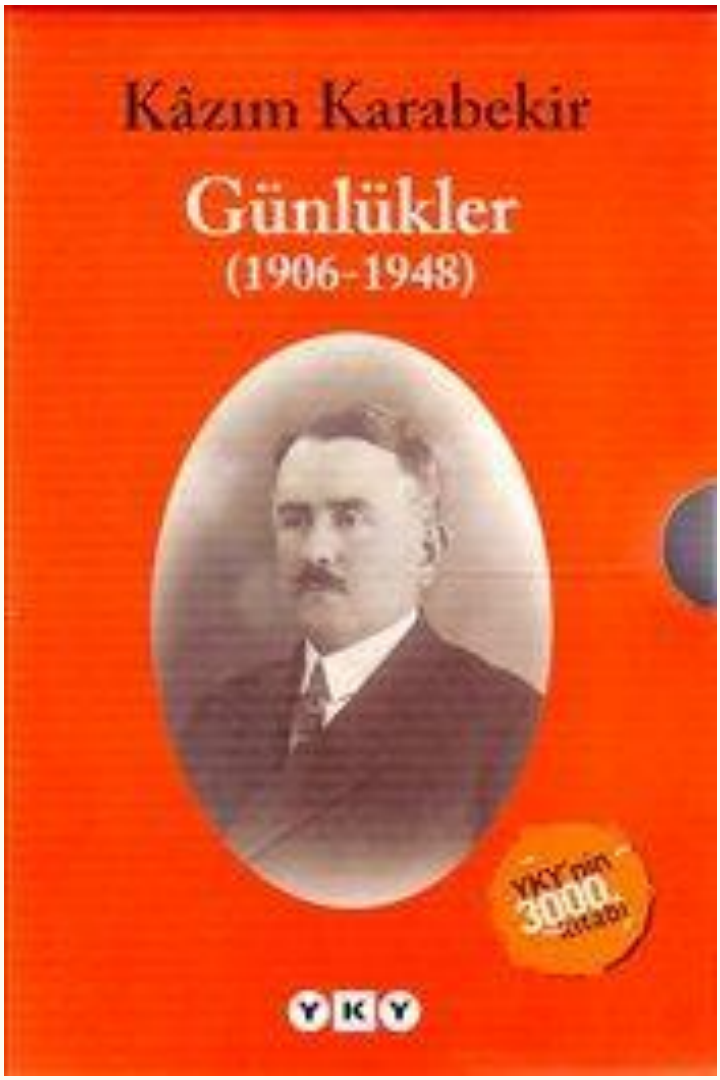

Telefonla yaver beyin iş ârı üzerine General Cafer Tayyar 'la İnönü 'ye. Saat 5.45-7.00. M. Kemal'in Enver 'e kızarak İngilizlere teslim olmak teşebbüsünü Cevat Rıfat söyledi. Bunu Cemal Paşa, Ömer Lütfi ve Diyarbakırlı Kâzım Paşa da bilirmiş. Cemal Paşa 'ya –bugün bana gelmişti– sordum, evet dedi. Bu maksatla bazı zabitler de İngilizler tarafına geçmiş.

15 Şubat 1939 Çarşamba

Cebeci ve Yenişehir 'de ev aradık.

17 Şubat 1939 Cuma

Ziraat istasyonunu gezdik.

Bunlar yaşanırken Selanikli zamparanın Ankara'da TBMM'yi açmasına yaklaşık bir ay kalmıştı. Aynı günlerde İngilizler, **Black Jumbo**'larının önünü açmak, kuracağı meclise **meşruiyet** kazandırmak ve **rakipsiz-alternatifsiz** hale getirmek için Osmanlı Meclis-i Mebusanı'nı (Milletvekilleri Meclisi) **kapattılar** ve Selanikli'yi adamdan saymayan dişli siyasetçileri tutuklayarak Malta'ya sürdüler.

Selanikli'yi ise, zamanında vize verip Anadolu'ya yolcu etmişlerdi. Padişah'a ve Osmanlı Hükümeti'ne Selanikli zamparayla uğraşmaları için baskı yaparlarken, 27 Aralık 1919'da (Padişah'ın altına çektiği iki otomobille) Ankara'ya gelen Black Jumbo'yu bu şehirdeki İngiliz garnizonu paşalar gibi karşılayıp ağırlamıştı. Tavuğuna kışt dememişlerdi.

Kulağından tutup Malta'ya götürmelerini geçtik, Selanikli'nin Ankara'ya güven içinde yerleştiğinden emin olunca ikibuçuk ay sonra (Mart 1920'de, tam da Mersinli Cemal Paşa'nın Malta'ya esir olarak sürüldüğü sırada) şehri zamparaya emanet edip geçip gitmişlerdi.

*

Zamparanın Filistin firarından sonrasını Mehmet Hasan Bulut şöyle anlatıyor:

> "İşgalin ardından gelen emir üzerine General Macandrew, **Mustafa Kemal'i serbest** bıraktı ve onu **lüks bir arabaya bindirip tren istasyonuna uğurladı**. Trenle Anadolu'ya geçen Mustafa Kemal, **Adana'da kısa bir mola** verdikten sonra **13 Kasım'da işgal altındaki İstanbul'a** döndü. Mütarekenin (Mondros Ateşkesi'nin) imzalanmasından iki hafta sonra İstanbul'a doğru ilerleyen İngiliz filosu, 12 Kasım 1918'de, yani Çanakkale Harbinden sadece üç sene sonra Çanakkale Boğazına girmiş ve **İstanbul'u işgal** etmişti. Mustafa Kemal, **annesinin Akaretler'de (Beşiktaş) evi** olmasına rağmen, İngilizlerin kontrolü altındaki mıntıkada kalan ve casusların cirit attığı **Pera Palas'**a yerleşti. Mustafa Kemal, ertesi gün otelde ***Daily Mail*** gazetesinin muhabiri ve

(İngiliz casus) **Aubrey'in arkadaşı George Ward Price** ile buluştu. George'a, "**Eğer İngilizler Anadolu için mesuliyet kabul edecek olurlarsa, tecrübeli Türk vâlileri ile işbirliği halinde çalışmak ihtiyacını duyacaklardır. Böyle bir salâhiyet dâhilinde hizmetlerimi arz edebileceğim münâsip bir yerin mevcut olup olmayacağını bilmek isterim**" dedi ve kendisini Karadeniz Ordusunun başındaki Korgeneral Harington ile görüştürmesini istedi.

"Mustafa Kemal, otelde kalırken birkaç defa da, Aubrey'in (Herbert Aubrey) mensubu olduğu İngiliz Hilâl-i Ahmer Cemiyetinin İstanbul Komitesinin reisi **Rahip Robert Frew** ile görüştü. Frew'un Amerikalılarla irtibatı devam ediyordu. Cihan Harbinin başlamasına bir ay kala, Amerikan Kız Kolejine Rockefeller tarafından yaptırılan yeni binaların açılışında Amerika'nın Yahudi sefiri Morgenthau, Hahambaşı Haim Nahum, Hâlide Edib ve **Frew** bir konuşma yapmışlardı. Amerikalı işadamı Charles R. Crane açılışa katılamadığı için tebrik telgrafı göndermişti. Yeni **binadaki ilk dersi de Frew** vermişti. Cihan Harbi başlayınca Frew, İstanbul'da faaliyetlerine devam etmişti. 1917 yılı başında, Malta'da tutulan Eyüp Sabri Paşa'nın serbest bırakılması için, Genç Türkler tarafından tevkif edilmişti ama artık serbestti. Geçen zaman zarfında İngiliz Hilâl-i Ahmer Cemiyetinde beraber çalıştığı Damad Ferid'in yakın dostlarından olmuştu. Türkiye'nin, İngiltere ile, Enver gibi İttihâtçılar yüzünden bozulan münasebetlerini tekrar düzeltmek isteyen **Damad Ferid**, İngiltere Başvekili Lloyd George ile arasının iyi olduğunu bildiği için **Rahip Frew**'un her dediğine inanıyordu. Frew da Ferid'in ve eşinin vasıtasıyla Sultan Vahideddin'e telkinlerde bulunabiliyordu, yani **Mustafa Kemal'in Anadolu'ya gönderilmesi için Frew kritik bir isimdi**."

(Mehmet Hasan Bulut, ***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***, 4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018, s. 346-7.)

Rahip Robert Frew için “kritik” kelimesi hafif kalıyor. Kritik ötesi bir isimdi.. Görünüşte İngiltere’nin İstanbul Büyükelçiliği’nin rahibiydi, gerçekteyse **İngiliz istihbarat teşkilatının (gizli servisinin)** İstanbul (Türkiye) şefiydi.

Aubrey’in de amiriydi.

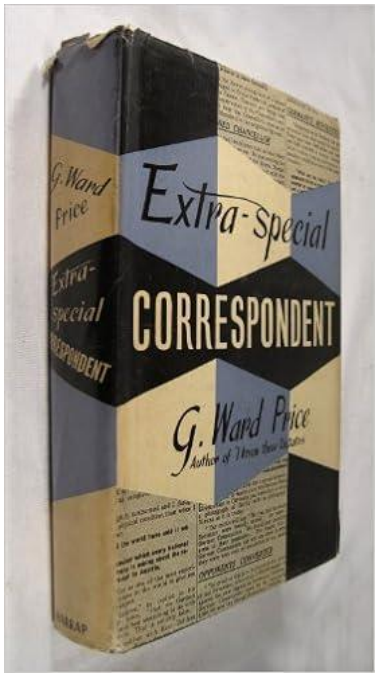

Selanikli zampara Mustafa Atatürk, tam da İngilizler'in İstanbul'u işgal ettiği 13 Kasım 1918 günü İstanbul'a gelmiş ve İngiliz subaylarının karargâh olarak seçtiği **Pera Palas Oteli**'ne yerleşmişti.

Anasının **Beşiktaş-Akaretler**'de evi bulunduğu halde.

Samsun'a gitmek üzere İstanbul'dan ayrılacağı 16 Mayıs 1919 tarihine kadar **altı ay** İstanbul'da kalacaktı.

Selanikli zampara, bu altı ayın ilk iki ayı içinde (Ocak 1919'un ortalarına kadar olan sürede) İngilizler'le işi bağladı, ve **Lord Curzon**'un Osmanlı Devleti'nin tasfiyesi ve **Anadolu'da nevzuhur bir Türk devleti kurulması projesinin** ihalesini almayı başardı.

Bu süreçte kritik ve kilit isim **Rahip Frew** idi.

Selanikli, Pera Palas Oteli'nin müdürü vasıtasıyla **Frew** ile irtibat kurmuş ve yalnız olarak başbaşa (**Rauf Orbay**'ın ifadesine göre) "müteaddit defalar" görüşmüştü. Bu görüşmeleri Selanikli'nin yaveri **Cevat Abbas** da yayınlanan hatıratında doğrulayacaktı.

*

Selanikli zampara, 1926 yılında **Falih Rıfkı Atay**'a, **Frew** ile olan görüşmesinden üstünkörü bahsedecek, konuyu geçiştirmeye çalışacaktı. Onunla **bir defa** görüştüğünü, bir daha da görüşmediğini söyleyecekti.

Yalancının çok iyi bir hafızasının olması gerektiği herkesçe kabul edilen bir genel geçer doğrudur, fakat bir başka doğru, her yalancının hafızasının mutlaka bir yerde tekleyeceği, "error" vereceğidir.

Nitekim Selanikli bir yıl sonra TBMM'de okuduğu ve kitap olarak basılan meşhur ***Nutuk***'unda **Frew (Fro, Fru)** ile "**bir iki defa**" görüştüğünü söyleyecekti. Falih Rıfkı'ya söylediği yalanı unutmuştu.

MAJOR C.S.FORD (WEARING A FEZ), MME. SCHNEIDER AND THE REV. ROBERT FREW.

THE HERALD prints herewith a snapshot of Major C. S. Ford, the American army surgeon, who has done such wonderful work in the Turkish army in caring for the ill and wounded. Major Ford, as told in the HERALD's special cable despatches from Constantinople, was in Constantinople on leave and in ill health himself, but on discovering the disorganized state of the Turkish army and the need for medical work, at once took a lead in the task of caring for the ill and wounded. In the photograph Major Ford is the man wearing the fez with a crescent. The woman is Mme. Schneider, a Hungarian, who has volunteered as a nurse, and the other man is the Rev. Robert Frew, a Scotch clergyman, who lives in the Turkish capital.

Doğal olarak, onun **istihbaratçı** kimliğini özenle saklamaya çalışıyordu. Ona göre, **Frew** son derece iyi bir adamdı, tek kusuru hayalperest bir maceraperest olmasıydı.

Gerçekte **Frew** ile Selanikli zampara, "müteaddit" görüşmelerinde Selanikli'nin Anadolu'da nasıl yeni bir hareket başlatabileceği ve Osmanlı Devleti'ni nasıl tasfiye edeceği hususunu görüşmüşler ve yol haritası konusunda mutabakata varmışlardı.

Bu gerçeği Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı, Selanikli'nin sağ kolu ve başbakanı **Orgeneral İsmet İnönü**, 1973 yılında, cumhuriyetin ilanının 50'nci yıldönümü vesilesiyle verdiği demecinde şöyle dile getirecekti:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

Aynı gerçeği Kâzım Karabekir de dile getirmiş durumdaydı:

> "***Yeni Sabah***'ta Rıza Tevfik'in [Bölükbaşı] hatıralannda dikkate şayan parçalar var. Dün [Sadrazam] **Damad Ferid**'in şu sözleri yazılmıştı: '**Mustafa Kemal Paşa'yı müfettiş olarak tayin etmemizi isteyen İngilizlerdi. Şimdi de geri almamızda ısrar ediyorlar**.'
>
> "Merhum Karabekir, bana bir gün, **Mustafa Kemal'in İngilizlerle anlaşarak Milli Mücadele'ye girdiğini**, İngilizlerin [komünist devrimini yapmış olan] Ruslara karşı Türkiye'den daha iyi bir mukavemet [direniş] cephesi kuramayacaklarını anladıklarını söylemişti."
>
> (Samet Ağaoğlu, ***Siyasî Günlük***, haz. Cemil Koçak, İstanbul: İletişim Y., 1992, s. 219.)

*

Osmanlı Devleti, Çanakkale, Kûtu'l-Amare ve (Rusya'daki komünist ihtilal sayesinde) doğuda kazandığı zaferlere rağmen Selanikli zamparanın "altın vuruş"u yüzünden dört yıllık savaş defterini iki haftada yenilgi ile kapatınca Enver, Talat ve Cemal Paşalar memleketi bırakıp kaçmışlardı.

Fakat geride kalan (örgütlü) İttihatçı taifesi, kendi aralarında, Anadolu'da bir direniş hareketi organize edilmesi hususunu görüşüyorlardı. (Nitekim Kâzım Karabekir bu niyetle Selanikli'den bir ay önce Anadolu'ya geçecekti.)

Doğal olarak İngiliz istihbaratı bu tür kıpırdanışları takip ediyor, kendi gelecek planı doğrultusunda gereken adımları atıyordu.

Bulut, şunları yazmış durumda:

> "… İstanbul'un işgali ve azınlıklar yüzünden Anadolu karmakarışıktı. İttihâtçılar, **Anadolu'da bir hareket planlamak ve bu harekete bir lider seçmek** için Galata'daki Selânik Bankası şubesinde gizlice toplandılar. Rothschild'lefin ortağı olan Allatini ailesine ait Selânik Bankası, 1908 ve 1910'da Fransız, Avusturya ve Osmanlı Bankasının iştirakiyle iyice büyümüş ve bankanın merkezi Selânik'ten İstanbul'a taşınmıştı. İttihât ve Terakki Komitesi, Meşrûtiyet'ten sonra da mühim kararları almak için çoğu zaman Selânik Bankasının bu şubesinde toplanırdı. Toplantıda Anadolu Hareketinin lideri olarak Mustafa Kemal seçildi.
>
> "Bundan haberdar olan İngilizler, ellerindeki tevkif edilecekler (tutuklanacaklar) listesinde adı üçüncü sırada yer alan Mustafa Kemal'i **asayişi sağlamak üzere** Anadolu'ya **müfettiş** olarak göndermesi için Sultan Vahideddin'i iknâ ettiler. Sultan, Anadolu'da silahları teslim alınmamış orduları ve İstanbul'un işgaline karşı gösterilen reaksiyonu organize ederek anlaşma esnasında işgal güçlerine karşı koz olarak kullanabileceğini düşündü. İstanbul'u işgal kuvvetlerine bırakarak **kendisi Anadolu'ya geçemezdi**, istese bile İngilizler buna müsaade etmeyecekti. **22 Kasım**'da Mustafa Kemal ile görüşürken endişeli olduğu her halinden belliydi. Ona, "Ordunun kumandan ve subayları eminim ki seni çok severler, Onlardan bana bir fenalık gelmeyeceğine teminat verir misin?" diye sordu. Ertesi hafta Yıldız Sarayında tekrar görüştüler ve Sultan taşıdığı

tüm şüphelere rağmen Mustafa Kemal'i Anadolu'ya göndermeye karar verdi."

(s. 348)

Bulut'un burada hüküm verirken biraz acele gittiği görülüyor.

Selanikli eğer İngilizler'in tutuklanacaklar listesinde olsaydı, Halep'te zaten **teslim olmuşken serbest** bırakılmazdı.

Padişah'la görüştüğü 22 Kasım 1918'de İstanbul'a geleli sadece dokuz gün olmuştu. Sonraki süreçte İngilizler pekçok subay, milletvekili, siyasetçi, bürokrat ve aydını **tutuklayıp Malta'ya sürecekler**, Selanikli'ye ise hiç dokunmayacaklardı.

Ancak, **İngiliz istihbaratı** düşmanlarını aldatıp kandırmak için sağ gösterip sol vurmayı iyi bilir. Şayet tutuklanacaklar listesine bir ara Selanikli zamparanın ismini de yazdılarsa, bu sadece, **Selanikli'yi kahramanlaştırmak** ve şüpheleri onun üzerinden uzaklaştırmak için yapılmış olabilir.

Tutuklamadıktan sonra istediğin kadar liste yap. Kâğıt parçasının bir hükmü yok.

*

Bununla birlikte, Bulut'un söylediği gibi, Sultan Vahideddin Selanikli Mustafa Atatürk'ü Anadolu'ya, kendisi gidemediği için göndermişti.

En güvendiği subay oydu.

Selanikli, muhteşem takiyyesi, harikulade riyakârlığı ve eşsiz dalkavukluğu ile onun aklını çelmeyi başarmıştı.

O kadar ki, Selanikli'nin gelecekte neler yapacağını sezen **Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi**, onun yerine bir başkasını Anadolu'ya göndermesi için Padişah'a

yalvarıp yakardığında, **suizanda bulunmakla** ve siyasetten anlamamakla suçlanmıştı.

Aldanan sadece Padişah değildi, Selanikli (**İnönü** ile **Karabekir**'in açıkladığı gibi İngiliz devletinin, özellikle de onun **gizli servisinin** yani istihbaratının desteğiyle) bütün bir milleti aldatmayı başarmıştı.

Herşey olup bittikten sonra Selanikli maskesini indirmiş, fakat darağaçlarının ikna edici belagat ve fesahati karşısında herkes dilini yutmuştu.

Selanikli'nin anlattığı ve anlattırdığı masallara karşı gerçekleri dile getirmek kafayı feda etmek anlamına geliyordu, çünkü yeni deccalî ve celladî rejim "**İhtimal bazı kafalar kesilecektir**" cumhuriyetçilik ve halkçılığı çerçevesinde hüküm sürüyordu.

Kafaların çoğu yerinde kaldı, fakat meydanlar, devlet daireleri, okullar, ders kitapları, paralar ve pullar Selanikli'nin gaddar kafasının resimleri, büstleri ve heykelleriyle dolduruldu. Millet kesesinden..

Vahideddin'in kızı **Sabiha Sultan**, babasının Selanikli'yi Anadolu'ya göndermesi olayını, eski başbakanlardan **Suat Hayri Ürgüplü**'ye şu şekilde anlatmış bulunuyor:

> "Babamın padişah olmadan evvel ve veliaht iken en çok tanıdığı ve takdir ettiği asker Mustafa Kemal Paşa'ydı. Yaveri iken onunla **Almanya seyahatini** de yapmıştı. Mustafa Kemal Paşa da ona **çok bağlı ve hürmetkâr**dı. Memleketin en feci durumunda başa geçen babam **mücadelenin ancak Anadolu'da devam edebileceğine** inanmış ve Mustafa Kemal Paşa'yı -bu işi tek başarabilecek insan saydığından- **Anadolu'ya kaçmaya teşvik** etmiştir. Bunu bize söylediği gibi, bu kararlaşınca yanından çıkıp yaver odasına giren Başyaver Naci (Eldeniz) Paşa diğer yaverlere bunu gizlice tebşir etmiş (müjdelemiş) ve ***'Hele şükür, efendimiz Mustafa Kemal Paşa'yı Anadolu'ya geçmeye ikna etmişler!"*** demiştir. Rahmetli **Yümni Paşa** da bunu gayet iyi bilirdi.
>
> "Aralarında konuşup mutabık kaldıkları hususlar vardı:
>
> **"Evvelâ birbirlerini tanımıyor, mutabık kalmamışlar, ayrı ayrı iş göreceklermiş gibi hareket edilecek**; iş hangi yönden selâmete götürülürse **sonra birleşecekler**. Yegâne gaye vatanın selâmeti, kurtulması ve istiklâli olacaktı.
>
> "Babam sonradan Mustafa Kemal Paşa'nın sözünü tutmadığından, kendisini ve İmparatorluğu **hain** insanlar gibi göstermesinden çok ama çok müteessir olmuş ve bunu asla hazmedememiştir.
>
> " *'Biz her şeyi olabiliriz. Cahil, tecrübesiz, hatalı bir siyasete kapılmış olabilir ve zararlar da verebiliriz amma Osmanoğlu olarak nasıl* ***vatan haini*** *olabiliriz? Bizi en iyi tanıyan Mustafa Kemal Paşa bunu nasıl söyler!'* der, derin bir keder içinde kavrulurdu. Nitekim bu keder o kadar

devamlı olmuştur ki, bir gece beyninde bir damar kopması kendisini hayattan ayırmıştır.”

(Murat Bardakçı, ***Şahbaba***, İstanbul: İnkılap Kitabevi., 2006, s. 515-6.)

Hain, Vahideddin değildi, Selanikli Mustafa Atatürk’tü. Black Jumbo..

İngilizler’le **ajan Frew** vasıtasıyla anlaşan ve onların (**İnönü** ile **Karabekir**’in açıkladığı gibi) desteğini alan Selanikli hain, bir yandan Anadolu’ya gitmeye hazırlanırken diğer yandan da **daha fazla yetki ve para koparmak için Padişah’a nazlanıyordu**.

Vahideddin, Selanikli ile İngilizler'e oyun oynayabileceğini düşünüyordu.. Sabiha Sultan'ın belirttiği şekilde, politika gereği İngilizler'e **"birbirlerini tanımıyor, mutabık kalmamışlar, ayrı ayrı iş göreceklermiş"** numarası yapacaklardı.

Padişah, kamuoyuna karşı açıkça "**Selanikli'yi ben görevlendirdim**" diyemiyordu. Çünkü böyle konuşması durumunda **Mondros Mütarekesi** hükümlerini çiğnemiş ve işgalci İngilizler'in eline koz vermiş olacaktı. "Ben Selanikli'yi, sizin istediğiniz gibi ortalığı yatıştırması için gönderdim fakat o benim emrimin dışına çıktı, bana başkaldırdı" diyordu.

İşte bu, tam da İngilizler'in ve adamları Selanikli hainin istediği şeydi. Çünkü böylece, Selanikli'yi güya **İngilizler'e karşı direnen kahraman**, Padişah'ı ise **İngilizler'in sözünden çıkmayan hain** gibi göstermek mümkün olacaktı.

Anadolu'da (**Lord Curzon**'un istediği tarzda) Batıcı yeni bir Türk devletinin kurulması ve Osmanlı Devleti ile Hilafet kurumuna son verilmesi ancak böylesi aldatıcı bir siyasî iklimde mümkün olabilirdi.

İngilizler Selanikli'yi yeni keşfetmiş değillerdi. Uzun süredir gözleri onun üzerindeydi.

Nitekim, İngiliz istihbaratının yetenekli ajanı **Aubrey Herbert** daha 1913 yılında onu İngiltere'de evinde misafir edip onuruna yemek vermiş ve **Lord Allenby** ile tanıştırmış bulunuyordu.

Aynı yıl Selanikli, İngiltere'nin Genelkurmay Başkanı ile de tanışma ve gözüne girme şansını yakalamıştı. Bulut'tan dinleyelim:

> "… İngiltere Erkan-ı Hârbiye Reisi, yani günümüzdeki tabiriyle **Genelkurmay Başkanı** olan **Henry Wilson**, Türkleri yakından tanıyordu. **Ekim 1913**'te Balkan Savaşının geçtiği sahaları gezerken İstanbul'da Enver, Cemal ve diğer **İttihâtçı subaylarla** tanışmış, fakat hiçbirinden hoşlanmamıştı. Bir subay müstesnaydı; "**Mustafa Kemal diye biri var, genç bir Yarbay. Onu izleyin. Çok yükselecektir**" demişti büyük bir kehanette bulunarak." (s. 351)

Öyle anlaşılıyor ki İngilizler, daha 1913 yılında, Selanikli'yi "yükseltme"ye (bir başka deyişle kullanmaya, Black Jumbo yapmaya) karar vermiş bulunuyorlardı.

YUNAN'IN İZMİR'İ İŞGALİ, SELANİKLİ'YE "SANA BİR KAHRAMANLIK YAZDIK" DİYEN İNGİLİZLER'İN OYUNUYDU, BLACK JUMBO'YA BİR ZAFER HEDİYE ETMELERİ GEREKİYORDU

Selanikli zampara Mustafa Atatürk'ün başrol oyuncusu olarak arz-ı endam ettiği, senaryosu **İngiliz istihbaratı (gizli servisi)** tarafından yazılmış olan "vatan kurtaran kahraman" filminin en heyecanlı yerine geldik.

Zampara, filmin sonunda (İngiliz desteği sayesinde) "devlet kuran adam" haline getirilmiş bulunuyordu.

Gerçekte "vatan kurtaran" değil, **müthiş firarıyla** Filistin ve Suriye gibi 400 yıllık vatan topraklarını İngiliz'e altın tepsi içinde hediye eden adamdı. (Selçuklu ile başlayan müslüman Türk hakimiyeti düşünülürse 800 yıllık vatan toprağı.)

Ordularımız **Çanakkale'de, Irak'ta (Kûtu'l-Amare zaferi) ve (komünist devrim sayesinde Ruslar çekildiği için) doğuda** üstün durumdayken, Selanikli'nin Filistin'deki ihaneti yüzünden, Osmanlı Devleti'nin (dört koca yıl süren) Birinci Dünya Savaşı macerası iki haftada yenilgi ile sonuçlanmıştı.

Hezimetin mimarı Selanikli zamparaydı. Bu yenilgi, Osmanlı Devleti'nin yıkılışının habercisiydi.

Selanikli, "devlet yıkan adam"dı. Devletimizi yıkan adam..

*

Selanikli zamparayı tarihî film yıldızı yapan senaryo kimler tarafından nasıl yazılmıştı?

Mehmet Hasan Bulut, bu soruya cevap olacak bilgileri kitabında sıralamış:

> "Harbin bitişinden hemen sonra, (İngiliz siyasetçi) Seton-Watson'un liderliğindeki Balkan mütehassısları (uzmanları) tarafından **'New Europe' (Yeni Avrupa)** adlı bir grup kurulmuştu. Bugünkü Avrupa Birliği'nin, Commonwealth of Nations'ın (İngiliz Milletler Topluluğu) ve Chatham House'un (Royal Institute of International Affairs / Milletlerarası Münasebetler Kraliyet Enstitüsü olarak da bilinen think-tank, yani fikir teati cemiyeti) temellerini atan bu grup, (İngilizler'in Güney Afrika'da aptığı) Boer Harbi'nin mimârı Alfred Milner'in, (sonradan Zimbabve ve Zambiya diye ikiye bölünecek olan Rodezya devletini kuran İngiliz siyasetçi) Cecil Rhodes'un vasiyeti üzerine kurduğu 'Round Table' (Yuvarlak Masa) adlı grup ile beraber çalışıyordu. İçlerinde Wickham-Steed, Bourchier, Leo Amery gibi kişilerin yanı sıra, **İngiltere Başvekili (Başbakanı) Lloyd George'un hususî sekreteri Philip Kerr** ve Balkan Komitesi'nden ayrılan (İngiliz casus) **Aubrey Herbert** de vardı. Ekim 1916'dan beri aynı isimle haftalık bir mecmua (dergi) bile çıkartıyorlardı. Yeni kurulan Çekoslovakya devletinin filozof reisi Tomâs G. Masaryk'ın felsefesinden yola çıkarak, Birinci Cihan Harbi'nin ardından dağılan **Osmanlı**, Rusya ve Avusturya-Macaristan İmparatorluğunun **topraklarında yeni devletler**, yani 'Yeni Avrupa'yı kuruyorlardı."
>
> (Mehmet Hasan Bulut, ***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***, 4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018, s. 351-2.)

Evet, Yeni Avrupa'yı, yeni dünya düzenini kuracak olan heyette **İngiltere başbakanı Lloyd George**, özel sekreteri aracılığıyla hazır ve nazır.

Lloyd George, **Yunan'ın İzmir'i işgaline** yeşil ışık yakacak olan isimdir.

Ayrıca, 1913 yılında Selanikli zampara Atatürk'ü İngiltere'deki evinde verdiği yemekle ağırlayan, **Lord Allenby** ile (ileride Filistin'de devam edecek olan) dostluğu kuran süper casus Aubrey Herbert de aynı kurulda.

Heyet üyeleri, Yeni Avrupa'yı ve bu arada (Osmanlı'dan geriye kalan) Yeni Ortadoğu'yu tanzim için kolları sıvıyorlar:

> " 'Yeni Dünya Nizamı' hedefi için büyük bir adım olan bu projede, **siyâsî ve kültürel kapasitesi olan her milletin kendi müstakil (bağımsız) devletini kurmasını** istiyorlardı: Lehler için Polonya; Çek ve Slovaklar için Çekoslovakya; Sırp, Hırvat ve Slovenler için Yugoslavya ve **Türkler için Yeni Türkiye** gibi." (s. 352.)

Yani, **Osmanlı Devleti** diye bir devlet olmasın, fakat Türkler'e bir "**Yeni Türkiye**" verelim.

Osmanlı zannediyor ki, **Mondros Mütarekesi**'nin (ateşkesinin) ardından bir anlaşma imzalanacak, bazı topraklardan vazgeçmekle birlikte varlığını sürdürecek.

Ve de Osmanlı Meclis-i Mebusanı (milletvekilleri meclisi), bu doğrultuda **"Misak-ı Milli" (ulusal yemin)** ilan ediyor, vazgeçilmez vatan sınırlarını içeren harita yayınlıyor.

Oysa İngiliz, kendi kafasında Osmanlı Devleti'nin varlığına çoktaan son vermiş.

"Yeni Türkiye"yi kurmuş.

Hatta Yeni Türkiye'nin başına geçireceği kişiyi bile belirlemiş.

Yeni dünya düzenini oluşturmak üzere kolları sıvayan heyetin üyeleri, her birinin elinde bir enstrüman olduğu halde Osmanlı İmparatorluğu için bir veda şarkısı yazmışlar, fakat Osmanlı'nın haberi yok.

Bir kişinin var, o da şarkıyı söyleyecek olan solist: Selanikli zampara. **Black Jumbo**.

*

Devam ediyor M. H. Bulut:

> “Fakat bu milletler, Cemiyet-i Akvâm (Milletler Cemiyeti) çatısı altında **Batılı devletlerin medeniyetini taklit** ederek gelişmelilerdi. İmparatorluk halklarının geleceğinin konuşulduğu Paris’te, **Lloyd George** başta olmak üzere Müttefiklerin (İngiltere, Fransa ve İtalya) danıştığı ve itimâd ettiği (güvendiği) yegâne mütehassıslar (uzmanlar), **New Europe** (**Yeni Avrupa grubu** diye adlandırılan düşünce kuruluşu) mensuplarıydı. Bu grubun çok yakın olduğu devlet adamlarından ikisi, Fransız **Franklin-Bouillon** ve **Yunanistan Başvekili (Başbakanı) Venizelos**’tu.” (s. 352.)

Bu iki isim, yani **Fransız Henry Franklin-Bouillon** ile **Yunan Venizelos**, Selanikli zamparanın solist olarak icra-yı sanatta bulunacağı Yeni Türkiye şarkısında vokalist olarak ona eşlik edeceklerdi.

Venizelos'a **Lloyd George,** Yeni Avrupa grubunun (ve de o sırada İngiliz hükümetinin Türkiye'den/Osmanlı'dan sorumlu yetkilisi olan) **Lord Curzon**'un telkinleri doğrultusunda **İzmir'i işgal** vizesi verecekti.

Böylece Selanikli-Venizelos örtülü işbirliği ve dostluğunun temeli atılacak, Venizelos'un Yunan ordusunu İzmir'e göndermesi ile başlayan samimi dostluk, sonraki yıllarda çok daha sıcak, sımsıcak hale gelecekti. Hatta maneviyatsız Selanikli, kadîm dostunu Türkiye'de ağırlayacak, koluna "manevî" kızı **Afet İnan**'ı takacaktı.

Ve de Venizelos, dostu Selanikli'yi **Nobel Barış Ödülü** için aday gösterecekti.

(İngilizler'in "**Milne Hattı**" ile İzmir dağlarında açan çiçekleri toplamaya ve ot yolmaya mahkum ettikleri Yunan ordusu Anadolu içlerine fazla ilerlemeyecekti.

Fakat o arada Yunanistan'da, Almanya yanlısı olduğu için tahttan indirilmiş olan **Kral Konstantin** tekrar başa geçti ve "dost" Venizelos devre dışı kaldı. "Yedi

düvel"in Fransa ve İtalya şubeleri tarafından gönlü hoş edilen Selanikli, Yunanistan yüzünden biraz sıkıntı çekti.)

*

Fransız diplomat **Henry Franklin-Bouillon** üzerinde biraz duralım.. Çünkü milletimiz Venizelos'u bilir, Selanikli'nin sözünden çıkmadığı akıl hocalarından olan bu şahsı fazla bilmez.

28 Eylül 1922
Gazi Mustafa Kemal , Fransız Hükümeti'nin temsilcisi Henri Franklin Bouillon ile Göztepe vapur iskelesind
(Cevat Abbas, Salih Bozok, Rauf Orbay, Ruşen Eşraf ve Fethi Okyar ile)

Selanikli Ankara'ya postu serip "**Yeni Türkiye**"nin temeline ilk harcı döktüğü sırada söz konusu Fransız diplomat hemen bu şehirde bitiverecek, zampara ile birlikte kameralara keyifli pozlar verecekti.

Evet, **Franklin-Bouillon**, 21 Ekim 1921'de Selanikli ile (Fransa'yı temsilen) **Ankara Antlaşması**'nı imzalayarak, İngiliz projesi Yeni Türkiye'nin temeline ilk

taşı koyacaktı. Böylece, Osmanlı Devleti hükümetinin uluslararası denklemden düşürülmesi, yerine Selanikli'nin oturtulması süreci başlatılmış oluyordu.

Dahası Selanikli, (içeride "**Padişah Efendimizi, Halife Hazretlerini kurtaracağız**" yalanıyla elde ettiği) **meşruiyet**in (meşrutiyet değil) dış ayağını da oluşturma yolunda mesafe almış oluyordu.

Bu aynı zamanda, **Misak-ı Milli**'nin güme gitmesi, Selanikli ile dostu Franklin-Bouillon tarafından sözkonusu misakın (yeminin) cenaze töreninin yapılması, Halep gibi beldelerin Fransızlar'a hediye edilmesi demekti.

Venizelos'un koluna giren Mustafa Kemal'in manevi kızı Afet İnan..
Mustafa Kemal'in koluna giren Venizelos'un karısı Helena Schlizzi..

Fransa'nın bu hamlesinin ardında İngilizler'in kararı vardı. Önce piyon Venizelos'u satranç tahtasının İzmir karesine sürmüşler, ardından da Fransız filini Ankara'ya göndermişlerdi.

Bu gerçeği Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı, Selanikli'nin sağ kolu ve başbakanı **Orgeneral İsmet İnönü**, 1973 yılında, cumhuriyetin ilanının 50'nci yıldönümü vesilesiyle verdiği demecinde şöyle dile getirecekti:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

Aynı gerçeği Kâzım Karabekir de dile getirmiş durumdaydı:

> "***Yeni Sabah***'ta Rıza Tevfik'in [Bölükbaşı] hatıralannda dikkate şayan parçalar var. Dün [Sadrazam] **Damad Ferid**'in şu sözleri yazılmıştı: '**Mustafa Kemal Paşa'yı müfettiş olarak tayin etmemizi isteyen İngilizlerdi. Şimdi de geri almamızda ısrar ediyorlar**.'
>
> "Merhum Karabekir, bana bir gün, **Mustafa Kemal'in İngilizlerle anlaşarak Milli Mücadele'ye girdiğini**, İngilizlerin [komünist devrimini yapmış olan] Ruslara karşı Türkiye'den daha iyi bir mukavemet [direniş] cephesi kuramayacaklarını anladıklarını söylemişti."
>
> (Samet Ağaoğlu, ***Siyasî Günlük***, haz. Cemil Koçak, İstanbul: İletişim Y., 1992, s. 219.)

*

İnönü'nün ***Milliyet*** gazetesine verdiği demecinde dile getirdiği gerçeği Selanikli zampara "Black Jumbo" Atatürk de bir gazeteciye açıklamış durumda.

Ancak o, böylesi "netameli" açıklamaları Türk gazetelerine yapmıyordu.

Amerikalı bir gazeteciye, "**Yeni Türkiye'nin gerçek kurucusunun İngiltere Başbakanı Lloyd George olduğu**"nu itiraf etmiş bulunuyor.

Bu konuyu **Mustafa Armağan**, daha önce belirtmiş olduğumuz gibi, 2-3 Aralık 2019 tarihli ***Twitter (X)*** paylaşımlarında, **Bilâl N. Şimşir**'in Türk Tarih Kurumu tarafından basılmış olan ***"İngiliz Belgelerinde Atatürk"*** adlı kitabına atıfta bulunarak gündeme getirmişti.

Buna göre, Şimşir'in kitabında, 1923 yılında Türkiye'yi ziyaret ederek Atatürk'le röportaj yapan *The* ***Saturday Evening Post*** dergisinin yazarı ABD'li gazeteci Isaac F. Marcosson'un şunları söylemiş bulunduğu aktarılıyordu:

> "Ankara'da bir hafta geçirmiş olan tanınmış Amerikan gazetecisi Isaac Marcossan ile görüştüm. Mustafa Kemal'in çok içtiği söylentilerinin doğru olmadığını; eşinin güzel, zeki, İngilizce ve Fransızca bilen ve siyasete karışmaya hevesli bir hanım olduğunu, kendisinin (Marcossan'ın) Mustafa Kemal'in vatansever kişiliğinden etkilendiğini söyledi. Mustafa Kemal, ülkesini kalkındırmak için Amerika'dan yardım umuyor, İngiltere'ye kuşkuyla bakıyormuş; **Yeni Türkiye'nin gerçek kurucusunun Lloyd George olduğunu, onun İstanbul'a heykelini dikmek gerektiğini, çünkü Yunanlıları İzmir'e çıkarınca Türk milletinin vatanı savunmak için ayaklandığını söylemiş.** Amerikan gazeteci, Türkiye'deki yoğun vatanseverlik ve yabancı düşmanlığının Türkiye'nin ekonomik kalkınmasını köstekleyeceğini, Ankara'nın başkent kalması için Mustafa Kemal'in ısrar edeceğini söylüyor."

Marcosson, Selanikli'nin bu değerlendirmesini, Anadolu gezisindeki izlenimlerine ilişkin kaleme aldığı yazısında, kendi kanaatiymiş gibi şu şekilde aktarmıştı:

> "1919 Mayısında Yunanlılar, uzun zamandır göz diktikleri İzmir'i işgal ettiler. **Bu akılsızca eylem hemen tamamen Lloyd George'un eseriydi** ve

İngiliz Başbakanı o zaman anlamamışsa da, kendisini iktidardan düşüren olaylar zincirinin ilk halkası buydu.

"Bu olay, nasıl Yunanlıların nihaî felâketinin ve Lloyd George'un nihaî düşüşünün başlangıcını ifade ediyorsa, aynı zamanda da **Kemal'in büyük anının geldiğini** anlatıyor. Yunanlıların İzmir'i işgalleri ve iradelerini vahşice hâkim kılmak istemeleri, sanki **Türkiye'deki yeni milliyetçilik ateşini başlatan kıvılcım** oldu."

"In May, 1919, the Greeks occupied Smyrna, which they had long coveted. This ill-advised procedure was due almost entirely to Lloyd George, and, although the British premier did not realize it at the time, was the first of the events that hurled him from power.

"Just as it marked the beginning of ultimate disaster for the Greeks, and the final overthrow of Lloyd George, so did it at the same time mean that Kemal's great hour had come. The occupation of Smyrna by the Greeks, together with the brutal way they imposed their will, was the spark, as it were, that started the flame of the new nationalism in Turkey."

Lloyd George'un sonraki süreçte başbakanlığı kaybetmesi önem taşımıyor, çünkü "**Yeni Türkiye**" politikasının asıl sahibi **Lord Curzon**'du.

Lloyd'un kabinesinde **dışişleri bakanlığı koltuğu**nda oturmakta olan Curzon, Lloyd gittikten sonra da koltuğunu korudu.

Ve **Lozan**'da İngiltere'yi temsil edip eserini tamamladı.

Selanikli zamparanın Türkiye'yi "medenî" hale getirmesini sağladı.

*

Milli Mücadele sonucunda Yunan'dan İzmir alınınca Selanikli'nin yolu **Franklin-Bouillon**'la yine kesişecekti.

Falih Rıfkı Atay, meşhur kitibı ***Çankaya***'da şunları yazmış bulunuyor:

> "… Notlarımın arasında Mustafa Kemal'in şu fıkrası [anekdotu] var:
>
> " 'Franclin Bouillon [Buyyon] barış konferansında benim bulunmamı istiyordu. O vakit konferansın İzmir'de toplanması lâzım geleceğini söyledim. 'Çalışırım, fakat birinci sınıf devlet adamlarını İzmir'e getirmekliğim güçtür,' dedi. Ben gitmiyeceğime göre **konferansa [Lozan'a] kimi baş delege yapmaklığımı düşündüğünü** sordum:
>
> "- İsmet Paşa'yı gönder! dedi.

"- Yapabilir mi?

"- Evet… En iyisini…"

(Falih Rıfkı Atay, ***Çankaya III***, Cumhuriyet Gazetesi Armağanı, Kasım 1999, s. 146.)

Selanikli zampara, çatır çatır pazarlık yapması gerekirken, "düşman"ın karşısına, onun istediği kişiyi çıkartıyordu.

Hatta, kimi göndermesi gerektiğine **"düşman"ın karar vermesini istiyordu.** Muhatabı da, **emir verir bir tonla** konuşuyordu.

Olan biteni İngilizler'in ve Fransızlar'ın "**düşündüğünü**" ve kendisine **talimat** verdiklerini, onların Türkiye'deki **taşeronu** olduğunu resmen itiraf etmiş, has adamı Atay da aynen aktarmış. (Aslında bu Selanikli zampara çok fazla zeki değil, millet olarak biz aptalız.. **Aziz Nesin** haklıydı.)

Üst akıl İngiliz ve Fransız.. Ayakçı ya da taşeron, Selanikli..

Peki ya Türkiye Büyük **Millet** Meclisi?.. Milletin/halkın temsilcileri, vekilleri?.. Millet?

Kanun-üstü Kemal, **Lozan'a kimin gönderileceğini** onlara niçin sormuyordu?

Çıkardığı gazetenin adını bile (milletin gözünü boyamak için) ***Hakimiyet-i Milliye*** koyan şapkalı zampara neden milleti umursamıyordu?

"Türk milletinin iradesi"nin yerini neden **"Fransız iradesi"** alıyordu?

Ve İsmet İnönü, düşman onu istediği, onu seçtiği için Lozan'a gönderilirken, Türkiye Büyük Millet Meclisi mensubu olan **Ali Şükrü Bey**, sırf, "Diplomasi tecrübesi olan birini göndermeliydiniz" dediği için neden Mustafa Kemal'in

hışmına uğruyor ve **Topal Osman**'ın tuzağında boğularak feci şekilde can veriyordu?

*

İsmet İnönü, Abdi İpekçi'nin ***Milliyet*** gazetesi için kendisiyle yaptığı röportajda, Falih Rıfkı'nın yazdıklarını doğrulamış durumda.

İpekçi'nin sorusu şöyle:

> "Millî Mücadeleden sonra Atatürk'ün Lozan barış konferansının baş temsilciliğine sizi getirmesi nasıl oldu?"

Cevap:

> "Hiç beklemiyordum. Atatürk ilk defa söylediği zaman şaşırdım, hatta istemedim. … Atatürk ısrar etti.
>
> "Bir Hariciye Vekili [Dışişleri Bakanı] var, devletin siyasîleri var…" dedim. …
>
> "Hülasa Atatürk ısrar etti ve ikna etti beni. …
>
> "İşin içyüzünü sonra öğrendim… Ben Mudanya mütarekesinde konuşurken orada bir Fransız müşahidi [gözlemci] vardı: **Mösyö Franklin Bouillon**. … Mudanya mütarekesi müzakerelerini takip etti. … o bizde çok insan tanımış olarak … Atatürk ile konuşmuş derler. Yani beni tavsiye etmiş…."
>
> (Aktaran: Abdurrahman Dilipak, ***İnönü Dönemi***, 9. b., İstanbul: Beyan Yayınları, 1989, s. 226-7.)

SELANİKLİ MUSTAFA ATATÜRK, İŞGALCİ İNGİLİZ'İN MASKELİ TAŞERONUYDU

Fatih Sultan Mehmed'in hükümdarlığı sırasında, 1469 yılının 3 Mayıs günü dünyaya gelmişti.

Ölümü ise, Kanuni Sultan Süleyman döneminde, 1527 yılının 21 Haziran günü, 58 yaşındayken olacaktı.

Kritik pozisyonlarda etkisiz bir bürokrat olarak devlet hizmeti gören, hayatı ikbal ve idbar arasında salınan, hapishane hayatı ve işkence ile tanışma şerefine de nail olan bu şahıs, aynı zamanda bir şair ve oyun yazarıydı.

Fakat asıl ününü, işsiz kaldığı dönemde sığındığı bir çiftlikte kaleme aldığı siyaset konulu kitaplarıyla, ölümünden sonra kazanacaktı.

Sancılı işsizlik döneminin ardından Medici hanedanının himayesine girmeyi başaran bu Floransalı yazar, yeni efendilerinin 1527 yılının Mayıs ayında iktidarı kaybetmeleri üzerine tekrar işsiz kalır ve bir ay sonra hayalkırıklığı, keder ve ıstırap içinde ölür.

Evet, **Makyavel**'den (**Machiavelli**) söz ediyoruz.

*

Leonardo da Vinci tarafından yapılmış olduğu sanılan portresinde biraz mahcup ve utangaç, ve biraz da ezik ve içten pazarlıklı bir kasaba zangocu görüntüsü veren bu adam, ölümünden sonra Batılı yazar çizer taifesi (özellikle de **Rousseau, Fichte, Diderot** ve **Hegel**) tarafından bir siyaset "guru"su haline getirilecekti.

Tahmin edilebileceği gibi, Batılıların çerçevesini çizdiği ve muhtevasını belirlediği (ve de "onların izini takip eden yerli-milli hukuk fakültelerimiz ile siyasal bilgiler

fakültelerimizin) ders olarak okuttuğu "**kamu hukuku**" ve "**siyasal düşünceler tarihi**" kitaplarında görüşleri aktarılan demirbaş isimlerden biridir Makyavel..

Batı'da olsun, Türkiye'de olsun, hukuk, siyaset ve uluslararası ilişkiler öğrenimi gören hemen herkes Makyavel'den birtakım nasihatlar almak durumundadırlar.

Tecrübeli siyasetçiler konuşmalarında ona atıfta bulunmazlar, fakat nasihatlarını pek fazla kulak ardı da yapmazlar.

Özellikle de Batılı politikacılar ile onların akıl hocaları bunu hiç ihmal etmezler.

Batılılar'ın, Birinci Dünya Savaşı'nı (**Selanikli zampara Atatürk**'ün ihanetten beter **Filistin ricatı** yüzünden) yenilgi ile bitiren **Osmanlı Devleti**'ne karşı sonraki süreçte izledikleri politikanın isabetli, anlaşılır ve mantıklı bir "**analiz**"ini, **Makyavel**'in siyasal mülahazalarını gözardı ederek yapmak çok zordur.

Makyavel'in "**prens**"e (ya da hükümdara) verdiği akıllar fikirler, öğüt ve nasihatlar "analiz"e dahil edilince taşlar yerine oturuyor, muamma gibi görünen belirsizlikler kayboluyor, herşey açık ve anlaşılır hale geliyor. Yakın tarih masalımsı tortulardan ve küflenmiş hamaset kalıntılarından kurtuluyor.

Mehmet Hasan Bulut, İngiliz casus Aubrey Herbert'i anlattığı kitabında bunu yapmış durumda. Okuyalım:

> "Machiavelli, *"Kendi kanunları ve hürriyet içinde yaşamaya alışkın* ***devletler ele geçirildiklerinde elde tutmanın üç yolu*** *vardır: İlki onları ortadan kaldırmak; İkincisi gidip orada yerleşip oturmak; üçüncüsü vergiye bağlamak ve içeride* ***sana yerli halkın dostluğunu sağlayacak az sayıda kişiden oluşmuş bir hükümet kurarak kendi kanunlarıyla yaşamalarına izin vermek****tir. Böylece bu hükümet, o (işgalci) hükümdar tarafından kurulduğu için onun gücüne ve dostluğuna ihtiyâç duyduğundan o devleti ayakta tutmak için her yola başvurur. Hür yaşamaya alışkın bir kenti başka yollara müracaat etmek yerine* ***kendi halkıyla idâre ederek elde tutmak*** *daha kolaydır"* diyordu."
>
> (Mehmet Hasan Bulut, ***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***, 4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018, s. 352.)

Selanikli zampara, kafaya almış bulunduğu acemi padişah **Vahideddin**'in tahta çıkışından ikibuçuk ay sonra, Eylül 1918'de, eski sofra arkadaşı **Lord Allenby**'nin önünden kaçmakla İngilizler karşısında sadece Filistin-Suriye cephemizin çökmesini sağlamış değildi. Olay çatışmalardan bir çatışmanın kaybedilmesinin çok ötesinde bir anlama sahipti, bütün bir savaş kaybedilmişti.

Bir ay sonra, 30 Ekim'de **Mondros Mütarekesi (ateşkesi)** imzalanmış, bundan iki hafta sonra, 13 Kasım'da da işgalci İngiliz donanması İstanbul'a demir atmıştı.

Aynı gün Selanikli zampara da İstanbul'a gelmiş, anasının Beşiktaş-Akaretler'deki evi yerine (işgalci İngiliz subaylarının karargâh yaptıkları) **Pera Palas Oteli**'ne yerleşmişti.

Selanikli, İngiliz gazeteci **Ward Price**'ın 1957 yılında yayınlattığı otobiyografik ***Extra Special Correspondent*** adlı kitabında yazdığına göre, İngilizler'den

kendisini “**vali**” yapmalarını ve kolonyal/sömürgesel yönetim işinde kullanmalarını istemiş bulunuyordu.

Bu iddia, Selanikli’nin önceki ve sonraki yaşamı ve siyaseti ile uyumlu olduğu için, “İftiradır” denilip geçilebilecek bir iddia değil.

Nitekim zamparanın aynı sıralarda ***Vakit*** ve (arkadaşı **Fethi Okyar** ile birlikte çıkarmaya başaldığı) ***Minber*** gazetelerinde İngilizler’e “yağ” çektiği, onlara ilan-ı aşkta bulunduğu biliniyor. Belgeli.

Price’ı yalancılıkla suçlamak mümkün, fakat Selanikli’nin bu gazetelerde yayınlanmış olan yüzkızartıcı beyanatı, kazık gibi tarihin bağrına saplanmış durumda. İnkârı imkânsız. (Ders kitaplarına yazmaz, unutturursunuz, o başka..)

İddianın doğruluğu ihtimaline binaen şu söylenebilir: Selanikli, Osmanlı Devleti’ni kafasında bitirmiş, böyle bir devletin kalmayacağı, Türk topraklarının **Hindistan vs. gibi bir sömürge** ülke haline geleceği sonucuna varmış. Yağma Hasan'ın böreğinden pay kapma derdinde.

Ancak, İngiliz’in (özellikle **Lord Curzon**’un) kafasındaki plan başka..

İngiliz, Makyavel'in üçüncü seçeneğini hayata geçirmek istiyor:

"Yerli halkın dostluğunu sağlayacak az sayıda kişiden oluşmuş bir hükümet kurarak kendi kanunlarıyla yaşamalarına izin vermek."

İngilizler'e valilik başvurusunda bulunduğu söylenen, gazetelere verdiği demeçlerle onlara alenen "yağcılık" yapan Selanikli'nin bunun ardından İngiliz gizli servisinin (istihbarat teşkilatının) İstanbul şefi **Robert Frew (Fro, Fru)** ile temas kurduğunu görüyoruz.

Başbaşa, yalnız başlarına, bir dizi gizli görüşme yapıyorlar. Selanikli'nin ***Nutuk***'undaki itirafı ve **Rauf Orbay** ile **Cevat Abbas**'ın şahitlikleriyle sabit.

Selanikli, İngiltere'nin İstanbul Büyükelçiliği'nin rahibi görünümü altında kendisini kamufle eden Frew'dan herhalde hristiyan ayinlerinde okunan dualar ve ilahiler hakkında bilgi almıyordu.

Sonraki süreçte yaşanan gelişmeler, Selanikli'nin, daha önce, İstanbul'a gelişinden sonraki iki ay içinde (Ocak 1919 ortalarına kadar olan sürede) Frew vasıtasıyla İngilizler'le anlaştığını ortaya koyuyor.

Nitekim, Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı, Selanikli'nin sağ kolu ve başbakanı **Orgeneral İsmet İnönü**, 1973 yılında, cumhuriyetin ilanının 50'nci yıldönümü vesilesiyle verdiği demecinde şunu diyecektir:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

Aynı gerçeği Kâzım Karabekir de dile getirmiş durumda:

> "***Yeni Sabah***'ta Rıza Tevfik'in [Bölükbaşı] hatıralannda dikkate şayan parçalar var. Dün [Sadrazam] **Damad Ferid**'in şu sözleri yazılmıştı: '**Mustafa Kemal Paşa'yı müfettiş olarak tayin etmemizi isteyen İngilizlerdi. Şimdi de geri almamızda ısrar ediyorlar**.'
>
> "Merhum Karabekir, bana bir gün, **Mustafa Kemal'in İngilizlerle anlaşarak Milli Mücadele'ye girdiğini**, İngilizlerin [komünist devrimini

yapmış olan] Ruslara karşı Türkiye'den daha iyi bir mukavemet [direniş] cephesi kuramayacaklarını anladıklarını söylemişti."

(Samet Ağaoğlu, ***Siyasî Günlük***, haz. Cemil Koçak, İstanbul: İletişim Y., 1992, s. 219.)

Selanikli İngiliz istihbaratı (gizli servisi) ile anlaşmıştı ve kod adı **Black Jumbo** idi.

Mehmet Hasan Bulut'un "analiz"ine dönelim.

Sözlerini (Makyavel'den yaptığı alıntıları) şöyle sürdürüyor:

> "[Makyavel] Bu 'yerli halkın dostluğunu sağlayacak [hükümet kurmuş] az sayıda kişinin halkın gözünde nasıl büyütüleceğini ise şu şekilde îzâh ediyordu; "*Çoğu kişi, akıllı bir hükümdarın, fırsatını bulur bulmaz, kurnazlıkla* ***kendisine düşmanlar meydana getirerek*** *ve meydana getirdiği* ***bu düşmanları tepeleyip itibârını kendiliğinden artırması*** *icap ettiğini düşünür*"." (s. 352-3)

Selanikli şanslıydı, onun, dişine göre bir "düşman" arayıp bulması gerekmiyordu, efendisi İngilizler onun namına "danışıklı" düşmanı ayarlayacaklardı: İzmir'e çıkarma yapacak olan Yunan'ı.

Fakat bu arada (İsmet İnönü'nün açıkladığı gibi) "yedi düvel"in Fransa ve İtalya'sına "Selanikli'ye dokunmak yok" diyecekler, **Fransa** ile nevzuhur "Ankara Hükümeti" arasında (**Franklin-Bouillon**'un marifetiyle) alelacele bir barış antlaşması yapılacak, **İtalyanlar** ise daha bonkör davranıp geride epeyce bir silah ve cephane de bırakarak Antalya civarını terk edip gideceklerdi.

Fakat "danışıklı düşman (ya da "danışıklı dövüşmen") **Yunan**, sonradan Selanikli'nin başına çok iş açacaktı.

Nedeni, evdeki hesabın çarşıya uymamak gibi evrensel bir kötü huyunun bulunmasıydı.

Almanya yanlısı olduğu için İngilizler'in tahttan indirdikleri **Konstantin** Yunanistan'da tekrar tahta oturacak ve Selanikli'nin "dost düşman"ı **Venizelos**'u devre dışı bırakacaktı.

*

Bunun sonucunda Yunan ordusu Ankara'nın yanı başına, **Polatlı**'ya kadar gelecek, zoru görünce cepheden kaçma gibi işe yarar bir alışkanlığı bulunan Selanikli

Ankara'yı bırakıp **Kayseri**'ye çekilmek için kolları sıvayacak, fakat TBMM buna izin vermeyecekti.

Selanikli'ye "Ankara'da nutuk atıp durma, cepheye git, elini taşın altına koy, askere umut ver" diyecekler, sözde vatansever Selanikli, **TBMM'nin bütün yetkilerinin (millet hakimiyetinin)** şahsına devredilmesi (yani **diktatör** yapılması) ve de bir yenilgi durumunda kendisinden asla hesap sorulmaması şartıyla cepheye gitmeyi kabul edecekti.

Kendisinin ikbal ve istikbali mevzubahis olunca **vatan teferruattı**.

"Sakarya Meydan Muharebesinin son günü Mustafa Kemal Paşa muharebeyi kaybettiğine hükmederek ric'at (geri çekilme) emri vermiş ise de Fevzi Paşa bunu sabahki vaziyeti gördükten sonra kumandanlara tebliği münasip görmüş. Halbuki sabahleyin düşmanın ric'ati görülünce zaferin bizde kalması bu suretle temin olunmuş...
Fevzi Paşa bana bu muharebeden bahsederken, bunu kendi kazandırdığını, fakat herkesin Mustafa Kemal kazandırdı zannettiğini söyledi. Hakikati neden saklıyorsunuz dedim. Şimdilik böylesi muvafık, dedi."
Kâzım Karabekir, Istiklâl Harbimiz, Türkiye Yayınevi, Istanbul 1960, sayfa 997.

Cepheye ayağını sürüyerek binbir naz ve niyazla giden Selanikli orada da zoru görünce yine firar (kaçış) emri verecek, fakat **Fevzi Çakmak** emrin orduya duyurulmasını geciktirecek, bu arada (açlıktan ve ishal salgınından muzdarip) Yunan ordusu geri çekilmeye başlayacaktı.

General İshal ve Mareşal Açlık gibi iki büyük dahi stratejist, Yunan ordusunu bozguna uğratarak Selanikli'ye bir zafer hediye etmiş bulunuyorlardı.

Sinekten yağ çıkarmanın ustası olan Selanikli, bu zaferden dolayı (askerî teamüle aykırı olarak) **üç rütbe birden atlayarak** mareşal yapılmasını sağlayacak, ayrıca bir de yüklüce bir **ikramiye** isteyecek, fakat TBMM istediği ikramiyeyi vermeyecekti.

(Selanikli sonradan bunun acısını fena çıkaracak, banka hesaplarını müthiş kabartacaktı.)

*

Mehmet Hasan Bulut'un açıklamalarına dönelim:

> "O zaman, [sözde] kendi kendilerini idâre edecek Türklere liderlik yapacak kişiye bir düşman lazımdı. New Europe [Yeni Avrupa] grubu hareketi geçti ve **Rothschild**'lerin Vickers silah şirketinin başındaki Zaharoff, **İngiltere Başvekili [Başbakanı] Lloyd George** ve **Yunanistan Başvekili [Başbakanı] Venizelos** ile buluşarak onlarla Anadolu'ya asker çıkarma meselesini konuştu. Zaharoff, Yunan ordusunun Anadolu operasyonunu kendi cebinden finanse edecekti. Bunun üzerine, İngiltere Başvekili Lloyd George, **Mustafa Kemal'in [1918 yılında Avusturya'ya, Karlsbad kaplıcalarına giderek] muayene olduğu Rothschild Hastanesinin başhekimi Otto Zuckerkandl**'ın akrabası ve **Fransa Başvekili Clemenceau, İtalya Başvekili Orlando** ve **Amerika Birleşik Devletleri Reisi [Başkanı] Wilson**, Paris'te Yunanlıların Anadolu'ya çıkışı üzerinde anlaştılar.
>
> "Yunan ordusunun [15 Mayıs 1919'da İzmir'e] çıkışından evvel, İngiliz, İtalyan ve Fransızlar Anadolu'da işgallere giriştiler. Anadolu'nun her yerinde İttihâtçılar tarafından peşpeşe **müdâfaa-i hukuk**

cemiyetleri kuruldu. ***Minber*** ve ***Büyük Mecmua*** gibi îttihâtçıların çıkarttıkları gazete ve mecmualarda **Mustafa Kemal'in reklamı** yapılmaya başlanmıştı. Anadolu artık halaskâr [kurtarıcı] Mustafa Kemal'in gelişini bekliyordu. O ise yola çıkmadan önce son hazırlıkları yapıyordu. İstanbul Hârbiye Nezâretinde [Savunma Bakanlığı'nda] İngiliz İrtibat Subayı olan [ve vize işlerine bakan] **Yüzbaşı John G. Bennett** ile görüşmüş ve ona **İngilizlerin kontrolü altında** büyük bir Türk ordusu teşkil etmeyi teklif etmişti. Başka bir gün de İtalyan bir işadamının bürosunda **İtalyan Yüksek Komiseri ve mason Kont Sforza ile buluşmuş** ve İtalyanlardan Anadolu Hareketine destek sözü almayı başarmıştı.

"Bu arada Mustafa Kemal'in hayatını ebediyen değiştirecek hâdise nihayet gerçekleşti. Yunanistan Kralı Alexandros'a her istediğini yaptıran Başvekil **Venizelos**, Zaharoff'a ait Vickers marka silahlarla teçhiz ettiği Yunan ordusunu 15 Mayıs'ta İzmir'e çıkardı. Yunanlıların İzmir'i işgal ettiği gün [15 Mayıs] Mustafa Kemal, tekrar **Sultan Vahideddin** ile görüştü. ***Kur'ân-ı Kerîm***e el **basarak vazifesine ve padişaha bağlı kalacağına yemin** etti. Sultan'dan **yüklü bir miktarda tahsisat** [iki de otomobil] aldı. Ertesi gün [16 Mayıs], kendisine ordu kurmayı teklif ettiği Yüzbaşı Bennett'ten Anadolu'ya geçiş vizesi aldı; **kendisi ve [kalabalık] maiyeti için tahsis edilen** Bandırma Vapuruna binerek İstanbul'dan ayrıldı." (s. 353-4)

Böylece İngiliz planının zor kısmı tamamlanmış bulunuyordu. (**Kont Sforza**'yı ikna eden Selanikli değildi, İnönü'nün belirttiği gibi, İngilizler'di.)

Sultan Vahideddin aldatılmış ve Selanikli, Van'dan Ankara'ya kadar olan bölgede istediği valiyi ve subayı görevden alma ve yerine yenisini atama yetkisini alarak Anadolu'ya geçmeyi başarmıştı.

Adı **müfettişti**, fakat verilen yetkiler **Anadolu genel valiliği** ya da **padişah vekilliği** anlamına geliyordu.

İngilizler, Anadolu içlerine serbestçe yürüme imkânına sahip olan Yunan ordusunu (adını General Milne'den alan) **Milne Hattı** ile İzmir-Aydın arasında durduracak, onları ileriye yürümekten men edeceklerdi.

Selanikli'nin "kahramanlığını" gölgelediği için unutturulmaya çalışılan Milne Hattı'nı, haritada sarıya yakın turuncu renk ile çekilmiş çizgi gösteriyor.

Çünkü yürümeleri durumunda **Erzurum**'a kadar doğa yürüyüşü ve piknik yapar gibi gitmeleri mümkündü. Bunu yapmaları durumunda **Kâzım Karabekir**'le karşı

karşıya gelmeleri ve Karabekir'in "milli mücadele"nin "**doğal lider**"i haline gelmesi kaçınılmaz olurdu. Selanikli gölgede kalır, daha baştan "topal ördek" konumuna düşerdi.

İngiliz planı açısından yıkım anlamına gelen asıl önemli sonuç ise şu olurdu: Bu durumda Selanikli, yeni bir hükümet (ve de devlet) kurmak için kongreler düzenleme, yeni bir **meclis (TBMM)** kurma imkân ve fırsatı bulamazdı.

*

Selanikli, **Milne Hattı** sayesinde, Haziran 1920'ye kadar, yani bir yıldan uzun bir süre Anadolu'da **nutuk** atıp gezecek, Yunan'a tek bir kurşun bile atmayacaktı.

Samsun'a çıkışından **yedi ay** sonra 27 Aralık 1919'da Ankara'ya (altında Padişah'ın verdiği, Padişah'ta bile olmayan **iki otomobil** bulunduğu halde) geldiğinde onu **İngiliz ve Fransız askerleri** karşılayacaklar, üç ay sonra da, TBMM açılmadan bir ay önce şehri ona emanet edip geçip gideceklerdi.

TBMM'yi açan Selanikli ise ilk iş olarak **Hıyanet-i Vataniye Kanunu**'nu çıkararak, kendisinin otoritesini tanımayıp Padişah Vahideddin'e (devlete) bağlı kalmayı sürdürenlerin **vatan haini** kabul edilip idam edileceklerini açıklayacaktı.

Selanikli'nin savaşmayı kafaya koyduğu **asıl düşman millet**ti.. "Yedi düvel"e ise barış mesajları veriyordu.

İngiliz taşeronu Selanikli'nin, milletin yanısıra bir düşmanı daha vardı: Devlet.. **Osmanlı Devleti**..

Yunan, senaryo gereği kötü adam rolünü üstlenen (ve karşılığında az da olsa menfaatlanacak olan) elemandı. Filmin kahramanı Selanikli'nin yıldızlaşması için rol üstlenen figürandı.

Ancak, yukarıda da söylediğimiz gibi, evdeki hesap çarşıya uymadı, yol kazası yaşandı, **Almanya yanlısı Kral Konstantin** tekrar tahta oturunca danışıklı dövüş sahici dövüşe dönüştü. Hayat böyledir, sürprizler eksik olmaz.

Fakat bu, Yunanistan'a da yaramadı, çünkü İngilizler (ve müttefikleri İtalya ile Fransa) ona destek değil köstek oldular, Yunan filmin son sahnesinde hiç değilse İzmir'i alacakken ondan da mahrum kaldı.

Fakat Batılılar ona teselli ikramiyesi vermeyi ihmal etmediler. Sonuçta "Batı uygarlığı"nın bir parçasıydı. Burnumuzun dibindeki **Oniki Adalar** ile **Batı Trakya**, sanki savaşı Yunan kazanmış gibi onlara bırakıldı.

Ayrıca, mağlup Yunanistan'ın savaş tazminatı ödemesi de söz konusu olmadı.

*

Sonraki yıllar, **İngiltere Kralı Edward** ile (sonradan tekrar başbakan olan) **Venizelos**'un Selanikli tarafından sıkı dostlar olarak Türkiye'de ağırlanmasına sahne olacaktı.

Devlet hazinesinden bir tek mücevheri bile almaya tenezzül etmeden yâd ellere gitmek zorunda kalan **Sultan Vahideddin** ise İtalya'da (İngiltere'de değil) bakkala manava borçlu olarak ölecek, borçlarından dolayı tabutuna haciz konulacaktı.

Hindistan-Pakistan Müslümanlarının Hilafet'in savunulması için gönderdikleri paraların üstüne yatarak zenginleşen Selanikli ise **Dolmabahçe Sarayı**'nda ölecek, onun için dünyanın en büyük anıt mezarı, yani **yatırı (türbesi)** inşa edilecekti.

Filmin sonu çok trajikti.

CURZON İLE SELANİKLİ ZAMPARA ATATÜRK'ÜN SİVAS KONGRESİ'NDEKİ AMERİKAN MANDASI OYUNU

Amerikan mandası meselesinin gündeme getirilmiş olması, galiplerin (İngiltere, Fransa ve İtalya) Osmanlı Devleti ile yapacakları **barış antlaşmasını** geciktirme gayesine matuftu.

Osmanlı Devleti'ni **oyalama** taktiğiydi.

Selanikli zampara Mustafa Atatürk'e, önce (Osmanlı Meclis-i Mebusanı'nı / Milletvekilleri Meclisi'ni devreden çıkartacak) yeni bir meclis (TBMM) oluşturması, ardından (Osmanlı Hükümeti'nin pabucunu dama attıracak) yeni bir hükümet kurması, ve son olarak da Osmanlı Devleti'ni tarihe gömecek yeni bir devlet tesis etmesi için **zaman kazandırmak** istiyorlardı.

Galip devletler (İngiltere, Fransa ve İtalya), mağlup Almanya ve Bulgaristan ile hemen bir barış antlaşması yapmışlardı, fakat Osmanlı Devleti ile yapılacak

antlaşmayı geciktirmek için ipe un seriyor, müzakereleri uzatmak için bahaneler icat ediyorlardı.

Bu sırada bir **barış antlaşması** imzalanmış olsaydı Selanikli zampara **Atatürk** için defter daha açılmadan kapanmış olacaktı.

İngiltere Dışişleri Bakanı **Lord Curzon, Selanikli**'nin Samsun'a çıktığı gün, yani **19 Mayıs 1919**'da sazı eline aldı, zamparaya **zaman kazandıracak** şekilde yanık ve içli bir türkü "çığırmaya" başladı. Dört ay sonra Sivas Kongresi'nde Selanikli de sahneye fırlayacak, Curzon ile "düet" yapmaya başlayacaktı.

Türkünün ana fikri şuydu: **ABD**'nin bölge üzerinde Anadolu, İstanbul ve Boğazlar boyunca "**manda**" yönetimi kurması.. Yani bölgeyi Milletler Cemiyeti adına geçici olarak yönetmesi..

İngiltere, Çanakkale ve Irak gibi cephelerde bir sürü insan kaybetmiş, maddî zarara uğramışken, Selanikli zamparanın Filistin-Suriye'de yol açtığı facia sayesinde Türkiye'ye çöreklenmeyi de başarmışken, görünüşte, kendisi bölgede "manda" yönetimi kurmayı istemeyecek kadar alicenap.. İnanırsan..

Manda teklifinin ortaya atılmasının gerekçesi ise şu: Böylece güya Anadolu'nun parçalanması engellenmiş, **Rus yayılmacılığına karşı önlem** alınmış olacaktır.

*

Mehmet Hasan Bulut'un ciddi emek mahsulü değerli eserinde az da olsa katılamadığımız değerlendirmeler de yer alıyor.

Mesela şunu diyor:

> "… Britanya İmparatorluğu [İngiltere], dünyaya kendi ekonomik, hukukî ve siyâsî sistemini dayatmıştı ama yorulmuştu. Dünyaya jandarmalık ve hocalık etmek çok pahah ve zahmetli bir işti. Britanya, Birinci Cihan

> Harbinde diğer devletlerden çok daha fazla masraf etmişti. Toplam savaş harcamaları 10 milyar sterlin civârındaydı. Artık küçük milletlerle doğrudan alakadar olmak istemiyordu. Bu yüzden, **Türkiye'yi** idâre etmenin ve onu **Batılı bir devlet yapmanın** mâlî yükünü ABD'ye yıkmak istiyordu. İngiltere, [ABD Başkanı] Reis Wilson'a Türkiye'yi **manda himâyesi** altına alma teklifinde bulundu. Bunun üzerine, İtilaf Devletlerinin [İngiltere, Fransa ve İtalya] işgali altındaki Türkiye topraklarının geleceği ve mandaya uygun olup olmadığı hakkında bir **rapor** hazırlamaları için Türkiye'ye bir komisyon gönderilmesine karar verildi. Komisyonda eski **Robert Koleji hocalarından Albert Lybyer**, İstanbul Amerikan Elçiliğinin eski çalışanlarından Dr. George Montgomery ve Rockefeller'a ait Standard Oil'in **casusu** William Yale vardı. Komisyona iki kişi liderlik edecekti: Oberlin Kolejinin rektörü Henry Churchill King ve bizim [Arnavutluk ve Rusya'da ihtilâlleri organize etmek ve ihtilâlcilere yardım etmek için İnsanî yardım organizasyon ve derneklerini kullanmış olan] Amerikalı işadamı Charles R. Crane."
>
> (Mehmet Hasan Bulut, ***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***, 4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018, s. 354-5.)

Bu bilgiler önemli.. Ancak, yukarıda dikkat çektiğimiz hususlar gözönüne alındığında, meselenin bu kadar basit olmadığı ortaya çıkmaktadır.

*

Hakkını yemeyelim, Lord Curzon çok iyi bir **satranç** oyuncusuydu..

ABD'nin daha yeni ilan edilmiş (adını ABD Başkanı Wilson'dan alan) **Wilson Prensipleri** çerçevesinde bu teklife evet demesinin mümkün olmadığının farkındaydı.

İSTİKLAL SAVAŞI
gazetesi

Sivas Kongresi, bütün bir gün manda konusunu tartıştı...

İngilizlerin emri ile Eskişehir'de bazı milliciler tutuklandı

Sivas'ı basmakla görevlendirilen Ali Galip Bey, Malatya'ya gitti

ABD buna evet deseydi bile, hem Osmanlı Devleti hem de (manda teklifi Ermenistan'ı da kapsadığı için) Ermeniler ile oturup konuyu müzakere etmesi, onları ikna etmek için uğraşması lazımdı.. Bölgede onları "zorla" ikna etmesini sağlayacak herhangi bir askerî gücü yokken "evet" cevabını alması çok zordu. İmkânsız gibiydi.

Evet, Lord Curzon, dışişleri bakanı sıfatıyla içinde yer aldığı İngiltere hükümetinin onayıyla, ABD'ye böyle saçma bir teklifte bulundu ve ABD bu teklife cevap verinceye ve barış görüşmeleri yeniden başlayıncaya kadar **sekiz ay** geçti.

Koca bir sekiz ay..

Birinci Dünya Savaşı'nın ardından yapılması gereken **barış** antlaşmasıyla ilgili müzakereler sekiz ay, yaklaşık 240 gün **geciktirilmiş** oldu.

Curzon'un hamlesinin ardındaki etken, varmak istediği hedef de bundan başka birşey değildi.

NE YALAN KURTULUŞ SAVAŞI! NE BAĞIMSIZLIK HİKAYELERİ!
TÜRKLER AMERİKA'NIN UŞAĞI (mandası) OLMAK İSTEDİLER

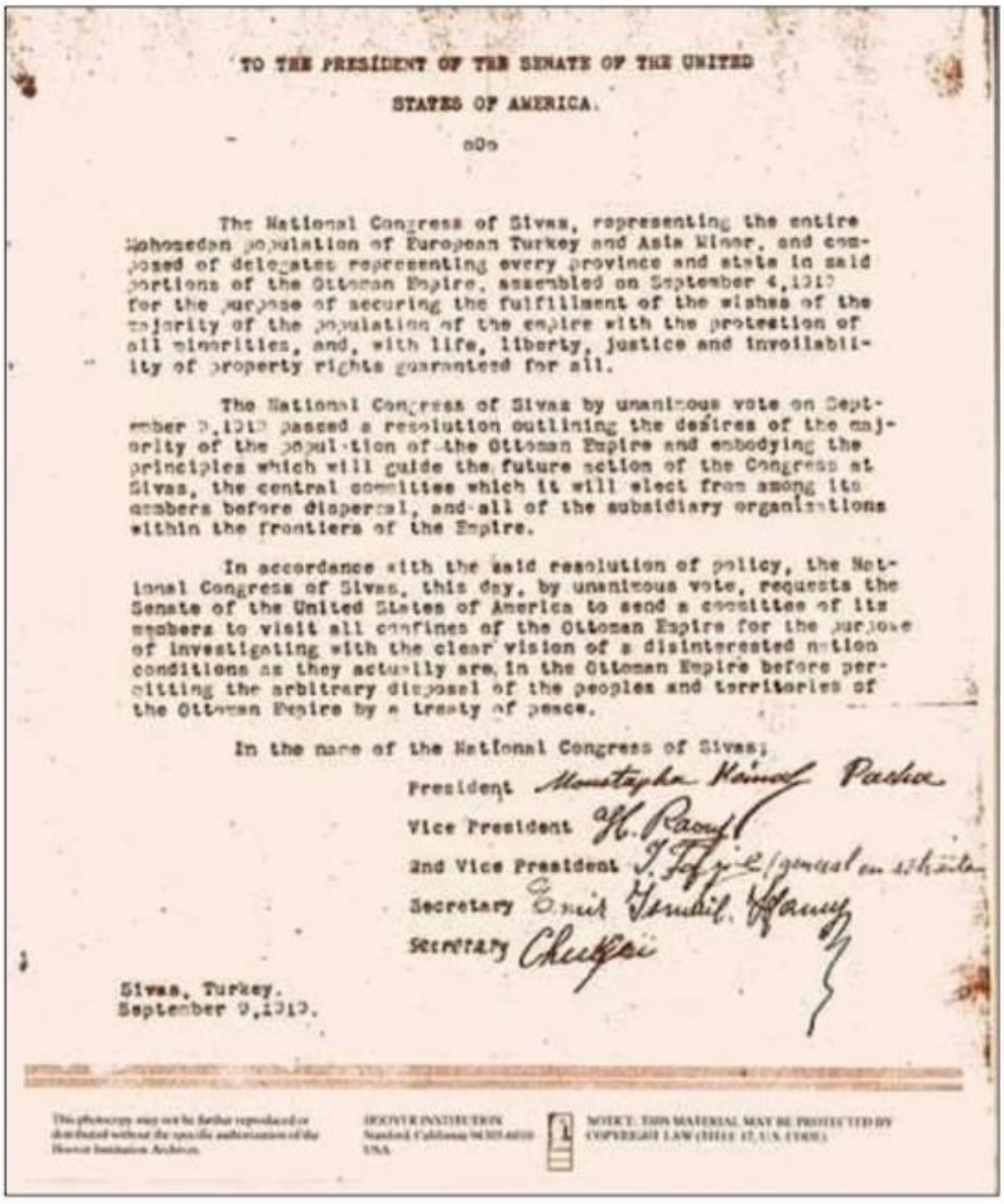

TO THE PRESIDENT OF THE SENATE OF THE UNITED

STATES OF AMERICA.

The National Congress of Sivas, representing the entire Mohamedan population of European Turkey and Asia Minor, and composed of delegates representing every province and state in said portions of the Ottoman Empire, assembled on September 4,1919 for the purpose of securing the fulfillment of the wishes of the majority of the population of the empire with the protection of all minorities, and, with life, liberty, justice and inviolability of property rights guaranteed for all.

The National Congress of Sivas by unanimous vote on September 8,1919 passed a resolution outlining the desires of the majority of the population of the Ottoman Empire and embodying the principles which will guide the future action of the Congress at Sivas, the central committee which it will elect from among its members before dispersal, and all of the subsidiary organizations within the frontiers of the Empire.

In accordance with the said resolution of policy, the National Congress of Sivas, this day, by unanimous vote, requests the Senate of the United States of America to send a committee of its members to visit all confines of the Ottoman Empire for the purpose of investigating with the clear vision of a disinterested nation conditions as they actually are in the Ottoman Empire before permitting the arbitrary disposal of the peoples and territories of the Ottoman Empire by a treaty of peace.

In the name of the National Congress of Sivas;

President Moustapha Kémal Pasha

Vice President

2nd Vice President

Secretary

Secretary

Sivas, Turkey.
September 9,1919.

Demirel'in dediği gibiyse, "**siyasette 24 saat çok uzun bir süre**"yse, "240 kere 24 saat" ne uzunlukta bir süredir, kestirmek zor.

Fakat şunu biliyoruz: Bu "240 kere 24 saat"te Osmanlı Devleti'nin nefessiz kalıp boğulması sağlandı.

İngiliz taşeronu Selanikli zamparaya, (yol haritası Curzon tarafından hazırlanmış) harekatını ferih fahur şekilde yürütmesi, ağını aheste aheste örmesi için gereken zaman kazandırılmış oldu.

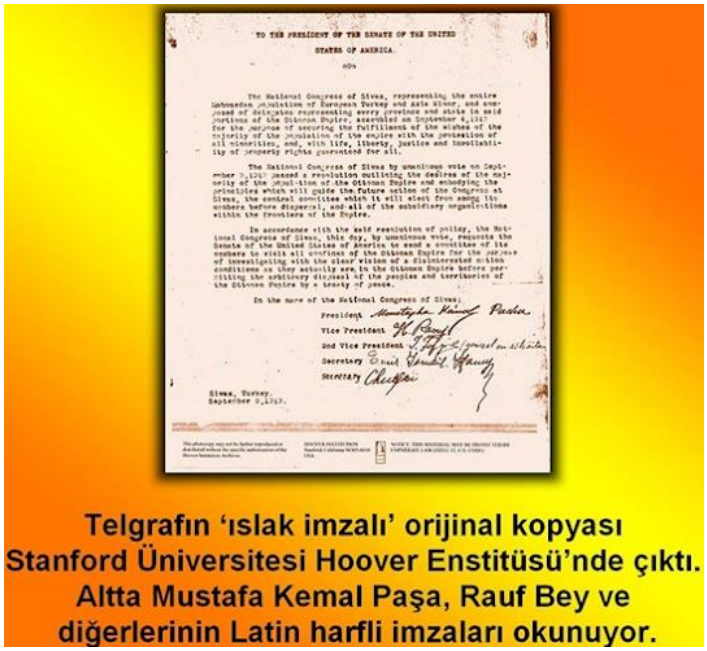

Telgrafın 'ıslak imzalı' orijinal kopyası Stanford Üniversitesi Hoover Enstitüsü'nde çıktı. Altta Mustafa Kemal Paşa, Rauf Bey ve diğerlerinin Latin harfli imzaları okunuyor.

Vikipedi'nin "**Lozan Antlaşması**" maddesinde (bir ara) şu satırlar yer alıyordu (Sonradan nedense buharlaştı):

> "Daha sonra ise İngilizlerin; İtalya ve Fransa'yı tamamen bölgeden uzaklaştırarak **Anadolu'nun parçalanmasını engellemek ve Rus yayılmacılığına karşı önlem almak için** Ermenistan, Türkiye, İstanbul ve Boğazlar boyunca bölge üzerinde bir **Amerikan mandası** teklif etmesi ve ABD'nin bunu **değerlendirme sürecinin uzaması** sonucu Osmanlı İmparatorluğu ile yapılacak sulh antlaşmasının imzalanması epey gecikmişti. İngiliz kabinesi, **Lord Curzon**'un önerisi üzerine, **19 Mayıs** 1919'daki kabine toplantısında tüm Türkiye üzerinde bir ABD mandası teklif edilmesine karar verdi. Bu teklif, **antlaşmanın 6 ay gecikmesine** neden oldu. **Bu süre Mustafa Kemal Paşa'nın Anadolu'da gerçek bir milli direniş oluşturabilmesi ve İstanbul Hükûmetini devirebilmesi için tam da ihtiyacı olan süreydi**."

Aslında sekiz ay.. Altı değil..

Evet, o süre, zamparanın Anadolu'da **paralel devlet yapılanması oluşturabilmesi ve İstanbul Hükûmeti'ni ve de Osmanlı Devleti'ni devirebilmesi** için tam da ihtiyacı olan süreydi.

Bütün bunlar, Selanikli Atatürk'ün sağ kolu, başbakanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı **İkinci Adam İsmet İnönü**'nün 1973 yılında yaptığı itirafı daha iyi anlamamızı sağlıyor:

> **"İstiklâl mücadelesinin başarısı da** esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur** etmesiyle mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

Aynı gerçeği Kâzım Karabekir de dile getirmiş durumda:

> "***Yeni Sabah***'ta Rıza Tevfik'in [Bölükbaşı] hatıralannda dikkate şayan parçalar var. Dün [Sadrazam] **Damad Ferid**'in şu sözleri yazılmıştı: '**Mustafa Kemal Paşa'yı müfettiş olarak tayin etmemizi isteyen İngilizlerdi. Şimdi de geri almamızda ısrar ediyorlar**.'
>
> "Merhum Karabekir, bana bir gün, **Mustafa Kemal'in İngilizlerle anlaşarak Milli Mücadele'ye girdiğini**, İngilizlerin [komünist devrimini yapmış olan] Ruslara karşı Türkiye'den daha iyi bir mukavemet [direniş] cephesi kuramayacaklarını anladıklarını söylemişti."
>
> (Samet Ağaoğlu, ***Siyasî Günlük***, haz. Cemil Koçak, İstanbul: İletişim Y., 1992, s. 219.)

*

Vikipedi, aynı maddede (Curzon'un değil, bir başka lordun) **Lord Kinross**'un şu sözünü de aktarıyor(du):

> "Curzon'un **öteden beri sezdiği** gibi **Mustafa Kemal**'in tam da bu kadar bir süreye ihtiyacı vardı."

Yani Kinross'a göre herşey bir hesap kitabın sonucu..

Ve Lord Curzon **sezgileri kuvvetli** bir satranç oyuncusu..

Destek verdikleri adamları (Black Jumbo kod) Selanikli'nin (**19 Mayıs**'tan itibaren) ne kadar zamana ihtiyacının bulunduğunu biliyor.

Sezgileri, ABD'nin bu manda teklifine olumsuz cevap vereceğini de bildiriyor.

Evet, İngiltere hükümeti, 19 Mayıs'ta ABD'ye manda teklifinde bulunulmasına karar veriyor. İki gün sonra, 21 Mayıs'ta **İngiltere Başbakanı** Lloyd George, **Fransa Başbakanı** Clemenceau ve **ABD Başkanı Wilson** ile görüşerek bu teklifi onlara iletiyor.

Bu teklif Fransa'yı rahatsız ediyor, çünkü bir ABD mandası durumunda Türkiye'deki ekonomik kazanımlarını ABD'ye kaptırması ihtimali var.

Yani manda teklifini kabul etmesi, ABD'nin, Fransa'yı karşısına alması demek.. Bu da, böyle bir karar almasını zorlaştıran bir başka etken..

Nitekim, İngiltere Başbakanı'nın bu teklifini duyan Fransa Başbakanı Clemenceau şunu diyor:

> "Bu, Lord Curzon'un işi olmalı. Fransa'yı Türkiye'den kesin olarak dışlıyorsunuz. Kaldı ki Fransa, Avrupa'da, Türkiye ile iktisadi ve mali bağları en fazla olan memlekettir."
>
> (https://www.mayintarlasi.com/2023/07/24/50420/)

"Mandacılık maskeli tavşana kaç, sözde istiklalci tazıya tut" alavere dalaveresi.. Rauf Bey'in önerisini fırsat bilmişmiş.. Rauf Orbay'a o öneriyi yaptıran kimdi ki!.. Tiyatro.. Maksat dostlar alışverişte görsün, Osmanlı Devleti ile antlaşma yapma işi karambole gelsin, Black Jumbo kod adlı İngiliz piyonu Selanikli zampara "paralel devlet" için zaman kazansın.

*

Satranç ustası Curzon'un asıl hamlesi bir ay sonra geliyor. Yine ***Vikipedi***'den okuyalım:

> "27 Haziran 1919'da Paris Konferans Heyeti, **İngilizlerin teklifi ile**, Amerika Birleşik Devletleri Hükûmeti Türkiye'nin herhangi bir bölgesi için manda alıp almayacağına karar verene kadar, **Türkiye ile Barış Antlaşması'nın askıya alınmasına** karar verdi. Böylece Lord Curzon,

Türkiye ile ilgili barış müzakerelerinin **12 Şubat 1920'de başlayan Londra Konferansı'na kadar ertelenmesini** sağladı.”

Evet, bu manda hikâyesi, satranç ustası Lord Curzon’un Selanikli Mustafa Atatürk’e zaman kazandırma girişimiydi.

ABD’nin olumsuz cevap vereceğini biliyordu.

Vikipedi’deki aynı maddeden okuyalım:

> “Diğer taraftan Lord Curzon, İngiliz kabinesine daha önce verdiği memorandumda, Türkiye üzerinde bir ABD mandası teklif edilse bile **ABD'nin bu öneriyi kabul etmesinin pek mümkün görünmediğini** kendisi de belirtmişti. ABD Başkanı Wilson, ABD'nin bölgede bir manda almak için **en isteksiz konumda** olduğunu söylemişti.”

Yani bile bile lades..

Önemli olan kime çalım atıldığı, topla kimlerin daha fazla buluştuğu değil, hangi kaleye gol atıldığı..

Bu “**şike”li maç**ta gol yiyen kale, Osmanlı Devleti’nin kalesi..

Gol atan ise “İngiliz destekli” Selanikli Mustafa Atatürk..

Vikipedi’deki aynı maddeden okuyalım:

> “Lord Curzon'un bölgede ABD mandası önerisi üzerine antlaşmanın imzalanmasının aylarca ertelenmesi sonucu İstanbul Hükümeti'nin ülke içindeki kontrolü çok hızlı bir şekilde azalırken Anadolu süratle milliyetçilerin [Selanikli’nin] kontrolü altına girmeye başladı. **Milliyetçi hareketi ortaya çıkaran şey İzmir'in işgal kararıydı. İzmir işgali, Mustafa Kemal için bir talihti.** Lord Curzon'un da tahmin ettiği gibi, tüm Türkiye ayağa kalkmak için hazırdı ve **gecikmenin her anı Türklerin**

> **[Selanikli'nin] lehineydi**. Bernard Lewis şöyle dedi: "*Her şey hazırdı, sadece lider bekleniyordu.*" Mustafa Kemal'in Anadolu'ya gitmesini [ve orada lider olmasını] sağlayan ise **asayişi yeniden temin etmek için Samsun'a bir subay gönderilmesinde ısrar eden İngilizlerd**i. Yunanların İzmir'e ayak basmasının ertesi günü, İngilizlerden aldığı bir vize ile İstanbul'dan ayrılan Mustafa Kemal, **tüm Anadolu'ya geniş yetkilerle atanmıştı."**

Bu geniş yetkiler fiilen "**Anadolu Genel Valiliği**" anlamına geliyordu..

Lord Curzon (İngiltere), İsmet İnönü'nün sözünü ettiği "**destek**" çerçevesinde sadece Yunanistan'ı kullanıp "kazıklamış" değildi, ABD'yi de parmağında oynatıp kullanmıştı.

Ve bu oyuna Selanikli Mustafa Atatürk de bir ucundan katılmıştı.

Vikipedi'deki aynı maddeden okuyalım:

> "Fakat ABD'nin [manda] kararından önce İtilâf [devletleri, yani İngiltere, Fransa ve İtalya], Amerikan başkanlık kampanyasının sonuçlarını ve Amerikan Senatosunun kararını beklemek zorundaydılar. Bu **gecikme**,

> Türkiye [Osmanlı Devleti] ile hızlı bir barışın sonuçlanmasına **yeni engeller** ekledi. Curzon'un sekreteri, Türkiye'de erken bir barış olasılığının en düşük düzeyde olduğunu vurguladı. ABD'nin bölgede incelemeler yapmak üzere gönderdiği, **Sivas Kongresi'nde de gözlemci** olarak bulunan ve Mustafa Kemal ile görüşen General Harbord, raporunda, Türklerin amacının tercihen Amerikan mandası altında İmparatorluğun toprak bütünlüğünü korumak olduğunu ifade ediyordu. **Mustafa Kemal, Amerikan Hükûmetinden ülkenin koşullarını araştırmak için bir komisyon gönderilmesini istedi.** Fakat Washington'daki Senato, Türkiye üzerinde bir manda ile hiç ilgilenmedi. Değerlendirme sürecinin sonunda ABD başkanı Woodrow Wilson, bölgede bir manda almak yerine sadece Türk-Ermeni sınırını çizmek üzere hakem olmakla yetindi."

Bu aslında hem Curzon'un hem de Selanikli Mustafa Atatürk'ün beklediği ve istediği şeydi.

Vikipedi'ye kulak vermeye devam edelim:

> "Anadolu'daki Türk milliyetçiliğinde böylesine önemli bir büyüme meydana gelirken ABD'nin kararını beklemek, **İngiliz diplomasisindeki büyük bir gaf** olduğunu kanıtladı. Curzon'un 19 Mayıs 1919'da Türk hükûmeti ile yapılacak olan antlaşmanın imzalanmasını geciktirmesi **Mustafa Kemal için harika bir fırsata** dönüştü. **Gecikmenin her anında Mustafa Kemal daha da güçleniyordu**. Bu dönemde Anadolu'da artan Türk direnişi, Paris'teki barış şartları için giderek daha ciddi bir tehdit oluşturuyordu. İstanbul'daki İngiliz Yüksek Komisyonundan gelen ciddi raporların ise Londra'daki Dışişleri Bakanı Lord Curzon tarafından genellikle göz ardı edilmesi, Türkiye [Osmanlı Devleti] ile başarılı bir barış için iyiye işaret değildi. Bunun yerine Curzon, **en doğru tercihin Mustafa Kemal'in başında olduğu yeni bir Türkiye'nin ortaya çıkmasına izin vermek** olabileceği sonucuna varıyordu."

Aslında söz konusu olan “İngiliz diplomasisinin gafı” değildi, o diplomasinin (siyasetin) Curzon liderliğindeki “Şeytan’a pabucunu ters giydirecek ustalıktaki mahareti”ydi.

İsmet İnönü’nün ağır işiten kulakları çınlasın:

> **“İstiklâl mücadelesinin başarısı da** esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur** etmesiyle mümkün olmuştur.”

SELANİKLİ ATATÜRK, KALİTESİZ DEĞİLDİ, ÇOK BECERİKLİ, MUHTEŞEM VE MUAZZAM, GÖZ KAMAŞTIRICI BİR HAİNDİ

İngilizler, Selanikli'nin Samsun'a (**Anadolu genel valiliği** anlamına gelen) **olağanüstü yetkiler**le gönderilmesi için ellerinden geleni yapmışlardı.

Osmanlı Devleti'nden, Karadeniz'deki karışıklıklara son vermek için bir yetkili görevlendirmelerini istemişler, Selanikli için yolu hazırlamışlardı.

Pekçok Osmanlı devlet adamını, subayını ve aydınını **tutuklayıp Malta'ya sürgün** etmişken Selanikli zamparaya dokunmamışlar, Samsun **vize**sini de hemen vermişlerdi.

Selanikli, cebinde dünya kadar para, altında (Padişah'ta bile olmayan) **iki otomobil**, ve maiyetinde 20 küsur adam olduğu halde olağanüstü yetkilerle Anadolu'ya kapağı atınca da, onun "sivil" hale gelmesi, "**devlet memuru**" olmaktan çıkarılması için bir sonraki hamleyi yapmışlardı.

Hükümet'ten, Selanikli'nin tekrar İstanbul'a çağırılmasını istemişlerdi.

*

Osmanlı Hükümeti ise, İngilizler'in bu tutarsız politikalarının ardındaki tuzağı anlayamıyordu:

> "***Yeni Sabah***'ta Rıza Tevfik'in [Bölükbaşı] hatıralannda dikkate şayan parçalar var. Dün [Sadrazam] **Damad Ferid**'in şu sözleri yazılmıştı: '**Mustafa Kemal Paşa'yı müfettiş olarak tayin etmemizi isteyen İngilizlerdi. Şimdi de geri almamızda ısrar ediyorlar**.'"
>
> (Samet Ağaoğlu, ***Siyasî Günlük***, haz. Cemil Koçak, İstanbul: İletişim Y., 1992, s. 219.)

Osmanlı Hükümeti'nin İngilizler'in baskısıyla Selanikli'yi geri çağırması, İngiliz-Selanikli konsorsiyumunun bir taşla birkaç kuş vurmasını sağlıyordu.

Böylece, birincisi, Selanikli'nin başına buyruk hareket etmesi için gereken **meşruiyet** temeli "resmen" oluşturulmuş oluyordu.

İkincisi, Selanikli'nin, "resmî görev"ine değil de "**halkın tensib ve seçimine, millet iradesine**" dayandığını ilan edebilmesinin önü açılıyordu.

Üçüncüsü, bu sayede Osmanlı Devleti ve Hükümeti'nin **İngiliz işbirlikçisi hain** gibi gösterilmesinin, buna karşılık Selanikli hain zamparanın **İngiliz'e kafa tutan kahraman** gibi tanıtılmasının zemini oluşturuluyordu.

Doğal olarak, Osmanlı Hükümeti, Selanikli ile olan ilişkisini (İngilizler'i avutmak ve aldatmak için) sürdürülmesi gereken bir "**danışıklı döğüş**" olarak görüyordu. Fakat bu, Selanikli zampara açısından bir danışıklı döğüş değildi, hain bir **imha operasyonu**ydu.

Kavga eder gibi göründüğü İngilizler'le birlikte Osmanıl Devleti'nin temellerine dinamit koymaktaydı.

(Selanikli'nin ihanetinin farkında olan **Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi** gibiler ise kimseye söz dinletemiyorlardı.

Şeyhülislam, **İskilipli Atıf Hoca**'yı bile ikna edememişti. Merhum şehid, Selanikli'nin samimi olarak cihad niyeti taşıdığını zannediyordu.

Bediüzzaman da durumu ancak Ankara'ya gelince anlayabilmişti.

Birinci Meclis'in birçok üyesi zamanla Selanikli'nin gerçek yüzünü anlamaya başladılar, fakat geç kalınmıştı, atı alan Üskudar'ı geçmişti, Selanikli, **Ali Şükrü Bey**'i Topal Osman'a öldürterek herkesin gözünü korkuttu, gürültülü "**İhtimal bazı kafalar kesilecektir**" oratoryosuyla herkesin aklını başından aldı.)

Kayıtlar

İskilipli Atıf Hoca'yı Aklayan Belge Neden Görmezden Gelindi?

Nicedir bir hafiye gibi o gazetenin peşindeydim. İskilipli Atıf Hoca'nın İstiklal Mahkemesi'ne sunduğu ama hakimler heyetince kabul edilmeyen o belge nerede olabilirdi? Nihayet 1920 Ekim'ine ait bir gazetenin üçüncü sayfasının en altına sıkıştırılmış vaziyette buldum onu.

Karşımda Nutuk'tan beri Millî Mücadele'ye "zararlı cemiyetler" arasında geçen Teâlî-i İslâm Cemiyeti yönetiminin, haklarında çıkan gazete haberini, yani yayınladıkları söylenen bildirinin Yunan uçaklarından Anadolu şehirlerine atıldığı iddiasını, sadece iki gün sonra söz konusu haberin çıktığı Vakit gazetesine gönderdiği resmî tekzibname'yle yalanladığını, suçlamayı daha o zamandan inkâr ettiğini görüyordum.

Aradan neredeyse bir asır geçmiş ama biz İstiklal Mahkemesi'ne bile sunulan bu resmî belgeyi tarihin karanlık mahzenlerine itip kaybetmeyi başarmışız. Neşredip de toplumu aydınlatmamışız.

Ne diyelim: Nasip bugüne imiş!

Amaç yargılamak mı, yoksa asmak mı?

İskilipli Atıf Efendi başkanı olduğu Teâlî-i İslâm Cemiyeti adına Mustafa Sabri Efendi tarafından düzenlenen beyannameyi tasvip etmediğine, karşı çıktığı ve hatta belgenin mühürlenmesi için yapılan oylamada red oyu kullandığı halde İstiklal Mahkemeleri'nin başından yakasını kurtaramamıştı. Bu suçlamalar üzerine Atıf Efendi, suçlandığı beyannameyle ilgili olarak Şeyhülislam Mustafa Sabri'ye de açıkça muhalefet ettiğine dair resmî bir tekzip belgesi sunmuştur mahkeme heyetine.

Mahkeme ise bu kritik belgeyi dikkate almamıştır.

Atıf Hoca hakimlerin suçlamaları karşısında vakur tavrını bozmadan Vakit gazetesinin 1034. nüshasındaki tekzibnameyi delil olarak sunduğunda mahkeme heyeti, Atıf Hoca'nın tekzip metnini kendisini kurtarmak için yayımladığını söylemekten geri kalmamıştı. Hoca, "Öyle olsaydı onlarla beraber olurdum" demiş, belgenin altında imzasının bulunmadığını ve resmî mühürle mühürlenmemiş bildirinin yayımlanmasının ardından cemiyetle yollarının ayrıldığını belirtmişti.

İşte Atıf Hoca'nın mahkemeye sunduğu ve Vakit gazetesinde (25 Ekim 1920) yayımlanan o tekzibnamenin tam metni:

"Teâlî-i İslâm Cemiyeti'nden: "Vakit gazetesinin 1032 numaralı nüshasında 'Teâlî-i İslâm Cemiyeti'nin beyannameleri' unvanlı bir fıkra gördük. Cemiyetimizin teessüsünden beri vuku bulan neşriyatının mühr-i resmî ile tahtimi müttehaz sabit cümlesinden olmağla mühr-i resmî ile mahtûm olmayan neşriyatın Teâlî-i İslâm Cemiyeti'ne ta'alluku bulunmadığı ve Cemiyet'in İstanbul gazetelerinde intişar beyannamelerinden maada risale şeklinde ve sair suretle hiçbir beyanname neşr etmemiş olduğu beyan olunur."

Bugünkü dile çevirirsek:

"Vakit gazetesinin 1032 sayılı nüshasında 'Teâlî-i İslâm Cemiyeti'nin bildirileri' başlıklı bir yazı gördük. Cemiyetin kuruluşundan beri yapılan yayınların resmî mühürle mühürlenmesi kararlaştırılmış olduğu için resmî mühürle mühürlenmemiş olmayan yayınların Teâlî-i İslâm Cemiyeti'yle ilgisi bulunmadığı ve Cemiyet'in İstanbul gazetelerinde yayımlanmış bildirilerinden başka risale şeklinde ve diğer şekillerde hiçbir bildiri yayımlamamış olduğu beyan olunur."

Teâlî-i İslâm Cemiyeti'nin 94 yıl önceki sesini duyan olur mu acaba?

Mustafa Armağan

Mehmet Hasan Bulut, İngiliz ajan Herbert Aubrey'le ilgili kitabında, ABD'de yayınlanmakta olan ***New York Herald*** adlı gazetede Nisan 1919'da çıkmış olan bir makaleden bir bölüm aktarıyor.

Yazarı William T. Ellis..

Şunları yazmış:

> "'**Maminim**'in, veya kendi tabirleriyle '**hakiki inananlar**'ın, veya Türklerin onları çağırdığı şekliyle '**Dönme**'lerin gerçek inancını dışarıdan kimse bilmez. Zahiren Muhammedî ritüellere uyarlar. **Gizlice Yahudi inançlarım muhafaza** ederler ve **kabalistik ritüeller** ve **Sabetay riyazetini** icra ederler. İki yüz elli yıl dünyanın geri kalanından uzak durdular ve kendilerine hıyanet eden 'Mesih'e [Mesihlik iddiasıyla ortaya çıkmışken "dönme" olup canını kurtaran Sabetay Sevi'ye] sadık kaldılar.
>
> "Bu müslüman [görünen] Yahudilerin saflarından ticâret ve siyâset dünyasında çok güçlü insanlar çıktı. Zengin ve terakkîci insanlar. Bu adamlar **farmasonluğa girdiler** ve localarından ve gizli toplantılarından 1908'de **Sultan Abdülhamid'i indiren Türk ihtilâli** meydana geldi. Umûmîyetle anlaşıldığı haliyle **İttihâd ve Terakki Komitesi** gizli bir cemiyetti. **Asıl liderleri hep arka planda, gizli ve meçhul** kaldılar. Bu esrarlı cemaatin mensupları olan İttihâd ve Terakki liderlerine, bu, doğrudan **Dönmelerin gizli tarikatından miras** kaldı. Türk ihtilaline **Selânikli Yahudiler rehberlik** etti. Şimdi Enver, Talât ve Cemal ve diğer Türk liderler sürgünde, **arkalarındaki asıl güç ise, halk bilmediği için, emniyette ve cezalandırılmadı**.
>
> "Dünyanın bu köşesi {Türkiye] yine karışıklık içerisinde ve yeni ve daha iyi bir liderlik beklerken insan merak ediyor; **Selânik'in güçlü Yahudileri tekrar günün adamını çıkaracak mı?**"
>
> (Mehmet Hasan Bulut, ***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***, 4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018, s. 358.)

Soy sop işlerine meraklı bazılarına göre, Selanik'in güçlü Yahudileri tekrar **günün adamı**nı çıkardılar: Mustafa Kemal.

Bulut, Selanikli Mustafa Atatürk'ten şöyle söz ediyor:

> "Bu arada, Fransız İhtilâline ve Napolyon'a olan hayranlığını her fırsatta dile getiren **Mustafa Kemal**, Samsun'a çıkmış, buradaki **İngiliz subaylarla bir toplantı** yaptıktan sonra Havza ve Amasya'ya gitmişti. **Anadolu'daki İngiliz istihbaratı**, onun asıl niyetinin Yunan ordusuna karşı milliyetçi bir hareket kurmak olduğunu anlamıştı, fakat bu hareketin durdurulması için İstanbul'a ve İngiltere'ye gönderdikleri **raporlar nedense ciddiye alınmıyordu**." (s. 359-60.)

Bulut, raporların ciddiye alınmama nedenini tabiî ki biliyor.

Nedeni, Selanikli Mustafa Atatürk'ün daha İstanbul'dayken, **İngiliz istihbaratının (gizli servisinin) Türkiye şefi Robert Frew (Fru, Fro)** vasıtası ile İngiliz devleti ile anlaşmış olması.

Bu gerçeği, Selanikli zamparanın sağ kolu, başbakanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı **İkinci Adam Orgeneral İsmet İnönü** 1973 yılında "resmen" açıklayacaktır:

> **"İstiklâl mücadelesinin başarısı da** esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur** etmesiyle mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

Aynı gerçeği Kâzım Karabekir de dile getirmiş durumda:

> "Merhum Karabekir, bana bir gün, **Mustafa Kemal'in İngilizlerle anlaşarak Milli Mücadele'ye girdiğini**, İngilizlerin [komünist devrimini yapmış olan] Ruslara karşı Türkiye'den daha iyi bir mukavemet [direniş] cephesi kuramayacaklarını anladıklarını söylemişti."
>
> (Samet Ağaoğlu, ***Siyasî Günlük***, s. 219.)

Evet, İngiliz istihbaratının Anadolu'daki ajan, eleman ve muhbirlerinin raporlarının İngiliz karar mercîleri tarafından kaale alınmamış olmasının nedeni buydu.

İstihbaratçılığın, gizli servis operasyonlarının "doğa"sı gereği, Selanikli'nin aslında kendilerine çalıştığını, kendileriyle işbirliği içinde hareket ettiğini alt düzey elemanlarına söylemiyorlardı.

*

Bulut'un sözlerinin devamı şöyle:

> "Amasya'da bir tamim neşreden [genelge yayınlayan] Mustafa Kemal, **İstanbul Hükümetini yok sayarak** Kemalist İhtilâli başlattı. Ayrıca Mehmed Konitza'nın Arnavutluk'ta yaptığı gibi, Sivas'ta millî bir

kongre toplanacağını telgrafla İttihâd ve Terakki Komitesinin Anadolu teşkilatına duyurdu. Ardından Sivas'a ve oradan Vilâyet-i Şarkiye Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti tarafından dâvet edildiği Erzurum'a geçti. Burada iken İstanbul'dan **askerlik vazifesinden alındığına** dâir haber geldi, artık sıradan **sivil** bir insandı." (s. 360.)

Kurulan tezgâhın bir parçası olarak, Selanikli zamparanın askerlik vazifesinden alınması, Osmanlı Devleti'nin "**memur**"u olmaktan çıkarılması gerekiyordu.

Millet iradesine (millî iradeye) dayandığını, kendisinin millet tarafından görevlendirilmiş olduğunu söyleyebilmesi ve bir sonraki aşamada **Osmanlı Hükümeti'ni ve Devleti'ni tanımadığını** ilan edebilmesi için bu gerekliydi.

İlk başta **doğrudan devleti ve Padişah'ı hedef almadı**, Osmanlı Hükümeti'ni suçlamakla yetindi. Tüm tuşlara aynı anda basmıyor, merdiven basamaklarını teker teker çıkıyordu.

Padişah'ı suçlama aşamasına TBMM'nin açılıp Selanikli'nin kişisel otoritesini kurmasından sonra geçildi.

ALFRED FREDERICK RAWLINSON

Bulut'un sözlerinin devamı şöyle:

> "İngiliz Albay Alfred **Rawlinson**, Erzurum'a Mustafa Kemal'den önce gelmişti. Bir zamanlar Osmanlı topraklarında **casusluk** yapan Sir Henry Rawlinson'un oğluydu. Babası, aynı zamanda **Lawrence**'ı arkeolog olarak Türkiye'ye gönderen **Filistin Keşif Fonu**'nun bir mensubuydu. Albayın görünüşteki vazifesi, mütâreke (ateşkes) şartlarının tatbikine nezâret etmek ve Doğu'daki Türk Ordusuna ait silahların envanterini çıkarmaktı. Hakikatte ise Tiflis'teki İngiliz ordusunun gönderdiği silahların Kars üzerinden Türklere verilmesini sağhyordu. [Albay Rawlinson bu silahların Türklere verildiğini söylemiyor, nakliye esnasında kaybolduğunu iddia ediyordu (Alfred Ravdinson, ***Adventures in the Near East***, Jonathan Gape, Londra 1934, s. 152-154). Fakat Arnold J. Toynbee, 1921'de Yunanlıların ele geçirdiği Türk siperlerini gezerken, bu silahların Kemalist ordu tarafından kullanıldığını görmüştü (Arnold Joseph Toynbee, ***The Western Question in Greece and Turkey,*** Constable and Company, Londra 1922, s. 257).] **Erzurum Kongresi** başlamadan önce Mustafa Kemal ile uzun uzun

konuştular. Kongrenin son günü, yani 7 Ağustos'ta (1919) şehirden ayrılmadan evvel Mustafa Kemal ile üç buçuk saatlik bir görüşme yaptı. Geleceğe dâir ihtimâllerden ve Milliyetçi Hareketten bahsettiler. Mustafa Kemal ona **kongrenin İstanbul idâresini tanımadığını ve Millî Hareketin aslında ihtilâlci olduğunu** söyledi." (s. 360-1.)

Selanikli hain, Rawlinson'a ayrıntılı rapor vermiş durumda.

"İşler istediğimiz gibi gidiyor, saf **Kâzım Karabekir**'i kafaya aldım, ağımı yavaş fakat sağlam örüyorum, bana güvenin, mutlaka başaracağım" dediği, İngilizler'e umut verdiği anlaşılıyor.

Bulut'u dinlemeye devam edelim:

> "Görüşmenin ardından Rawlinson, **rapor vermek üzere önce İstanbul'a, oradan da Londra'ya** gitti. Hârbiye Nezâretine (Dışişleri Bakanlığı'na) raporunu sunup, **Mustafa Kemal'in yükseleceğini daha 1913'te tahmin eden Erkan-ı Hârbiye Reisi (Genelkurmay Başkanı) Sir Henry Wilson ile görüştü**. Ona Millî Hareket hakkında malûmat verdi. Ardından Hâriciye Nezâretinde **Lord Curzon** ile görüştü. Mevzu daha çok Mustafa Kemal'in şahsiyeti ve **Sultan'ın hükümetine karşı yapacağı ihtilâl ve kurulacak**

bir cumhuriyet hakkındaydı. Görüşmelerin ardından Rawlinson, gayrıresmî bir vazifeyle Mustafa Kemal ile görüşmek üzere tekrar Türkiye'ye gönderildi." (s. 361.)

Evet, Rawlinson, Selanikli hain zamparaya "Seninle konuştuklarımızı İngiliz hükümetinin ve ordusunun başındaki isimlere anlattım, çok memnun oldular, sana güvenleri tam" demek, ona "gaz" vermek için tekrar Selanikli'nin yanına geliyor.

Hain zampara, riyakâr münafık, "gizli gündem" virtüözü takiyye kumkuması, gündüz Erzurum Kongresi'nde milletin huzurunda (Mazhar Müfit Kansu'nun tabiriyle) **müftü efendi gibi konuşup dua** ederken, **Halife-Padişah'ı, dini imanı korumak**tan dem vururken, işgalci düşman İngiliz'in subayıyla başbaşa kaldığında ihanet kilimi dokuyor, **Osmanlı Devleti'ni bir "ihtilal" ile yıkmaktan, kendisinin cumhurbaşkanı olacağı bir cumhuriyet ilan etmekten** söz ediyor.

Gerçek gündeminde vatanı kurtarma diye birşey yok..

Zaten İngilizler Yunan'ı (adını General Milne'den alan) "**Milne Hattı**" ile Aydın civarında durdurmuşlar, Yunan ordusunu İzmir dağlarında açan çiçekleri toplama ve otları yolmakla görevlendirmişler.

Yunan, Selanikli hain zampara cumhurbaşkanlığı etiketli kendi krallığını rahatça kurabilsin diye bekletilecektir.

(Daha sonra Anadolu içlerine yürümeleri, **Almanya yanlısı devrik kral Konstantin**'in tekrar tahta oturması ve **Venizelos**'un başbakanlık makamını kaybetmesi yüzünden olacaktır.)

*

Hain zampara, gerçekte çok **sinsi** olduğu ve kafasındaki ihanet planlarını saklamayı iyi becerdiği halde, Rawlisonson ile yaptığı uzun görüşmenin etkisinden sıyrılamamış olacak ki, o gece, hempaları **Mazhar Müfit Kansu** ile **Süreyya Yiğit**'e içindeki cerahati boşaltmış.

Sırlarının küçük bir kısmını anlatmış.

Erzurum'da Kongre başlamadan iki gün önce:
Soldan sağa; Mazhar Müfit, Erzurum Valisi Münir Bey, Mustafa Kemal Paşa, Süreyya Bey, Rauf Bey ve Dr. Refik -Saydam- Bey

Mazhar Müfit'in ifadeleri şöyle:

“Erzurum Kongresi’nin bittiği, 7 Ağustos 1919 **gece**si Mustafa Kemal Paşa, Süreyya Bey (Yiğit) ile dertleşmesini sürdürürken, aniden beni uyandırıp yanına çağırdı. Bir süre, sonra aramızda şöyle bir konuşma geçti:

“- Mazhar not defterin yanında mı?

“- Hayır Paşam!

“- Zahmet olacak, ama bir merdiven inip alacaksın. Hadi al gel!

“… Hemen aşağıya indim.… Defteri getirdiğimi görünce, sigarasını bir kaç nefes üst üste çektikten sonra; ‘Ama, defterin bu yaprağını hiç kimseye göstermeyeceksin. Sonuna kadar mahrem kalacak. Bir ben, bir Süreyya, bir de sen bileceksin! Şartım bu!’ dedi.

“Süreyya da, ben de;

“-‘Buna emin olabilirsiniz Paşam!’ dedik….

-‘Pekâlâ, yaz! Zaferden sonra **şekl-i hükümet (hükümetin şekli) Cumhuriyet olacaktır**!… Bu bir. İki; **Padişah ve Hanedan hakkında zamanı gelince icap eden muamele yapılacaktır**. Üç; **Tesettür** (örtünme) **kalkacaktır**! Dört; Fes kalkacak, medeni milletler gibi **şapka** giyilecektir!’

“Bu anda, gayri ihtiyari kalem elimden düştü. Yüzüne baktım. O da benim yüzüme baktı. Bu bakış, gözlerin bir takılışta birbirlerine çok şey anlatan konuşmasıydı. Paşa ile zaman zaman senli benli konuşmaktan çekinmezdim.

“-‘Neden durakladın?’ deyince,

“-‘Darılma ama Paşam, sizin de hayalperest taraflarınız var’ dedim. Gülerek;

"-'Bunu zaman tayin eder. Sen yaz!' dedi. Yazmaya devam ettim:

"-'Beş; **Lâtin (Avrupa) hurufu (harfleri) kabul edilecek!**" deyince 'Paşam, kâfi, kâfi' dedim ve biraz da hayal ile uğraşmaktan bıkmış bir insanın edasıyla, '**Cumhuriyet**in ilânına kadar muvaffak olalım da üst tarafı yeter!' diyerek defterimi kapadım, koltuğumun altına sıkıştırdım ve inanmayan bir adamın tavrı ile; 'Paşam, sabah oldu! Siz oturmaya devam edecekseniz bana müsaade edin!' diyerek yanlarından ayrıldım."

(Mazhar Müfit Kansu, ***Erzurum'dan Ölümüne Kadar Atatürk'le Beraber,*** C. 1, Ankara, 1966, s. 131 vd.)

İNGİLİZLER, “BLACK JUMBO” KOD ADLI AJANLARI SELANİKLİ ZAMPARAYI NASIL PARLATIP KAHRAMAN YAPTILAR?

Dönemin İngiltere Dışişleri Bakanı **Lord Curzon**’un Osmanlı Devleti’ne yönelik **oyun**larından birini, Sivas Kongresi sırasında gündeme gelen **Amerikan mandası** meselesi oluşturuyor.

Galip devletler (İngiltere, Fransa ve İtalya), mağlup devletlerden Almanya ve Bulgaristan ile birer **barış antlaşması** imzalamıştı. Aynı şekilde Osmanlı Devleti ile de bir antlaşma yapılması gerekiyordu.

Ancak, Curzon’un niyeti Osmanlı Devleti ile anlaşmak değildi, (Türkiye’deki ajanlarının başı olan **Rahip Robert Frew** vasıtasıyla anlaştıkları, **Black Jumbo** kod adını verdikleri Selanikli Mustafa Kemal eliyle) onu yıkmaktı.

Selanikli’nin Anadolu’da yeni bir devlet kurmasını istiyorlardı.

Ve bunun için Selanikli’nin zamana ihtiyacı vardı.

Curzon’un antlaşma konusunda ipe un sermek, diplomatik müzakereleri askıya almak, ve böylece zamparaya zaman kazandırmak için yaptığı ayak oyunlarından birini **Amerikan mandası** meselesi oluşturuyordu.

Evet, Amerikan mandası meselesinin gündeme getirilmiş olması; Selanikli zampara Mustafa Atatürk'e, önce (Osmanlı Meclis-i Mebusanı'nı / Milletvekilleri Meclisi'ni devreden çıkartacak) **yeni bir meclis** (TBMM) oluşturması, ardından (Osmanlı Hükümeti'nin pabucunu dama attıracak) **yeni bir hükümet** kurması, ve son olarak da Osmanlı Devleti'ni tarihe gömecek **yeni bir devlet** tesis etmesi için zaman kazandırılması gayesine matuftu.

Selanikli, ABD mandasını, Lord Curzon'un planı doğrultusunda zaman kazanmak için "yalandan" istemişti.

*

Mehmet Hasan Bulut (daha önce de aktardığımız gibi) şunları söylüyor:

> "… İngiltere, [ABD Başkanı] Reis Wilson'a Türkiye'yi **manda himayesi** altına alma teklifinde bulundu. Bunun üzerine, İtilaf Devletlerinin [İngiltere, Fransa ve İtalya] işgali altındaki Türkiye topraklarının geleceği ve mandaya uygun olup olmadığı hakkında bir **rapor** hazırlamaları için Türkiye'ye bir **komisyon** gönderilmesine karar verildi. Komisyonda eski **Robert Koleji hocalarından Albert Lybyer**, İstanbul Amerikan

Elçiliğinin eski çalışanlarından Dr. George Montgomery ve Rockefeller'a ait Standard Oil'in **casusu** William Yale vardı. Komisyona iki kişi liderlik edecekti: Oberlin Kolejinin rektörü Henry Churchill **King** ve bizim [Arnavutluk ve Rusya'da ihtilâlleri organize etmek ve ihtilâlcilere yardım etmek için İnsanî yardım organizasyon ve derneklerini kullanmış olan] Amerikalı işadamı Charles R. **Crane**."

(Mehmet Hasan Bulut, ***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***, 4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018, s. 354-5.)

Bulut'un sözünü ettiği komisyon, liderleri olan Henry Churchill **King** ve Charles R. **Crane**'den dolayı **King-Crane Komisyonu** olarak adlandırılıyor.

Doğal olarak Selanikli zampara, kendisine zaman kazandıracak olan "**manda**" tiyatrosuna büyük bir hevesle iştirak etmeye hazırdı. Bulut'tan dinleyelim:

"**Hâlide Edip** [Adıvar], Komisyon daha İstanbul'a gelmeden önce Charles R **Crane** ile mektuplaşmaya başlamış ve ona Millî Hareketin liderinin Mustafa Kemal olduğunu yazmıştı. Halide, İstanbul'da Crane ile yüzyüze görüştükten sonra, Ağustos ayının başında Mustafa Kemal'e yazarak ona **Crane**'den bahsetti ve Millî Hareket için Amerikan yardımının çok faydası olacağını söyledi. Mustafa Kemal de bu Amerikalı işadamı ile görüşmek isteyince Crane kendisinin gidemeyeceğini, fakat bir **adamını** göndereceğini söyledi.

"… [10 Ağustos 1919'da] Crane'in Mustafa Kemal'e söz verdiği adamı, yani ***Chicago Daily News*** gazetesinin muhabiri Louis Edgar **Browne**, yanında Hâlide Edib'in ve Crane'in referans mektupları olduğu halde Sivas'a doğru yola koyulmuştu. [Louis Edgar **Browne** (1891-1951): Amerikalı istihbaratçı. ***The New York Globe*** ve ***Chicago Daily News*** gazetelerin muhabiriydi. Rusya'da Bolşevik İhtilâlinde gazeteci-casusluk

yaptı. İhtilâlden sonra ABD'ye döndü. Yeni vazifesi için Kemalist İhtilâlin başladığı Türkiye'ye gönderildi. Böylece Bolşevik liderlerini yakından tanıma imkânı bulduğu gibi Kemalist İhtilâlin liderlerini de tanımış oldu.]

"Bu arada Charles R. Crane, Türkiye Yahudileri adına kendisini ziyârete gelen Macedonia Risorta Locasının eski üstâdı **Carasso** ve **Hahambaşı Haim Nahum** ile görüştü. **Carasso** ve **Nahum**, İstanbul'un Türklere bırakılmasını istediklerini söylediler. Crane, **Mustafa Kemal'in Pera Palas'ta kalırken birkaç kez görüştüğü Rahip Frew** ile de buluştu. …

"**King-Crane Komisyonu** 21 Ağustos'ta İstanbul'dan ayrılmış ve Yunanistan ve İtalya üzerinden Paris'e dönmüştü, fakat arkada bir adamlarını bırakmışlardı. Bolşevik İhtilâli esnasında Rusya'da vazife yapan ve Komünist liderleri yakından tanıyan gazeteci Louis E. Browne, Sivas Kongresindeki tek Hristiyandı. Mustafa Kemal, Doğu illerini temsil etmeleri için **Erzurum Kongresinde kurduğu Heyet-i Temsiliye**'nin [Temsilciler Kurulu'nun] sayısını Sivas'ta artırarak, onlara tüm yurdu temsil etme vazifesi vermişti. Kûtülamâre'de [İngiliz casus] **Aubrey**'e İngiltere'yi ne kadar çok sevdiğini anlatan Bekir Sami de içlerindeydi. Heyet-i Temsiliye ve Türkiye'nin çeşitli yerlerinden gelerek Kongreye katılan delegeler, İstanbul'da **mason localarında** toplanan İttihâtçılar gibi **Amerikan himâyesi** istiyordu. **Mustafa Kemal** de Amerika'nın manda himâyesini kabul edip etmeyeceğinden emin olmak için Crane'in temsilcisi **Browne** ile konuştu. Amerikalı gazeteci buna garanti veremeyeceğini söyleyince Mustafa Kemal ve Heyet-i Temsiliye, manda için Türkiye'nin vaziyetini tetkik etmeleri (incelemeleri) maksadıyla Amerikan Kongresi'nden bir heyet (kurul) talep eden bir **dilekçe** imzaladılar ve Amerikan Senatosuna ilettiler. Bu arada **İngilizler** de hızla büyüyen Millî Harekete müdahale etmeyeceklerini ve **bitaraf (tarafsız)** kalacaklarını beyan ediyordu."

(Bulut, s. 362-4, 366.)

İngilizler aslında tarafsız değillerdi.. "Milli Hareket"i destekliyorlardı..

Fakat İstanbul'daki Osmanlı padişahının ve Osmanlı hükümetinin "**hain**", "milli hareket"in başındaki Selanikli zamparanın da "**yedi düvele kafa tutan kahraman**" gibi gösterilmesi için "Mustafa Kemal karşıtı" gibi görünüyorlardı.

Bazen de böyle tarafsızlık türküsü söylüyorlardı..

Tarafsızlıkları sahteydi. Selanikli'den taraftılar.

İşin aslının böyle olduğunu, Selanikli zamparanın sağ kolu, başbakanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı **İkinci Adam Orgeneral İsmet İnönü** 1973 yılında "resmen" açıklayacaktı:

> **"İstiklâl mücadelesinin başarısı da** esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur** etmesiyle mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

Aynı gerçeği Kâzım Karabekir de dile getirmiş durumda:

> "Merhum Karabekir, bana bir gün, **Mustafa Kemal'in İngilizlerle anlaşarak Milli Mücadele'ye girdiğini**, İngilizlerin [komünist devrimini yapmış olan] Ruslara karşı Türkiye'den daha iyi bir mukavemet [direniş] cephesi kuramayacaklarını anladıklarını söylemişti."
>
> (Samet Ağaoğlu, ***Siyasî Günlük***, haz. Cemil Koçak, İstanbul: İletişim Y., 1992, s. 219.)

*

Durum buydu, fakat millete tam tersinin gösterilmesi, Selanikli zampara sanki İngilizler'le kavga ediyormuş, İngilizler onu yok etmeye çalışıyorlarmış gibi bir görüntü verilmesi gerekiyordu.

Zamparanın kahramanlaştırılması için bu gerekliydi.

Bunun için çevrilen dolaplardan birini **Ali Galip olayı** oluşturuyor.

Vikipedi'de şu satırlar yer alıyor:

> "1919'da, merkezi Elazığ Harput Valiliği'ne tayin edilmiştir. **Sivas Kongresi'ni dağıtmak** ve başındakileri yakalayıp İstanbul'a göndermek üzere Sivas Vali ve Kumandanlığı emrine verilmiştir. Fakat **bu görevi yerine getirmeyi başaramamış** ve Halep'e kaçmıştır. Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra, Adapazarı'nda 1 nolu Askeri Mahkemesi'nde yargılanıp beraat ettiği halde, Başbakan Rauf Orbay'in isteğiyle "Yüzellilikler" listesine alınarak Romanya'ya sürgüne gönderilmiştir. Sürgünde iken 1932'de ölmüştür."
>
> (https://tr.wikipedia.org/wiki/Ali_Galip_(Elaz%C4%B1%C4%9F_valisi))

Bulut, konu hakkında şunları söylüyor:

> "Kongre esnasında birileri, **Elaziz Vâlisi Ali Gâlip** ve **İngiliz istihbaratçısı Binbaşı Noel**'in, İstanbul Hükümetinin desteğiyle Mustafa Kemal'in üzerine asker gönderip Milliyetçi Hareketi dağıtacağı dedikodusunu yaymıştı. Bunun üzerine Mustafa Kemal, Ali Gâlip ve Binbaşı Noel'in derhal tevkif edilmelerini emredip üzerlerine bir ordu gönderdi. Ali Gâlip Sivas'a gitmesi emredildiği halde oyalanıyordu. Milliyetçiler gelince **geride okumaları için birtakım evrak ve para** bırakarak Malatya dağlarına kaçtı. Evrakların arasında Sadrazam Damad Ferid'e çektiği, Milliyetçilerden şikâyet eden bir telgraf ve Mustafa Kemal ve arkadaşlarının nakli için gönderilen paranın makbuzu vardı. **Lord**

Allenby'in adamı Binbaşı Noel ise yakalanmıştı ama Irak hududuna götürülüp serbest bırakıldı." (Bulut, s. 367.)

Oyun iyi hazırlanmış, sahne ve dekor tamam, senaryo mükemmel, oyuncular da işinin ehli..

Lord Allenby'nin adamı **ajan-istihbaratçı Binbaşı Noel** devrede.. Ali Galip'e nezaret ediyor.. Ali Galip'in onun verdiği akla göre hareket ettiği açık.

Lord Allenby, Selanikli zamparanın eski dostu.. Altı yıl önce, 1913'te İngiltere'de **casus Aubrey Herbert**'in zampara onuruna verdiği yemekte tanışmış, birlikte kadeh kaldırmışlar.

Ve de Selanikli zampara**, Filistin**'de Lord Allenby'nin komuta ettiği İngiliz kuvvetlerinin karşısında palaspandıras kaçarak Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı defterini mağlup olarak kapatmasını sağlamış.

Ve aynı **Allenby**, Şubat 1919'da İstanbul'a gelince, Osmanlı Genelkurmayı'na, Selanikli zamparanın Anadolu'ya Altıncı Ordu komutanı olarak atanması talimatını vermiş..

Oysa aynı günlerde İngilizler işe yarar ne kadar Osmanlı subayı, siyasetçisi, devlet adamı ve aydını varsa **tutuklayıp Malta'ya sürgün** etmektedir..

Selanikli zamparaya ise kefil oluyorlar.

*

Fakat Filistin'de "**Ya istiklal, ya ölüm!**" demeyen, "**Mevzubahis olan vatansa benim canım teferruattır**" diye konuşmayan, "**Vatanın bir karış toprağı bile kan dökülmeden terk olunamaz**" şeklinde vecize uydurmayan, askerlerine "**Size savaşmayı değil, ölmeyi emrediyorum**" diye kahramanlık dersi vermeyen,

yıldırım gibi kaçan Selanikli zampara, orada yapmadığı kahramanlığı bu defa yapacak, Allenby'nin teklifi çerçevesinde Anadolu'ya gitmeyi kabul etmeyecektir.

Ancak, Osmanlı Padişahı ve de Osmanlı hükümeti mesajı almıştır. Anadolu'da bir hareket başlatmak istiyorlarsa İngilizler'in intikal için kolay **vize** vereceği bir adamlarının olduğunu anlamışlardır. Onu kullanarak **İngilizler'e oyun** oynamaları mümkün olabilecektir.

Bilmedikleri ise, İngilizler'in tam da böyle düşünmelerini sağlamak için kendilerini "**yemlemekte**" olduklarıdır.

*

Ve İngilizler, satrancın bir sonraki hamlesinde Selanikli'nin "**devlet sırrı**" niteliğindeki "**özel görev**"le Anadolu'ya gönderilmesini sağlayacak adımlarını atarlar. Doğu Karadeniz'daki karışıklıkları bitirmek için bir yetkili gönderilmesini isterler.

Böylece bütün gözler Selanikli'ye çevrilir..

Samsun'a gönderilecek olan zampara görünüşte "**müfettiş**"tir, fakat verilen yetkiler "**Anadolu genel valiliği**" ve hatta "**padişah vekilliği**" mahiyetini taşımaktadır. Padişah Vahideddin, İngilizler'e karşı bir oyun kurmaktadır; Sadık dalkavuğu Selanikli zamparanın kendisini "satmayacağını", satmak istese bile milletin böyle "defolu" bir adamın bunu yapmasına izin vermeyeceğini düşünmektedir.

(Adam defoludur, çünkü, Falih Rıfkı'nın ***Çankaya***'sında yazdığına göre, İttihatçılar tarafından "**sarhoş, sefih, hiçbir makam ve mevki ile gözü doymaz, haris, fırsatçı ve ahlâksız**" biri olarak bilinmektedir.

Fevzi Çakmak ile **İnönü** bile onu "**muhteris ve menfaat düşkünü**" kabul etmektedir.)

Filistin kaçkını artık sadece Altıncı Ordu'nun değil, bütün orduların komutanıdır.. Anadolu'da Van'dan Ankara'ya kadar her askerî birliğe komuta etme mevkîindedir.

Sadece bu da değil, bütün **mülkî amirler (valiler, kaymakamlar)** üzerinde yekilidir; istediğini görevden alabilir, istediği kişiyi istediği makama atayabilir.

*

Ancak, Anadolu'daki faaliyetlerini **Osmanlı padişahı ve hükümeti** adına yapan "**görevli bir memur**" olmaktan kurtarılması gerekmektedir.

İngiliz'in yazdığı senaryonun bir sonraki bölümünde bu vardır.

O yüzden Osmanlı Hükümeti'ne Selanikli'yi İstanbul'a geri çağırmaları talebinde bulunurlar. Durum şudur:

> "***Yeni Sabah***'ta … Dün [Sadrazam] **Damad Ferid**'in şu sözleri yazılmıştı: 'Mustafa Kemal Paşa'yı **müfettiş olarak tayin etmemizi isteyen İngilizlerdi. Şimdi de geri almamızda** ısrar ediyorlar.'"
>
> (Ağaoğlu, s. 219.)

İngilizler'in hazırladığı yol haritasında Selanikli zamparaya düşen **rol** şudur: İstanbul'a dönmemesi, askerlikten (memuriyetten) istifa etmesi! (Böylece, "**görevli memur**" değil de "**milletin temsilcisi**" olarak yoluna devam ediyor görünmesi mümkün olacaktır.)

Bu hamleyle Osmanlı Padişahı ve Hükümeti İngilizler'in arzusuna boyun eğen "**hain**"ler haline getirilirken, Selanikli de tiyatronun kafası karışık seyircilerine "**yedi düvele meydan okuyan kahraman**" olarak takdim edilecektir.

Ortada Selanikli için herhangi bir **risk** bulunmamaktadır. Nasıl olsa Osmanlı Hükümeti İngilizler'in bu talebine göre hareket etme konusunda pek fazla istekli olmayacaktır. Ayak sürüyecektir.

*

Diyelim ki **İngiliz-Selanikli konsorsiyumu**nun planları yolunda gitmedi, işi berbat ettiler, sonuç alamadılar, zampara için yine **risk** bulunmamaktadır.

(Selanikli'nin İngilizler'le anlaşmış olduğunu o sırada bilmeyen, samimiyetine inanan **Kâzım Karabekir**'in desteği olmasaydı zamparanın hikâyesi başlamadan bitmiş olacaktı.. Selanikli, Karabekir'e olan borcunu İzmir Suikasti'ni bahane ederek onu idamla yargılatmak suretiyle ödemeye çalışacak fakat ordunun tepkisi yüzünden buna imkân bulamayacaktır. Fakat ölümüne kadar **polis ve hafiye-ajan takibi** altında tutarak ona kan kusturacaktır.)

Selanikli için risk yoktu.. Çünkü, "Padişahımızın İngilizler'in talebine istemeden, mecbur kaldığı için boyun eğdiğinin farkındaydım. O yüzden görevime devam etmeye çalıştım" diyerek işin içinden sıyrılması mümkündü.

Nitekim başlangıçta millete hep bunu söyleyegeldi.

*

Ne zamana kadar?

Kongreleri tamamlayıp **TBMM**'yi açıncaya ve lisan-ı hal ile "*TBMM, Türk milletini temsil etmektedir, ben millete dayanıyorum, milletin üstünde bir mercî kabul etmiyorum, **hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir**, ve de şu anda millet benden ibarettir*" deme imkânına kavuşuncaya kadar.

Hıyanet-i Vataniye Kanunu çıkaracak, "millet"i (**darağaçlarının** gölgesinde) kendisinin "milletin temsilcisi" olduğunu kabul etmeye zorlayacaktır.

Bir sonraki aşamada, kendisine "Bu TBMM milleti temsil ediyor, biz TBMM üyeleri olarak senin yaptıklarını onaylamıyoruz" diyen milletvekillerine **milletin kendisinden ibaret olduğunu** şu sözleriyle hatırlatacaktır:

> "Hakimiyet … hiç kimse tarafından hiç kimseye, **ilim icabıdır** diye müzakereyle, münakaşa ile verilemez. **Hakimiyet**, …, kudretle ve **zorla** alınır. … Burada içtima edenler (toplananlar), meclis ve herkes meseleyi tabiî görürse, fikrimce muvafık olur. Aksi takdirde, yine hakikat, usulü dairesinde ifade olunacaktır. Fakat **ihtimal bazı kafalar kesilecektir**."

Bu ikna edicilik katsayısı yüksek gayet beliğ nutuk etkisini gösterecek, TBMM üyeleri "**Hakimiyet kayıtsız şartsız Selanikli zamparanındır, millet halt etmiştir**" düsturunu kabul edecek, ve kafalar kurtulacaktır.

*

Ali Galip olayına dönelim..

Binbaşı Noel ile Ali Galip'in kendilerine düşen rolü mükemmelen oynadıkları görülüyor.

Anlaşılan şu ki, **Binbaşı Noel**, Ali Galip'in Sivas'a yürümesine engel olmuş.

Bu noktada meşhur **MİT'çi Prof. Mahir Kaynak**'a atıfta bulunmakta yarar var: İşin içine istihbaratçılar da girdiği zaman, bir eylemin asıl maksadını, olayın yol açtığı sonuçlara ve bundan kimlerin yararlandığına bakarak anlamak mümkün olabilir.

Ali Galip fiyaskosu, Osmanlı Hükümeti'nin itibarsızlaştırılması ve Selanikli'nin postallarının cilalanması sonucunu vermiş.. **Binbaşı Noel** de rolünü muvaffakiyetle icra etmenin gönül huzuru içinde sahneyi terk etmiş.. Bulut'tan dinleyelim:

“Bu hâdise, kongrenin kapanış günlerine denk getirilmişti. Böylece Mustafa Kemal, artık İstanbul Hükümetini **Milliyetçilere karşı İngilizlerle işbirliği yaptığı için hıyânetle suçlayabilirdi**. Telgrafın başına geçen Mustafa Kemal, İstanbul’daki Dâhiliye Nâzırına [İçişleri Bakanı’na], onu **vatana hıyanetle suçlayan ve ağır hakaretler ihtiva eden bir telgraf** çekti. İstanbul’dan karşılık geldi. İstanbul Hükümeti ile Milliyetçiler arasındaki bağları tamamen koparan ve birbirlerini hainlikle suçlayan bu telgraf savaşını, **Crane**’in adamı gazeteci **Browne** gülerek izliyordu. Mustafa Kemal kendisine tertip, edilen bu oyunu [Ali Galip olayını] **Anadolu’daki bütün telgraf merkezlerine** iletti. Ardından **“Kahrolsun Damad Ferid!” tezahüratları arasında kongre merkezinin balkonuna çıkarak Kongre kararlarını ilân** etti.

“Madem İstanbul Hükümeti vatana hıyanet etmişti o zaman [Erzurum Kongresi’nde kurulan] Heyet-i Temsiliye [Anadolu’da] **geçici hükümet** olarak çalışacak ve milletin işlerini Mustafa Kemal ve arkadaşları görecekti. Mustafa Kemal’in Pera’da görüştüğü ve İngiltere Hükümetinin reisi [Başbakan] Lloyd George ile yakın bağlantıları olan [İngiliz istihbaratının / gizli servisinin Türkiye şefi] **Rahip Frew**, Damad Ferid’e İngilizlerin artık Mustafa Kemal’e karşı olduğunu söylüyor ve ona karşı cephe alması için Sadrazam Ferid’i kışkırtıyordu. Buna inanan **Damad Ferid**, Anadolu’da kendi hükümetlerini kuran Milliyetçiler üzerine **asker göndermek istedi ama İngilizler bunu kabul etmedi**. Hatta Heyet-i Temsiliye’nin önünü açmak için **Anadolu’daki bütün birliklerini çektiler**. îngilizlerin bu hareketine darılan Damad Ferid istifa etti.”

(Bulut, s. 368.)

İSTİKLAL HARBİ HİKÂYESİNİN UNUTTURULAN YÜZÜ

Türkiye'nin "istiklal harbi / kurtuluş savaşı / milli mücadele" hikâyesinin içyüzünü en güzel özletleyen cümle, İsmet'e ait.

Bu İsmet, herhangi bir İsmet değil.

Selanikli Mustafa Atatürk'ün sağ kolu, başbakanı, Türkiye'nin ikinci cumhurbaşkanı, CHP'nin ikinci genel başkanı, İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Komutanı **Orgeneral İsmet İnönü**.

1973 yılında, cumhuriyetin ilanının 50'nci yıldönümü vesilesiyle verdiği demecinde, "istiklal mücadelesi"nin ardındaki sihirli değneği, son derece veciz ve özlü bir şekilde, "kör gözüne parmağım" açıklığında dile getirdi:

> "İstiklâl mücadelesinin başarısı da esasında **İngilizlerin buna karar vermesi ve diğer müttefikleri de bunu kabule mecbur etmesiyle** mümkün olmuştur."
>
> (***Milliyet Gazetesi***'nin 29 Ekim 1973 tarihli sayısından aktaran Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, İstanbul: Yordam Kitap, 2018, s. 60.)

Sözü edilen müttefikler, Fransızlar ile İtalyanlar..

Bunlar, Selanikli'nin Osmanlı Devleti'ne karşı verdiği "istiklal mücadelesi"ne sadece **mecburiyet** icabı zoraki ya da kerhen destek vermiş değiller, gelecek hesapları yaparak **gönüllü** destek de verdiler.

*

Sevr Antlaşması, farklı ülke temsilcileri tarafından tam da Selanikli için uygun zaman geldiğinde imzalanmıştı: 10 Ağustos 192O'de.

Selanikli TBMM'sini açıp bir Ankara Hükümeti kurduktan üçbuçuk ay sonra.

Ayrıca, Selanikli'yi "vatanı savunan kahraman aslan" olarak gösterebilmek için İngilizler, daha önce Yunan'ı durdurmak üzere (General Milne'nin adından hareketle) ilan ettikleri **Milne Hattı** sınırlamasına da Haziran 1920'de, TBMM'nin açılışından iki ay sonra ve Sevr'in imzalanmasından birbuçuk ay önce son vermişler, Yunan'a, "Tamam, artık Anadolu içlerine doğru yürüyebilirsiniz, İzmir dağlarında açan çiçekleri toplama ve ot yolma çilesine son" demişlerdi.

Maksat, göstermelik mevzi çatışmalarla Selanikli'yi vatanı savunmak için savaşmış göstermek, sonra da araya girip Selanikli ile Yunan'ı barıştırıp işi tatlıya bağlamaktı.

Nasıl Ankara'da Selanikli Mustafa Atatürk İngilizler'in adamı idiyse, Yunanistan Başbakanı **Venizelos** da aynı şekilde onların adamıydı.

Ancak, sene sonuna doğru işler tersine gidecek, evdeki hesap çarşıya uymayacaktı.

Birinci Dünya Savaşı sırasında, Almanya yanlısı olduğu için İngiliz donanması tarafından **Atina'nın bombalanması ile tehdit** edilen ve tahtından oğlu lehine feragat etmek zorunda kalan **Kral Konstantin** tekrar tahta çıkacak, Venizelos başbakanlık koltuğunu kaybedecekti.

Ve Kral Konstantin, "İzmir'e çıkıp bunca masraf yapmışken Anadolu'da gidebileceğimiz yere kadar gidelim" diyecekti.

İngilizler hemen devreye girip adamları Selanikli'yi kurtarmaya çalışacaklar, fakat başarılı olamayacaklardı:

> "Haziranda [1921] İngiliz nazırları (bakanları), **Türk – Yunan harbinde tarafsız** kalacaklarını ilân etmişler, İstanbul bölgesine bir Yunan saldırısı yaptırılmayacağı için de teminat vermişlerdir. Daha ileri giderek,

Yunanlıların işi artık müttefiklere emanet etmesi lâzım geldiğini söylemişlerse de Yunanlılar bu teklifi reddettiler.”

(Falih Rıfkı Atay, ***Çankaya III***, Cumhuriyet Gazetesi Armağanı, Kasım 1999, s. 82.)

Ve arkasından, Sakarya Savaşı’ndan önce yaşanan, ve Selanikli’nin (tıpkı **Filistin**’de olduğu gibi firar ederek) Ankara’yı boşaltıp Yunan’a bırakma ve Kayseri’ye çekilme kararı almasına neden olan Kütahya-Eskişehir bozgunu yaşanacaktı.

Bu, ağır bir bozgundu.. Falih Rıfkı’nın ***Çankaya***’sında verdiği rakamlara göre, 70 bin kişilik Türk ordusundan geriye 30 bin kişi kalmıştı.

Paniğe kapılan Selanikli, TBMM’nin **bir hafta** içinde **Kayseri**’ye taşınması kararı almıştı.

Acelesi vardı.

Ordudan geriye kalan 30 bin kişilik kuvvet **Kızılırmak'ın doğusuna** çekilecek, **Ankara** Yunan'a altın tepsi içinde sunulacaktı.

Ancak TBMM, lafa gelince palavra sıkan, yalandan "**Hattı (sınırı, çizgiyi) müdafaa (savunma) yoktur, sathı (bütün yüzeyi) müdafaa vardır**" diyen, uygulamada ise hat çökünce tabanları yağlayıp kaçarak sathı bırakmak isteyen sahte kahraman Selanikli'nin aksine "**Ya istiklal, ya ölüm!**" sloganını inanarak benimsemiş bulunuyordu.

Selanikli'nin kararını onaylamadılar. Tam aksine ona, "Şimdiye kadar nutuk atıp durdun, artık oturduğun yerden vıdı vıdı edip durmayı bırak, cepheye git, elini taşın altına koy!" dediler.

Ancak Selanikli savaşmaktan değil, kaçmaktan anlıyordu. O yüzden, işler ters giderce rahatça kaçabilecek şekilde Ankara'da kalmak istedi.

TBMM ise, orduya moral vermek için onun da cepheye gitmesinde ısrarcı oldu.

TBMM'de tam dört gün boyunca gidersin, gitmezsin tartışması yaşandı.

Sonunda Selanikli, **iki şartla cepheye** gitmeyi kabul etti: Birincisi, TBMM'nin bütün yetkileri kendisine devredilecekti. Yani hakimiyet kayıtsız şartsız kendisinin olacaktı.. **Diktatör** yapılacaktı..

İkinci şartı ise, bir yenilgi durumunda kendisinden (ihmali ya da kusuru var mı diye) hesap sorulmayacaktı, sorulamayacaktı.

*

Böylece Selanikli, istikbalini garantiye almak istiyordu.

"**Mevzubahis olan benim istikbalimse, konumumsa, vatan da teferruattır, canı cehenneme!**" diyordu.

“Mevzubahis vatansa benim konumum, istikbalim teferruattır” demiyordu.. Çünkü kalifiye, birinci sınıf bir siyasal dolandırıcı idi.

“Gönülsüz yenen aş ya karın ağrıtır, ya baş” hesabı, cepheye bu zoraki gidiş Selanikli’ye yaramadı, attan düştü, kaburgası kırıldı, yine **cephe gerisine çekildi**.

Böylece, bir yenilgi durumunda suçu kırılan kaburgasına ve kendisini üstünden atan atına (Artık nasıl attıysa?) yükleme, cephedeki komutanları ve askerleri de beceriksizlikle suçlama imkânına kavuşmuş oluyordu.

Nitekim, gözü firarda olduğu için bu fırsatı kaçırmak istemedi, savaş uzayınca orduya geri çekilme **(kaçma, firar) emri** verdi.

Ancak, tecrübeli asker **Fevzi Çakmak**, Yunan ordusunun durumunun da iyi olmadığını, onların da dayanıklıklarının son sınırına gelmiş olduğunu farketmiş durumdaydı. Selanikli’nin emrini orduya duyurmadı, bekledi.

Ve bu arada, Yunan ordusunun hissettirmeden parça parça çekilmeye başlamış olduğu anlaşıldı.

Çünkü lojistik sorunları yaşıyorlardı, açlık ve salgın hastalık canlarına tak etmişti. **Mareşal İshal** ve **General Açlık** Yunan ordusunun canına okumuştu.

Böylece Sakarya Savaşı, Türk ordusunun Yunan karşısındaki zaferiyle sonuçlanmış oluyordu.

Selanikli, derhal zaferin üstüne atladı, sanki kırık kaburgasını bahane ederek cephe gerisinde yan gelip yatan o değilmiş gibi “zafer kazanan komutan” edasıyla ortaya fırlayıp (teamüllere aykırı olarak) **üç rütbe birden atlayıp üniformasına mareşal apoleti** diktirmişti.

Fırsatçılıkta üstüne yoktu.

İşin içyüzünü yazmaya bir tek **Kâzım Karabekir** cesaret edebildi. Türkiye'nin ilk sağlık ve milli eğitim bakanlarından olan **Dr. Rıza Nur** da yazdı, fakat onunki cesaret sayılmazdı, çünkü yazdıklarının ölümünden sonra yayınlanmasını vasiyet etmişti.

"Sakarya Meydan Muharebesinin son günü Mustafa Kemal Paşa muharebeyi kaybettiğine hükmederek ric'at (geri çekilme) emri vermiş ise de Fevzi Paşa bunu sabahki vaziyeti gördükten sonra kumandanlara tebliği münasip görmüş. Halbuki sabahleyin düşmanın ric'ati görülünce zaferin bizde kalması bu suretle temin olunmuş...
Fevzi Paşa bana bu muharebeden bahsederken, bunu kendi kazandırdığını, fakat herkesin Mustafa Kemal kazandırdı zannettiğini söyledi. Hakikati neden saklıyorsunuz dedim. Şimdilik böylesi muvafık, dedi."
Kâzım Karabekir, Istiklâl Harbimiz, Türkiye Yayınevi, Istanbul 1960, sayfa 997.

Sakarya Savaşı, 13 Eylül 1921 tarihinde zaferle sonuçlandı.

Böylece, Selanikli'yi (İngiltere'nin "karar"ı sonucu) mahcup bir şekilde dolaylı olarak destekleyen müttefikleri, alenen desteklemek için bir bahane bulmuş oluyorlardı.

Böylece, zaferden bir ay ve bir hafta sonra, 20 Ekim'de Ankara Hükümeti (TBMM) ile **Fransa** arasında **Ankara Antlaşması** imzalandı.

Selanikli'nin başında bulunduğu Ankara Hükümeti böylece, **Misak-ı Millî'nin sırtına ilk hançeri** saplamış, Suriye'nin kuzeyindeki topraklardan vazgeçmiş oluyordu.

Selanikli açısından ise bu, Fransa gibi Birinci Dünya Savaşı'nın galibi büyük bir devlet tarafından "**tanınma**" demek oluyordu.

Selanikli ile Fransa, Osmanlı Devleti'ne "Sen artık yoksun, biz varız" mesajını vermiş oluyorlardı.

İngiltere'nin diğer müttefiki İtalya da Fransa'dan geri kalmadı.

Mehmet Hasan Bulut, bu bağlamda şunları söylüyor:

> "… İtalyanlar da Anadolu'daki Milliyetçi Harekete en başından beri destek oluyorlardı. Mart 1920'de İstanbul işgal edildiği zaman îttihâtçıların ileri gelenlerinden bir kısmını gizlice Antalya'ya kaçırmışlardı. Ayrıca İttihâd ve Terakki mensuplarının çoğu **İtalyan locasına bağlı** olduğundan, İstanbul'da kurdukları teşkilât İtalya tarafından destekleniyordu. Yani İtalya Maşrık-ı Âzâm, 1908 İhtilâlinden sonra yeni bir ihtilâl için birkez daha kolları sıvamıştı. Teşkilâtın siyâsî kısmından Teşkilât-ı Mahsusa mensubu Yüzbaşı Edip Bey, Mustafa Kemal'in Roma temsilcisi olmuştu. İtalya'da **savaş malzemesi** satın

alıyor ve gemiyle Anadohrya gönderiyordu. **Mustafa Kemal**'in Anadolu'ya geçmeden evvel **İstanbul'da görüştüğü İtalyan Yüksek Komiseri mason Kont Sforza** ile birlikte çalışan Macedonia Risorta'nın üstâdı Carasso da mâlî olarak ona yardımcı oluyordu."

(Mehmet Hasan Bulut, ***İngiliz Derviş: Yeni Türkiye'nin Doğuşu ve Aubrey Herbert***, 4. b., İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2018, s. 389-90.)

İtalyanlar daha fazlasını da yapıyorlardı, yaptılar. Herşeyden önce, "kendi bölgelerindeki **silah depolarını açarak**, Kuvayı Milliye'ye yardım ediyorlardı" (Fikret Başkaya, ***Paradigmanın İflası***, 11. b., Ankara: Maki Basın Yayın, 2006, s. 40.)

Ayrıca, Ankara'ya herşeyi ucuza sattılar.

Mevlüt Çelebi, "Milli Mücadele Döneminde Ankara-italya ilişkileri, 1920-1923" adlı doktora tezinin (İzmir- Dokuz Eylül üniv. Atatürk ilk. ve ink. Tar. Ens. 1994) özeti mahiyetindeki "**Millî Mücadele Döneminde Türk-İtalyan İlişkileri" başlıklı makalesinde (*Belleten,*** Cilt 62, Sayı 233, Nisan 1998, s. 157-206) şunları söylüyor:

> "**M. Kemal** Paşa ve TBMM'nin İtalya ile ilişkilerin dostça bir çizgi izlenmesini istedikleri dönemde, hemen her konuşmasında, "yaşayabilir ve bağımsız bir Türkiye"den söz eden İstanbul eski yüksek komiseri **Kont Carlo Sforza**'nın İtalya Dışişleri Bakanı olması iki taraf için de şans olmuştur. … M. Kemal Paşa iki ülke arasındaki dostane ilişkilere verdiği önemi Sforza'ya yazdığı 8 Eylül 1920 tarihli mektupta belirtmiştir. …
>
> "… Anadolu'daki İtalyan istihbarat subayı Albay Vitelli 1920 Nisanında hükümetine Anadolu'daki durum hakkında gönderdiği raporunda, "Türkiye'de önem verilecek tek kişinin, M.Kemal olduğuna" dikkat çekti. İtalyan Hükümeti, … Anadolu'daki davranışlarıyla **M. Kemal hareketine zorluk çıkarmamışlar**, işgalleri altındaki Antalya ve Kuşadası limanlarını. … kullanmalarına göz yummuşlardır.
>
> "İtalyanlar, 28 Mart I919'da İşgal ettikleri Antalya'yı boşaltmaya, **Sforza**'nın Dışişleri Bakanlığı döneminde karar vermişlerdir. … İtalyanlar, … beklemeden Kuşadası ve Söke'de inşaatlarında çalıştırdıkları İşçilerin işlerine son vererek 17 Nisan 1921'den itibaren Milas ve çevresindeki birliklerini Güllük'e çekmeye başladılar.
>
> "Marmaris'te bulunan 14 İtalyan askerinin geri çekilmesinden sonra 31 Mayıs'ta Antalya mutasarrıfı Fahreddin Bey'i ziyaret eden İtalya komutan, 'askerlerini geri çekme emri aldığını ve hazırlıklara başladıklarını' iletmiştir. Bundan sonra, İtalyanlar ellerindeki askeri

malzemelerle birlikte karyola, levazım, benzin gibi maddeleri satışa çıkarırken, …. **İtalyan subayları şerefine** 2 Temmuz akşamı verilen **çay ziyafeti**nden sonra 5 Temmuz 1921 salı günü Antalya tahliye edilmiştir, …

“Mütarekeden sonra İtalyanların yumuşak politikaları, savaş malzemelerinin bu ülkeden temin edilmesini gündeme getirmiştir. … İtalyanlar da ellerindeki fazla malzemenin Anadolu hareketine verilerek değerlendirilmesi konusunda gayr-i resmi girişimlerle **Milliyetçilere cesaret vermişlerdir**. …

“… İtalyan subayları el altından makinalı tüfek, silah ve cephaneyi **ucuz fiyatla** satmışlardı. …

“Ankara Hükümeti İtalya'dan yalnızca silah, cephane mühimmat satın almamıştır. Ordunun **aslî nusuru olan askerlerin elbise, çadır,** askerin ihtiyacını karşılamak için alınan malzemenin dökümü şöyledir: …”

(https://belleten.gov.tr/tam-metin/2451/tur)

Biz Sevr'e dönelim.. Bulut, Sevr hakkında şunları söylüyor:

> "1920 Ağustos ayında, yine Britanya'nın İstanbul Hükümetine baskısı üzerine, şartları San Remo'da tespit edilen Sevr Anlaşması parafe edildi. **Sevr**'e giden heyette **Damad Ferid**'in dışında, Aubrey'in diğer dostu Filozof Rıza Tevfik de vardı. İkisi de İngilizlerin Milliyetçilere düşman olduğunu düşünüyor ve bir an evvel sulh gelsin istiyorlardı." (Bulut, s. 391.)

Evet, ikisi de, İngilizler'in, (Selanikli münafığa aldanmış bulunan) milliyetçilere düşman olduklarını düşünüyorlardı.

Yanılıyorlardı.

Milliyetçiler, Selanikli takiyyeciye aldandıkları için aslında (ana hatlarını İngiltere Dışişleri Bakanı **Lord Curzon**'un hazırlamış olduğu) İngiliz projesine ücretsiz/meccani hizmet eden zavallılardı. (Selanikli gibi münafık olanlar hariç, onlar İngiliz'e gönüllü hizmet ettiler.)

Böylece İngilizler, hem Selanikli münafığın peşine takılanları, hem de Sdrazam Damat Ferit gibileri aldatmaktaydılar.

İki taraf da aldanıyordu. Kendilerini milliyetçi zanneden şaşkın Kemalistler de, Damak Ferit gibi padişahçılar da İngilizler'i "Selanikli'ye düşman" zannediyorlardı.

Meselenin farkında olan sadece **Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi** gibi birkaç kişiydi.

Sadrazam Damat Ferit, İngiliz politikalarındaki bilinçli karışıklıktan dolayı kafası karışmış haldeydi:

"***Yeni Sabah***'ta Rıza Tevfik'in [Bölükbaşı] hatıralannda dikkate şayan parçalar var. Dün [Sadrazam] **Damad Ferid**'in şu sözleri yazılmıştı: '**Mustafa Kemal Paşa'yı müfettiş olarak tayin etmemizi isteyen İngilizlerdi. Şimdi de geri almamızda ısrar ediyorlar**.'

"Merhum Karabekir, bana bir gün, **Mustafa Kemal'in İngilizlerle anlaşarak Milli Mücadele'ye girdiğini**, İngilizlerin [komünist devrimini yapmış olan] Ruslara karşı Türkiye'den daha iyi bir mukavemet [direniş] cephesi kuramayacaklannı anladıklannı söylemişti."

(Samet Ağaoğlu, ***Siyasî Günlük***, haz. Cemil Koçak, İstanbul: İletişim Y., 1992, s. 219.)

Sevr Antlaşması aslında bir oyalamacaydı.

Spordaki "**tavşan atlet**" hilesinin uluslararası siyasetteki benzeri bir "**tavşan antlaşma**"ydı.

Maksat, Anadolu'da kurulmakta olan **Kemalist** (ve dolayısıyla **Curzonist, İngilizist**) devletle gelecekte yapılacak antlaşmanın onun açısından bir "zafer" olarak algılanmasını sağlamaktı.

Osmanlı tebasının sıtmaya razı olup öpüp başına koyması için ortaya sürülen ölüm seçeneğiydi.

Evet, Selanikli münafık Sevr'e minnettardı. Çünkü Osmanlı Devleti'ni tümden itibarsızlaştırıyor ve kendisinin yapacağı ihanet antlaşmasının ona kıyasla bir "başarı" hikâyesi, bir zafer destanı gibi gösterilebilmesinin önünü açıyordu:

> "Sevr Antlaşması ile Ankara artık tek umut ve tek sığınak haline gelmiş bulunuyordu. Hilafet ve saltanattan kurtulmak ve halkı bu kurumlara karşı kışkırtmak için en önemli koz da Ankara'nın eline geçmiş bulunuyordu. … Çaresiz ve köşeye sıkıştırılmış insanlara süngü tehdidi ile imzalatılmış bir belge idi. …
>
> "… Sevr'in hükümleri, yeni Ankara hükümetinin ülkeyi hangi noktada bulup nereye yükselttiğini gösteren bir kıyas imkanı olarak her zaman işe yaramıştır."
>
> (Abdurrahman Dilipak, ***Cumhuriyete Giden Yol***, 7. b., İstanbul: Beyan Y., t. y., s. 78.)

Dönemin İtalya Dışişleri Bakanı Sforza'nın, "Tüm barış anlaşmaları içinde en mantıksızı" olarak nitelendirdiği Serv Barış Anlaşması, gerçekte Yunanistan dışındaki hiçbir devletin üst makamları tarafından **"tasdik" edilmedi**:

> "Anlaşmanın şartları Türkler için çok ağırdı, fakat Mezopotamya'dan dışlanan ve Türk Petrol Şirketine ortak edilmeyen Amerika'nın baskısı üzerine bu anlaşmayı, **Yunanistan Parlamentosu dışında, taraf olan hiçbir devlet tasdik etmedi**. Ayrıca Amerikan Senatosu, Türkiye'nin doğusunda bir Ermenistan devleti kurulması kararını da reddetti. Lord

> Curzon'un tabiriyle, 'Petrol, Ermeni kanından daha ağır geldi'. Bu sayede Kâzım Karabekir Ermenilere karşı **tekrar** bir Doğu Cephesi harekâtı başlattı. …
>
> "… Görünen o ki Sevr Anlaşmasını, hazırlayanlar da dâhil, İngiltere Hükümeti ve Yunanistan dışında kimse ciddiye almıyordu. Sevr**, İstanbul Hükûmeti'ni halkın gözünden düşürmek ve Anadolu'da Mustafa Kemal'in elini gücendirmek**ten başka bir işe yaramamıştı."
>
> (Bulut, s. 381-2)

Zaten Sevr tiyatrosu bunun için oynanmıştı.

Bir "tavşan antlaşma"ydı.